
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

DO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY DYGOWO

Szczecin, 22 maja 2026 r.

*Dokument niniejszy chroniony jest prawami autorskimi,
wg ustawy z dn. 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U. 2022 r., poz. 2509, ze zm.),
z wyłączeniem procedury o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa
w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko dla przedmiotowej inwestycji.*

Nazwa opracowania: Prognoza Oddziaływania na Środowisko
dla Projektu Planu Ogólnego Gminy Dygowo

Organ opracowujący plan ogólny: **Wójt Gminy Dygowo**
Urząd Gminy Dygowo
ul. Kolejowa 1
78-113 Dygowo

Jednostka projektowa
sporządzająca opracowanie: **Ekoplan-Ra Sp. z o.o.**
ul. Mickiewicza 10/1
70-384 Szczecin

Kierujący zespołem autorskim: mgr inż. Urszula Arciuszkiewicz-Rachuta

Zespół autorski: mgr inż. Urszula Arciuszkiewicz-Rachuta
mgr inż. Hanna Kellner
mgr Marcin Rachuta
Jan Rachuta

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	5
1.1. PODSTAWA PRAWNA WYKONANIA PROGNOZY	5
1.2. ZAKRES TREŚCI I INFORMACJI ZAWARTYCH W PROGNOZIE ORAZ CEL JEJ SPORZADZENIA	5
1.3. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	7
1.4. TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCE Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY	9
2. INFORMACJE O PROJEKCIE POG I JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAM	9
2.1. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY DYGOWO	9
1. TERENÓW ISTNIEJĄCEJ ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ, KTÓRE CHARAKTERYZUJĄ SIĘ PODOBNYMI UWARUNKOWANIAM PRZESTRZENNYMI, STANDARDAMI KSZTAŁTOWANIA ZABUDOWY I ZASADAMI ZAGOSPODAROWANIA TERENU;.....	16
2. TERENÓW PRZEZNACZONYCH W OBOWIĄZUJĄCYCH MIEJSCOWYCH PLANACH ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO POD ZABUDOWĘ MIESZKANIOWĄ;	16
3. OBSZARÓW UZUPEŁNIENIA ZABUDOWY.....	16
2.2. POWIĄZANIA PLANU OGÓLNEGO GMINY DYGOWO Z INNYMI DOKUMENTAMI	19
3. ANALIZA ORAZ OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA I STANU JEGO OCHRONY (TAKŻE OBJĘTEGO PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM) ORAZ OKREŚLENIE POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI POG DYGOWO	25
3.1. ANALIZA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA I STANU JEGO OCHRONY	25
3.1.1. Powiązania obszaru z jego szerszym kontekstem.....	25
3.1.2. Warunki fizyczno-geograficzne, geomorfologia, geologia i rzeźba terenu.....	30
3.1.3. Hydrogeologia i stosunki wodne	36
3.1.4. Hydrografia i jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) oraz obszary szczególnego zagrożenia powodzią.....	37
3.1.5. Gleby i ich użytkowanie	43
3.1.6. Klimat	50
3.1.7. Podsumowanie - ocena stanu środowiska abiotycznego i możliwości minimalizowania zagrożeń	52
3.1.8. Środowisko biotyczne - szata roślinna i fauna oraz ocena stanu ochrony i użytkowania zasobów przyrodniczych w tym różnorodności biologicznej.....	53
➤ Szata roślinna	53
➤ Siedliska przyrodnicze.....	58
➤ Fauna.....	60
3.1.9. Podsumowanie - ocena stanu ochrony środowiska biotycznego - istniejące i projektowane do ochrony obszary i obiekty na podstawie ustawy o ochronie przyrody	62
3.1.10. Dziedzictwo kulturowe i walory krajobrazowe oraz ocena stanu jego ochrony.....	79
3.2. OKREŚLENIE POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI POG DYGOWO	89
3.3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY, OGRANICZENIA ŚRODOWISKOWE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO POG DYGOWO W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 ROKU O OCHRONIE PRZYRODY	90
4. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZĘBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZOWANEGO POG ORAZ SPOSOBU W JAKI TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU.....	93
4.1. POZIOM MIĘDZYNARODOWY	93
4.2. POZIOM KRAJOWY	98
5. ODDZIAŁYWANIE USTALEŃ POG NA ŚRODOWISKO.....	104
5.1. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA ORAZ NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 I INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA INNE FORMY OCHRONY PRZYRODY.....	104
5.1.1. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, faunę i florę	105
5.1.2. Oddziaływanie na zdrowie ludzi i jakość życia.....	106
5.1.3. Oddziaływanie na wody (powierzchniowe i podziemne).....	108
5.1.5. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat	112
5.1.7. Oddziaływanie na krajobraz	116
5.1.8. Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe i dobra materialne.....	119

5.1.9.	Oddziaływanie na obszary Natura 2000 i inne obszary chronione na mocy ustawy o ochronie przyrody	120
5.2.	ODDZIAŁYWANIE SIŁOWNI WIATROWYCH NA AWIFAUNĘ I NIETOPERZE, ODDZIAŁYWANIE FARM FOTOWOLTAICZNYCH	130
5.3.	TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	136
6.	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	137
7.	ANALIZA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH (W KONTEKŚCIE CELÓW I GEOGRAFICZNEGO ZASIĘGU PO GMINY DYGOWO ORAZ CELÓW I PRZEDMIOTÓW OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 A TAKŻE INTEGRALNOŚCI TYCH OBSZARÓW)	138
8.	METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU POG ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA	140
9.	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	141
10.	OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY	144
11.	LITERATURA I WYKORZYSTANE MATERIAŁY	145
12.	SPIS ZAŁĄCZNIKÓW	150
13.	SPIS RYCIN	150
14.	SPIS TABEL	152

1. WPROWADZENIE

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do planu ogólnego gminy Dygowo, sporządzonego zgodnie z Uchwałą Nr II/18/24 Rady Gminy Dygowo z dnia 28 maja 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Dygowo.

Ww. uchwała została podjęta zgodnie z art. 13i ust. 1 *ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (Dz.U. z 2024 r., poz. 1130 ze zm.)*, zwanej dalej **ustawą pzp**. Granica opracowania obejmuje cały obszar gminy Dygowo, z wyłączeniem terenów zamkniętych innych niż ustalone przez ministra właściwego do spraw transportu. Przystąpienie do sporządzenia planu ogólnego rozpoczyna procedurę planistyczną zgodną z art. 13i ustawy. Przystąpienie do sporządzenia planu ogólnego gminy podyktowane jest zmianą ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która weszła w życie 24 września 2023 r. Zgodnie z ww. zmianą, 30 czerwca 2026 r. z mocy ustawy traci moc studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Ustawa wprowadza w jego miejsce nowy akt planowania przestrzennego w postaci planu ogólnego. Plan ogólny ma określać podział obszaru gminy na strefy planistyczne oraz wskazać gminne standardy urbanistyczne, w których szczegółowo zostaną określone: profil funkcjonalny stref planistycznych oraz wskaźniki urbanistyczne takie jak: maksymalna nadziemna intensywność zabudowy, maksymalna wysokość zabudowy, maksymalny udział powierzchni zabudowy oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej.

Plan ogólny będzie podstawą do sporządzania planów miejscowych, ich zmian oraz decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Plan ogólny będzie stanowił akt prawa miejscowego. W związku z powyższym zasadnym było podjęcie uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Dygowo.

1.1. PODSTAWA PRAWNA WYKONANIA PROGNOZY

Obowiązek sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko dla planu ogólnego gminy wynika bezpośrednio z przepisów o strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko (SOOŚ) oraz z prawa Unii Europejskiej, a konkretnie z **Dyrektywy 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (tzw. dyrektywa SEA - Strategic Environmental Assessment)**.

W polskim porządku prawnym obowiązek ten implementuje art. 46 i art. 51 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa, w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (zwanej dalej ustawą ooś)* oraz art. 13i pkt 3, 4 *ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*.

Niniejsza prognoza stanowi zatem element strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w ramach której organ opracowujący projekt dokumentu:

1. uzgadnia z właściwymi organami zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko;
2. poddaje projekt wraz z prognozą opiniowaniu przez właściwe organy;
3. zapewnia możliwość udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko;
4. bierze pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie organów oraz rozpatruje uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

1.2. ZAKRES TREŚCI I INFORMACJI ZAWARTYCH W PROGNOZIE ORAZ CEL JEJ SPORZADZENIA

Niniejsza **prognoza oddziaływania na środowisko** projektowanego dokumentu (**planu ogólnego gminy Dygowo**, zwanego dalej POG) została wykonana zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt. 1, 2 i 3 *ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, a jej treść:

a) zawiera:

- informacje o zawartościach, głównych celach projektowanego dokumentu (planu ogólnego gminy) oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami;
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analiz skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania;
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko;
- streszczenie w języku niespecjalistycznym, oświadczenie autora kierującego zespołem;

b) określa, analizuje i ocenia:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem na środowisko;
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów chronionych;
- istniejące problemy ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym albo krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele ochrony środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko w tym: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy);

c) przedstawia:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru;
- biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru.

Podstawowym celem niniejszej prognozy jest próba ustalenia, czy przyjęte w projekcie planu ogólnego gminy zapisy wyznaczone do ich realizacji gwarantować będą odpowiedni stopień uwzględnienia kwestii ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz czy jego realizacja umożliwi zrównoważony rozwój gminy. Istotą oceny jest przeprowadzenie analizy jakościowej i ilościowej potencjalnych skutków środowiskowych realizacji przedmiotowego dokumentu.

W ramach niniejszej prognozy zespół autorski podjął próbę identyfikacji możliwych do określenia skutków środowiskowych powodowanych realizacją postanowień ocenianego dokumentu oraz starał się ocenić czy przyjęte rozwiązania w dostateczny sposób dążą do uniknięcia konfliktów i zagrożeń w środowisku. Projektowane użytkowanie i zagospodarowanie terenów było analizowane pod kątem zgodności z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym, z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska, skuteczności ochrony bioróżnorodności i właściwych proporcji pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania. Oceniono również określone w planie ogólnym warunki zagospodarowania przestrzennego, wynikające z potrzeb ochrony środowiska, prawidłowości gospodarowania zasobami przyrody oraz ochrony gruntów rolnych i leśnych. Uwzględniane były ponadto zagrożenia dla środowiska i wpływ na zdrowie ludzi, skutki dla istniejących form ochrony przyrody i innych obszarów chronionych i zakres zmian w krajobrazie, oraz możliwość rozwiązań

eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko. W prognozie zawarte są, jeżeli zachodzi taka potrzeba, również propozycje innych rozwiązań w projekcie planu ogólnego, sprzyjających ochronie środowiska.

Celem niniejszej prognozy jest także dostarczenie odpowiednim władzom i zainteresowanej społeczności gminy odpowiedniego poziomu wiedzy o potencjalnym wpływie realizacji projektu planu ogólnego gminy na środowisko.

Założeniem przeprowadzanej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wybór wariantu najbardziej korzystnego dla środowiska oraz podjęcie możliwych działań zmierzających do ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko realizacji postanowień ocenianego dokumentu. Prognoza zawiera wyraźne propozycje dotyczące przeciwdziałania negatywnym zjawiskom i skutkom realizacji projektowanego dokumentu.

Prognoza przedstawia wyniki analiz i ocen w formie opisowej. Część graficzna została ujęta w tekście w formie schematów oraz w formie kartograficznej na załączniku mapowym.

W drodze dalszej procedury projekt planu ogólnego wraz z niniejszą prognozą oddziaływania na środowisko poddany zostanie opiniowaniu przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska oraz państwowego powiatowego inspektora sanitarnego.

Zgodnie z przepisami działu III rozdziału 1 i 3 ustawy ooś, w procedurze tej organ prowadzący postępowanie powinien zapewnić udział społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko.

1.3. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Informacje zawarte w niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko do projektu planu ogólnego gminy Dygowo, zostały opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz zostały dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu planu ogólnego i etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie procedury administracyjnej wynikającej z przepisów dotyczących planowania przestrzennego oraz procedur środowiskowych.

Sporządzenie niniejszej prognozy poprzedziła analiza materiałów archiwalnych (zarówno aktów prawnych, jak i specjalistycznej literatury oraz zasobów kartograficznych), a także wyników badań z przeprowadzonych obserwacji przyrodniczych. Podczas opracowywania niniejszego dokumentu rozpoznano zasoby środowiska gminy Dygowo, walory przyrodnicze i krajobrazowe, stan zabudowy i zagospodarowania przestrzeni oraz istniejące zagrożenia i uciążliwości dla środowiska (w tym zdrowia i życia ludzi). Wykorzystano do tego dostępne opracowania na temat ochrony środowiska oraz opracowanie ekofizjograficzne dla gminy. Dodatkowe źródło informacji stanowiły opracowania eksperckie i tematyczne stanowiące dokumentację planistyczną oraz autorska wiedza o zasobach środowiskowych gminy Dygowo. Przystudiowanie materiałów wymienionych powyżej pozwoliły rozpoznać stan i funkcjonowanie środowiska, jego sposób użytkowania oraz stan jego ochrony i użytkowania zasobów przyrodniczych, w tym różnorodności biologicznej.

Przy sporządzaniu prognozy zostały uwzględnione informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzone dla innych, przyjętych już, dokumentów powiązanych z projektowanym dokumentem w szczególności z dokumentacją wykonaną w trybie obowiązujących MPZP w gminie Dygowo.

Zastosowana w prognozie metody polegały na porównaniu obecnego stanu środowiska z przewidywanym funkcjonowaniem, będącym skutkiem realizacji dyspozycji planu ogólnego. Analizy i wnioski zawarte w niniejszej prognozie mają charakter ogólny, co wynika z dostosowania ich do poziomu szczegółowości zapisów planu.

Przeprowadzono analizę i ocenę przydatności terenów pod względem planowanych funkcji terenu oraz ich oddziaływań na środowisko (rozpatrywanych na różnych płaszczyznach i przestrzeni czasowej).

Oceniono istniejące problemy ochrony środowiska i potencjalne zagrożenia środowiska, istotne z punktu widzenia projektu mpzp oraz wpływ zapisów ustaleń tego dokumentu na jego funkcjonowanie. Dokonano analizy i przeglądu potencjalnych oddziaływań przyjmując metodę oceny średnioważonych dla poszczególnych kluczowych potencjalnych negatywnych oraz pozytywnych skutków środowiskowych realizacji założeń projektowanego dokumentu.

Prognoza obejmuje tereny objęte projektem POG wraz z obszarami pozostającymi w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń tego dokumentu.

W celu identyfikacji i oceny potencjalnych skutków środowiskowych przyjęto podejście zintegrowane, uwzględniające:

- analizę zgodności planowanych ustaleń z celami ochrony środowiska i dokumentami strategicznymi (np. polityka energetyczna, ochrona bioróżnorodności, krajowe i wojewódzkie programy środowiskowe),
- analizę przestrzenną i lokalizacyjną – oceniano rozmieszczenie funkcji planistycznych w kontekście istniejących uwarunkowań środowiskowych, w tym form ochrony przyrody, układu hydrograficznego, rzeźby terenu i użytkowania gruntów,
- ocenę potencjalnych oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, skumulowanych i długoterminowych,
- ocenę stopnia potencjalnych konfliktów środowiskowo-przestrzennych, w tym presji na obszary o ograniczonej chłonności środowiskowej,
- ekspercką ocenę wpływu ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska (woda, powietrze, gleby, krajobraz, fauna, flora, klimat akustyczny, jakość życia mieszkańców).

Zastosowano także podejście macierzowe, które umożliwiło usystematyzowanie zależności między funkcjami planistycznymi a komponentami środowiska.

Do oceny oddziaływań środowiskowych zastosowano zestaw kryteriów jakościowych i lokalizacyjnych, oparty na wytycznych UE i krajowych dobrych praktykach. Uwzględniono m.in.:

- skalę i zasięg oddziaływania (lokalne, ponadlokalne),
- charakter oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, skumulowane, wtórne),
- czas trwania i częstotliwość (krótkoterminowe, długoterminowe, okresowe, stałe),
- odwracalność skutków (odwracalne/nieodwracalne),
- znaczenie w kontekście obszarów chronionych (w tym Natura 2000, OChK, rezerwat, lasy ochronne),
- wpływ na zdrowie ludzi i jakość życia,
- zgodność z dokumentami ochrony środowiska (np. PZO, plany zarządzania ryzykiem powodziowym).

Kryteria te zastosowano w odniesieniu do każdego z podstawowych komponentów środowiska analizowanych w prognozie.

Sporządzenie prognozy oparto na analizie danych przestrzennych, dokumentów planistycznych oraz dostępnych opracowań przyrodniczych.

Przy opracowaniu prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu planu ogólnego gminy Dygowo zastosowano różnorodne narzędzia analityczne:

- oprogramowanie GIS (QGIS) – do analiz przestrzennych i kartograficznych;
- bazy danych przestrzennych (GML, SHP) – do nakładania warstw tematycznych (m.in. geologia, hydrologia, hydrografia, zagrożenie powodziowe, sieć osadnicza, infrastruktura, obszary chronione);
- analiza ekspercka – ocena kolizji, ciągów migracyjnych, potencjalnych skutków skumulowanych;
- przeglądy terenowe i analiza ortofotomap – weryfikacja aktualnego użytkowania gruntów i układów ekologicznych.

Poprzez podejście metodyczne polegające na próbie przewidzenia i scharakteryzowania zagrożeń i presji, jakie przyszłe funkcje terenów, które zostaną wprowadzone na podstawie zapisów planu, będą wywierać na środowisko. Dzięki takiemu podejściu każdy z przyszłych profili funkcjonalnych danej strefy planistycznej potraktowano jako potencjalne źródło presji – stresora, które w zależności od charakteru oddziaływać będzie w rozmaity sposób na poszczególne komponenty środowiska. Najpierw przeanalizowano sieć powiązań pomiędzy komponentami środowiska a źródłami presji. Dzięki temu, w drugim etapie, stało się możliwe określenie oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, wtórnych i skumulowanych na poszczególne komponenty środowiska. Takie postępowanie zapobiega pominięciu któregośkolwiek komponentu w ocenie oddziaływania na środowisko obszaru opracowania.

1.4. TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCE Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY

Przy opracowywaniu prognozy oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń planu ogólnego nie wystąpiły utrudnienia wynikające z braków współczesnej wiedzy. Źródła przeprowadzonej oceny oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń określonych w planie były precyzyjne i dobrze udokumentowane. Niniejszą prognozę sporządzono na podstawie aktualnych materiałów źródłowych i opracowań wyspecyfikowanych na końcu prognozy.

2. INFORMACJE O PROJEKCIE POG I JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAM

2.1. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY DYGOWO

Reforma planowania, wprowadzona *ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (m.in. art. 67 ust. 4) usankcjonowała szereg zmian w prawie dotyczącym gospodarki przestrzennej oraz planowania i zagospodarowania przestrzennego, tj. **ustawie pzp**, która między innymi określa nowe zasady kształtowania polityki przestrzennej przez jednostki samorządu terytorialnego i wprowadziła plan ogólny jako nowy akt planowania przestrzennego.

Plan ogólny gminy (POG) to fundamentalne narzędzie gospodarki przestrzennej i dokument określający politykę przestrzenną gminy oraz jej sposób zagospodarowania. Jest to akt prawa miejscowego, który zastępuje dotychczasowe studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin (SUiKZP) i wiąże zarówno decyzje o warunkach zabudowy (WZ), jak i miejscowe plany (MPZP). Określa strefy planistyczne i standardy urbanistyczne dla całego obszaru gminy, wpływając na ład przestrzenny.

Na podstawie art. 65 ust. 1 ww. *ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy pzp* studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin zachowują moc do czasu uchwalenia planu ogólnego gminy, jednak nie dłużej niż do 30 czerwca 2026 roku.

Zgodnie z art. 13i ust. 1 ustawy pzp, przed sporządzeniem projektu planu ogólnego rada gminy podejmuje uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia planu ogólnego.

Rada Gminy Dygowo dnia 28 maja 2024 r. podjęła uchwałę Nr II/18/24 w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Dygowo, obejmującego cały teren gminy Dygowo w jej granicach administracyjnych (z wyłączeniem terenów zamkniętych innych niż ustalone przez ministra właściwego do spraw transportu).

Plan ogólny ma określić podział obszaru gminy na **strefy planistyczne** oraz wskazać gminne standardy urbanistyczne, które szczegółowo określą profile funkcjonalne stref oraz wskaźniki urbanistyczne odpowiednie do specyfiki miejsca.

Zamknięty katalog stref planistycznych określony został w art. 13c pzp. Dla poszczególnych stref, co wynika z art. 13e, określono ich profil funkcjonalny oraz wartości maksymalnej nadziemnej intensywnej zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy oraz maksymalnego udziału powierzchni zabudowy (dla stref o których mowa w art. 13c ust 2 pkt 1-7 pzp); wartość minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej (dla stref planistycznych, o których mowa w art. 13c ust. 2 pkt 1-10 pzp), nie mniejszego niż wynika to z przepisów wydanych na podstawie art. 13m ust. 2 pzp.

W załączniku nr 1 do *Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. z 2023 r. poz. 2758)* określona została charakterystyka stref planistycznych, w ramach której ustalono profil funkcjonalny podstawowy i dodatkowy dla każdej strefy – zamknięty katalog rodzajów przeznaczeń terenów, które mogą występować w danej strefie.

Z przytoczonych powyżej przepisów jasno wynika, iż w planie ogólnym nie można ustalić ani też zabronić planowanych do realizacji przedsięwzięć, które zaliczane są do grupy zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziałujących na środowisko. Wiodące znaczenie przy podziale gminy Dygowo na ww. strefy miała istniejąca struktura funkcjonalno-przestrzenna oraz kierunki rozwoju określone w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jak również miejscowe plany obowiązujące na terenie gminy i inne dokumenty programujące rozwój społeczno-gospodarczy i przestrzenny.

W oparciu o uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego gminy wymienione w art. 13b ustawy pzp, w projekcie POG Dygowo zostało wyznaczonych 12 następujących stref planistycznych:

1. **SW** – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
2. **SJ** – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,
3. **SZ** – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową,
4. **SU** – strefa usługowa,
5. **SP** – strefa gospodarcza,
6. **SR** – strefa produkcji rolniczej
7. **SI** – strefa infrastrukturalna,
8. **SN** – strefa zieleni i rekreacji,
9. **SC** – strefa cmentarzy,
10. **SG** – strefy górnictwa,
11. **SO** – strefa otwarta,
12. **SK** – strefa komunikacyjna.

Plan ogólny nie wyznacza na terenie gminy Dygowo strefy **SH – strefa handlu wielkopowierzchniowego**.

Należy podkreślić, że najistotniejsze determinanty przy wyznaczaniu stref planistycznych stanowiły:

- aktualny sposób zagospodarowania i użytkowania terenów;
- przepływająca przez obszar gminy rzeka Parsęta oraz jej dolina,
- istniejące na dużym obszarze gminy tereny pokryte gruntami wysokich klas bonitacyjnych;
- istniejące na terenie gminy liczne farmy elektrowni wiatrowych;
- ustalenia obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- wyznaczone w planie obszary uzupełnień zabudowy (OUZ).

Jak przedstawiono w poniższej tabeli w projekcie planu dominującą kategorią użytkowania terenu jest strefa otwarta (SO), która zajmuje aż 91,9% całkowitej powierzchni, co odpowiada prawie 12 tysiącom hektarów. To wskazuje na przeważający udział terenów niezabudowanych, takich jak pola, łąki czy inne otwarte przestrzenie.

Pozostałe strefy mają znacznie mniejszy udział. Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ) stanowi 3,9%, a strefa komunikacyjna (SK) – 1,3%. Niewielkie, ale istotne znaczenie mają również strefy zieleni i rekreacji (SN) oraz zabudowy zagrodowej (SZ) – po około 1% każda. Pozostałe strefy, takie jak gospodarcza (SP), produkcji rolniczej (SR), usługowa (SU), górnictwa (SG), infrastrukturalna (SI), wielorodzinną (SW) i cmentarzy (SC), mają marginalny udział – każda poniżej 1%.

Tabela 1. Powierzchnia poszczególnych typów stref przestrzennych w POG Dygowo.

Źródło: Opracowanie własne

Lp.	Symbol literowy	Nazwa strefy planistycznej	Pow. [ha]	%
1	SO	strefa otwarta	11 813,0	91,9
2	SJ	strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną	498,0	3,9
3	SK	strefa komunikacyjna	161,0	1,3
4	SN	strefa zieleni i rekreacji	126,0	1,0
5	SZ	strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową	113,0	0,9
6	SP	strefa gospodarcza	41,0	0,3
7	SR	strefa produkcji rolniczej	30,0	0,2
8	SU	strefa usługowa	40,0	0,3
9	SG	strefa górnictwa	2,0	<0,1
10	SI	strefa infrastrukturalna	5,0	<0,1
11	SW	strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną	13,3	0,1
12	SC	strefa cmentarzy	6,0	<0,1
			12 848,3	100

Dla każdej strefy, z wyjątkiem stref komunikacji, stref górnictwa i części stref otwartych, określono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, zgodnie z przepisami ww. *rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. dotyczącego projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych oraz wydawania wypisów i wyrysów*. W strefach planistycznych 2, 5, 6, 7, 8 i 11 obowiązkowo wyznaczono maksymalną nadziemną intensywność zabudowy, maksymalną wysokość zabudowy oraz maksymalny udział powierzchni zabudowy. Dla wszystkich stref planistycznych wyznaczono profil funkcjonalny podstawowy, a dla wybranych stref określono również dotatkowe profile funkcjonalne.

➤ STREFY PLANISTYCZNE WYZNACZONE W PROJEKCIE POG DYGOWO

SW – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną

Profil podstawowy: teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej.

Na terenie gminy Dygowo wyznaczono **19 stref** wielofunkcyjnych z zabudową wielorodzinną. Strefy te zostały wyznaczone w granicach istniejących terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, oraz w oparciu o zapisy obowiązujących MPZP.

SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną

Profil podstawowy: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej.

Na terenie gminy Dygowo wyznaczono **282 stref wielofunkcyjne z zabudową jednorodzinną**. Strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną zaprojektowano w pierwszej kolejności na obszarach, dla których w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej, a także na obszarach uzupełnienia zabudowy oraz obszarach z istniejącą zabudową o funkcji mieszkaniowej, z wyłączeniem luk w tej zabudowie. Kierowano się w tym zakresie wskazaniem gminy Dygowo. Przy określeniu czy dana działka powinna znaleźć się w strefie SJ czy SZ, brano pod uwagę wnioski mieszkańców, a także weryfikację działalności rolniczej przedstawioną przez gminę. Wskaźniki dla tych stref zostały dostosowane do rodzaju zabudowy.

SZ – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową

Profil podstawowy: teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej.

Na terenie gminy Dygowo wyznaczono **180 stref wielofunkcyjnych z zabudową zagrodową**. Strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową zagrodową zaprojektowano w pierwszej kolejności na obszarach, dla których w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej, a także na obszarach uzupełnienia zabudowy oraz obszarach z istniejącą zabudową o funkcji mieszkaniowej, z wyłączeniem luk w tej zabudowie. Kierowano się w tym zakresie wskazaniem gminy Dygowo. Przy określeniu czy dana działka powinna znaleźć się w strefie SJ czy SZ, brano pod uwagę wnioski mieszkańców, a także weryfikację działalności rolniczej przedstawioną przez gminę.

SU – strefa usługowa

Profil podstawowy: teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej.

Na terenie gminy Dygowo wyznaczono **40 stref usługowych**. Strefy usługowe w pierwszej kolejności zaprojektowano na obszarach, dla których w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji usługowej. Wyznaczono ją również zgodnie z obecnym przeznaczeniem terenów, a także wnioskami mieszkańców i inwestorów, oraz zapotrzebowaniem zgłaszanym przez gminę. Dla stref SU określono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w zakresie od 30 do 60%.

SP – strefa gospodarcza

Profil podstawowy: teren produkcji, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej.

Na terenie gminy Dygowo wyznaczono **19 stref gospodarczych**. Strefy gospodarcze wyznaczono zarówno na obszarach, dla których w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji przemysłowej, jak i zgodnie z obecnym przeznaczeniem terenów, a także wnioskami mieszkańców i inwestorów, oraz zapotrzebowaniem zgłaszanym przez gminę. Dla stref SP minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej określono w zakresie od 10 do 40%. SP wyznaczono poza obszarowymi formami ochrony przyrody (w tym poza Obszarami Natura 2000).

SR – strefa produkcji rolniczej

Profil podstawowy: teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej.

Na terenie gminy Dygowo wyznaczono **10 stref produkcji rolniczej**. Strefy produkcji rolniczej wyznaczono zgodnie z obecnym, faktycznym przeznaczeniem terenów, zapisami obowiązujących MPZP, a także wnioskami mieszkańców i inwestorów oraz zapotrzebowaniem zgłaszanym przez gminę. Dla stref SR minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej określono w zakresie od 20 do 50%.

Strefa 10SR obejmuje istniejące tereny produkcji leśnej (profil dodatkowy – teren lasu) zlokalizowane w granicach obszaru Natura 2000. Pozostałe SR wyznaczono poza obszarowymi formami ochrony przyrody (w tym poza Obszarami Natura 2000).

SI – strefa infrastrukturalna

Profil podstawowy: teren infrastruktury technicznej, teren komunikacji.

Na terenie gminy Dygowo wyznaczono **11 stref infrastrukturalnych**. Zostały one wskazane na obszarach istniejących terenów infrastruktury technicznej, a także na terenach wskazanych pod infrastrukturę techniczną w obowiązujących planach miejscowych.

Dla stref SI określono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej od 20 do 50%. SI wyznaczono poza obszarowymi formami ochrony przyrody (w tym poza Obszarami Natura 2000).

SN – strefa zieleni i rekreacji

Profil podstawowy: teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej.

Na terenie gminy Dygowo wyznaczono **40 stref zieleni i rekreacji**. Strefy zieleni i rekreacji wyznaczono z obecnym faktycznym przeznaczeniem terenów, zapisami obowiązujących MPZP oraz zapotrzebowaniem zgłaszanym przez gminę. Dla stref SN określono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej od 50 do 80%.

SC – strefa cmentarzy

Profil podstawowy: teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej.

Na terenie gminy Dygowo wyznaczono **18 stref cmentarzy**. Obejmują one zarówno istniejące cmentarze oraz cmentarze zamknięte. Dla stref SC określono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej od 20 do 80%. Orz dla niektórych stref określony został profil funkcjonalny dodatkowy

umożliwiający lokalizację m.in. terenów usług (np. kultu religijnego, handlu detalicznego) lub zieleni naturalnej, terenu lasu.

Na etapie sporządzania miejscowego planu zostanie ustalona linia rozgraniczająca terenu cmentarza i od niej wskazana strefa sanitarna w odległość 50 m i 150 m. Lokalizowanie zabudowy mieszkaniowej w sąsiedztwie cmentarza regulują przepisy odrębne, które należy uwzględnić w procedurze sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

W planie ogólnym istnieje możliwość wyznaczenia stref dopuszczających zabudowę mieszkaniową, w granicy maksymalnych stref sanitarnych od cmentarza, przy jednoczesnym spełnieniu warunków przepisów odrębnych z zakresu cmentarza i chowania zmarłych na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

SG - strefa górnictwa

Profil podstawowy: teren górnictwa i wydobywania, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej.

Na terenie gminy Dygowo wyznaczono **5 stref górnictwa**, strefy te związane są z udokumentowanym złożem gazu, które jest eksploatowane. Strefa 1SG to teren istniejącego odwiertu gazu, wyznaczony w MPZP, natomiast strefa 4SG została wskazana zgodnie z prowadzoną działalnością wydobywczą. Wskazane SG to niewielkie powierzchnie, obejmujące tereny położone poniżej miejscowości Wrzosowo, poza obszarowymi formami ochrony przyrody (w tym poza Obszarami Natura 2000).

SO – strefa otwarta

Profil podstawowy: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej.

Na terenie gminy Dygowo wyznaczono **137 stref otwartych**. Dla kilkudziesięciu SO określono profil dodatkowy, związany z możliwością realizacji instalacji i urządzeń do produkcji odnawialnych źródeł energii (OZE). Zostały one wyznaczone na podstawie obowiązujących MPZP zapisów uchwał Rady Gminy w Dygowie i decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu, wydanych przez Wójta Gminy Dygowo. W większości przypadków ustalenia planu ogólnego sankcjonuje i implementuje zapisy obowiązującego prawa miejscowego oraz decyzji administracyjnych (WZ).

W strefach 39 stref otwartych (11SO, 44SO, 55-76SO, 78-83SO, 84-93SO) w profilu dodatkowym ustalono lokalizację elektrowni słonecznych, w strefie 16SO określono lokalizację elektrowni słonecznych i biogazowni, w 33 stref otwartych (17SO- 19SO, 21-25SO, 27-43SO, 47-54SO), dla których zaplanowano możliwość realizacji elektrowni wiatrowych i elektrowni słonecznych, a w strefie 45SO ustanowiono teren elektrowni wiatrowych.

Dla stref 116-118SO ustalono profil dodatkowy - teren zieleni urządzonej.

Strefy SO, w których dopuszczono lokalizację elektrowni wiatrowych, elektrowni słonecznych, oraz biogazowni generalnie położone są poza obszarowymi formami ochrony przyrody i zwartymi kompleksami leśnymi. Wyjątek stanowią strefy:

- 39SO i 40SO - ustanawiające lokalizację elektrowni wiatrowych i elektrowni słonecznych, (zaprojektowane zgodnie z obowiązującym MPZP, turbiny EW istniejące), oraz
- 60SO - ustalająca lokalizację elektrowni słonecznej (zgodnie z wydaną decyzją WZ), położone w obszarze Natura 2000 Dorzecze Parsęty PLH320007, a także
- 72SO - ustalająca lokalizację elektrowni słonecznej (zgodnie z wydaną decyzją WZ), która znajduje się w obszarze Natura 2000 Trzebiatowsko-Kofobrzeski Pas Nadmorski PLH320017.

Należy tu podkreślić, że na przeważającej części ww. stref inwestycje te zostały wykonane na podstawie obowiązujących przepisów prawa.

W planie ogólnym gminy Dygowo pod inwestycje OZE ustalono jedynie pięć nowych stref ustanawiając profil dodatkowy: teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej dla następujących stref SO:

- 41SO, 42SO, 43SO – na terenach rolnych w okolicy miejscowości Skoczów (tzw. FW „Skoczów”), w północno wschodniej części gminy; oraz
- 53SO, 54SO – na gruntach ornych w okolicy miejscowości Piotrowice (tzw. FW „Piotrowice”), w południowo wschodniej części gminy.

Dla obszarów tych w ww. strefach przeznaczających tereny pod nowoprojektowane obszary farm wiatrowych i fotowoltaicznych został przeprowadzony monitoring przedinwestycyjny oraz badania przyrodnicze (dla FW „Skoczów” i FW „Piotrowice”), których wyniki zostały przedłożone do niniejszej Prognozy (vide załącznik 5 do Prognozy).

W pozostałych 64 strefach otwartych SO w planie ogólnym nie dopuszczono lokalizacji elektrowni wiatrowej, elektrowni słonecznej i biogazowni.

SK – strefa komunikacyjna

Profil podstawowy: teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren infrastruktury technicznej.

Zgodnie z treścią *rozporządzenia w sprawie planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wrysów* w strefie komunikacyjnej (SK) uwzględnia się istniejące drogi klasy A, S, GP, G oraz można wskazać rezerwy terenowe projektowanych dróg, o ile spełniony jest warunek: „Strefę komunikacyjną można wyznaczyć dla obiektów istniejących oraz planowanych, których lokalizacja jest potwierdzona ustaleniem linii rozgraniczających teren” Wszystkie pozostałe drogi niekwalifikujące się do powyższego katalogu pozostają w ramach profilu podstawowego pozostałych 12 stref planistycznych

Na terenie gminy Dygowo wyznaczono **18 stref komunikacyjnych**.

Strefy zostały wyznaczone w granicach drogi ekspresowej (S6), dróg powiatowych oraz wojewódzkich (ruchu przyspieszonego, głównych oraz zbiorczych), a także w granicach terenu kolei i linii kolejowej (tereny zamknięte).

Plan ogólny nie wyznacza na terenie gminy Dygowo strefy **SH – strefa handlu wielkopowierzchniowego**.

Wyznaczone strefy planistyczne wynikają z istniejących uwarunkowań osadniczych, przyrodniczych, kulturowych, infrastrukturalnych, komunikacyjnych oraz umożliwiają realizację nowej zabudowy z zachowaniem zasad ładu przestrzennego, w nawiązaniu do lokalnego krajobrazu kulturowego, w tym kompozycji przestrzennych w otoczeniu zabytków. Ponadto strefy te wskazują istniejącą zabudowę, której utrzymanie w planach miejscowych bądź decyzjach o warunkach zabudowy będzie możliwe przy uwzględnieniu ograniczeń wynikających przepisów odrębnych m.in. z zakresu ochrony przyrody czy ochronie zabytków opiece nad zabytkami.

Wyznaczając strefy planistyczne w obszarach uwzględniano częściowo wnioski złożone w procedurze planistycznej oraz dotychczasowych dokumentach planistycznych i strategicznych jako kontynuacja polityki przestrzennej gminy w tym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz licznych obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gminy.

W pierwszej kolejności strefy **SW, SJ i SZ** zostały wyznaczone w granicach:

1. terenów istniejącej zabudowy mieszkaniowej, które charakteryzują się podobnymi uwarunkowaniami przestrzennymi, standardami kształtowania zabudowy i zasadami zagospodarowania terenu;
2. terenów przeznaczonych w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę mieszkaniową;
3. obszarów uzupełnienia zabudowy.

Do stref **SJ i SZ** zostały również zakwalifikowane istniejące tereny usług zlokalizowane w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej.

Część stref **SW, SJ, SZ** znajduje się częściowo w zasięgu stref sanitarnych 50 m lub 150 m od czynnych cmentarzy. Lokalizowanie zabudowy mieszkaniowej w sąsiedztwie cmentarzy regulują przepisy odrębne, które należy uwzględnić w procedurze sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Występowanie stref sanitarnych nie wyklucza ustalenia stref wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową wielorodzinną, jednorodziną lub zagrodową, gdyż profil funkcjonalny stref **SW, SJ, SZ** umożliwi wyznaczenie na etapie planu miejscowego terenów bez możliwości lokalizowania budynków mieszkalnych.

Strefy SU, SP i SI zostały wyznaczone na obszarach istniejącej zabudowy o danej funkcji oraz na terenach przeznaczonych do rozwoju ww. funkcji w dotychczasowych dokumentach planistycznych i strategicznych jako kontynuacja polityki przestrzennej gminy umożliwiającej rozwój gminy oraz podnoszenie jakości życia mieszkańców w sferze społecznej i ekonomicznej.

Strefy SR zostały wyznaczone w istniejącej zabudowie w celu utrzymania zwartych kompleksów rolnych i umożliwienia prowadzenia racjonalnej gospodarki rolnej. Wyznaczone strefy produkcji rolniczej umożliwią rozwój istniejących obiektów służących gospodarce rolnej.

Strefy SN i SC zostały wyznaczone na obszarach istniejącego zagospodarowania o danej funkcji oraz na terenach przeznaczonych do rozwoju ww. funkcji w dotychczasowych dokumentach planistycznych i strategicznych, jako kontynuacja polityki przestrzennej gminy umożliwiająca zaspokojenie potrzeb mieszkańców gminy w zakresie sportu, rekreacji i pochówku.

Strefy SG zostały wyznaczone na terenach przeznaczonych do eksploatacji złóż. Określenie uwarunkowań zagospodarowania ww. stref oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy oraz wyznaczenie pasów ochronnych dla stref sąsiednich nastąpi na etapie sporządzenia dla tych stref miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Ponadto należy zauważyć, że **ustalenia dla stref górnictwa wynikają z określonego w ustawie pzp zakresu ustaleń planu ogólnego.**

Nie jest możliwe wprowadzenie do ustaleń planu ogólnego: uwarunkowań zagospodarowania terenu górniczego oraz ograniczeń w jego użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy w obszarze górnicznym, z dopuszczeniem do realizacji obiektów kubaturowych, urządzeń komunikacyjnych oraz urządzeń pomocniczych bezpośrednio związanych z eksploatacją kopalni, pasów ochronnych dla stref sąsiednich, nie objętych eksploatacją kruszyw, określenia rekultywacji terenu po zakończonej eksploatacji kruszyw, **z uwagi na określony zakres planu ogólnego w ustawie pzp.** Rekultywacja stref górnictwa po zakończeniu eksploatacji kopaliny powinna odbywać się w oparciu o ustalony kierunek i warunki przeprowadzenia rekultywacji opisane w wydanej dla danego obszaru koncesji.

Strefy SO zostały wyznaczone na terenach o wysokich wartościach przyrodniczych tj. w granicach obszarów Natura 2000 Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski PLH320017 i Dorzecze Parsęty PLH320007, OCHK Koszalińsko Pas Nadmorski oraz rezerwacie Stramniczka - poza obszarami zabudowy. W strefach 116SO-118SO jako profil dodatkowy ustalono możliwość realizacji terenu zieleni urządzonej. Ponadto strefy otwarte zostały wskazane w terenach istniejących lasów, terenów rolniczych wód, zieleni naturalnej, dróg oraz w obszarach szczególnego zagrożenia powodzią.

W strefach otwartych objętych formami ochrony przyrody, będących zwartymi kompleksami leśnymi oraz położonych w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią (z wyłączeniem strefy 39SO, 40SO, 60SO i 72SO) nie dopuszczono w profilu dodatkowym terenów elektrowni wiatrowej,

elektrowni słonecznej oraz biogazowni. Dla dwóch pierwszych obszarów obowiązują MPZP, a dla terenu, objętego strefą 60SO i 72SO wydano decyzje o warunkach zabudowy pozwalającą na lokalizację elektrowni słonecznych.

Strefa SK obejmuje swoim zakresem drogi ekspresowe, wojewódzkie, powiatowe oraz linie kolejowe.

Dla poszczególnych **stref planistycznych określono profile dodatkowe** zgodne z załącznikiem nr 1 *rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. z 2023 r. poz. 2758 ze zm.)*, w taki sposób, aby nie generował on konfliktów przestrzennych i umożliwił zachowanie zasad ładu przestrzennego.

Wskazane ustalenia gminnych standardów urbanistycznych są kontynuacją polityki przestrzennej gminy, zapisanej w dotychczasowych dokumentach planistycznych oraz umożliwiając realizację nowej zabudowy z zachowaniem zasad ładu przestrzennego, w nawiązaniu do lokalnego krajobrazu kulturowego i w oparciu o wykształcony układ dróg. Określone gminne standardy urbanistyczne umożliwią m.in. ochronę jakości krajobrazu w tym przeciwdziałanie dysharmonii i fragmentacji krajobrazu z zachowaniem zwartej charakteru zabudowy nawiązującej do istniejących obiektów i otoczenia.

Dla stref **SI, SN i SC**, zgodnie z **art. 13e ust. 2 pkt 3 ustawy pzp obligatoryjnie** określa się wyłącznie wartość minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej. W związku z powyższym nie określono pozostałych gminnych standardów urbanistycznych. Pozostałe gminne standardy urbanistyczne mogą zostać określone na etapie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy przy uwzględnieniu istniejących uwarunkowań przestrzennych oraz przepisów odrębnych.

Dla stref **SG, SO i SK** nie wyznaczono gminnych standardów urbanistycznych. Zgodnie z **art. 13e ust. 2 pkt 3 ustawy pzp**, dla tych stref **nie jest obligatoryjne** określenie gminnych standardów urbanistycznych. Gminne standardy urbanistyczne mogą zostać określone na etapie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy przy uwzględnieniu istniejących uwarunkowań przestrzennych oraz przepisów odrębnych.

Ponadto należy zauważyć, iż w strefach oznaczonych symbolami SW, SJ, SZ, SU, SP, SR, SN, SC, SO i SK teren infrastruktury technicznej w profilu podstawowym dotyczy terenów telekomunikacji oraz innych terenów infrastruktury technicznej o powierzchni nie większej niż 5000 m² (zgodnie z załącznikiem nr 1 *rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. z 2023 r. poz. 2758 ze zm.)*). **W związku z powyższym na etapie sporządzania miejscowych planów będzie możliwość wyznaczenia terenów infrastruktury o powierzchni nie większej niż 0,5 ha.**

Zgodnie z rozporządzeniem POG strefę komunikacyjną można wyznaczyć dla obiektów istniejących oraz planowanych, których lokalizacja jest potwierdzona ustaleniem linii rozgraniczających teren. w związku z powyższym plan ogólny wyznacza strefy komunikacyjne na terenie drogi wojewódzkiej oraz dróg powiatowych w granicach działek ewidencyjnych.

Biorąc pod uwagę fakt, że przeznaczenie terenu ustalone w sporządzanych w przyszłości miejscowych planach będzie musiało być zgodne z profilem funkcjonalnym strefy planistycznej obejmującej dany teren w POG, dla części stref planistycznych w planie ogólnym gminy Dygowo ustalono profil funkcjonalny dodatkowy, kierując się przede wszystkim uwarunkowaniami przyrodniczymi, środowiskowymi, oraz kulturowymi. Podczas podejmowania decyzji dotyczących zarówno profili podstawowych, jak i wyznaczaniu profili funkcjonalnych dodatkowych, szczególnie istotna była kwestia, aby planowane zagospodarowanie nie generowało konfliktów funkcjonalno-przestrzennych.

Dla większości z wymienionych stref planistycznych uzupełniono gminne standardy urbanistyczne o podstawowe parametry i wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenów.

Ze względu na wymóg ustawowy, dla wszystkich stref planistycznych, poza strefami SK, SG i strefami SO, określono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej. Najwyższy udział tej powierzchni ustalono w strefach otwartych (SO), które swym zasięgiem objęły formy ochrony przyrody oraz grunty leśne i grunty rolne klas II-III.

Dla części stref (18SP, 15SC, 36SU, 37SU, 38SU, 39SU, 2SR, 3SR, 4SR) wyznaczono udział powierzchni biologicznie czynnej, niższy niż wyznaczono w Załączniku nr 1 Charakterystyka Stref Planistycznych do rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wrysów. Wynika to z zastosowania §2 ust. 3, z uwagi na fakt, że tereny te położone są w granicach obowiązujących planów miejscowych, które zawierają zapisy dotyczące minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej niższe niż wynikające z załącznika.

➤ **OBSZARY UZUPEŁNIENIA ZABUDOWY (OUZ) WYZNACZONE W PROJEKCIE POG DYGOWO**

W projekcie POG Dygowo oprócz stref urbanistycznych zostały także ustalone **obszary uzupełnienia zabudowy (OUZ)**, które wyznaczono głównie w oparciu o rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy (Dz.U. 2024 poz. 729), wykorzystując dane z ewidencji gruntów i budynków. Proces ten opiera się na analizie zwartości zabudowy zgodnie z zasadami określonymi ww. rozporządzeniu - określenie zgrupowań co najmniej 5 budynków mieszkalnych, usługowych lub gospodarczych (o określonych funkcjach), między którymi odległość nie przekracza 100 m, a następnie wyznaczeniu wokół nich 50-metrowego bufora. Wyznaczenie OUZ ma na celu ograniczenie rozpraszania zabudowy, racjonalne wykorzystanie terenów już zabudowanych oraz zapewnienie spójności przestrzennej.

Plan ogólny wyznacza na terenie gminy Dygowo **62 obszary uzupełnienia zabudowy (OUZ)**. Częściowo wykorzystano maksymalną powierzchnię powiększenia obszarów uzupełnienia zabudowy uzupełniając ją prawie 38,8 ha na terenie gminy.

Ze względu na wiejski charakter gminy nie znaleziono uzasadnienia dla wyznaczania Onw Planie Ogólnym obszaru zabudowy śródmiejskiej.

Obszary uzupełnienia zabudowy to obszary gminy już zainwestowane wraz z ich najbliższym otoczeniem. Dzięki wyznaczeniu tych obszarów nastąpi:

- ograniczenie przestrzenne wydawania decyzji o warunkach zabudowy, oraz
- wyłączenie z obowiązku uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze i nieleśne.

OZNACZENIA PLANU OGÓLNEGO:

 GRANICA PLANU OGÓLNEGO POZNANIA

 OBSZAR UZUPEŁNIENIA ZABUDOWY

STREFY PLANISTYCZNE:

 SW STREFA WIELOFUNKCYJNA Z ZABUDOWĄ MIESZKANIOWĄ WIELORODZINNĄ

 SJ STREFA WIELOFUNKCYJNA Z ZABUDOWĄ MIESZKANIOWĄ JEDNORODZINNĄ

 SZ STREFA WIELOFUNKCYJNA Z ZABUDOWĄ ZAGRODOWĄ

 SU STREFA USŁUGOWA

 SP	STREFA GOSPODARCZA
 SR	STREFA PRODUKCJI ROLNICZEJ
 SI	STREFA INFRASTRUKTURALNA
 SN	STREFA ZIELENI I REKREACJI
 SC	STREFA CMENTARZY
 SG	STREFA GÓRNICTWA
 SO	STREFA OTWARTA
 SK	STREFA KOMUNIKACYJNA

Rycina 1. Projekt planu ogólnego gminy Dygowo.

2.2. POWIĄZANIA PLANU OGÓLNEGO GMINY DYGOWO Z INNYMI DOKUMENTAMI

Ustalenia planu ogólnego określa się, wg art. 13b ustawy pzp, uwzględniając uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy, w szczególności w szczególności polityką przestrzenną gminy, określoną w strategii rozwoju lokalnego (gminnego) lub strategii rozwoju ponadlokalnego (powiatowym, wojewódzkim i krajowym) oraz uwzględniać ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa, co zapewnia spójne kształtowanie przestrzeni i umożliwi realizację inwestycji strategicznych.

Zgodnie z art. 51 reformy planowania przestrzennego (ustawy o zmianie ustawy pzp), przy sporządzaniu pierwszego planu ogólnego jedynie strategię powstałe w oparciu o nowe przepisy będą uwzględniane obowiązkowo.

➤ POWIĄZANIA Z DOKUMENTAMI LOKALNYMI

Projekt Planu Ogólnego gminy Dygowo uwzględnia wymiar przestrzenny określony w **Strategii Rozwoju Gminy Dygowo na lata 2026 – 2036** (projekt dokumentu), zawarty w modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy, który określa cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym przestrzennym i klimatyczno-środowiskowym. Sporządzany POG Dygowo wpisuje się w kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych i oczekiwane rezultaty planowanych działań.

Projekt POG został wykonany w oparciu o ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie rozpisanej w Strategii Rozwoju Gminy Dygowo w formie zasad i kierunków tj.:

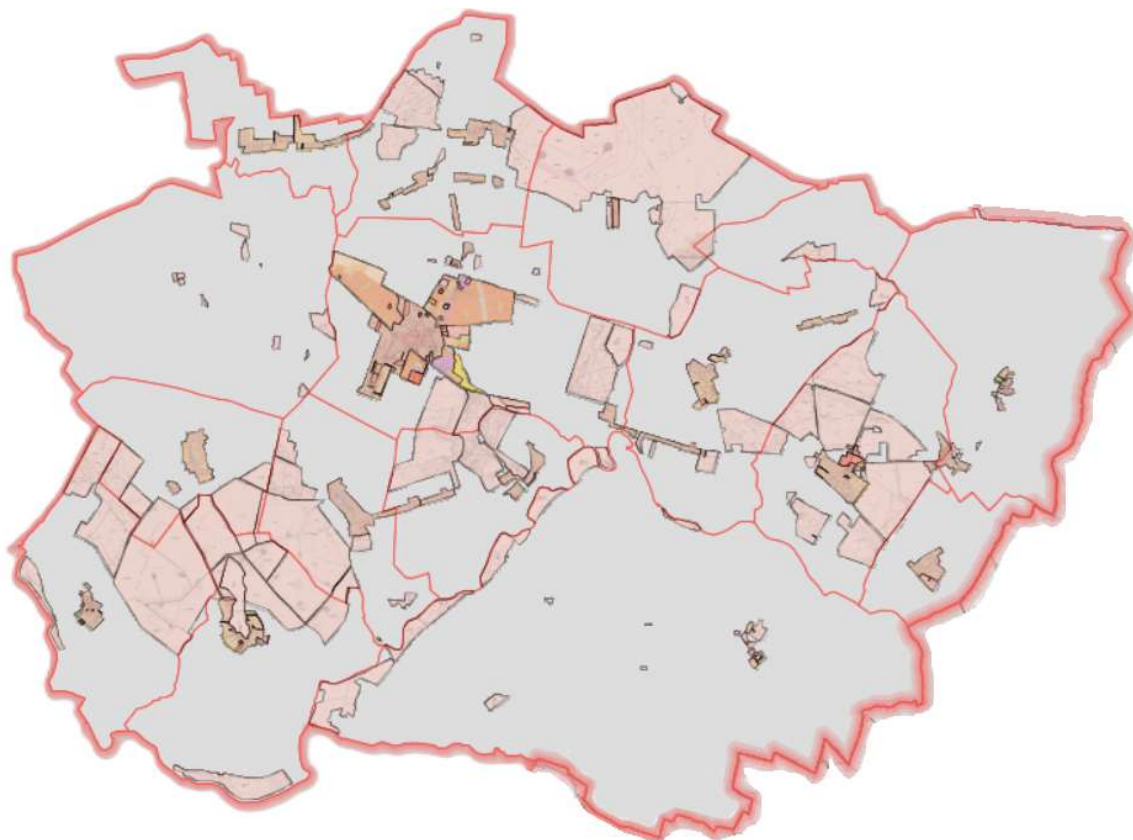
- zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrona powietrza, przyrody i krajobrazu;
- zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- kierunki zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej;
- zasady lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
- zasady lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego;
- kierunki rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej;
- zasady lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW;
- zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko;
- zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej;
- zasady kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji i remediacji.

Zaplanowany układ przestrzenny zakłada koncentrację nowych inwestycji w sąsiedztwie istniejącej infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, co sprzyja zrównoważonemu rozwojowi przestrzennemu i społecznemu gminy.

W zakresie zgodności ze strategią rozwoju, plan ogólny wprowadza strefy planistyczne zgodne z wymienionymi w strategii rozwoju gminy oraz nie stoi w sprzeczności z określaną w strategii rozwoju strukturą funkcjonalno-przestrzenną gminy Dygowo. Strefy planistyczne określone w planie ogólnym są zgodne z założeniami działającego do dzisiaj w oparciu o studium modelu funkcjonalno-przestrzennego gminy. Ponadto cele strategiczne nie powodują konieczności wyznaczania w planie ogólnych szczegółowych, dedykowanych tym celom stref planistycznych, a ustalenia planu ogólnego gminy umożliwiają realizację celów zapisanych w strategii rozwoju i są z nimi zgodne.

Oceniany w niniejszej prognozie plan ogólny gminy Dygowo kontynuuje rozstrzygnięcia przestrzenne zawarte w polityce przestrzennej określonej w strategii rozwoju gminy do roku 2035, a także w obowiązujących miejscowych planach, dla których w większości wykonane zostały Prognozy oddziaływania na środowisko miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W granicach gminy Dygowo obowiązuje aktualnie **26 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (MPZP)**, które obejmują 17,83 % (2290 ha) całej powierzchni gminy – ryc. 2.

Rycina 2. Tereny gminy Dygowo, na których obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Źródło: Opracowanie własne, na podstawie danych <https://www.gis.parseta.pl>.

Dla prawie wszystkich aktów planistycznych (poza dwoma z 1997 r i 2001 r.) została przeprowadzona procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, której częścią jest prognoza. Precyzyjne usankcjonowanie w polskim prawie obowiązku tworzenia strategicznych prognoz oddziaływania na środowisko (w tym dla mpzp) wdrożyła ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska. Przepisy te, transponujące prawo Unii Europejskiej, zaczęły obowiązywać od 1 stycznia 2002 r.

Wszystkie prognozy do planów miejscowych sporządzone zostały w perspektywie pełnej realizacji zapisów tych planów, a także z uwzględnieniem aktualnego na moment sporządzania prognoz stanu środowiska. W ostatnich latach (2019-2025) uchwalono plany na powierzchni 563 ha, które objęły procedury ooś w kształcie obowiązującym obecnie. Zakres i rodzaj oddziaływań związanych z realizacją poszczególnych miejscowych planów jest różny i uzależniony przede wszystkim od funkcji i parametrów zabudowy określonych w poszczególnych planach. Przy sporządzaniu miejscowych planów uwzględniono planowane funkcje i występujące na danym obszarze gminy problemy z zakresu ochrony środowiska i wprowadzono ustalenia, które mają na celu złagodzenie potencjalnych negatywnych oddziaływań. Każda prognoza zawiera również środki zapobiegawcze, których realizacja zwiększa odporność środowiska miejskiego na antropopresję.

➤ POWIĄZANIA Z DOKUMENTAMI PONADLOKALNYMI

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa

Projekt POG Dygowo jest zgodny również z zapisami obowiązującego **Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego**, który został przyjęty *Uchwałą nr XXXII/334/02 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 26 czerwca 2002 r.* oraz zaktualizowany *Uchwałą*

Nr XVII/214/20 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 24 czerwca 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2020 r. poz. 3564). Plan ten jest elementem regionalnego planowania strategicznego i stanowi podstawowe narzędzie koordynacji zamierzeń organizacyjnych, społecznych, gospodarczych i innych, a jednocześnie służy przestrzennej konkretyzacji celów sformułowanych w strategii rozwoju województwa i w innych dokumentach programowych. Plan łączy planowanie krajowe poprzez poziom regionalny z planowaniem miejscowym. Formułuje również propozycje do Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju, planu zagospodarowania przestrzennego obszarów morskich i projektów ponadregionalnych i międzynarodowych o charakterze planistycznym. Stanowi też podstawę do formułowania wniosków do planów ogólnych gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i ich oceny pod kątem realizacji celów regionalnych. Plan formułuje cele gospodarowania przestrzenią województwa i zasady jej kształtowania oraz określa kierunki polityki przestrzennej w długiej perspektywie.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego w ramach prowadzenia polityki rozwoju wyznaczył obszary funkcjonalne. Gmina Dygowo należy do **Koszalińsko-KołobrzESCO-Białogardzki Obszar Funkcjonalny (KKB OF)**, o znaczeniu regionalnym. Jest to miejski obszar funkcjonalny, ośrodka regionalnego wraz ze strefą dalszego oddziaływania.

Plan ustalił dla tego obszaru zasady i kierunki działań dla zwiększenia jego potencjału rozwojowego. Dla gminy Dygowo Plan ZPWZ wskazał zalecenia, które uwzględniono w projekcie POG Dygowo, co pozwoli osiągnąć zamierzone publiczne cele ogólne tego dokumentu tj.:

- wzmocnienie powiązań zewnętrznych województwa,
- ochronę i kształtowanie środowiska przyrodniczego,
- rozwój potencjału ludnościowego,
- przekształcenia sieci osadniczej,
- rozwój potencjału ludnościowego,
- ochronę dziedzictwa i krajobrazu kulturowego,
- rozwój infrastruktury społecznej,
- wzrost i rozwój gospodarczy,
- poprawę zewnętrznej i wewnętrznej dostępności transportowej oraz sprawności systemu transportowego,
- rozbudowę infrastruktury technicznej, poprawa gospodarki wodno-ściekowej, rozwój energetyki wykorzystującej odnawialne źródła energii i zwiększenie dostępności cyfrowej,
- rozwój infrastruktury obronności i bezpieczeństwa państwa,

oraz cele szczegółowe tj.:

- budowę sieci tras rowerowych Pomorza Zachodniego - budowa drogi rowerowej Skoczów – Kłopotowo; budowa drogi rowerowej: odcinek od granicy z gminą Karlino w m. Skoczów, z odgałęzieniem wzdłuż drogi powiatowej nr 3341Z do m. Skoczów, przez m. Wrzosowo i Kłopotowo, z odgałęzieniem do m. Włóścibórz, do granicy z gminą Karlino w m. Kłopotowo;
- rozwój energetyki wiatrowej przy poszanowaniu wartości krajobrazowych;
- rozwój mikro- i małych instalacji solarnych wykorzystujących konwersję energii słonecznej w energię ciepłą lub elektryczną;
- budowa farm fotowoltaicznych;
- budowa, rozbudowa i modernizacja sieci energetycznych umożliwiające przyłączenia powstających instalacji odnawialnych źródeł energii;
- ochronę walorów obszarów kulturowo-krajobrazowych OKK10 "Dolina Parsęty" w szczególności zachowanie charakterystycznych cech kulturowych i krajobrazowych w drodze łącznego stosowania przepisów dotyczących ochrony zabytków i środowiska przyrodniczego;
- ochrona krajobrazu krawędzi dolin, punktów widokowych i innych elementów krajobrazu rzeczno; ochrona i rewaloryzacja rzecznych budowli hydrotechnicznych wraz z dopuszczeniem w nich nowych funkcji;

- uwzględnienie w polityce gmin obszarów zwaloryzowanych jako spełniających kryteria parków kulturowych PK15 „Bardy”;
- przebudowa drogi wojewódzkiej na 163 na odcinku Kołobrzeg-Białogard;
- modernizacja linii kolejowej nr 404 Szczecinek–Kołobrzeg;
- wykorzystanie potencjału biomasy, w tym: potencjał biopaliw płynnych, potencjał biomasy stałej - leśnej i odpadowej, potencjał w postaci upraw roślin energetycznych, potencjał biogazu z odpadów komunalnych i ściekowych;
- uwzględnianie rozmieszczenia i bezkolizyjnego funkcjonowania obszarów, obiektów i urządzeń infrastruktury służącej obronności i bezpieczeństwu państwa (tereny zamknięte wraz z ich strefami ochronnymi) przy uwzględnieniu wytycznych Strategii Bezpieczeństwa Narodowego RP, Strategii Obronności RP oraz Wizji Sił Zbrojnych RP do roku 2030 i przepisów odrębnych.

Poprzez POG Dygowo zaistnieje także możliwość wykorzystania wspólnego potencjału i integracji miejskiego obszaru funkcjonalnego Koszalińsko-Kołobrzesco-Białogardzki Obszaru Funkcjonalnego (KKB OF), którego gmina jest częścią.

Na poziomie planu ogólnego gminy Dygowo realizacja celów z poziomu planu województwa jest możliwa poprzez uwzględnienie stref typowych dla ośrodków o znaczeniu lokalnym: strefy gospodarczej, strefy wielofunkcyjnej z zabudową jednorodziną, strefy zabudowy zagrodowej, strefy usług, strefy otwartej. Ośrodki gminne, koncentrujące potencjał lokalny powinny oferować zróżnicowane możliwości w szczególności w zakresie usług lokalnych zdrowia, oświaty, administracji publicznej, a także działalności pozarolniczej kultury, gospodarki i sportu na poziomie gminnym. Tego rodzaju strefy znalazły się w planie ogólnym gminy, umożliwiając kontynuację i przyszłą realizację wymienionych funkcji.

Plan ogólny gminy Dygowo uwzględnia zapisy planu zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego poprzez:

- 1) wyznaczenia stref otwartych z dopuszczeniem lokalizacji odnawialnych źródeł energii, w tym elektrowni fotowoltaicznych i słonecznych;
- 2) wskazanie w profilach podstawowych w każdej ze stref terenów komunikacji, co umożliwi realizację sieci tras rowerowych;
- 3) wprowadzenie strefy otwartej na większości obszaru doliny Parsęty.

Rozmieszczenie stref w planie przy tym jest zgodne z układem funkcjonalnym województwa i nie narusza jego spójności terytorialnej ani wartości przyrodniczo-kulturowych. Uchwalenie planu ogólnego ureguluje zasady zagospodarowania, uwzględniając walory krajobrazowe, ład przestrzenny i ochronę środowiska. Projektowane strefy planistyczne nawiązują do istniejącego przeznaczenia terenu oraz terenów sąsiednich. Wprowadzenie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej dla terenów pod zabudowę umożliwi przepuszczalność gleb i odprowadzanie wód opadowych do wód gruntowych. Zachowanie terenów zielonych, lasów, gruntów rolnych, łąk i wód jako stref otwartych wolnych od zabudowy jest korzystne dla środowiska. Tym samym plan ogólny tworzy solidne podstawy dla dalszego, zrównoważonego rozwoju gminy w zgodzie z dokumentami planistycznymi wyższego rzędu.

Audyt krajobrazowy województwa

Zgodnie z uchwałą nr 542 z dnia 29 marca 2019 roku Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego przystąpił do sporządzenia projektu Audytu krajobrazowego województwa zachodniopomorskiego. Na dzień sporządzania planu ogólnego gminy Dygowo nadal trwa proces jego realizacji na podstawie podjętej w dniu 18 grudnia 2025 roku Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego uchwały nr

XIII/187/25 w sprawie projektu Audytu krajobrazowego województwa zachodniopomorskiego (etap rozpatrzenie uwag do projektu Audytu).

Audyt krajobrazowy opracowywany jest w celu identyfikacji i oceny krajobrazów występujących na obszarze województwa. W ramach audytu wyznacza się krajobrazy priorytetowe, szczególnie cenne dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne lub estetyczno-widokowe i jako takie wymagające zachowania.

Projekt POG gminy Dygowo został sporządzony z uwzględnieniem zapisów projektu tego dokumentu. Zgodnie z wynikami projektu i sporządzoną do niego mapą obrazującą rezultaty prac prowadzonych w latach 2019 – 2025, na terenie gminy Dygowo zidentyfikowano krajobrazy priorytetowe. Wskazania do kształtowania i ochrony krajobrazów uznanych za priorytetowe dla gminy w audycie krajobrazowym będą uwzględniane w POG i miejscowych planach. Audyt będzie miał silne oddziaływanie na sporządzane akty planistyczne, które będą podlegać uzgodnieniu z zarządem województwa w zakresie rekomendacji i wniosków zawartych w audycie.

Powiązania z dokumentami krajowymi i unijnymi

Plan ogólny uwzględni priorytety i wytyczne wynikające z dokumentów krajowych, wspólnotowych oraz międzynarodowych dotyczących ochrony środowiska, ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju. Powiązanie z tymi dokumentami polega na implementowaniu do planu ogólnego głównych założeń i celów tych dokumentów, poprzez ustalenia planu. Spójność tych dokumentów zapewnia harmonijne i całościowe gospodarowanie przestrzenią.

Wśród dokumentów międzynarodowych, do których odnosi się polityka przestrzenna ujęta w planie, znajdują się m.in.:

- Konferencja ONZ w Rio de Janeiro (1992) – podstawowy akt definiujący zasady zrównoważonego rozwoju, na którym opiera się integracja polityki przestrzennej z celami społecznymi, środowiskowymi i gospodarczymi;
- Konwencja Berneńska – dotycząca ochrony gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk;
- Protokół z Kioto, Protokół montreali, Protokół z Aarhus – odnoszące się do ograniczania emisji gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń oraz zapewnienia dostępu do informacji o środowisku;
- Ramowa konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC), której celem jest podejmowanie działań adaptacyjnych i ograniczających skutki zmian klimatycznych.

Na poziomie wspólnotowym uwzględniono najistotniejsze dyrektywy środowiskowe, w szczególności:

- Dyrektywę siedliskową 92/43/EWG oraz Dyrektywę ptasią 2009/147/WE – stanowiące podstawy prawne funkcjonowania sieci Natura 2000,
- Ramową Dyrektywę Wodną (2000/60/WE) – wyznaczającą ramy prawne dla ochrony i zrównoważonego gospodarowania zasobami wodnymi;
- Dyrektywę odpadową 2008/98/WE, Dyrektywę w sprawie emisji przemysłowych (IED) oraz inne akty odnoszące się do jakości powietrza, gospodarki odpadami i emisji z instalacji.

Z chwilą przystąpienia Polski do Unii Europejskiej krajowe akty prawne zostały dostosowane do wymogów wspólnotowych, a zapisy planu ogólnego respektują te uwarunkowania, w szczególności w zakresie ochrony różnorodności biologicznej, jakości środowiska życia, planowania przestrzeni otwartych oraz efektywnego gospodarowania zasobami naturalnymi.

Dodatkowo, dokument uwzględnia kierunki strategiczne wynikające z aktualnych polityk i strategii Unii Europejskiej oraz Polski, w tym:

- Europejskiego Zielonego Ładu – szczególnie w zakresie neutralności klimatycznej, ochrony ekosystemów, zwiększenia retencji wody, adaptacji do zmian klimatu;

- Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 – w zakresie wspierania rozwoju zrównoważonych, odpornych i konkurencyjnych terytoriów;
- Polityki ekologicznej państwa 2030 – szczególnie w zakresie ochrony różnorodności biologicznej, przeciwdziałania presji inwestycyjnej na obszary chronione, ochrony klimatu oraz gospodarki niskoemisyjnej;
- Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju – w zakresie równoważenia rozwoju przestrzennego, poprawy jakości życia mieszkańców i zwiększenia odporności gminy.

Plan ogólny gminy Dygowo przyjmuje zasadę integracji celów środowiskowych z celami społecznymi i gospodarczymi oraz racjonalnego gospodarowania przestrzenią. Dokument ten wspiera ochronę środowiska, klimatu i zasobów naturalnych w skali lokalnej, przyczyniając się do poprawy jakości życia mieszkańców oraz zwiększenia odporności gminy na presję urbanizacyjną i skutki zmian klimatycznych. Plan ogólny, oprócz zapewnienia ładu przestrzennego, odgrywa również istotną rolę w realizacji zobowiązań wynikających z polityk ochrony środowiska, krajobrazu i rozwoju zrównoważonego, ustanowionych na poziomie krajowym, europejskim i międzynarodowym.

3. ANALIZA ORAZ OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA I STANU JEGO OCHRONY (TAKŻE OBJĘTEGO PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM) ORAZ OKREŚLENIE POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI POG DYGOWO

Szczegółową charakterystykę stanu środowiska przyrodniczego gminy Dygowo zawiera *Opracowanie ekofizjograficzne do planu ogólnego gminy Dygowo*, sporządzone w styczniu 2026 r. W prognozie stan i potencjalne zmiany środowiska przyrodniczego przedstawiono w formie syntezy.

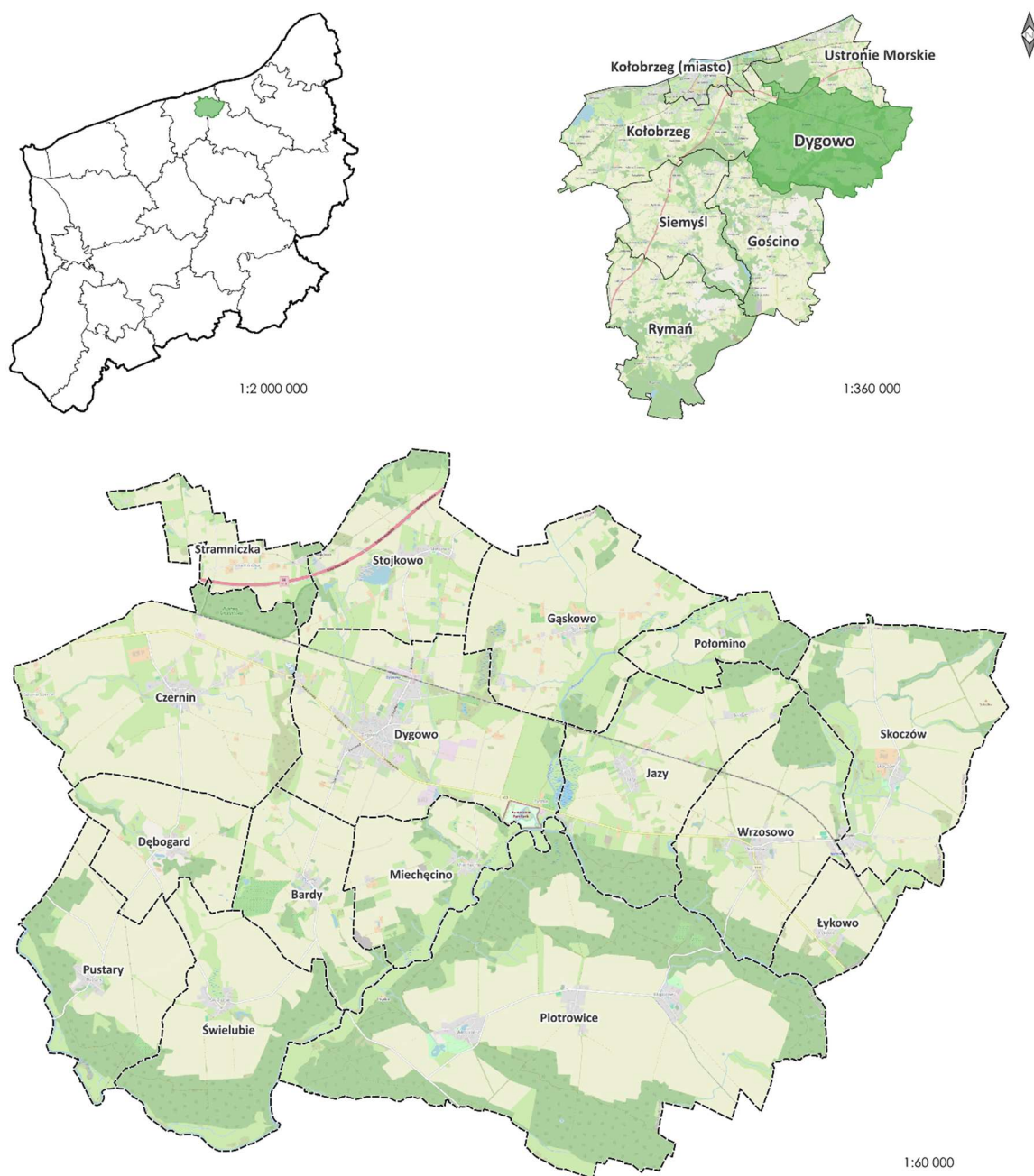
3.1. ANALIZA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA I STANU JEGO OCHRONY

3.1.1. Powiązania obszaru z jego szerszym kontekstem

➤ Położenie gminy względem szerszego otoczenia oraz jego użytkowanie

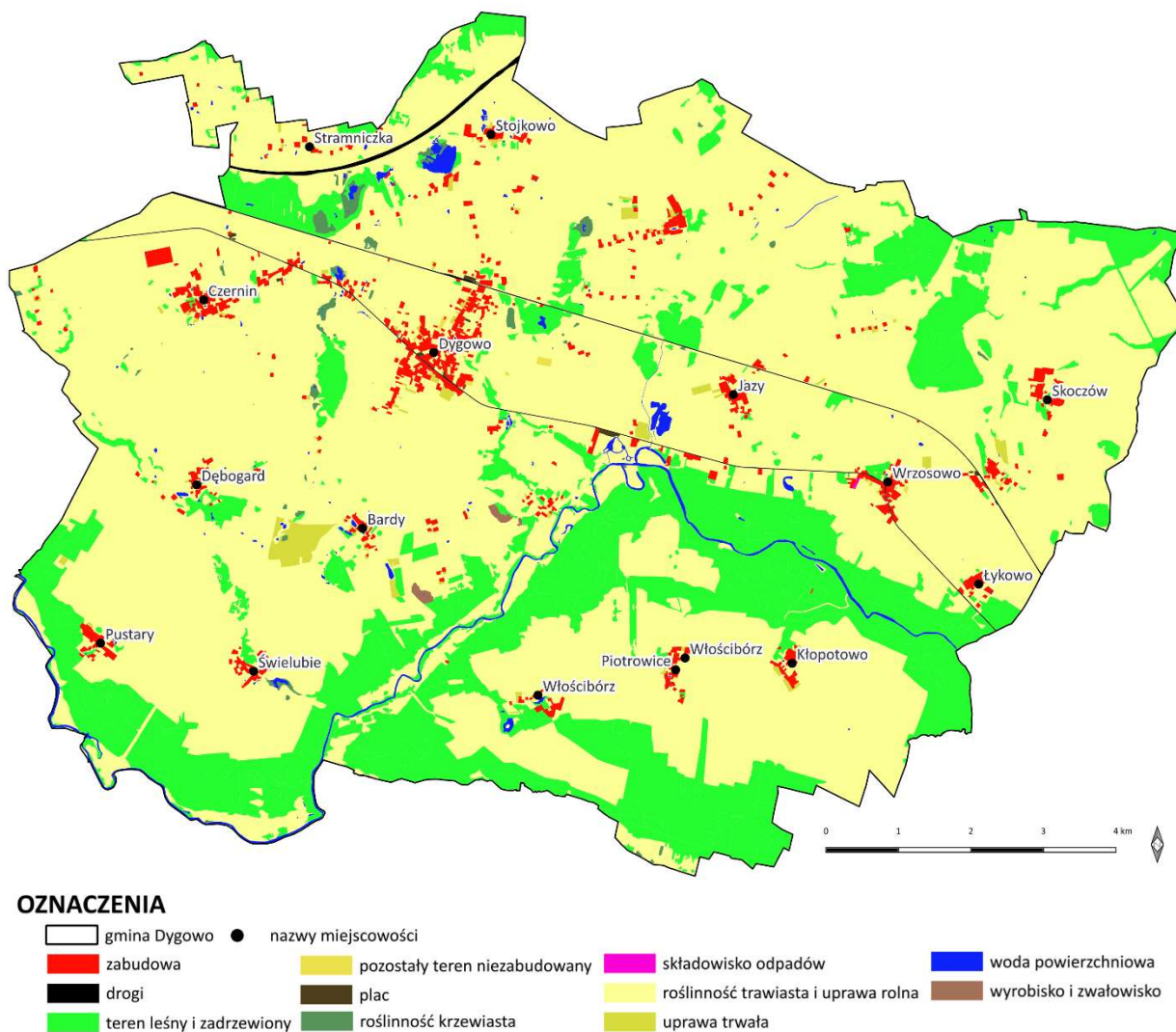
Gmina Dygowo, to gmina wiejska, położona w północnej części **województwa zachodniopomorskiego** i wschodniej części **powiatu kołobrzeskiego**. Największą miejscowością gminy jest wieś Dygowo, gdzie znajduje się siedziba władz gminnych (ryc. 3). Gmina zajmuje powierzchnię **128,52 km²**, co stanowi ok. 17,8% powiatu kołobrzeskiego i ok. 0,56% powierzchni województwa. Sieć osadnicza podzielona jest na **17 sołectw**: Bardy, Czernin, Dębogard, Dygowo, Gąskowo, Jazy, Kłopotowo, Łykowo, Miechęcino, Piotrowice, Pustary, Skoczów, Stojkowo, Stramniczka, Świelubie, Włoscibórz, Wrzosowo.

Gmina Dygowo sąsiaduje z następującymi gminami: Ustronie Morskie, Kołobrzeg (wiejską), Gościno, Karlino i Będzino.

Rycina 3. Położenie gminy Dygowo względem granic województwa, powiatu kołobrzieskiego, obrębów ewidencyjnych oraz układu komunikacyjnego i osadniczego. Źródło: Opracowanie własne na podstawie OpenStreetMap

Główną rolę na terenie gminy Dygowo odgrywa rolnictwo. Przeważający udział użytków rolnych, obejmujących około 71% całkowitej powierzchni gminy, sprzyja rozwojowi tej działalności i stanowi podstawę ukształtowania lokalnego układu osadniczego. Głównym atutem Gminy jest jej położenie w dorzeczu Parsęty, czyli jednej z głównych rzek Pomorza. Przez opisywany obszar Gminy Dygowo przebiegają drogi wielu kategorii, których przebieg powiązany jest z położeniem gminy w strefie przymorskiej. Ruch tranzytowy skupia się obecnie na drodze ekspresowej S6 prowadzącej z Kołobrzegu do Koszalina (oddanej do użytkowania w 2019 roku). Głównym ciągiem komunikacyjnym w gminie jest droga wojewódzka nr 163. Uzupełnieniem sieci komunikacyjnej są drogi powiatowe i gminne. Przez teren Gminy przebiega również linia kolejowa nr 404 relacji Szczecinek – Kołobrzeg.

Rycina 4. Formy użytkowania terenu w gminie Dygowo. Źródło: Opracowanie własne, na podstawie Bazy Danych Obiektów Topograficznych (BDOT10k)

Liczba mieszkańców gminy Dygowo na dzień 31 grudnia 2025 r. wynosiła 5170 osób, w tym 2616 kobiety i 2554 mężczyzn. W porównaniu z rokiem 2024 liczba ludności zmniejszyła się o 159 osób¹. Gęstość zaludnienia na terenie Gminy Dygowo wynosi ~ 40 os/km².

➤ Korytarze ekologiczne

Zewnętrzne powiązania przyrodnicze gminy funkcjonują głównie poprzez dolinę Parsęty stanowiącej główny korytarz ekologiczny w gminie. Powiązania w kierunku północnym poprzez Kołobrzeski Las i dolinę Malechowskiej Strugi oraz łąki na północ od Połomina. W kierunku wschodnim poprzez Strzepowski Las w północno-wschodniej części gminy oraz łąki w dolinie Pyszniczy na południowy wschód od Skoczewka. Powiązania w kierunku zachodnim poprzez dolinę cieku ciągnącego się na północ od Dębogardu. W kierunku południowym poprzez rynię Wietszyńską (Łosia).

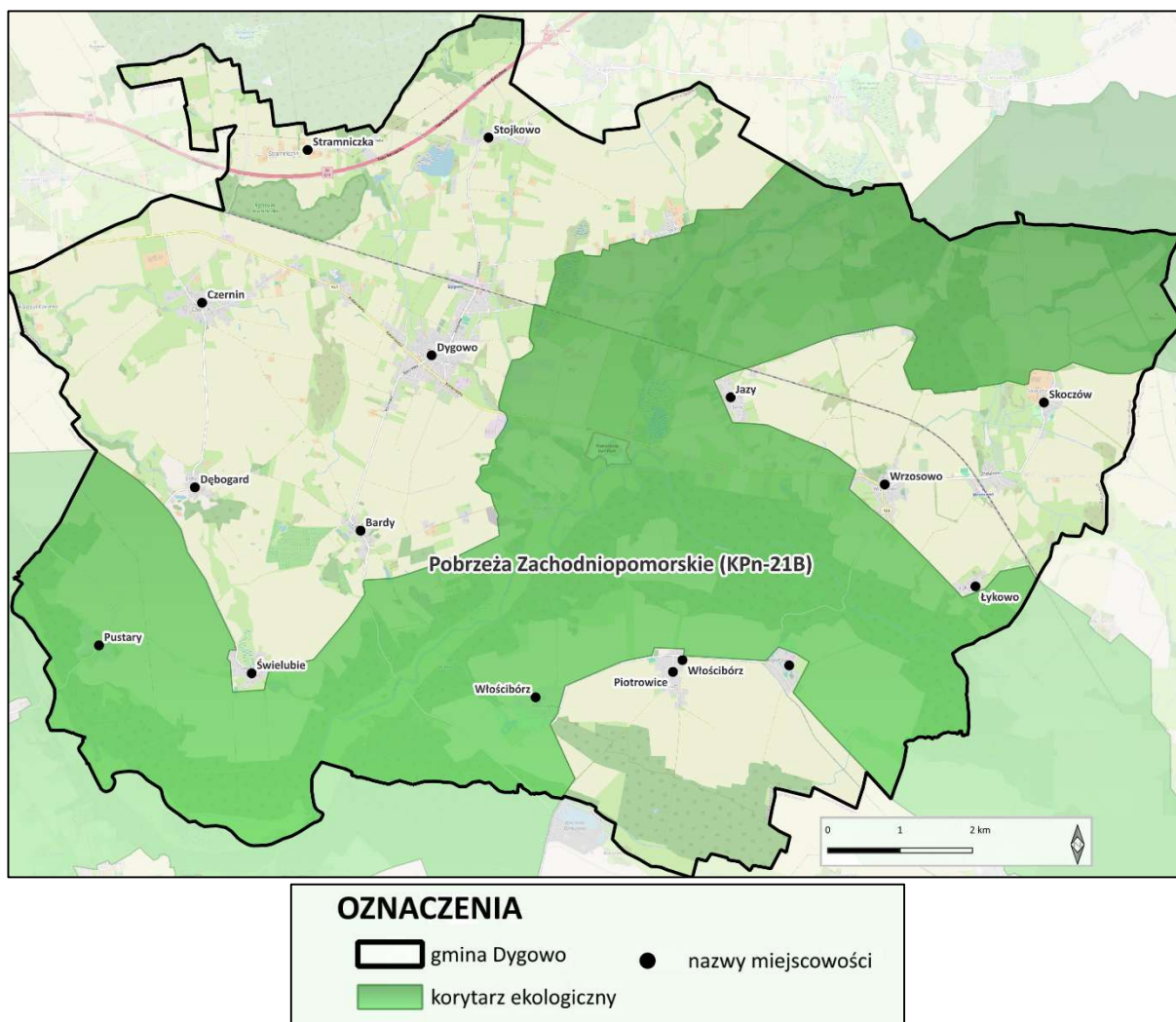
Za główny szkielet struktury przyrodniczej gminy Dygowo uznano pasy korytarzy ekologicznych i obszary o znaczeniu węzłowym dla środowiska przyrodniczego. Na główną strukturę składają się:

1. Dolina rzeki Parsęty oraz jej zbocza – na obszarze tym znajduje się większość cennych siedlisk występujących na terenie gminy Dygowo, które powinny być przedmiotem ochrony.

¹<https://gminadygowo.pl/index.php/informacje/urząd-stanu-cywilnego-w-dygowie/5710-gmina-dygowo-2025-w-statystykach-urzędu-stanu-cywilnego>

2. Doliny rzek Pyszniczy, Olszynki, Bogucinki z cenną mozaiką siedlisk w postaci łąk, pastwisk, zarośli i zadrzewień oraz niewielkich kompleksów leśnych. Stanowią one lokalne korytarze ekologiczne (składające się z obszarów węzłowych w skali gminy) umożliwiające migrację.
3. Płaty wysoczyzny płaskiej i falistej użytkowanej rolniczo z oczkami wodnymi i zadrzewieniami śródpolnymi. Wielowiekowe wykorzystanie przez człowieka odcisnęło swe piętno kształtując krajobraz kulturowy pól uprawnych i jednostek osadniczych.
4. Podmokłe obniżenia, torfowiska, zadrzewienia i oczka wodne w obrębie wysoczyzny stanowiące enklawy przyrodnicze wpływające na bioróżnorodność obszaru, spełniające funkcje regulujące stosunki wodne.
5. Zbocza dolin i krawędzie wysoczyzny – stanowiące obszary potencjalnych procesów stokowych w przypadku niewłaściwego zagospodarowania.

Wg mapy korytarzy ekologicznych z 2005 r., uaktualnionej w 2012 r., **teren omawianej gminy znajduje się w obrębie korytarza ekologicznego Pobrzeża Zachodniopomorskie (KPn-21B)**². Jego przebieg wyznaczają doliny rzeki Parsęty i Pyszniczy – ryc. 5.

Rycina 5. Sieć korytarzy ekologicznych o randze krajowej w granicach gminy Dygowo. Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://mapa.korytarze.pl>

² Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011 r.

Na poziomie lokalnym rolę korytarzy ekologicznych pełnią wszystkie niewielkie ciekі, kanały i nieczynne drogi, łącznie z ukształtowanymi wzdłuż nich ciągami zadrzewień i zarośli. Korytarze te mają znaczenie dla niektórych gatunków bezkręgowców związanych ze środowiskami wodno-błotnymi, dla herpetofauny, awifauny oraz dla kilku gatunków ssaków. Roślinność na ich terenie ma charakter w dużym stopniu naturalny i nie stanowi barier dla przemieszczających się zwierząt. Warunkiem utrzymania tych korytarzy jest zachowanie naturalnego biegu rzek bez sztucznych barier w samym cieku jak i w całych dolinach rzecznych. W odniesieniu do dróg wymagane jest pozostawienie ciągów zarośli, oraz tzw. czyżni, wśród pól.

Najważniejszymi korytarzami o znaczeniu lokalnym w gminie Dygowo są:

- **dolina Pyszniczy,**
- **dolina Olszynki,**
- **dolina Bogucinki.**

Poza mniej lub bardziej czytelnym układem korytarzy ekologicznych, na terenie gminy występuje sieć luźniejszych powiązań ekologicznych związana z obecnością ekstensywnie użytkowanych lub odłogowanych obszarów rolniczych, wysp leśnych, śródpolnych i śródleśnych zagłębień, różnego rodzaju zbiorników i torfowisk oraz obecnością zboczy i zadrzewień wzdłuż linii komunikacyjnych. Obszary te stanowią ostoję dla bogatego świata ptaków, owadów i innych zwierząt a także roślin. Łąki i pastwiska ze swą roślinnością i specyfiką gospodarowania są korytarzami dla niektórych grup zwierząt, natomiast grunty orne stanowią dla zwierząt teren o wiele trudniejszy do przebycia.

Na terenie gminy Dygowo nadal nie występują znaczące bariery ekologiczne o charakterze naturalnym — rzeźba terenu, w tym krawędzie wysoczyzny morenowej, pozostaje stosunkowo łagodna i nie stanowi istotnych ograniczeń dla migracji fauny. **Dominują natomiast bariery antropogeniczne, których znaczenie wzrosło w ciągu ostatnich dwóch dekad w wyniku rozwoju infrastruktury energetycznej i osadniczej.** Na obszarze gminy Dygowo w obrębie pradoliny pomorskiej oraz w dolinie Parsęty, do „wielkogabarytowych” barier uniemożliwiających migrację zwierząt należy zaliczyć:

- linie energetyczne przecinające tę pradolinę, jak i pozostałe doliny,
- farmy wiatrowe,
- wielkopowierzchniowe farmy fotowoltaiczne,
- punktowe miejsca stanowiące zagrożenie dla środowiska:
 - miejsca hodowli zwierząt,
 - wysypiska śmieci, zatwierdzone oraz nielegalne ("dzikie"),
- rozproszona zabudowa mieszkaniowa i zagrodowa, szczególnie wzdłuż dróg powiatowych, która ogranicza ciągłość korytarzy ekologicznych i prowadzi do fragmentacji siedlisk w krajobrazie rolniczym.

Do pozostałych barier ekologicznych można zaliczyć drogi oraz linię kolejową.

Bariery te stanowią przeszkodę podczas wędrówek niektórych gatunków bezkręgowców, ryb, płazów, gadów i ssaków.

Na odcinkach dróg przecinających lasy, łąki i inne ważne dla fauny obszary dochodzi głównie do kolizji samochodów z płazami, jak i ssakami, m.in. jeżami, lisami, a także wydrami. Wiele zwierząt, głównie drobnych, ale czasem też większych ginie na torach kolejowych.

Ważnymi barierami ekologicznymi są obszary zabudowane, napowietrzne linie energetyczne (dla ptaków). Dla ryb takimi barierami są natomiast wadliwie zbudowane albo nieprawidłowo funkcjonujące śluzy i zapory. Pewnym rodzajem barier mogą być także zbyt wysokie stężenia substancji zawartych w wodzie, które przekraczają granice tolerancji w stosunku do określonych gatunków, np. dla ryb łososiowatych.

➤ **Regionalizacja przyrodnicza**

Regionalizacja geobotaniczna to zhierarchizowany, wedle określonych reguł, podział przestrzeni geograficznej dokonany ze względu na zróżnicowanie szaty roślinnej. Pod względem podziału na regiony geobotaniczne sporządzonego przez MATUSZKIEWICZ J.M., 2008, gmina Dygowo położona jest w Państwie **Holarktyka**, w podprowincji **Południowobałtyckiej**, w dziale **Pomorskim**, w krainie **Pobrzeża Południowobałtyckiego** w okręgu **Koszalińsko-Woliński** i podokręgu - **Trzebiatowsko-Koszalińskim** (A.2.2.d).

Zgodnie z **regionalizacją zoogeograficzną** wg Kostrowickiego A.S. obszar opracowania stanowi część następujących jednostek zoogeograficznych: państwo – **Holarktyka**, podpaństwo – **Palearktyka**, kraina – **Eurosyberyjska**, prowincja – **Nemoralna**, obszar – **Europejski**, region – **Środkowoeuropejski**, podregion – **Środkowy**, okręg – **Przymorski**.³

Okręg Przymorski nie ma charakterystycznych gatunków zwierząt. Występują tu gatunki typowe dla Polski niżowej. Obecność poszczególnych elementów faunistycznych wyznaczają siedliska. Tereny podmokłe warunkują występowanie m.in. płazów oraz ptaków wodno-błotnych, takich jak błotniak stawowy żuraw, samotnik. Obszary leśne umożliwiają występowanie np. ptaków drapieżnych (myszołowa, orlika krzykliwego) czy ssaków kopytnych (jeleń, sarna, dzik).

Pod względem **podziału przyrodniczo-leśnego** wg Trampler T. gmina położona jest w krainie **Bałtyckiej**, dzielnicy **Pobrzeża Słowińskiego** w mezoregionie **Równiny Słupskiej** (4a).⁴

3.1.2. Warunki fizyczno-geograficzne, geomorfologia, geologia i rzeźba terenu

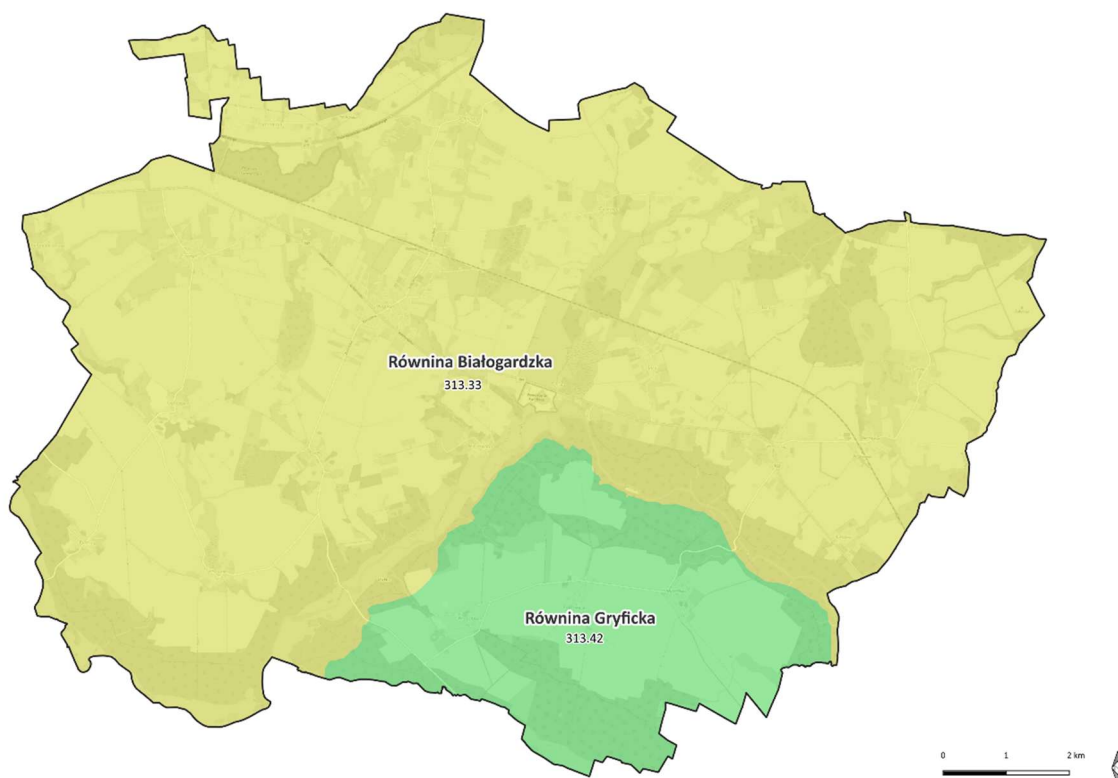
Gmina położona jest na łączeniu Wybrzeża Słowińskiego z Równiną Białogardzką, które wchodzi w skład Pobrzeża Koszalińskiego. Na podstawie **regionalizacji fizycznogeograficznej** Polski, opracowanej przez J. Kondrackiego w drugiej połowie XX wieku⁵, uaktualnionej przez zespół polskich geografów, zajmujących się regionalizacją w 2018 r.⁶, ustalono, że obszar Gminy Dygowo położony jest w obrębie dwóch jednostek fizycznogeograficznych Polski tj. **Równina Białogardzka (313.42)** oraz **Równina Gryficka (313.33)** - ryc. 6.

³ Kostrowicki A.S. Regionalizacja zoogeograficzna. w: Atlas Rzeczypospolitej Polski. Mapa 43. 1. Główny Geodeta Kraju, Warszawa, 1995.

⁴ Trampler T., Kliczkowska A., Dmyterko E., Sierpińska M., Regionalizacja przyrodniczo-leśna na podstawach ekologiczno-fizjograficznych, PWRiL, Warszawa, 1990.

⁵ Kondracki J., Geografia regionalna Polski, wydanie III, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2002 r.

⁶ Mapa regionalizacji Polski w skali 1:50 000 z 2018 r. jako warstwa geoportalu „Geoserwis GDOŚ” w folderze „Inne dane środowiskowe”, warstwa „Mezoregiony fizycznogeograficzne” na podstawie: Geographia Polonica (2018) Vol. 91, Iss. 2 Richling i inni, 2018, s. 15–16.

Rycina 6. Teren gminy Dygowo z podziałem na mezoregiony fizycznogeograficzne. Źródło: Opracowanie własne.

Zdecydowanie większa część gminy (o pow. 82,5%) położona jest w mezoregionie **Równina Białogardzka (313.42)**. Mezoregion położony jest w południowo-zachodniej części makroregionu Pobrzeże Koszalińskie (313.4), z wyraźnie zarysowaną granicą zachodnią i południowo-zachodnią – przebiegającą wzdłuż doliny Parsęty. Region cechuje występowanie wysoczyzn polodowcowych i powierzchni sandrowych, związanych głównie ze szlakami odpływu wód wodnolodowcowych dolinami Parsęty i Radwi.

Południowo-wschodnia część gminy (o pow. 17,5%) znajduje się z kolei w obrębie mezoregionu **Równina Gryficka (313.33)**, który położony jest w północnej części makroregionu Pobrzeże Szczecińskie (313.2-3). Jest to obszar wysoczyzny morenowej równinnej i falistej. Równina Gryficka jest silnie rozcięta małymi dolinami i rynnami glacialnymi.

➤ **Geomorfologia**

Dzisiejsza powierzchnia terenu gminy Dygowo ukształtowała się w wyniku wielu długich i skomplikowanych procesów geologicznych. Ukształtowanie powierzchni jest w decydującej mierze efektem działalności lądolodu skandynawskiego w okresie zlodowaceń plejstoceniowych. Decydującą rolę w tym względzie odegrało tu ostatnie zlodowacenie bałtyckie, a zwłaszcza stadiał pomorski. Obraz rzeźby glacialnej Pomorza przedstawia wyraźnie układ strefowy, którego osią jest strefa moren czołowych stadiału pomorskiego. Gmina Dygowo położona jest na północ od tego pasa w strefie moren dennych. Strefa ta charakteryzuje się pochYLENIEM ku północy w postaci wykształconych poziomów wysoczyznowych.

Zgodnie ze *Szczegółową Mapą Geologiczną Polski 1:50 000* teren Gminy obejmuje 3 arkusze: **Gościno (79)**, **Białogard (80)** i **Kołobrzeg (43)**, z których wynika, że podstawowy rys rzeźby obszaru został ukształtowany w plejstocenie. Przewodnym rysem rzeźby obszaru gminy są rozległe płyty moreny dennej płaskiej i falistej o drobnym rytmie, zalegające w przeważającej większości na wysokości w granicach 20 – 50 m n.p.m.

Wysoczyzna zbudowana jest z gliny morenowej, miejscami spiaszczonej. Południowa część Gminy, w obrębie miejscowości Pustary, Świelubie, Bardy, Dębogard, Piotrowice, Włóścibórz leży na IV poziomie wysoczyznowym, którego dolną granicę wyznacza poziomica 40 m n.p.m.

Praktycznie cała pozostała część Gminy znajduje się w obrębie III poziomu wysoczyznowego, tylko fragmenty w północnej części gminy (rejon Stramnicy) znajduje się na II poziomie.

Wysoczyznę urozmaicają liczne formy wypukłe (wzgórza mniejszych ciągów moren czołowych, kemów) jak i wklęsłe (wytopiska, obniżenia zastoiskowe, oraz stosunkowo gęsta sieć drobnych pradolin). Wyraźne jest rozczłonkowanie wysoczyzny na szereg płatów. Jest to dzieło całej sieci drobnych form marginalnych, tworzących system pradolin i dolin wykorzystywanych przez liczne ciek. Taką pradolinę wykorzystuje m.in. Parsęta.

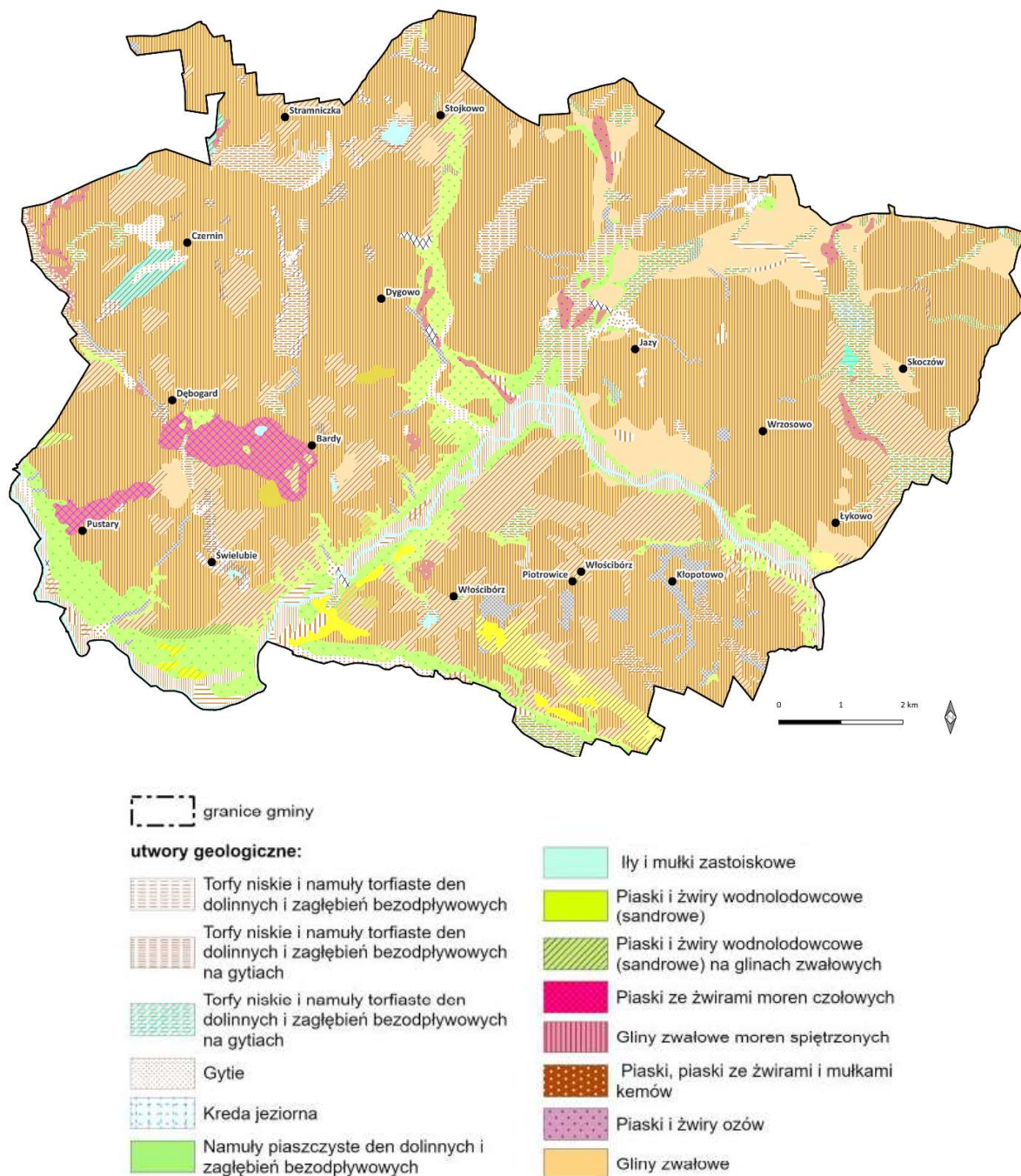
Powierzchnie wysoczyzny urozmaicają liczne doliny wód roztopowych, wytopiska, obniżenia zastoiskowe i równiny bagienne. Dno doliny Parsęty o szerokości w granicach 200 - 750 m opada w kierunku północno-zachodnim, od wysokości nieco ponad 9,0 m n.p.m. na wysokości Daszewa do ok. 3 m n.p.m. w okolicach Pustar gdzie rzeka opuszcza obszar Gminy Dygowo. Głębokość doliny Parsęty w stosunku do poziomu wysoczyzny waha się w granicach 17 - 30 m. Zbocza dolin i rynien rozcięte są licznymi świeżymi dolinkami erozyjnymi. W dolinie Parsęty istnieją zachowane fragmenty teras o charakterze pradolinowym, a także rzecznych – nadzalewowej i zalewowej. Na terasie nadzalewowej lokalnie uformowały się drobne wydmy, zaś zalewowa jest urozmaicona obecnością paleomeandrów, zakoli odciętych podczas XX-wiecznej regulacji rzeki i innych przejawów działalności rzeki meandrującej.

➤ **Geologia**

Według podziału geologicznego na jednostki strukturalne obszar Gminy położony jest **na granicy pomiędzy Wałem Pomorskim a Niecką Pomorską**, stanowiącej fragment niecki brzeżnej (synklinorium brzeżnego) – jednostki granicznej pomiędzy prekambryjską platformą wschodnioeuropejską a fałdowymi strukturami Europy Zachodniej i Południowej. Powierzchnia trzeciorzędowa w obrębie Gminy znajduje się zasadniczo na poziomie - 40 m p.p.m.

W wyniku zmian klimatycznych na obszar Polski kilkakrotnie nasuwał się lądolód, który ulegał topnieniu w okresach cieplejszych. Efektem akumulacyjnej działalności lodowca są gliny zwałowe rozdzielone osadami zastoiskowych mułków i iłów oraz piaszczystymi osadami fluwiogłacjalnymi. W holocenie nastąpił rozwój roślinności, co ograniczyło intensywność procesów erozyjnych, a ocieplenie klimatu zaktywizowało procesy wietrzenia chemicznego, dzięki czemu nasiliły się procesy glebotwórcze. Na zanikających jeziorach rozwijały się torfowiska, zaś w dolinach rzek rozwinęły się równiny zalewowe.

Utwory czwartorzędowe pokrywają grubą warstwą obszar Gminy. W powierzchniowej budowie geologicznej dominują osady plejstoceńskie ze zdecydowaną przewagą glin zwałowych (osady lodowcowe, morenowe, glacialne), a także piasków i żwirów wodnolodowcowych oraz rzecznych (osady wodnolodowcowe, fluwiogłacjalne, rzeczno-lodowcowe, sandrowe). Lokalnie występują piaski, żwiry i gliny moren czołowych i moren wyciśnięcia. W obniżeniach terenu dominują utwory holocenijskie m.in. torfy (niskie i przejściowe); piaski, miejscami mulki, rzeczno-jeziorne den dolinnych i zagłębień bezodpływowych; piaski rzeczne nasyp, mielizn i koryt; piaski i mulki (mady) oraz piaski rzeczne tarasów zalewowych; gytie – ryc. 7.

Rycina 7. Mapa utworów powierzchniowych gminy Dygowo. Źródło: Opracowanie własne na podstawie Mapy Geologicznej Polski w skali 1:50 000 i zasobów <https://mapy.geoportal.gov.pl/>

Pod utworami czwartorzędowymi znajdują się w ograniczonym zakresie lub są przemieszane z nimi utwory trzeciorzędu, które są stosunkowo słabo reprezentowane. Występują one głównie na obrzeżach dzisiejszych wschodnich granic gminy i są reprezentowane przez utwory oligoceńskie takie jak ropy septariowe, mułowce i mułki z glaukonitem, piaski żelaziste i glaukonitowe. Na pozostałym obszarze praktycznie brak jest osadów pochodzących z najstarszych pięter formacji trzeciorzędowych. Zostały one prawdopodobnie zniszczone w trakcie toczących się później procesów związanych z przejściem lodowca. Stąd też pod utworami czwartorzędowymi na większości obszaru zalegają utwory pochodzące z okresu jury ery mezozoicznej: głównie ropy i mułowce z syderytami pochodzenia jury środkowej oraz jury górnej - wapień i margle, ropy i mułki margliste. Pod nimi znajdują się twory jeszcze starsze, wytworzone kilkaset milionów lat temu, tj. w erze kenozoicznej i erze paleozoicznej, kiedy to obszar ten, podobnie jak teren całej Polski, podlegał wielokrotnym transgresjom i regresjom morskim, w wyniku których tworzyły się na dnie morskim różnego rodzaju osady.

➤ **Rzeźba terenu**

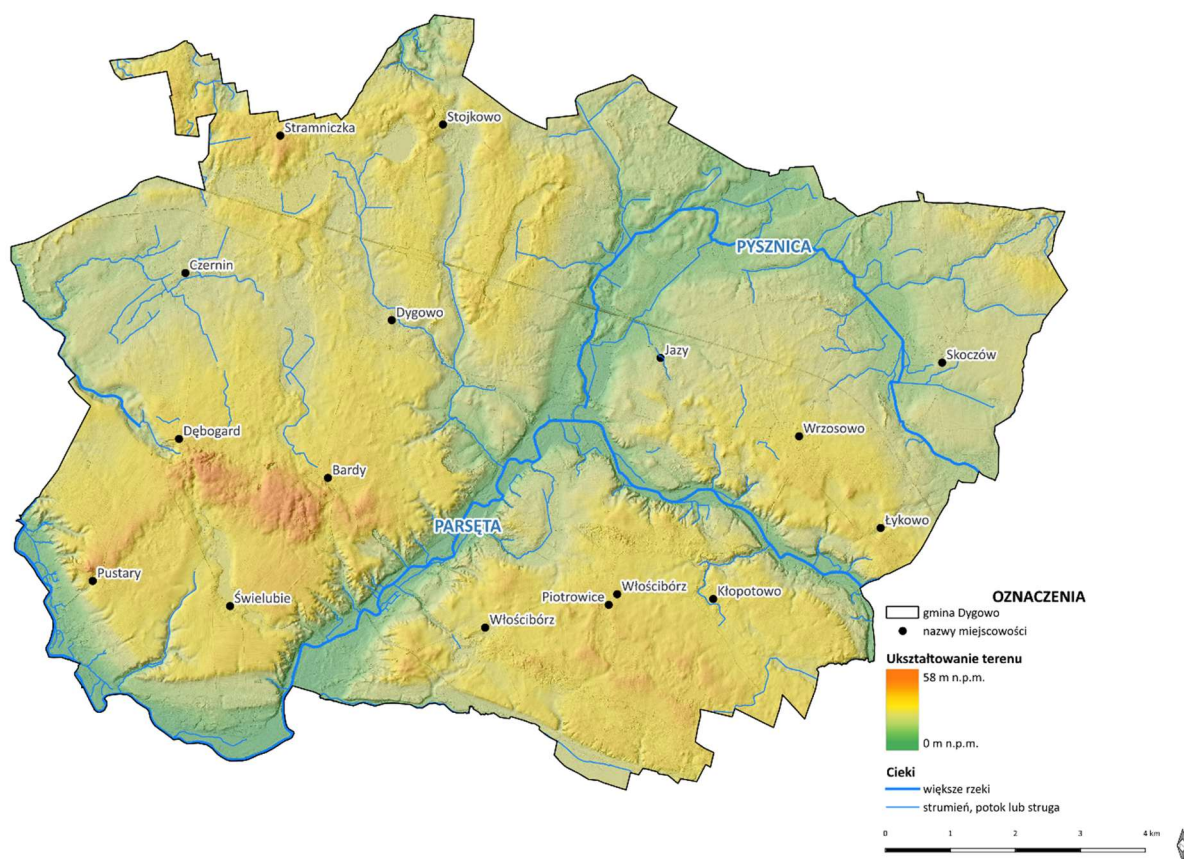
W obrębie Gminy dominują krajobrazy charakterystyczne dla moreny dennej płaskiej i lekko falistej. Powierzchnia moreny dennej urozmaicona jest obecnością wzniesień kemów. Cechą specyficzną tego obszaru jest jego spadek wysokości powierzchni ziemi n.p.m. z kierunku wału moreny czołowej w kierunku wybrzeża morskiego.

Charakterystycznym układem budowy zbliżonym do rynny glacialnej cechuje się dzisiejsza dolina Parsęty, w wielu miejscach porozcinana licznymi dolinkami erozyjnymi, którymi spływają bezimienne ciek.

W obrębie wysoczyzny morenowej na terenie gminy Dygowo można wyróżnić trzy poziomy, określone przez Karczewskiego (1988) jako:

- poziom IV – **rzędna 40-60 m n.p.m.** - południowa część gminy, w obrębie miejscowości Pustary, Świelubie, Bardy, Dębogard, Piotrowice, Włóścibórz;
- poziom III – **rzędna 30-40 m n.p.m.** - praktycznie pozostała część gminy, za wyjątkiem niewielkich fragmentów gminy w północnej części;
- poziom II – **rzędna 20-30 m n.p.m.** - niewielkie fragmenty gminy w północnej części w rejonie Stramnicy.

Zatem można stwierdzić, że większość obszaru gminy Dygowo należy zaliczyć, za wyjątkiem doliny Parsęty, do terenów o stosunkowo małym zróżnicowaniu ukształtowania terenu – ryc. 8.

Rycina 8. Ukształtowanie terenu gminy Dygowo. Źródło: Opracowanie własne.

- Złoże surowców

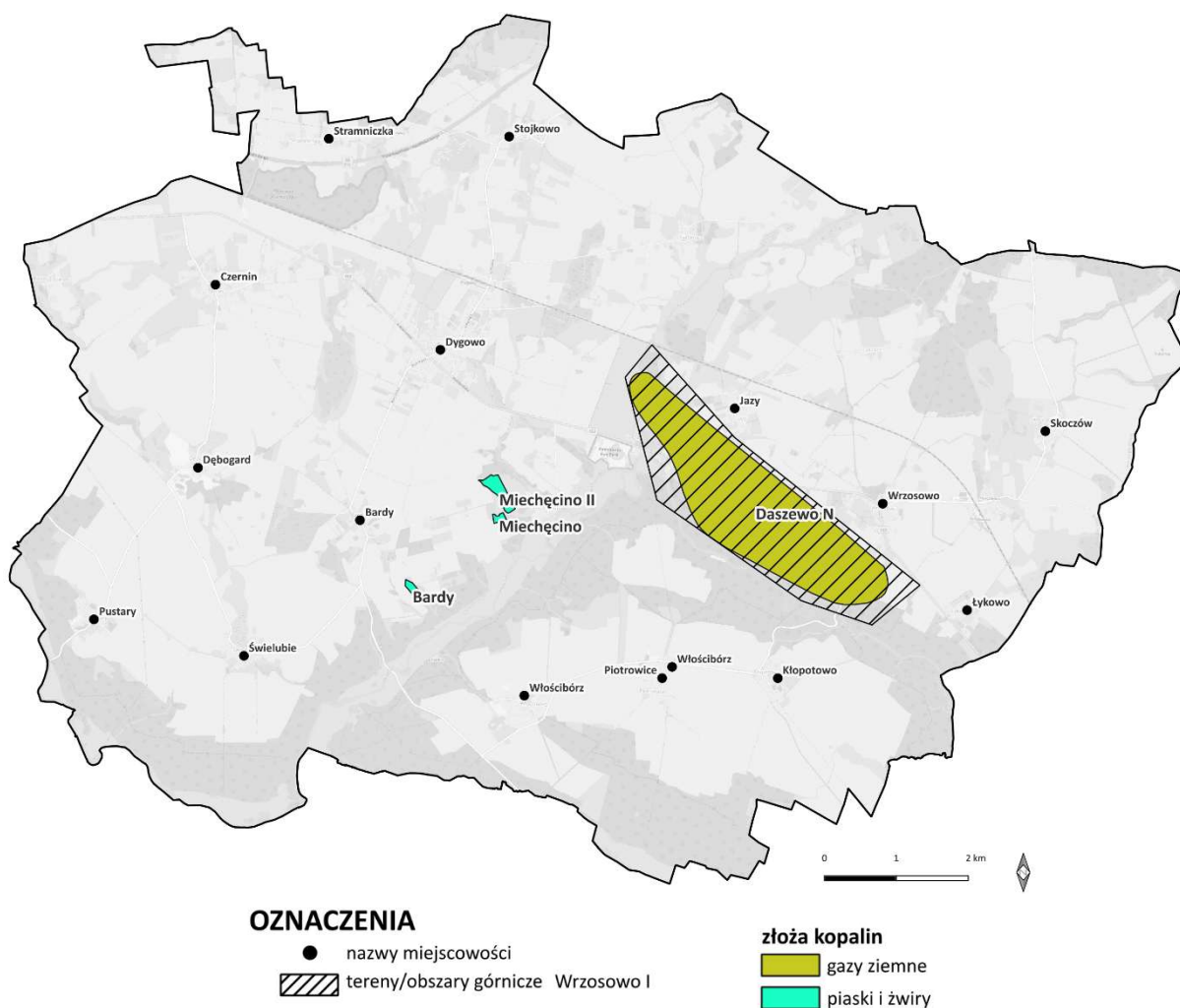
Zgodnie z danymi Państwowego Instytutu Geologicznego na terenie Gminy Dygowo występują złoża gazu ziemnego i kruszyw naturalnych – ryc. 9.

Tabela 2. Wykaz złóż geologicznych w gminie Dygowo.

Nazwa złoża	ID złoża	Kopalisko	Powierzchnia
			[ha]
1. Bardy	6867	piaski i żwiry	2,5379
2. Daszewo N	4699	gaz ziemny z pól gazowych	404,00
3. Miechęcino	5740	piaski i żwiry	1,6309
4. Miechęcino II	12198	piaski i żwiry	9,4300

Tabela 3. Rejestr terenów górniczych i obszarów górniczych na terenie gminy Dygowo, źródło: dane MIDAS

Numer w rejestrze	Nazwa złoża	Dokument wyznaczający	Data ważności koncesji	Rodzaj kopaliny	Powierzchnia terenu górniczego (w ha)	Powierzchnia obszaru górniczego (w ha)
2/1/31a	Daszewo N GZ 4699	DGK-IV.4771.22.2018.KA	31.12.2029	gaz ziemny	559,2426	559,2426

Rycina 9. Położenie złóż kopalin na terenie gminy Dygowo. Źródło: Opracowanie własne, na podstawie zasobów bazy MIDAS

- Osuwiska

Ruchy masowe ziemi stanowią w niektórych przypadkach zagrożenie dla obiektów budowlanych posadowionych na uruchomionej powierzchni oraz zagrożenie dla życia i zdrowia.

Głębokość doliny Parsęty w stosunku do poziomu wysoczyzny waha się w granicach 17 - 30 m. Powoduje to, że obszar doliny nie jest wolny od zagrożeń związanych z ruchami masowymi. Potwierdzają to dane PIG, zgodnie z którymi dolina Parsęty na znacznym odcinku narażona jest na występowanie ruchów masowych. Oprócz doliny, narażony na ryzyko występowania ruchów masowych jest także niewielki obszar na wschód od Dygowa oraz początkowy odcinek Niecieczy w pobliżu miejscowości Dębogard. Obszary te są jednak niezamieszkałe, a więc bezpieczeństwo mieszkańców na chwilę obecną nie jest zagrożone.

Zgodnie z mapą dostępną na stronie Państwowego Instytutu Geologicznego (System Osłony Przeciwosuwiskowej SOPO), **na terenie analizowanej gminy Dygowo nie występują obszary naturalnych zagrożeń geologicznych, w tym zagrożeń osuwania się mas ziemnych/skalnych.**

3.1.3. Hydrogeologia i stosunki wodne

➤ Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

W granicach Gminy Dygowo nie znajdują się Główne Zbiorniki Wód Podziemnych.

➤ Hydrogeologia

Na Mapie Hydrogeologicznej Polski w skali 1:50 000 teren Gminy znalazł się na trzech arkuszach: **Gościno (79), Białogard (80) i Kołobrzeg (43)** w obrębie kilku jednostek hydrogeologicznych. Wg ww. arkuszy MHP zachodnia część obszaru gminy charakteryzuje się niską wydajnością potencjalną studni wierconej (10-30 m³/h), wschodnia część gminy znacznie wyższą – 30-50 m³/h, a południowa najwyższą – powyżej 70 m³/h. Na prawie całym obszarze gminy istnieje niski stopień zagrożenia - obszar o średniej odporności poziomu głównego (b), bez ognisk zanieczyszczeń.

Głębokość występowania wód podziemnych pierwszego poziomu wodonośnego nawiązuje w zarysie podstawowym do ukształtowania powierzchni terenu. Widać to bardzo wyraźnie na obrzeżach dolin rzecznych, które wszędzie są okolone hydroizobata 1m.

W dnach dolin rzecznych, w otoczeniu jezior oraz w obrębie podmokłych obniżen o różnej genezie wody gruntowe zalegają na głębokościach mniejszych od 1 metra. Na terenie wysoczyznowym przeważają głębokości rzędu 2-5 metrów, lokalnie 5-10 metrów. Wody podziemne pierwszego poziomu mogą pojawiać się miejscami na głębokościach większych niż 10 metrów: dotyczy to zwłaszcza stref przy krawędziowych głębokich rozcięć dolinnych, w mniejszym stopniu obszarów wysoczyzny morenowej. Na analizowanym obszarze nie zlokalizowano żadnych przejawów wypływów wód podziemnych zarówno stałych, jak i okresowych.

➤ Jednolite części wód podziemnych JCWPd

Według *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, sporządzonego na podstawierozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2023 poz. 335)* oraz na podstawie danych umieszczonych na Hydroportalu ISOK (<https://isok.gov.pl/hydroportal.html>), który tworzony jest przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie i Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, gmina Dygowo znajduje się na obszarze dorzecza Odry, w regionie wodnym Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego, w obrębie jednolitej części wód podziemnych JCWPd kod (nr): GW600009.

Tabela 4. Charakterystyka JCWPd kod (nr): GW600009

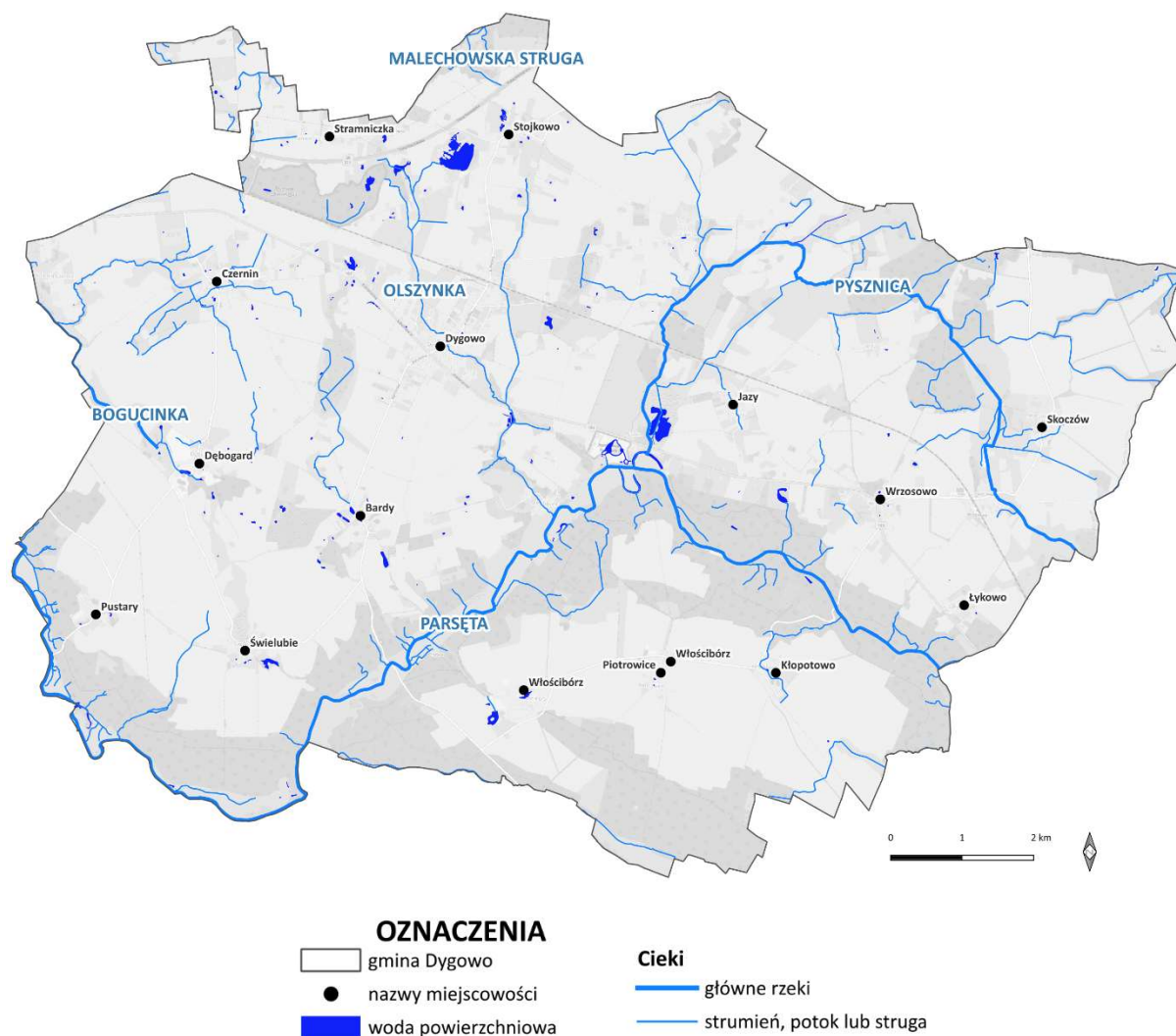
Nr JCWPd	9
Kod JCWPd	GW600009
Powierzchnia [km ²]	4056,22
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	RZGW w Szczecinie
Zarząd Zlewni	Zarząd Zlewni w Koszalinie, Zarząd Zlewni w Gryficach
Obszar bilansowy	Gwda, Drawa, Rega i Przymorze, Parsęta, Radew, Przymorze - Resko, Wieprza i Grabowa
Czy JCWPd jest monitorowana?	Tak
Stan chemiczny	dobry
Stan ilościowy	słaby
Stan JCWPd	słaby
Stan chemiczny	nie dotyczy
Stan ilościowy	test I.3 - ochrona ekosystemów lądowych zależnych od wód podziemnych
Wpływ na stan ilościowy	TAK - Obniżenie zwierciadła wód podziemnych w obrębie tarasu zalewowego rz. Parsęta w obrębie zlewni elementarnej o numerze 44979 oraz ujęcia wód poza terenem gminy.
Zidentyfikowane presje znaczące. Wynik analizy znaczących oddziaływań – JCWPd	intensywna eksploatacja ujęcia wód w Bogucinie - Rościęcinie powodująca obniżenie zwierciadła wód podziemnych w obrębie tarasu zalewowego rz. Parsęty, na obszarze którego występują torfowiska
Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie danej JCWPd	ilościowa
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	zagrożona ilościowo
Stan chemiczny	dobry stan chemiczny
Stan ilościowy	dobry stan ilościowy
Termin osiągnięcia celów środowiskowych	do 2027
Rodzaj odstępstwa	4.4-1
Uzasadnienie odstępstwa	występowanie struktur solnych, brak izolacji warstw wodonośnych

3.1.4. Hydrografia i jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) oraz obszary szczególnego zagrożenia powodzią

➤ **Hydrografia**

Zgodnie z hydrograficznym podziałem Polski, obszar gminy Dygowo zlokalizowany jest w granicach **zlewni Przymorza** (*zlewnia I poziomu*). W dalszym podziale jednostek hydrograficznych znajduje się on w dwóch zlewniach: **Parsęta i Przymorze od Parsęty do Wieprzy** (*zlewnie II poziomu*), a następnie w zlewniach: **Parsęta od Radwi do ujścia, Czerwona, Malechowska Struga i Przymorze od Parsęty do Malechowskiej Strugi** (*zlewnie III poziomu*).

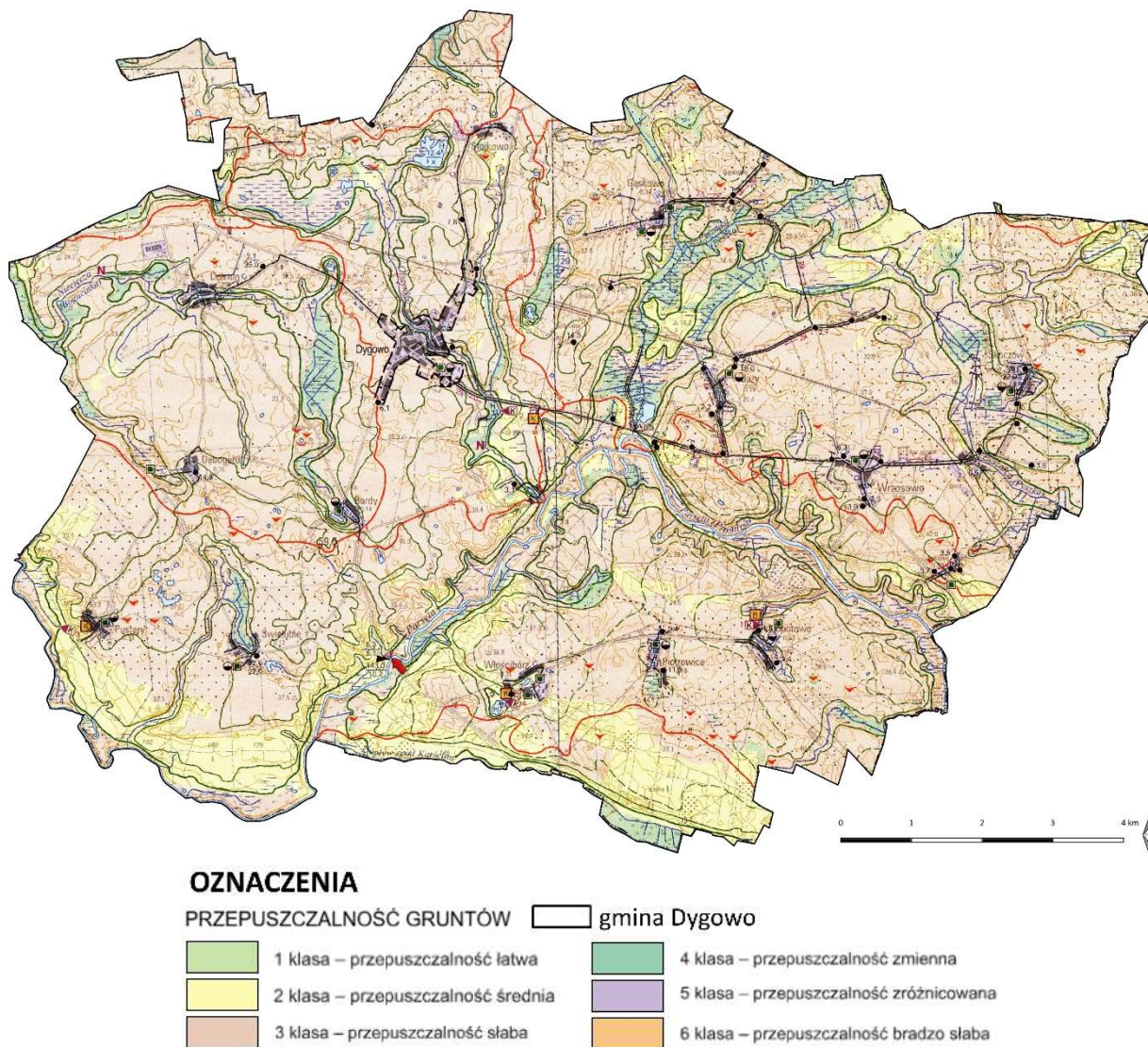
Obszar gminy Dygowo charakteryzuje się dobrze rozwiniętą siecią hydrograficzną, typową dla strefy młodoglacjalnej Pomorza Środkowego – ryc. 10, 11. Cała gmina położona jest w dorzeczu rzeki Parsęty, która stanowi główną oś hydrologiczną regionu. Parsęta, przepływająca przez południowo-zachodnią część gminy, tworzy wyraźnie ukształtowaną dolinę o dużym znaczeniu przyrodniczym, krajobrazowym i hydrologicznym. Zgodnie z klasyfikacją I. Dynowskiej, zlewnia dolnej Parsęty zalicza się do obszarów o występowaniu niwalnego typu reżimu rzecznego, słabo wykształconego (typ 1). Przeciętny odpływ w miesiącu wiosennym nie przekracza 130% średniego odpływu miesięcznego w roku. Do Parsęty odprowadzane są liczne mniejsze ciekі, w tym potok Olszynka przepływający przez centralną część gminy, a także rozbudowana sieć rowów melioracyjnych, szczególnie gęsta na terenach intensywnie użytkowanych rolniczo.

Rycina 10. Główne rzeki przepływające przez teren gminy Dygowo. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ISOK i BDOT10k.

Na terenie gminy brak większych jezior. Występują tu charakterystyczne dla krajobrazu polodowcowego drobne, naturalne oczka wodne, niektóre zarastające. Krajobraz uzupełniają nieliczne zbiorniki pochodzenia antropogenicznego (stawy przeciwpożarowe, osadniki).

Wody podziemne gminy związane są głównie z osadami sandrowymi i fluwiogłacjalnymi, w obrębie których rozwija się czwartorzędowy poziom wodonośny. Zbiorniki te cechuje dobra wydajność i stosunkowo stabilne zasoby, co umożliwiło lokalizację ujęć zaopatrzenia w wodę o głębokości najczęściej 30–50 m. Pierwszy poziom wodonośny, o swobodnym zwierciadle, występuje płycej — zwykle 2–5 m na wysoczyznach i poniżej 1 m w dnach dolin oraz na terenach podmokłych. Poziom ten jest szczególnie narażony na zanieczyszczenia powierzchniowe, co wymaga stosowania działań ochronnych, zwłaszcza na obszarach intensywnego rolnictwa oraz w strefach zabudowy zagrodowej bez kanalizacji – ryc. 11.

Rycina 11. Mapa hydrograficzna obszaru gminy Dygowo w skali 1:50 000. Źródło: Opracowanie własne na podstawie zasobów <https://mapy.geoportal.gov.pl/>

Na terenie Gminy występują również cenne obszary podmokłe i torfowiskowe, w tym m.in. rezerwat przyrody „Stramniczka” oraz lokalne mokradła w rejonie Pyski. Pełnią one kluczową rolę retencyjną, stabilizując stosunki wodne, łagodząc skutki suszy i ograniczając szybki spływ wód roztopowych oraz opadowych. Jednocześnie stanowią siedliska o wysokiej wartości przyrodniczej.

W ujęciu hydrograficznym gmina obejmuje kilka jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP), przypisanych do dorzecza Parsęty. W ocenie stanu ekologicznego wód w regionie wskazuje się na potrzebę dalszej poprawy jakości poprzez ograniczanie dopływu zanieczyszczeń komunalnych i rolniczych. W zlewniach rolniczych kluczowym problemem pozostaje spływ związków biogenych z pól, wpływający na pogorszenie jakości wód powierzchniowych.

Charakterystyka cieków i kanałów

Parsęta (dawniej Prośnica) to jedna z kluczowych rzek Pomorza Środkowego, o dużym znaczeniu hydrologicznym, ekologicznym i krajobrazowym. Dorzecze Parsęty rozciąga się w północno-zachodniej części Polski, obejmując znaczną część województwa zachodniopomorskiego (około 50% wschodniej części regionu, według danych lokalnych związków samorządowych). **Parsęta ma długość ok. 131,7 km**

(wg danych lokalnych⁷), choć spotykane są również wartości rzędu 139 km⁸. Rzeźba terenu dorzecza Parsęty jest mocno ukształtowana przez procesy zlodowaceniowe – można tu wyróżnić moreny, pradolinę oraz obszary równinne. **Sieć rzeczna jest dobrze rozwinięta, a sama rzeka posiada wiele dopływów**, m.in.: po lewej stronie – Dębica (36 km), Mogilica (44 km), Pokrzywnica (29 km), a po prawej – Radew (85 km) z dopływami Czarną i Chociwlem, oraz Pysznica, Chotla czy Liśnica. **W dorzeczu Parsęty przeważa użytkowanie rolnicze** – użytki rolne stanowią ok. 57% powierzchni dorzecza w gminach zrzeszonych w Związku Miast i Gmin Dorzecza Parsęty. Z kolei lasy zajmują ok. 30,6% powierzchni tych terenów. Z punktu widzenia przyrodniczego dorzecze Parsęty jest bardzo wartościowe. **Występują tu różnorodne ekosystemy: wodne, torfowiskowe, źródłiskowe i nadrzeczne.** Wśród cech wyróżniających wskazuje się m.in. relatywnie dobrze zachowane formy morfologiczne dolin rzecznych, parafluwialne struktury oraz źródliska. Rzeka stanowi ważne siedlisko dla ryb anadromicznych – **łososia atlantyckiego i minoga rzeczego**⁹. W dorzeczu prowadzone są **projekty restytucji**, w tym budowa przepławek oraz sztucznych tarlisk, by poprawić ciągłość migracyjną. Ze zbudowanych tarlisk korzystają również inne ryby, przede wszystkim **trocie, pstrągi i lipienie, a także minogi**. Obecnie trwają plany **renaturyzacji Parsęty** – m.in. dzięki projektowi „LIFE for RIVERS”¹⁰, którego celem jest poprawa stanu ekologicznego rzeki, odbudowa siedlisk oraz przywrócenie ciągłości korytarzy ekologicznych. W ramach tych działań zakłada się m.in. likwidację barier dla migracji ryb, przebudowę jazów i zwiększenie retencji w korycie rzeki.

Pysznica jest prawobrzeżnym dopływem Parsęty o długości 14,1 km¹¹. Pysznica płynie przez środkową i północno-wschodnią część gminy Dygowo, tworząc lokalne doliny i siedliska podmokłe; w dolinie tej zlokalizowane jest **mokradło „Pyszka”**, powstałe wskutek podpiętrzenia i przekierowania wód strugi (obszar o znaczeniu przyrodniczym i retencyjnym). Powierzchnia mokradła Pyszka wraz z terenami będącymi w strefie potencjalnych oddziaływań zalewu na tereny przyległe wynosi ok. 67 ha. Nadrzeczne tereny podmokłe są obszarami cennymi w skali europejskiej. Pasy terenów podmokłych wzdłuż rzek oprócz tego, że stanowią ostoje dla wielu zagrożonych gatunków roślin i zwierząt, pełnią także rolę naturalnych korytarzy ekologicznych, tak ważnych dla migracji ptaków¹².

Olszynka jest prawobrzeżnym dopływem Parsęty o długości 7 km¹³. Olszynka przepływa przez centralne partie gminy Dygowo i uchodzi do Parsęty; nazwa potoku występuje lokalnie w historycznych źródłach (różne dawne nazwy w zabytkowych opisach miejscowości).

Bogucinka (inaczej Nieciecza) jest prawobrzeżnym dopływem Parsęty o długości 12,6 km¹⁴. Bogucinka ma źródła w obrębie terenu powiatowego Kołobrzeg i wpływa do Parsęty na obszarze powiatu kołobrzесьkiego; przez gminę Dygowo przepływa odcinkami lub przylega do jej granic (w zależności od fragmentu zlewni).

Malechowska Struga o długości ok. 5,7 km, jest najmniejszym ciekim w obszarze administracyjnym gminy, uchodząca bezpośrednio do Morza Bałtyckiego (na Pobrzeżu Koszalińskim) – nie jest dopływem Parsęty.

➤ **Jednolite części wód podziemnych JCWP**

Według *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, sporządzonego na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2023 poz. 335)* oraz na podstawie danych umieszczonych na Hydroportalu ISOK¹⁵, który tworzony jest przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie i Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, gmina Dygowo znajduje się na obszarze dorzecza Odry, w regionie wodnym Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego, w obrębie siedmiu JCWP rzecznych – ryc. 12.

⁷ <http://parseta.org.pl/index.php?id=22>

⁸ <https://pl.wikipedia.org/wiki/Pars%C4%99ta>

⁹ <https://punktdlaprzyrody.lasy.gov.pl/mapa/dorzecze-parsety>

¹⁰ <https://www.gov.pl/web/wody-polskie/renaturyzacja-parsety-coraz-blziej>

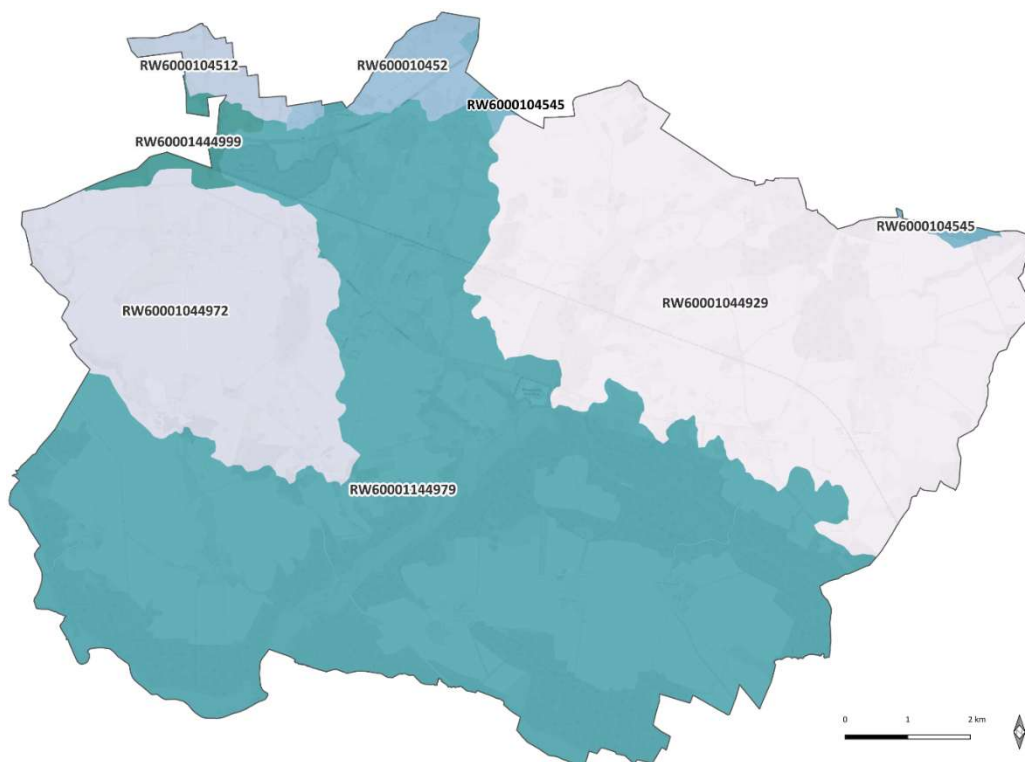
¹¹ https://pl.wikipedia.org/wiki/Pysznica_%28struga%29

¹² https://ug.dygowo.pl/strona-3344-mokradla_pyszka.html

¹³ [https://pl.wikipedia.org/wiki/Olszynka_\(dop%C5%82yw_Pars%C4%99ty\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Olszynka_(dop%C5%82yw_Pars%C4%99ty))

¹⁴ [https://pl.wikipedia.org/wiki/Dygowo_\(gmina\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Dygowo_(gmina))

¹⁵ <https://isok.gov.pl/hydroportal.html>

Rycina 12. Położenie terenu gminy Dygowo względem jednolitych części wód powierzchniowych. Źródło: Opracowanie własne.

Opisane poniżej JCWP w okresie 2016-2021 były monitorowane w wyznaczonych punktach kontrolnych oraz nadal są monitorowane. Podstawą prawną dokonanej klasyfikacji stanu wód jest rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25.06.2021 w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. 2021 poz. 1475). Ocenie poddano jakość wód w jednolitych częściach wód oraz na stanowiskach pomiarowych.

Tabela 5. Jednolite części wód powierzchniowych znajdujące się na terenie gminy Dygowo. Źródło: Karty charakterystyk dla poszczególnych JCWP

Lp.	Nazwa i kod JCWP	Powierzchnia na obszarze gminy	Stan ekologiczny	Stan chemiczny	Stan (ogólny)	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego
1.	RW60001144979 Parsęta od Radwi do Wielkiego Rowu	6853,8 ha 53,3%	umiarkowany	poniżej dobrego	zły	zagrożona
2.	RW60001044929 Pysznicza	3682,2 ha 28,7%	umiarkowany	brak danych	zły	zagrożona
3.	RW60001044972 Bogucinka	1764,0 ha 13,7%	brak danych	dobry	brak danych	zagrożona
4.	RW600010452 Malechowska Struga	231,5 ha 1,8%	brak danych	brak danych	brak danych	zagrożona
5.	RW6000104512 Dopływ spod Krzywej Góry	146,6 ha 1,1%	brak danych	brak danych	brak danych	zagrożona
6.	RW60001444999 Parsęta od Wielkiego Rowu do ujścia	109,7 ha 0,9%	dobry	poniżej dobrego	zły	zagrożona
7.	RW6000104545 Czerwona do Łopieniczki z Łopieniczką	62,2 ha 0,5%	brak danych	dobry	brak danych	zagrożona

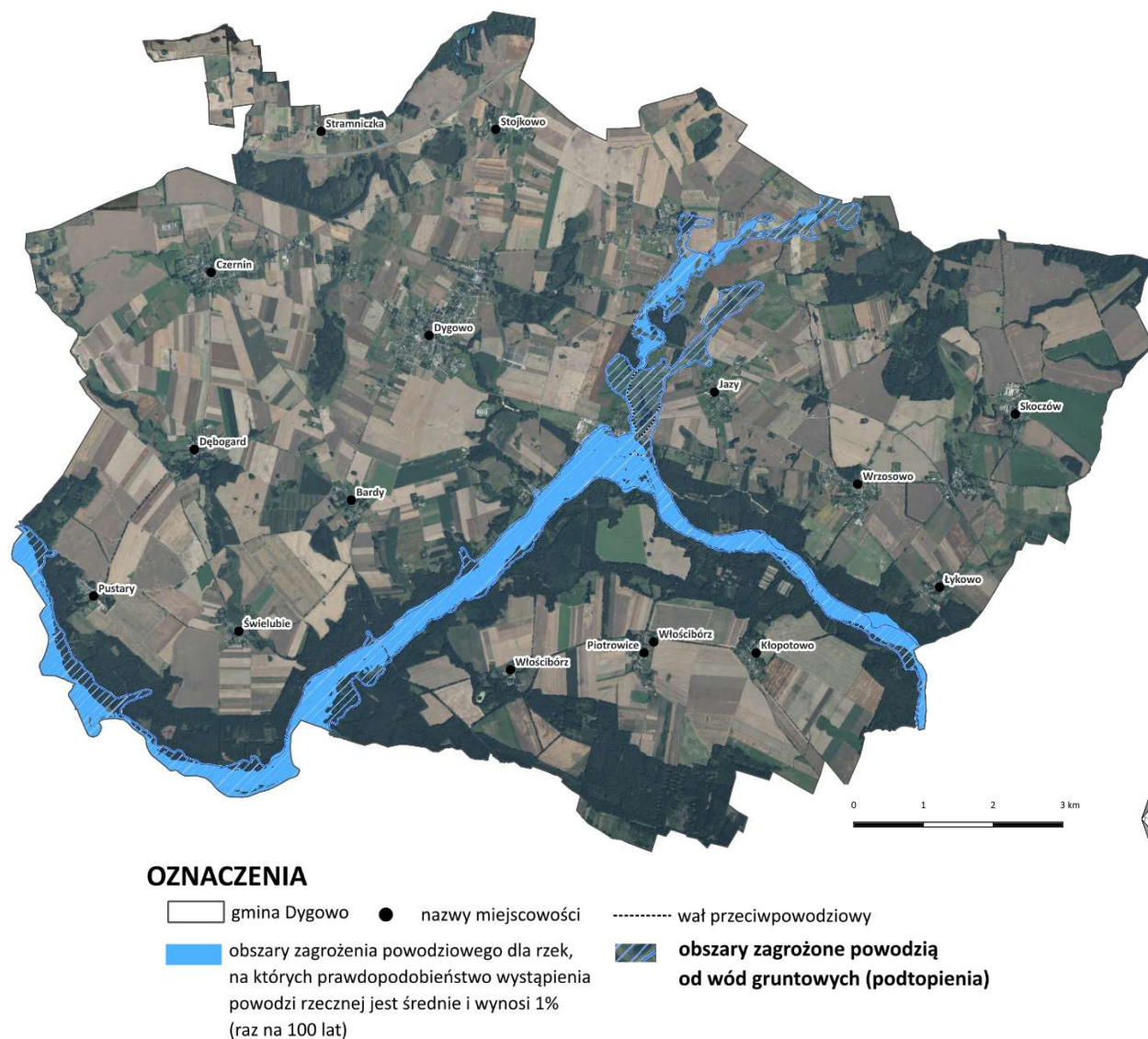
➤ **lokalizacja obszarów szczególnego zagrożenia powodzią**

Ustalenia wynikające z:

• **Planu zarządzania ryzykiem powodziowym**

Ocena ryzyka powodziowego wykazała, że na terenie gminy Dygowo **występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz tereny narażone na podtopienia**. Zagrożenie powodziowe dotyczy w gminie jedynie nielicznych terenów przylegających do rzeki Parsęty oraz obszaru rozlewiska Pyski. Zgodnie z informacją Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie) na terenie gminy Dygowo znajdują się wały przeciwpowodziowe o łącznej długości 0,386 km, których stan oceniany jest jako dobry.

Na poniższej rycinie wskazano lokalizację obszarów zagrożenia powodziowego dla rzek, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi rzecznej jest średnie i wynosi 1% (raz na 100 lat) oraz lokalizację wałów przeciwpowodziowych, sporządzonej na podstawie danych z Informatycznego Systemu Osłony Kraju (ISOK), oraz Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie (RZGW).

Rycina 13. Obszary narażone na podtopienia oraz obszary szczególnego zagrożenia powodzią od rzeki względem granic gminy Dygowo wraz ze wskazaniem lokalizacji wałów przeciwpowodziowych.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Systemu Osłony Kraju (ISOK)

- **Planu przeciwdziałania skutkom suszy**

Teren inwestycji położony jest w regionie Wodnym Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego. Dla tego obszaru został przyjęty Plan przeciwdziałania skutkom suszy¹⁶ (zwany dalej PPSS, lub Plan).

Plan został sporządzony na podstawie art. 183–185 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – *Prawo wodne* (Dz.U. 2023 poz. 1478). Zgodnie z art. 184 ust. 2 ustawy – Prawo wodne PPSS obejmuje:

- a) analizę możliwości powiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych;
- b) propozycje budowy lub przebudowy urządzeń wodnych;
- c) propozycje niezbędnych zmian w zakresie korzystania z zasobów wodnych oraz zmian naturalnej i sztucznej retencji;
- d) działania służące przeciwdziałaniu skutkom suszy.

W PPSS zawarto „katalog działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy”. Susza, obok powodzi, jest jednym z najbardziej dotkliwych, ekstremalnych zjawisk naturalnych oddziałujących na społeczeństwo, środowisko i gospodarkę Polski. Przeciwdziałanie skutkom suszy zarówno w Polsce, jak i w Europie stanowi coraz poważniejszy problem. Znajduje to swoje odzwierciedlenie w licznych uregulowaniach prawnych m.in. w zakresie gospodarowania zasobami wodnymi oraz zarządzania kryzysowego. Ekstremalne zjawiska meteorologiczne i hydrologiczne, w tym susze, od zawsze występowały na terenie Polski. Jednakże w ostatnich latach częstość ich występowania uległa wyraźnemu nasileniu. Na przestrzeni ostatniej dekady, tj. lat 2014–2024, susze występowały dwukrotnie częściej niż w ubiegłych dekadach. Susze o dużej intensywności i obejmujące swym zasięgiem większą część kraju występują statystycznie co 2,5 roku. Dla porównania, we wcześniejszym okresie (1989–2009) zdarzenia suszy o dużej intensywności i zasięgu notowano dwukrotnie rzadziej, raz na 5 lat.

Obszar całej gminy został zakwalifikowany wg ww. Planu w czterostopniowym podziale zagrożenia suszą – cztery klasy obszarów do **klasy II łącznego zagrożenia suszą** czyli teren gminy uznaje się za **umiarkowanie zagrożony suszą** (łączne zagrożenie suszą rolniczą, hydrologiczną i hydrogeologiczną w polu podstawowym).

Na wynik ten składały się zagrożenie terenu suszą:

- **rolniczą - klasa I** - słabo zagrożone (cały obszar gminy);
- **hydrologiczną - klasa III** - silnie zagrożone (cały obszar gminy);
- **hydrogeologiczną - klasa I** – słabo i umiarkowanie zagrożone.

Oceniona przestrzennie, na podstawie danych z wielolecia, skala zagrożenia suszą, tak łączna jak i dla poszczególnych jej typów, pozwala na wyznaczenie obszarów, na których susza występowała dotychczas najczęściej i najdłużej, w relacji do skali jej intensywności.

Susza hydrogeologiczna, nazywana również niżówką hydrogeologiczną, przejawia się obniżeniem zwierciadła wód podziemnych poniżej stanów niskich ostrzegawczych. Analiza skali zagrożenia suszą hydrogeologiczną w podziale na JCWPd wykazała, że w obrębie regionu wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego (JCWPd 9) jest to obszar o umiarkowanym zagrożeniu suszą hydrogeologiczną (klasa II).

3.1.5. Gleby i ich użytkowanie

Gmina Dygowo ma wyraźnie rolniczy charakter użytkowania gruntów — użytki rolne zajmują około **71%** powierzchni gminy, natomiast lasy stanowią około **18–19%** (łącznie użytki rolne i lasy to ~92,7% powierzchni), co sprawia, że obszar ten jest dominująco rolniczo-leśny z bardzo małym udziałem terenów mieszkaniowych i przemysłowych. Najczęściej występującymi typami gleb są **gleby brunatne** (około **47%** gruntów rolnych) oraz **gleby bielcowe** (około **32%** gruntów rolnych); wśród gleb brunatnych wyróżnia się zarówno brunatne właściwe (najlepsze rolne), jak i brunatne kwaśne/wyługowane,

¹⁶ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy (Dz.U. 2021 poz. 1615)

a lokalnie występują też gleby torfowiskowe (np. torfowisko „Stramniczka”). Dominują klasy bonitacyjne gleb o niższych wartościach produkcyjnych — przeważają klasy **IVa (≈37,3%)** i **IVb (≈23,2%)** — natomiast udziały klas wysokiej bonitacji są znikome. Użytkowanie gleby ma charakter intensywnie rolno-przemysłowy na obszarach wiejskich, lecz gminie towarzyszą także zagrożenia degradacyjne (erozja wietrzna, fragmentacja przez rozbudowę sieci komunikacyjnej i zabudowy) oraz presja na ograniczone obszary leśne i mokradła; w związku z tym dokumenty planistyczne gminy rekomendują działania ochronne (ochrona torfowisk, ograniczenie erozji i zachowanie kompleksów leśnych).

Wśród gleb brunatnych wyróżnia się:

- **gleby brunatne właściwe**, które stanowią grupę o najlepszych właściwościach rolniczych – zajmują ok. 12% powierzchni gruntów rolnych. Wytworzone na glinach zwałowych, piaskach gliniastych pylastych. Ich rozwój związany był z lasami liściastymi oraz bogatszymi wariantami lasów mieszanych. Duży jednolity kompleks leży na wschód i południe od Wrzosowa. Większe płaty występują w okolicach Pustar i Dębogardu,
- **gleby brunatne kwaśne oraz wyługowane**, pod względem odczynu zbliżają się do gleb pseudobielicowych. Ze względu na użytkowanie rolnicze mają zniszczone i wymieszane górne poziomy genetyczne. Wytworzone przede wszystkim na piaskach gliniastych mocnych. Występują w pasie wzniesień morenowych Stramnica - Stojkowo, a także w dużych płatach koło wsi Bardy, Jazy, Dębogard, Dygowo i Miechęcino. Gleby brunatne właściwe zaliczane są do gleb pszennych dobrych (kompleks 2), zaś gleby brunatne kwaśne i wyługowane także do gleb żytnich dobrych (kompleks 5) i bardzo dobrych (kompleks 4).

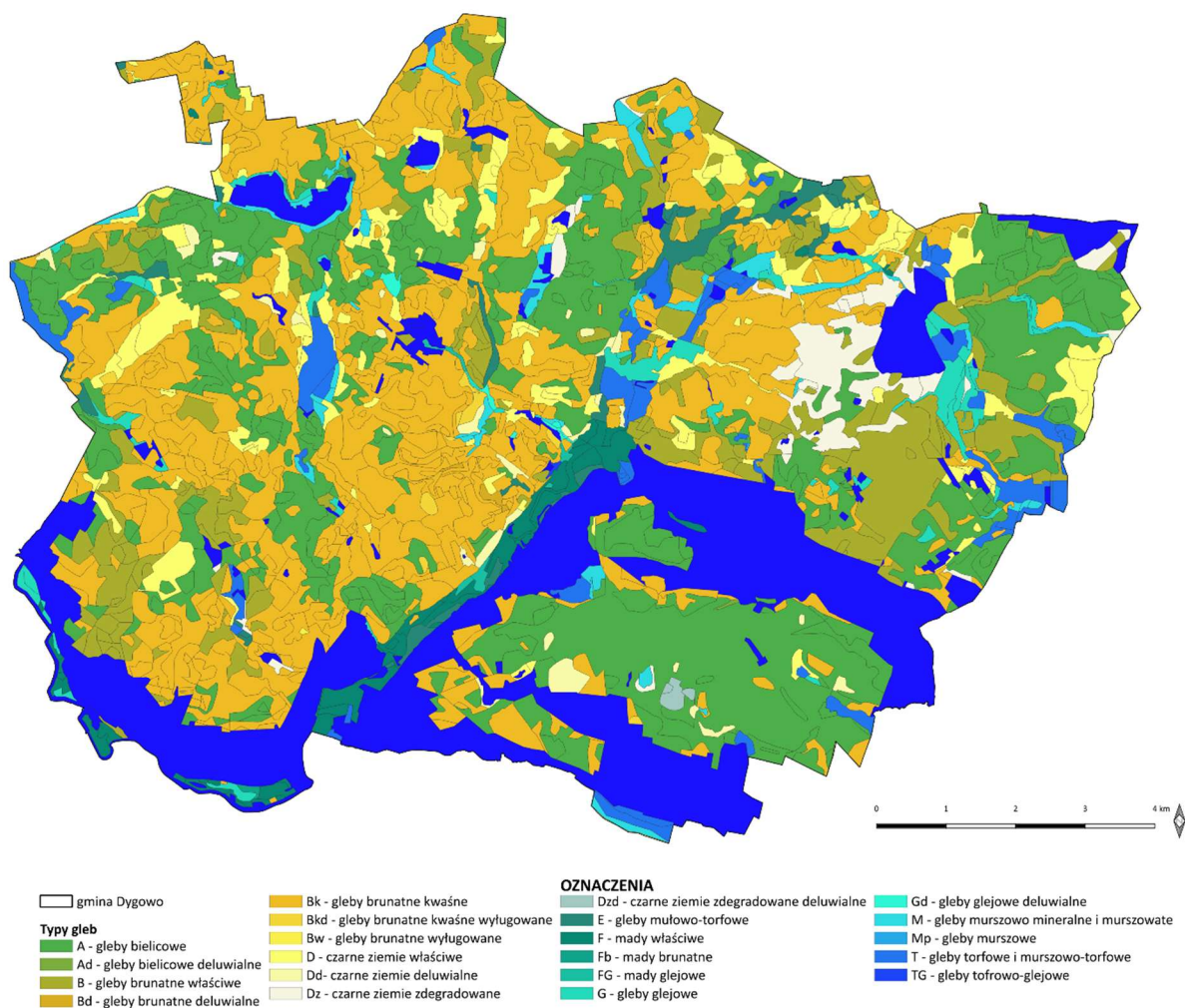
Cechą charakterystyczną gleb bielicowych i pseudobielicowych jest białawy górny poziom gleby ubogi w próchnicę, zwany poziomem wymywania, oraz niżej znajdujący się ciemniejszy poziom wymywania.

Gleby te są związane przede wszystkim z ekosystemami borów i borów mieszanych:

- **gleby bielicowe** – na gruntach użytkowanych rolniczo proces bielicowania został przerwany przez wymieszanie wierzchnich poziomów profilu stąd ich część zaliczona została do pseudobielic oraz podtypów gleb brunatnych. Powstały na piaskach gliniastych mocnych pylastych i na glinach lekkich spiaszczonych. Największy kompleks znajduje się w pasie Włocibórz-Piotrowice-Kłopotowo, na północ od Skoczowa i na zachód od Gąskowa,
- **gleby śródstrefowe** – o ich genezie decyduje odrębność skały macierzystej lub warunków wodnych panujących na danym obszarze,
- **czarne ziemie** – ok. 10% powierzchni gruntów rolnych – powstają w wyniku osuszenia zabagnionych gleb łąkowo-błotnych, posiadają poziom próchniczny o dużej miąższości. Wytworzone przede wszystkim na piaskach gliniastych,
- **mady** – powstają z osadów aluwialnych i występują w dnach dolin rzecznych, przede wszystkim Parsęty i Pysznic. Często tworzą mozaikę z różnymi glebami torfowymi i bagiennymi,
- **gleby torfowe i murszowo-torfowe** – powstają w warunkach okresowego lub trwałego występowania wody na powierzchni przy udziale roślinności hydrofilnej, gdzie nie następuje mineralizacja obumierających roślin. Występują w dnach dolin marginalnych lub rynien (np. na zachód od Dygowa, koło Świelubia czy na zachód od Czernina) albo też zajmują dna zagłębień wytopiskowych,
- **gleby torfowisk wysokich** – występują lokalnie, np. na terenie torfowiska „Stramniczka”.

➤ Typy gleb oraz rodzaje utworów z których powstały

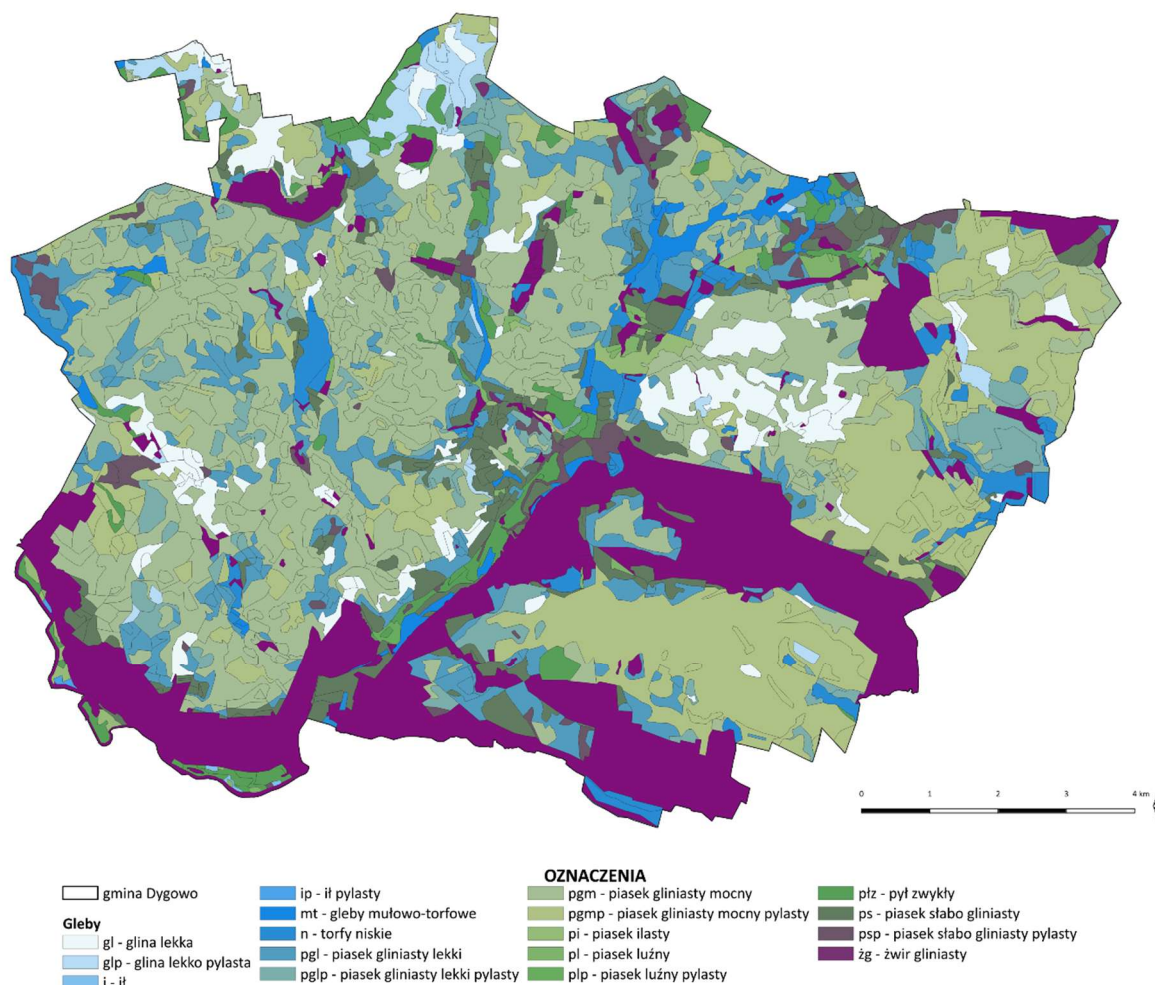
Na terenie gminy gleby powstały w wyniku wzajemnego oddziaływania czynników glebotwórczych, spośród których największe znaczenie mają: świat roślinny, zwierzęcy, skała macierzysta, klimat i rzeźba terenu. Skały macierzyste (utwory czwartorzędowe) miały wpływ na rodzaj gleby, a tym samym skład mineralny. W dolinie rzeki Parsęty i w obniżeniach terenowych wykształciły się głównie gleby torfowe, murszowo-torfowe i torfowo-glejowe oraz mady (dominują na użytkach zielonych) – ryc. 14.

Rycina 14. Typy gleb terenu gminy Dygowo. Źródło: Opracowanie własne na podstawie map glebowo-rolniczych w skali 1:5 000.

Zdecydowanie największy udział powierzchniowy w strukturze gleb gminy mają **gleby brunatne kwaśne (Bk)**, które zajmują ok. 3 735 ha, co stanowi 29,07% powierzchni gminy. Gleby te cechują się przeciętną do dobrej przydatności rolniczej, jednak wymagają racjonalnej gospodarki nawozowej ze względu na kwaśny odczyn. Drugą pod względem powierzchni grupą są **gleby biellicowe i pseudobiellicowe (A)**, obejmujące ok. 3 278 ha, tj. 25,51% powierzchni gminy. Gleby te wykształciły się głównie na piaskach i charakteryzują się niższą zasobnością w składniki pokarmowe oraz większą podatnością na degradację i przesuszenie. Są one powszechnie użytkowane rolniczo lub leśnie, przy czym ich potencjał produkcyjny jest wyraźnie niższy niż gleb brunatnych.

Gleby deluwialne (brunatne, czarne ziemie, glejowe i biellicowe deluwialne), gleby murszowe, gleby torfowo-glejowe oraz mady kwaśne – występują w bardzo niewielkich ilościach, często punktowo lub w wąskich pasmach u podnóży stoków i w dnach dolin. Każdy z tych typów zajmuje poniżej 1% powierzchni gminy, a najmniejszy udział mają gleby murszowe (Mp) – poniżej 0,01%.

Rycina 15. Rodzaje utworów podłoża, które tworzą poszczególne typy gleb terenu gminy Dygowo. Źródło: Opracowanie własne na podstawie map glebowo-rolniczych w skali 1:5000.

Gleby organiczne powstały na torfach, murszach i osadach murszowomineralnych rzek. Gleby wykształcone na podłożu organicznym to gleby torfowe i murszowo-torfowe, podrzędnie gleby mułowo-torfowe oraz murszowo-mineralne i murszowate.

Tabela 6. Zestawienie typów gleb występujących na terenie gminy Dygowo. Źródło: Opracowanie własne na podstawie map glebowo-rolniczych w skali 1:5000.

Symbol	Nazwa	Powierzchnia [ha]	Udział procentowy [%]
Bk	gleby brunatne kwaśne	3735,25	29,07
A	gleby bielicowe i pseudobielicowe	3277,944	25,51
B	gleby brunatne właściwe	1193,392	9,29
D	czarne ziemie właściwe	698,3581	5,43
T	gleby torfowe i murszowo torfowe	379,1708	2,95
Dz	czarne ziemie zdegradowane	279,3693	2,17
F	mady	228,6822	1,78
G	gleby glejowe	217,2874	1,69
M	gleby murszowo mineralne i murszowate	187,2725	1,46
E	gleby mułowo-torfowe	183,102	1,42
Dd	czarne ziemie deluwialne	104,1083	0,81
Bkd	gleby brunatne deluwialne	28,3773	0,22
FG	mady glejowe	15,9462	0,12
Dzd	czarne ziemie zdegradowane deluwialne	14,4146	0,11
Gd	gleby glejowe deluwialne	13,5754	0,11

Symbol	Nazwa	Powierzchnia [ha]	Udział procentowy [%]
Bd	gleby brunatne deluwialne	8,5358	0,07
Fb	mady kwaśne	3,0565	0,02
TG	gleby torfowo-glejowe	1,6552	0,01
Bw	gleby brunatne wylugowane i brunatne kwaśne	1,6203	0,01
Ad	gleby bielcowe deluwialne	1,4986	0,01
Mp	gleby murszowe	0,3228	0,00
	bez określonego typu gleb	2276,9675	17,72

Tabela 7. Zestawienie typów gleb występujących na terenie gminy Dygowo. Źródło: Opracowanie własne na podstawie map glebowo-rolniczych w skali 1:5000.

Skrót	Nazwa	Powierzchnia [ha]	Udział procentowy [%]
pgm	piasek gliniasty mocny	3570,115	27,78
pgmp	piasek gliniasty mocny pylasty	2088,689	16,25
pgl	piasek gliniasty lekki	1142,174	8,89
ps	piasek słabo gliniasty	801,6402	6,24
gl	glina lekka	695,3255	5,41
pglp	piasek gliniasty lekki pylasty	661,3355	5,15
ptz	pył zwykły	381,6211	2,97
n	torf niski	361,7636	2,82
psp	piasek słabo gliniasty pylasty	246,1175	1,92
glp	glina lekka pylasta	213,7907	1,66
mt	mułowo-torfowe	183,102	1,42
pi	piasek ilasty	74,3069	0,58
pl	piasek luźny	56,3628	0,44
plp	piasek lekki pylasty	7,1655	0,06
żg	żwiry gliniaste	4,3278	0,03
ip	ił pylasty	3,5718	0,03
i	ił	3,4177	0,03
	bez określonego typu gleb	2355,0804	18,33

Na obszarze gminy Dygowo **nie występują użytki rolne najwyższych klas bonitacyjnych I i II**, co jest cechą typową dla obszarów młodoglacjalnych Pomorza Środkowego. Strukturę gleb rolnych tworzą przede wszystkim gleby klas średnich, w tym dominujące **gleby klasy IV**, które zajmują największy udział w powierzchni użytków rolnych i stanowią podstawę lokalnej produkcji rolnej.

Grunty orne klas IIIa i IIIb stanowią łącznie około **23% użytków rolnych**, co odpowiada około **17,4% powierzchni całej gminy**. Są to gleby o stosunkowo wysokiej przydatności rolniczej, umożliwiające prowadzenie intensywnej produkcji roślinnej, w tym upraw zbóż, rzepaku oraz roślin pastewnych, przy zachowaniu właściwej kultury rolnej. **Użytki zielone klasy III** mają znacznie mniejszy udział – **łąki trwałe klasy III stanowią ok. 0,96% użytków rolnych (0,7% powierzchni gminy)**, natomiast **pastwiska trwałe klasy III – ok. 1,64% użytków rolnych (1,2% powierzchni gminy)**. Wskazuje to na przewagę gruntów ornych nad trwałymi użytkami zielonymi wśród gleb o lepszych parametrach bonitacyjnych.

Znaczącym elementem struktury użytkowania gruntów są również **tereny leśne**, które zajmują około **18,1% powierzchni gminy**, tj. **2331,40 ha**.

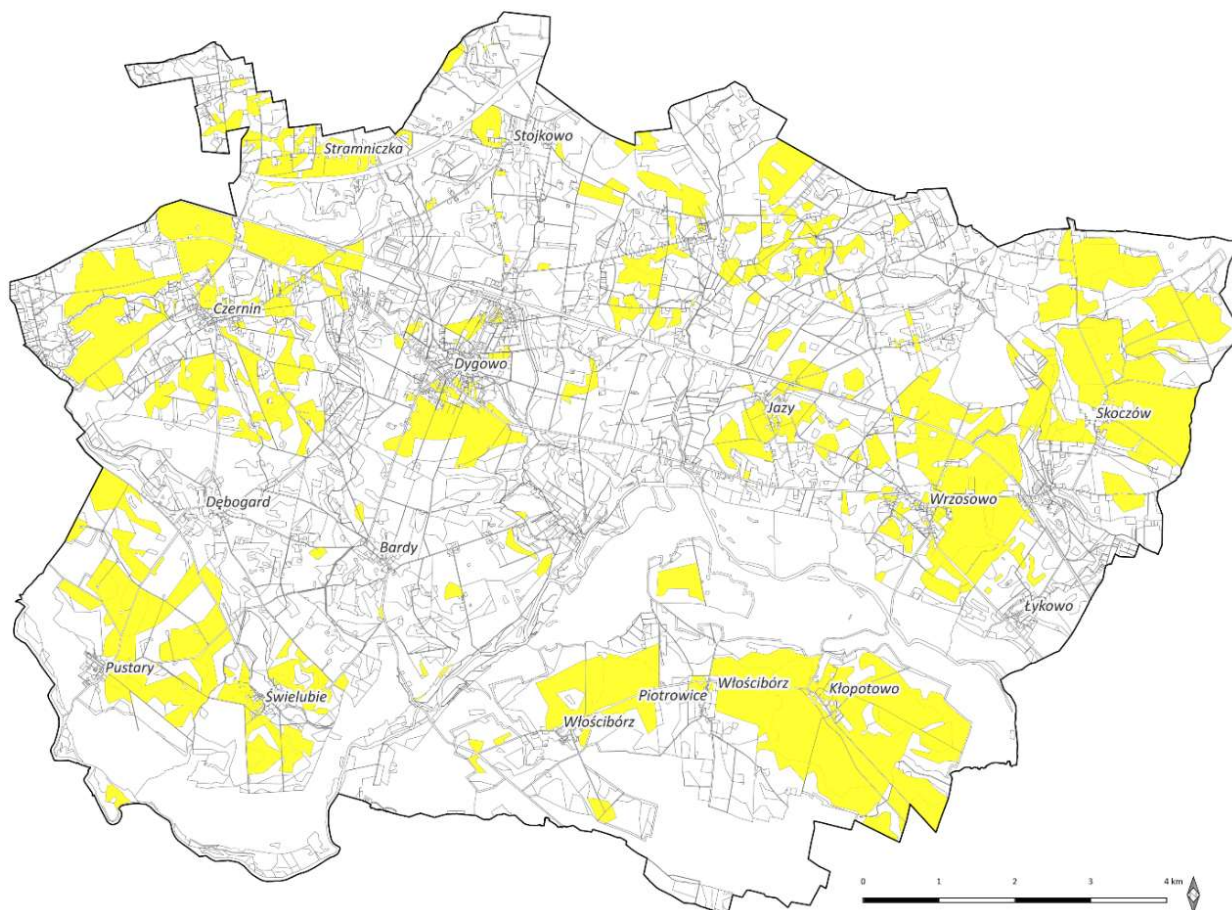
W kolejnej tabeli przedstawiono klasyfikację gleb rolnych na terenie gminy.

Tabela 8. Podział gruntów na podstawie klas bonitacyjnych na terenie Gminy Dygowo¹⁷

Klasa	Powierzchnia [ha]	Udział w %
I	0	0
II	0	0
IIIA	699,9	9,3
IIIB	1482,7	19,7
IVA	2812,5	37,3
IVB	1746,9	23,2
V	654,4	8,7
VI	140,5	1,9
Vlz	0	0

Analiza przestrzennego rozmieszczenia gleb klasy III, przedstawionego na poniższej rycinie, wskazuje, że gleby te występują w formie rozległych, lecz wyraźnie rozproszonych kompleksów, a nie jednego zwartego obszaru. Największe ich koncentracje widoczne są:

- w południowo-wschodniej części gminy, w rejonie **Kłopotowa, Wrzosowa i Skoczowa**,
- w północno-zachodniej części gminy, w okolicach **Czernina, Pustary i Stramniczki**,
- miejscami w otoczeniu **Dygowa**, jednak częściej w formie mniejszych płatów, przerywanych zabudową i infrastrukturą.

OZNACZENIA

□ gmina Dygowo ■ grunty klas III

Rycina 16. Gleb klasy III - rozmieszczenie na terenie gminy. Źródło: Opracowanie własne na podstawie Krajowej Integracji Ewidencji Gruntów (KEIG).

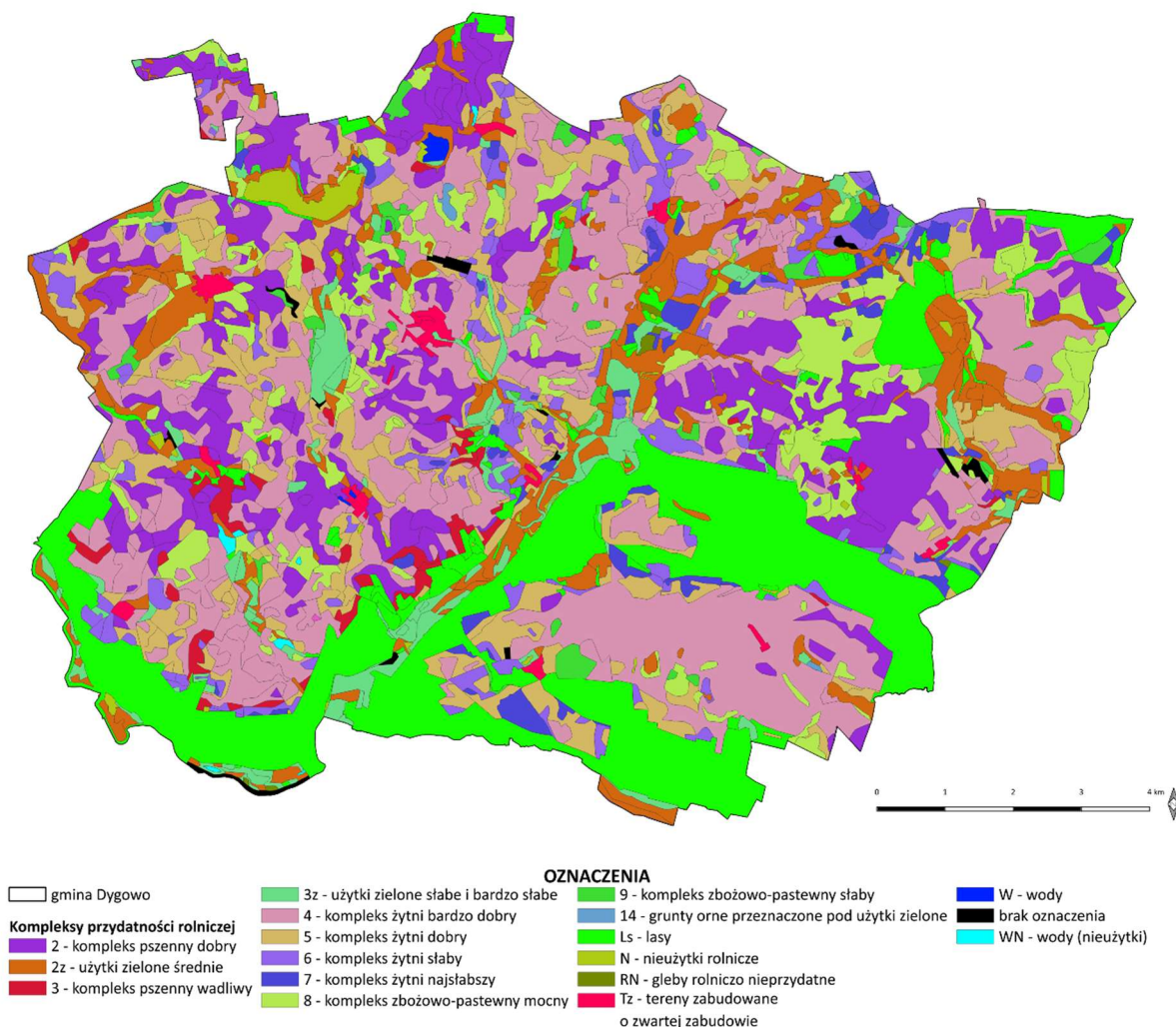
¹⁷ Dane Starostwa Powiatowego w Kołobrzegu – stan na 31.12.2020

➤ Kompleksy przydatności rolniczej gleb

Analiza mapy kompleksów rolniczo-glebowych wykazuje wyraźną dominację gleb o wysokim potencjale produkcyjnym. Rozkład głównych klas przedstawia się następująco (wartości procentowe odnoszą się do powierzchni gminy):

- kompleks żytni bardzo dobry (4) — 3 368,28 ha (26,21%),
- kompleks pszeniczny dobry (2) — 1 895,38 ha (14,75%),
- kompleks żytni dobry (5) — 1 290,14 ha (10,04%).

Suma trzech wymienionych klas (kompleksy „pszeniczny/żytni” o wysokich i dobrych parametrach) wynosi 51,0% powierzchni gminy — ponad połowa gruntów rolnych ma zatem wysoką przydatność rolniczą.

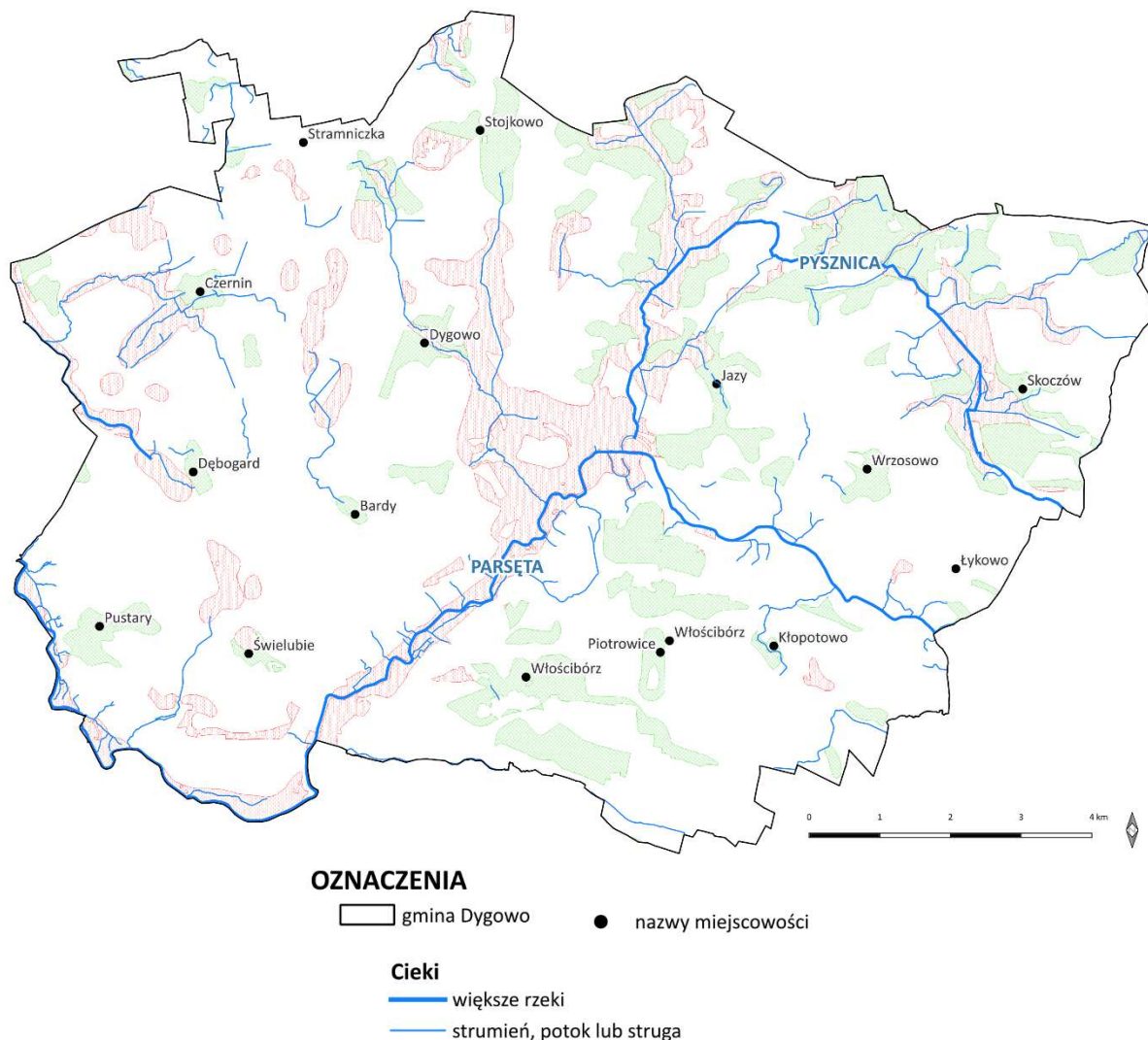
Rycina 17. Kompleksy przydatności rolniczej gleb terenu gminy Dygowo. Źródło: Opracowanie własne na podstawie map glebowo-rolniczych w skali 1:5000.

➤ Uwarunkowania budowlane

Poniższy rysunek przedstawia fragment Mapy Geośrodowiskowej Polski pochodzącej z bazy danych Państwowego Instytutu Geologicznego Państwowego Instytutu Badawczego, Seryjne mapy geologiczne Polski w skali 1:50 000, arkusze: Gościno (79), Białogard (80) i Kołobrzeg (43). Wskazuje on uwarunkowania budowlane w granicach gminy Dygowo.

Za obszary o korzystnych warunkach dla budownictwa uznaje się te, na których występują grunty spoiste: zwarte, półzwarte i twardeplastyczne oraz grunty niespoiste średniozagęszczone i zagęszczone, na których nie występują zjawiska geodynamiczne, a głębokość występowania zwierciadła wody gruntowej przekracza 2 m od powierzchni terenu (Objaśnienia do mapy Geośrodowiskowej, 2005).

Warunki niekorzystne dla budownictwa, występują na terenach, gdzie grunty są słabonośne (organiczne, spoiiste w stanie miękkoplastycznym i plastycznym, zwiertzeliny gliniaste, niespoiste luźne), gdzie zwierciadło wody gruntowej znajduje się na głębokości mniejszej niż 2 m od powierzchni terenu – ryc. 18.

Rycina 18. Warunki korzystne (kolor zielony) i warunki niekorzystne, utrudniające budownictwo (kolor czerwony) w gminie Dygowo. Źródło: opracowanie własne na podstawie Mapy Geośrodowiskowej Polski.

3.1.6. Klimat

Według Prawdzica (1962) gmina Dygowo leży na pograniczu dwóch krain klimatycznych, tj. **Krainy I: Nadmorskiej określanej także jako Pobrzeża Kołobrzeskiego i Krainy II: Gryficko - Białogardzkiej.**

Kraina I - Nadmorska ciągnie się wzdłuż wybrzeża morskiego wąskim, kilkunastokilometrowym pasem. W obrębie tej krainy znajdują się niewielkie fragmenty północnej części gminy Dygowo. Kraina ta wyróżnia się klimatem typowo morskim. Charakteryzuje ją niska temperatura w okresie maj - lipiec i najmniejsza w dawnym województwie koszalińskim liczba dni gorących, jednocześnie najkrótsza i najpóźniej zaczynająca się zima, najmniejsza liczba dni z pokrywą śniegową, a największa z odwilżą, długi okres bez przymrozków, wreszcie najmniejsza średnia amplitudy dobowej. Bardzo skąpe w okresie V - VII opady stopniowo ulegają zwiększeniu intensywności w miarę oddalania się od morza.

Kraina II stanowi północno - wschodnie zakończenie krainy klimatycznej Gryficko - Nowogardzkiej, leżącej w granicach dawnego województwa szczecińskiego. Kraina II obejmuje swoim zasięgiem niziny moreny dennej m. in. w dorzeczu Parsęty, wzniesiony na poziomie 20 - 60 m n.p.m. Pod względem

klimatycznym kraina ta stanowi przejście między łagodnym i stosunkowo skąnym w opady klimatem krainy nadmorskiej a surowszym, bardziej obfitym w opady klimatem Pojezierza Zachodniopomorskiego. Zasadniczo warunki w Krainie II różnią się od warunków klimatycznych w Krainie I przede wszystkim zdecydowanie wyższą temperaturą, amplitudą dobową i wielkością opadów w okresie V - VII większą liczbą dni gorących, wyższym stopniem kontynentalizmu, wcześniejszym początkiem zimy oraz okresów gospodarczego, wegetacyjnego i dojrzewania, co rzutuje na wcześniejsze żniwa.

Warunki klimatyczne panujące na terenie Gminy Dygowo charakteryzują się klimatem morskim, łagodnym. Pomimo braku bezpośredniego dostępu do morza, Gmina leży w strefie oddziaływania morza Bałtyckiego. Według A. Wosia (1999) obszar Gminy leży w granicach regionów środkowopomorskiego i środkowonadmorskiego. W tym drugim regionie jest mniej dni przymrozkowych i mroźnych, a więcej dni ciepłych. Krócej (o około 30 dni) trwa tam okres termicznej zimy i również krótszy jest (o około 10 dni) okres termicznego lata. Częstsze są dni z opadem atmosferycznym. Nie notuje się występowania skrajnych typów pogody.

Do cech charakterystycznych klimatu na obszarze gminy Dygowo można zaliczyć stosunkowo łagodne zimy, opóźnione i chłodne wiosny, dość chłodne lata oraz długie, ciepłe jesienie. Średnia temperatura na obszarze wynosi 8,7°C, a średnie roczne opady kształtują się na poziomie około 627 mm. Najsuchszym miesiącem jest luty z opadami na poziomie ok. 30 mm, najbardziej wilgotny zaś jest lipiec z opadami rzędu 750-800 mm. Lipiec jest również najcieplejszym miesiącem, ze średnią temperaturą 18,8°C, styczeń zaś jest najzimniejszy: ze średnią temperaturą -2,3°C.

Na terenie gminy przeważają wiatry północno – wschodnie (wiosną) północne, północno – zachodnie (latem), południowo – zachodnie (jesienią), a ich średnia prędkość wynosi 5 m/s.

Na terenie Gminy Dygowo brak naturalnych przeszkód w postaci lasów i większych zadrzewień sprzyja ruchom powietrza. Lesistość Gminy jest niewielka. W przypadku silnych wiatrów występujących w okresie wczesnowiosennym nasila się zjawisko erozji eolicznej, prowadzącej do degradacji gleb. Przyspieszeniu ulega również proces parowania, co przy niedoborze opadów, jest zjawiskiem bardzo niekorzystnym, gdyż prowadzi do przesuszania profilu glebowego.

W celu oceny **jakości powietrza** na terenie województwa zachodniopomorskiego wyznaczono 3 strefy:

- Aglomeracja Szczecińska (kod strefy: PL3201),
- Miasto Koszalin (kod strefy: PL3202),
- strefa zachodniopomorska (kod strefy: PL3203), do której należy analizowany obszar.

Roczna ocena jakości powietrza, dokonywana przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, jest prowadzona w odniesieniu do wszystkich substancji, dla których obowiązek taki wynika z *rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz.U. 2024 poz. 870)* tj.: w ocenie dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi, obejmuje 12 substancji: SO₂, NO₂, CO, benzen C₆H₆, ozon O₃, pył PM₁₀, pył PM_{2.5}, Pb w PM₁₀, As w PM₁₀, Cd w PM₁₀, Ni w PM₁₀, benzo(a)piren B(a)P w PM₁₀, oraz w ocenach dokonywanych pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin uwzględnia się 3 substancje: SO₂, tlenki azotu NO_x, O₃.

Wg Rocznej ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskich¹⁸, raport wojewódzki za rok 2024 na terenie gminy Dygowo nie znajdowały się stacje pomiarowe. Najbliższa z 12 ogółem funkcjonujących stacji na terenie województwa, zlokalizowana był w mieście Kołobrzeg przy ulicy Żółkiewskiego (kod strefy: PL3203). Statystyki stężeń dla gminy opracowano na podstawie wyników obiektywnego szacowania wykonanego w oparciu o wyniki modelowania jakości powietrza dla roku 2023.

W roku 2024 w ocenie jakości powietrza pod kątem ochrony zdrowia ludzi i ochrony roślin na obszarze województwa zachodniopomorskiego nie wskazano stref w klasie C ze względu na przekroczenia poziomów dopuszczalnych i docelowych.

¹⁸ Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim. Raport wojewódzki za rok 2024.

3.1.7. Podsumowanie - ocena stanu środowiska abiotycznego i możliwości minimalizowania zagrożeń

Środowisko przyrodnicze gminy Dygowo charakteryzuje się dobrym ogólnym stanem, co wynika z dominującego w strukturze rolnictwa, niewielkiego udziału przemysłu potencjalnie uciążliwego dla środowiska oraz rozproszonej struktury osadniczej. Zabudowa zajmuje niewielką część powierzchni gminy, a jej charakter – z przewagą zabudowy zagrodowej i jednorodzinnej – nie prowadzi do istotnych presji środowiskowych. Większe zespoły zabudowy wielorodzinnej (m.in. w Kłopotowie i Pustarach) mają charakter powyrobiskowy po działalności PGR, ale obecnie nie generują istotnych negatywnych oddziaływań.

Istotną rolę w zachowaniu dobrego stanu środowiska odgrywa duży udział obszarów o znaczeniu przyrodniczym: doliny rzek, kompleksy leśne oraz obszary Natura 2000. Szczególne znaczenie mają ekosystemy hydrogeniczne w dolinach rzecznych oraz w rejonie torfowiska „Stramniczka”, które pełnią ważne funkcje biocenotyczne, retencyjne i klimatyczne.

Tabela 9. Zagrożenia pochodzenia naturalnego i antropogenicznego w gminie Dygowo wraz ze wskazaniem ich możliwości minimalizacji

CHARAKTER ZAGROŻENIA	OCENA ZAGROŻENIA	DZIAŁANIA MINIMALIZUJĄCE
Zagrożenie powodziowe	Zagrożenie powodziowe na terenie gminy jest stosunkowo ograniczone i dotyczy przede wszystkim wąskich pasów terenów położonych w bezpośrednim sąsiedztwie Parsęty oraz obszarów okresowych rozlewisk rzeki Pyski. Intensywne opady deszczu oraz zwiększona częstotliwość zjawisk ekstremalnych, będące skutkiem zmian klimatu, mogą w przyszłości zwiększać ryzyko pojawiania się wezbrań i podtopień. Wymaga to regularnego monitoringu, utrzymania drożności cieków i rowów melioracyjnych oraz unikania lokalizacji nowej zabudowy na terenach zalewowych.	<ul style="list-style-type: none"> • unikanie zabudowy na terenach zalewowych, • utrzymywanie drożności sieci melioracyjnej, • stosowanie rozwiązań retencji rozproszonej: małych zbiorników retencyjnych, mokradł, • współpraca z instytucjami publicznymi przy realizacji działań przeciwpowodziowych.
Procesy denudacyjne i erozyjne	Tereny o największym zagrożeniu procesami denudacyjnymi zlokalizowane są na stokach doliny Parsęty oraz w rejonie Dębogardu, gdzie stwierdzono użytkowanie rolnicze prowadzone w sposób sprzyjający erozji gleb (orka wzdłuż stoku). Lasy porastające strome zbocza dolin pełnią funkcję ochronną, stabilizując podłoże i ograniczając spływ powierzchniowy. Dalsze intensywne użytkowanie stoków rolniczo, zwłaszcza bez stosowania pasów ochronnych, może prowadzić do degradacji gleb.	<ul style="list-style-type: none"> • wprowadzanie pasów roślinności ochronnej, • unikanie orki wzdłuż stoku, • zalesienia na najbardziej narażonych fragmentach stoków, • utrzymanie lasów ochronnych w dolinie Parsęty.
Zanieczyszczenia pochodzenia rolniczego	Intensyfikacja rolnictwa stanowi jedno z głównych zagrożeń środowiskowych w gminie. Do najważniejszych należą: <ul style="list-style-type: none"> • zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych azotanami pochodzenia rolniczego, • eutrofizacja cieków i oczek śródpolnych, • zanieczyszczenie gleb wskutek nadmiernego lub niewłaściwego stosowania nawozów i środków ochrony roślin, • ryzyko skażenia mikrobiologicznego wód z nieprawidłowo magazynowanej gnojowicy i innych odchodów zwierzęcych. Szczególnie narażone na eutrofizację są ekosystemy wodne w dolinie Parsęty oraz niewielkie zbiorniki w pobliżu terenów intensywnej produkcji zwierzęcej.	<ul style="list-style-type: none"> • przestrzeganie zasad dobrej praktyki rolniczej oraz Dyrektywy Azotanowej, • stosowanie stref buforowych przy ciekach wodnych i zbiornikach, • promowanie rolnictwa zrównoważonego i ekologicznego, • monitorowanie potencjalnych punktowych źródeł zanieczyszczeń, • modernizacja i szczelna eksploatacja zbiorników na gnojowicę i gnojówkę.
Dzikie wysypiska odpadów	Pomimo postępującego wzrostu świadomości ekologicznej problemem pozostają nielegalne składowiska odpadów, zwłaszcza: <ul style="list-style-type: none"> • w starych wyrobiskach poeksploatacyjnych, • na terenach dawnych cmentarzy ewangelickich, • w zadrzewieniach parkowych przy dawnych założeniach dworskich, 	<ul style="list-style-type: none"> • likwidacja dzikich wysypisk, • pełna dostępność do systemu selektywnej zbiórki odpadów, • monitorowanie miejsc potencjalnie narażonych na porzucanie odpadów, • rekultywacja wyrobisk przekształconych antropogenicznie.

CHARAKTER ZAGROŻENIA	OCENA ZAGROŻENIA	DZIAŁANIA MINIMALIZUJĄCE
	<ul style="list-style-type: none"> • incydentalnie – także w pobliżu rezerwatu „Stramniczka”. <p>Dziki wysypiska stanowią zagrożenie dla wód i gleb, a także mogą negatywnie wpływać na bioróżnorodność.</p>	
Zanieczyszczenie wód i gleby ściekami	<p>Wciąż problematyczne pozostają:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nieszczelne zbiorniki bezodpływowe, • nielegalne zrzuty ścieków bytowych/przemysłowych, • niepełna sieć kanalizacyjna na terenach wiejskich. <p>W ostatnich latach trwają prace nad sukcesywną rozbudową infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, co ma kluczowe znaczenie dla poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sukcesywna rozbudowa sieci kanalizacyjnej i likwidację szamb nieszczelnych.
Zanieczyszczenie powietrza i gospodarka niskoemisyjna	<p>Największym źródłem zanieczyszczeń powietrza w gminie jest tzw. niska emisja, związana z ogrzewaniem indywidualnym. Utrzymuje się problem spalania paliw niskiej jakości, w tym odpadów stałych, co wpływa na poziomy pył zawieszony i benzo(a)pirenu. Brak dużych zakładów przemysłowych sprawia, że emisje punktowe są marginalne.</p> <p>Coraz większym wyzwaniem staje się emisja odorów z dużych zakładów produkcji zwierzęcej, szczególnie w okresie intensywnego nawożenia pól naturalnymi nawozami.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wspieranie wymiany źródeł ciepła na niskoemisyjne, • rozwój sieci dystrybucji gazu i OZE (pompy ciepła, PV), • edukacja mieszkańców w zakresie zakazu spalania odpadów, • zwiększanie powierzchni zieleni w miejscowościach.
Hałas komunikacyjny i przemysłowy	<p>Zagrożenie hałasem występuje punktowo – głównie wzdłuż:</p> <ul style="list-style-type: none"> • drogi ekspresowej S6 i S11 (tzw. Trasa Kaszubska), • drogi wojewódzkiej nr 163, • dróg powiatowych o większym natężeniu ruchu, • w pobliżu pojedynczych zakładów produkcyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • planowanie zabudowy z zachowaniem stref ochronnych przy drogach o zwiększonym natężeniu ruchu, • stosowanie zieleni izolacyjnej bądź ekranów akustycznych.

3.1.8. Środowisko biotyczne - szata roślinna i fauna oraz ocena stanu ochrony i użytkowania zasobów przyrodniczych w tym różnorodności biologicznej

➤ Szata roślinna

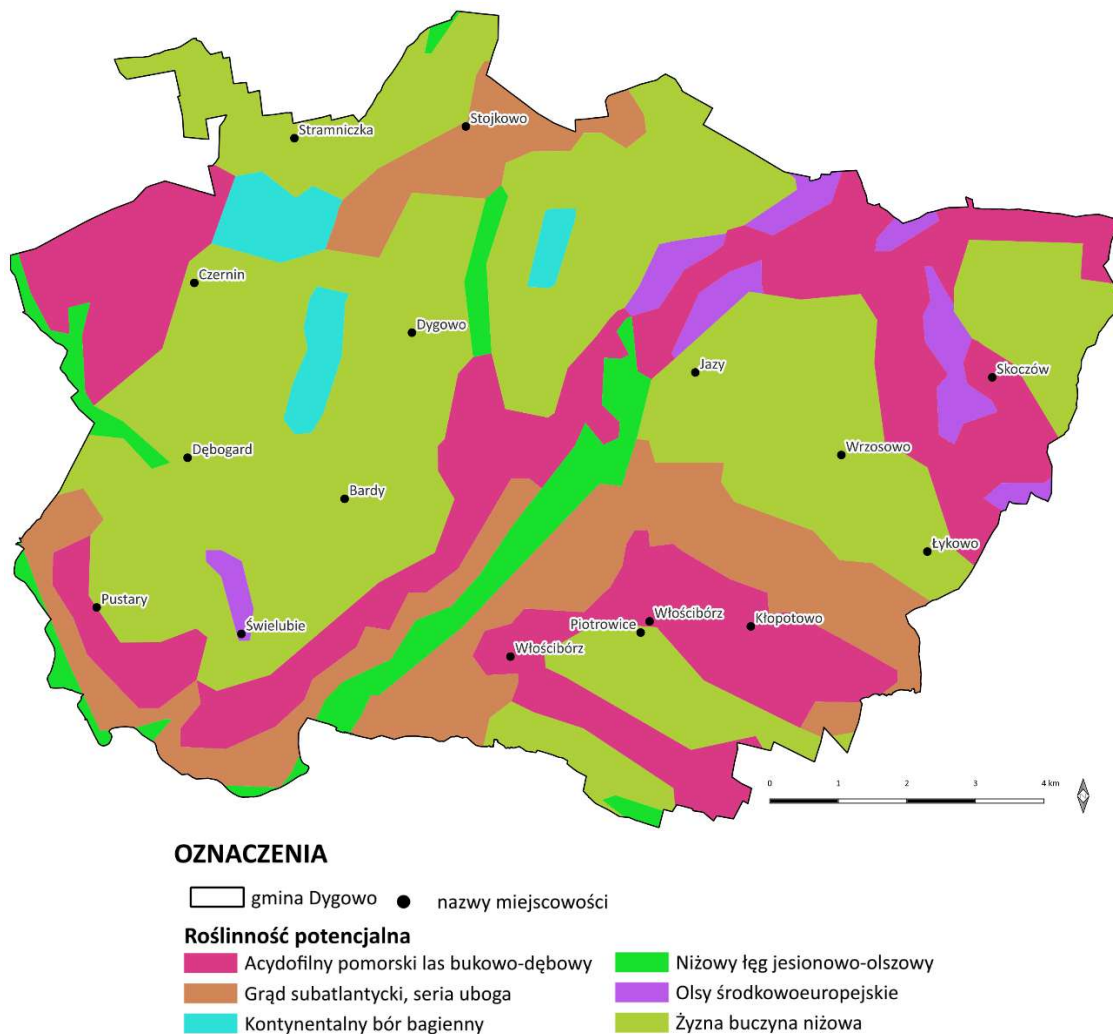
Potencjalna roślinność naturalna gminy i krajobraz pierwotny

Roślinność potencjalna gminy Dygowo została scharakteryzowana w opracowaniu pod red. *Matuszkiewicz W., Faliński J.B., Kostrowicki A.S., Matuszkiewicz J.M., Olaczek R., Wojterski T., 1995*, którzy przedstawili mapę prezentującą potencjalną roślinność naturalną Polski i Pobrzeża Pomorskiego.

Dla omawianego obszaru ustalono 8 typów zbiorowisk potencjalnej roślinności naturalnej, w tym:

- dla blisko 50% powierzchni tej gminy, ze względu na zasobność gleb, jej skład wynikający z budowy i pochodzenia, potencjalną roślinnością jest żyzna buczyna niżowa (*Melico - Fagetum*).
- około 25% powierzchni gminy Dygowo stanowi acydofilny las bukowo - dębowy typu pomorskiego (*Fago - Quercetum petraeae*).
- około 20% powierzchni gminy to potencjalnie grądy subatlantyckie bukowo - dębowo - grabowe (*Stellario - Carpinetum*) postaci pomorskiej ubogiej.
- pozostałe 5% powierzchni gminy autorzy tego opracowania przypisali między innymi: siedliskom:
 - olsu środkowoeuropejskiego (*Carici elongatae - Alnetum sensu lato*),
 - łągów olszowych i olszowo - jesionowych siedlisk wodnogruntowych, okresowo lekko zabagnionych (*Circae - Alnetum*),
 - kontynentalnego boru bagiennego (*Vaccinio uliginosi-Pinetum*), mszaru wysokotorfowiskowego (*Sphagnetalia magellanici*), wrzosowiska atlantyckiego (*Sphagno - Ericetalia*).

Układ poszczególnych wydziałów roślinności potencjalnej Polski na terenie gminy Dygowo obrazuje poniższa rycina.

Rycina 19. Jednostki potencjalnej roślinności naturalnej Polski. Źródło: opracowanie własne na podstawie Matuszkiewicz J.M., 2008, *Potencjalna roślinność naturalna Polski*, IGiPZ PAN, Warszawa.

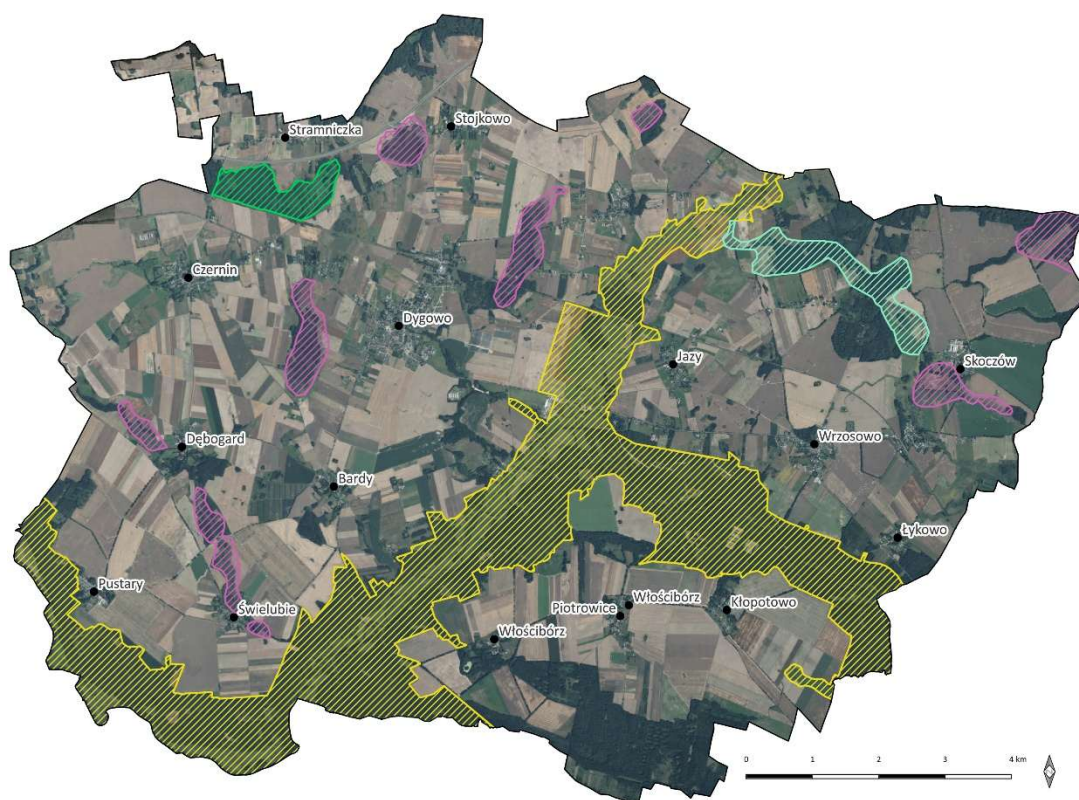
Roślinność rzeczywista

Gmina Dygowo zachowuje mozaikowy krajobraz roślinny, w którym relikty zbiorowisk naturalnych — przede wszystkim torfowisk, łągów i starorzeczy — koncentrują się w dolinie Parsęty i dolinach jej dopływów (Pyszka, Olszynka, Bogucinka), podczas gdy obszary międzydolinne są silnie przekształcone przez rolnictwo. Z waloryzacji przyrodniczej gminy z 2002 r. wynika, że na terenie gminy występują: roślinność wodna i szuwarowa (*Lemnetea*, *Potamogetonetea*), źródlika (*Montio-Cardaminetea*), torfowiska (zarówno niskie jak i mszarne — *Oxycocco-Sphagnetetea*, *Scheuchzerio-Caricetea*) oraz mozaika łąk i zarośli śródpolnych; w lasach przeważają bory sosnowe, buczyny i łągi olszowo-jesionowe, a unikatowym obiektem jest torfowisko kopoluowe Stramniczka z rzadkimi zespołami mszarnymi i gatunkami takimi jak wrzosiec bagienny czy rosiczka okrągłolistna. Rezerwat torfowiskowy „Stramniczka” (powierzchnia ok. 94,49 ha) został formalnie ustanowiony w 2007 roku i jest uznawany za kluczowy fragment torfowisk bałtyckich gmin, objęty ochroną czynną — jego ochrona łagodzi skutki wcześniejszej eksploatacji torfu i sprzyja sukcesji mszarnej oraz odtworzeniu borów bagiennych i brzezin bagiennych.

W poniższej tabeli przedstawiono uaktualnione dane z *Waloryzacji przyrodniczej gminy Dygowo z 2002 r.*, wskazując **obszary szczególnie cenne, z punktu widzenia ochrony roślinności „OC”**.

Tabela 10. Wykaz obszarów z cenną roślinnością (OC)

Symbol na mapie*	Krótką charakterystyka, sposób ochrony
OC-1	Dolina Parsęty. Duża dolina rzeczna wraz z jej strefą krawędziową, korytarz ekologiczny rangi krajowej. Obszar ten cechuje się dużymi walorami w zakresie występującej tu roślinności i flory, m. in. ze względu na całkowitą lesistość zboczy i dna doliny. Dominują tu drzewostany liściaste, w tym charakterystyczne dla dolin rzecznych, takie jak olsy i łęgi, a w wyższych partiach grądy i buczyny zbliżone charakterem do zbiorowisk buczyny pomorskiej, a także bory sosnowe. Obszar jest objęty siecią obszarów Natura 2000 Dolina Parsęty PLH320007. Dorzecze Parsęty obejmuje szereg ważnych siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Łącznie zidentyfikowano ich 25, tworzących mozaikę i pokrywających ponad 50% powierzchni obszaru. Często są to siedliska bardzo rzadkie bądź unikatowe w skali kraju i Europy. Wiele z nich jest ważnym biotopem dla cennej fauny, która podlega ochronie na podstawie konwencji międzynarodowych. Stwierdzono tu występowanie 11 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG.
OC-2	Dolina Pyski. Wilgotne łąki, na pewnym areale okresowo podtapiane.
OC-3	Rezerwat przyrody - torfowisko „Stramniczka”. Torfowisko wysokie kopułowate, gdzie występuje m. in. wrzosiec bagienny, rosiczka okrągłolistna, modrzewnica zwyczajna, bagno zwyczajne, bażyna czarna.
OC-4	Torfowiska i lokalne obniżenia terenu stale lub okresowo pod wodą lub o znacznym stopniu uwilgotnienia. Obszary z rzadkimi gatunkami roślin, czasami chronionymi. Jednym z takich jest torfowisko koło Gąskowa, w którym jeszcze w latach 90 - tych występował wrzosiec bagienny i rosiczka okrągłolistna.

OZNACZENIA

- gmina Dygowo ● nazwy miejscowości
- obszary szczególnie cenne "OC"**
- ▨ OC-1 ▨ OC-3
- ▨ OC-2 ▨ OC-4

Rycina 20. Obszary szczególnie cenne, z punktu widzenia ochrony roślinności „OC”

Tabela 11. Wykaz gatunków roślin naczyniowych stwierdzonych w trakcie inwentaryzacji w gminie Dygowo ¹⁹

Alfabetyczny spis:
azalia pontyjska, babka lancetowata, babka zwyczajna, bagno zwyczajne, barszcz Mantegazziego, barszcz zwyczajny, barwinek pospolity, bażyna czarna, berberys zwyczajny, bez czarny, bez koralowy, biedrzynek mniejszy, bluszcz pospolity, bluszcz kurdybanek, bniec biały, bniec czerwony, bobrek trójlistkowy, bodziszek błotny, bodziszek cuchnący, bodziszek drobny, bodziszek gołębi, bodziszek łąkowy, bodziszek pirenejski, borówka bagienna, borówka brusznica, borówka czarna, brodawnik jesienny, brzoza brodawkowata, brzoza omszona, buk zwyczajny, buk zwyczajny odm. czerwonołistnej, bukszpan zwyczajny, bukwica zwyczajna, bylica piołun, bylica polna, bylica pospolita, chaber bławatek, chaber driakiewnik, chaber łąkowy, chmiel zwyczajny, chrzan pospolity, cis pospolity, cykoria podróżnik, cyprysik groszkowy, cypryśnik błotny, czartawa pospolita, czeremcha amerykańska, czeremcha zwyczajna, czereśnia dzika, czermień błotna, czosnaczek pospolity, czworolist pospolity, czyściec błotny, czyściec leśny, daglezja zielona, dąb bezszypułkowy, dąb błotny, dąb czerwony, dąb szypułkowy, dąbrówka rozłogowa, drżączka średnia, dymnica pospolita, dziewanna pospolita, dzięgiel leśny, dzięgiel litwor nadbrzeżny, dziurawiec skrzydełkowany, dziurawiec zwyczajny, dzwonek brzoskwiniolistny, dzwonek okrągłolistny, dzwonek pokrzywolistny, farbownik lekarski, farbownik polny, fiołek błotny, fiołek leśny, fiołek polny, fiołek Rivina, fiołek trójbarwny, fiołek wonny, firletka poszarpana, gajowiec żółty, glistnik jaskółcze ziele, głowienka pospolita, głóg dwuszyjkowy, głóg jednoszyjkowy, gorczyca polna, gorczyznik pospolity, gorysz błotny, grab zwyczajny, grąźel żółty, groszek leśny, groszek łąkowy, grusza, gruszyca mniejsza, grzybień biały, gwiazdnica gajowa, gwiazdnica pospolita, gwiazdnica wielkokwiatowa, iglica pospolita, jabłoń domowa, jabłoń dzika, jałowiec pospolity, jarząb mączny, jarząb pospolity, jarząb szwedzki, jasioniec piaskowy, jaskier jadowity, jaskier kosmaty, jaskier ostry, jaskier rozłogowy, jasnota biała, jasnota plamista, jasnota purpurowa, jasnota różowa, jastrun właściwy, jastrzębiec baldaszkowaty, jastrzębiec kosmaczek, jaśminowiec kaukaski, jemięta pospolita, jesion wyniosły, jeżyna krzewiasta, jeżyna popielica, jęczmień płonny, jodła pospolita, kalina koralowa, kapusta rzepak, karagana syberyjska, karbieniec pospolity, kasztanowiec czerwony, kasztanowiec zwyczajny, kielisznik zaroślowy, klon jawor, klon jesionolistny, klon polny, klon zwyczajny, kłosownica leśna, kłosówka miękka, kłosówka wełnista, knieć błotna, kocanki piaskowe, kokoryczka wielokwiatowa, komonica zwyczajna, komosa biała, koniczyna biała, koniczyna łąkowa, koniczyna polna, koniczyna różnoogonkowa, konwalia majowa, konwalijka dwulistna, konyza kanadyjska, kosaciec żółty, kosmatka owłosiona, kostrzewa czerwona, kostrzewa leśna, kostrzewa łąkowa, kostrzewa owcza, kozibród łąkowy, kozłek dwupienny, kozłek lekarski, kropidło wodne, kruszyna pospolita, krwawnica pospolita, krwawnik pospolity, kuklik pospolity, kuklik zwisty, kupkówka pospolita, kurzyślak polny, lepnica rozdęta, leszczyna pospolita, ligustr pospolity, lilak pospolity, lipa drobnolistna, lipa szerokolistna, lnica pospolita, lucerna nerkowata, łączeń baldaszkowy, łoboda rozłożysta, łoczyga pospolita, łopian mniejszy, łopian pajęczynowaty, łopian większy, łubin trwały, macierzanka zwyczajna, magnolia japońska, mahonia pospolita, mak lekarski, mak polny, mak wątpliwy, malina właściwa, manna jadalna, manna mielec, marchew zwyczajna, marek szerokolistny, maruna nadmorska bezwonna, marzanka wonna, mierznica czarna, mietlica pospolita, mietlica rozłogowa, mięta nadwodna, miodunka ćma, miotła zbożowa, mlecz zwyczajny, mniszek pospolity, moczarka kanadyjska, modrzew, modrzew japoński, modrzewnica zwyczajna, mokradłosz olbrzymi, morwa biała, mozga trzciniowa, możlinek trójnerwowy, mydlnica lekarska, naparstnica purpurowa, narecznica krótkoostna, narecznica samcza, narecznica szerokolistna, nawłóć kanadyjska, nawłóć pospolita, nawłóć późna, niecierpek drobnokwiatowy, niecierpek pospolity, niezapominajka błotna, niezapominajka polna, nostryk biały, nostryk żółty, oczeret jeziorny, okrężnica bagienna, oliwnik wąskolistny, orlica pospolita, orlik pospolity, orzech włoski, oset kędzierzawy, osoka aleosowata, ostrożeń bezłodygowy, ostrożeń błotny, ostrożeń polny, ostrożeń warzywny, owsica omszona, pałka szerokolistna, paprotka zwyczajna, pasternak zwyczajny, perłówka jednokwiatowa, perz właściwy, piaskowiec macierzankowy, pieprzycza gruzowa, pięciornik gęsi, pięciornik kurze ziele, pięciornik rozłogowy, pięciornik srebrny, piżmaczek wiosenny, platan klonolistny, pływacz pośredni, podagrycznik pospolity, podbiał pospolity, pokrzywa zwyczajna, pokrzywa żegawka, popłoch pospolity, porzeczka agrest, porzeczka czarna, porzeczka zwyczajna, potoczniczek wąskolistny, powój polny, poziwnik dwudzielny, poziwnik szorstki, poziomka pospolita, prosownica rozpierzchła, przegorzan kulisty, przelot pospolity, przetacznik bluszczowy, przetacznik bobowniczek, przetacznik leśny, przetacznik macierzankowy, przetacznik ożankowy, przetacznik perski, przetacznik polny, przyłuszczka pospolita, przymiotno ostre, przytulia błotna, przytulia czepna, przytulia pospolita, przytulia wonna, psianka słodkogórz, pszeniec zwyczajny, pylenieć pospolity, rajgras wyniosły, rdest łagodny, rdest ostrogórski, rdest ptasi, rdest wężownik, rdest ziemnowodny, rdestnica kędzierzawa, rdestnica pływająca, rdestówka powojowata, rezeda żółta, robinia akacjowa, rogatek sztywny, rogownica polna, rogownica pospolita, rokitnik

¹⁹ uwzględniono wyniki inwentaryzacji flory w latach 2000/2002, wykonanych na potrzeby sporządzenia *Waloryzacji gminy Dygowo...*

zwyczajny, rosiczka okrągłolistna, rozchodnik ostry, rozchodnik wielki, róża dzika, róża pomarszczona, rukiew wodna, rumian polny, rumian żółty, rumianek bezpromieniowy, rumianek pospolity, rutewka orlikolistna, rutewka żółta, rzepicha błotna, rzepicha ziemnowodna, rzepik pospolity, rzeżucha gorzka, rzeżucha łąkowa, rzęsa drobna, rzęsa trójrowkowa, rzęśl długoszyjkowa, rzodkiew świrzepa, rzodkiewnik pospolity, sadziec konopiasty, sałata kompasowa, sałatnik leśny, siedmiopalecznik błotny, siódmaczek leśny, sit chudy, sit członowaty, sit dwudzielny, sit rozpierzchły, sit siny, sit ściśniony, sitowie leśne, skrytek polny, skrzyb bagienny, skrzyb błotny, skrzyb polny, skrzyb zimowy, słonecznik bulwiasty, słonecznik zwyczajny, sosna wejmutka, sosna zwyczajna, spirodela wielokorzeniowa, sporek polny, starzec Jakubek, starzec lepki, starzec wiosenny, starzec zwyczajny, stokłosa bezostna, stokłosa dachowa, stokłosa płonna, stokrotka pospolita, stołosa miękka, strzałka wodna, stulicha psia, stulisz lekarski, sumak octowiec, szafirek drobnokwiatowy, szakłak pospolity, szarłat szorstki, szczaw domowy, szczaw kędzierzawy, szczaw lancetowaty, szczaw polny, szczaw zwyczajny, szczawik zajęczy, szczew gajowy, szczotliha siwa, szczyr trwały, ślaz dziki, ślaz zaniedbany, śledziennica skrętolistna, śliwa domowa, śliwa tarnina, śmiałek darniowy, śmiałek pogięty, śnieguliczka biała, śnieżyczka przebiśnieg, świerk ajański, świerk kłujący, świerk pospolity, świerk sitkajski, świerżbek gajowy, świerżbnica polna, tarczycza pospolita, tasznik pospolity, tobołki polne, tojeść pospolita, tojeść rozestana, tomka wonna, topola biała, topola czarna, topola kanadyjska, topola osika, trędownik bulwiasty, trybula leśna, trzcina pospolita, trzcinnik lancetowaty, trzcinnik leśny, trzcinnik piaskowy, trzcinnik prosty, trzęślica modra, trzmielina zwyczajna, turzyca bagienna, turzyca błotna, turzyca brzegowa, turzyca długokłosa, turzyca leśna, turzyca nibyciborowata, turzyca owłosiona, turzyca piaskowa, turzyca pigułkowata, turzyca prosowa, turzyca rzadkokłosa, turzyca sztywna, turzyca zajęcza, turzyca zaostzona, tymotka łąkowa, uczepek trójlistkowy, uczepek zwisły, wąkrota zwyczajna, wełnianka pochwowata, wełnianka wąskolistna, wiąz pospolity, wiąz szypułkowy, wiązówka błotna, wiciokrzew pomorski, wiciokrzew przewiercień, wiechlina błotna, wiechlina gajowa, wiechlina łąkowa, wiechlina roczna, wiechlina zwyczajna, wierzba biała, wierzba iwa, wierzba krucha, wierzba rokita, wierzba szara, wierzba trójpręcikowa, wierzba uszata, wierzba wiciowa, wierzbownica błotna, wierzbowka koprzyca, wiesiołek dwuletni, wietlica samicza, wilczomlec obrotny, wilczomlec sosnka, wilżyna bezbronna, wiosnowka pospolita, wiśnia pospolita, włosienicznik rzeczny, wrotycz pospolity, wrzos zwyczajny, wrzosiec bagienny, wyczyniec kolankowy, wyczyniec łąkowy, wyka drobnokwiatowa, wyka kosmata, wyka płotowa, wyka ptasia, wyka siewna, wywłócznik kłosowy, zawciąg pospolity, zawilec gajowy, zawilec żółty, ziarnopłon wiosenny, złoć żółta, złotokap zwyczajny, żabieniec babka wodna, żabiściek pływający, żankiel zwyczajny, żarnowiec miotłasty, żmijowiec zwyczajny, żóttlica drobnokwiatowa, żurawina błotna, życica trwała, żywokost lekarski, żywotnik wschodni, żywotnik zachodni.

Wnioski i rekomendacje wynikające z porównania waloryzacji 2002 r. z aktualnymi danymi:

Mozaikowy charakter roślinności gminy Dygowo, zachowany dzięki obecności rozległych dolin rzecznych Parsęty, Pyszki, Olszynki i Bogucinki oraz występowaniu torfowisk, łągów, borów sosnowych i buczyn, wymaga podejścia planistycznego opartego na ochronie ciągłości ekologicznej i minimalizacji presji antropogenicznej. W świetle danych z waloryzacji przyrodniczej z 2002 r. oraz aktualnych informacji o siedliskach Natura 2000 i rezerwacie torfowiskowym „Stramniczka”, kluczowe znaczenie ma utrzymanie naturalnych ekosystemów wodno-torfowiskowych oraz cennych lasów dolinnych, które pełnią funkcję krajowych i regionalnych korytarzy ekologicznych. Niezbędne jest również przeciwdziałanie postępującej fragmentacji krajobrazu rolniczego oraz ograniczenie odpływu biogenów z gruntów ornych do wód powierzchniowych.

Rekomendacje:

- 2) zachować i poszerzać obszary torfowiskowe i olsów** (Stramniczka i przyległe enklawy) jako priorytet ochrony in situ oraz wykluczyć spod zabudowy tereny sąsiadujące;
- 3) prowadzić renaturyzację dolin rzecznych** (Parsęta, Pyszka, Olszynka, Bogucinka) — zmniejszanie melioracji i przywracanie naturalnych procesów hydrologicznych podniesie odporność siedlisk na suszę i eutrofizację;
- 4) kształtować zabudowę zgodnie z uwarunkowaniami siedlisk przyrodniczych**, tj. lokalizować nową zabudowę poza strefami podmokłymi, torfowiskami oraz terenami o naturalnie wysokiej retencji oraz wprowadzić zakaz zabudowy w obszarach dopływów Parsęty;
- 5) stosować praktyki rolnicze ograniczające spływ biogenów** oraz tworzyć buforowe pasy szuwarów i zadrzewień śródpolnych, które będą pełniły funkcje filtrujące i korytarzy ekologicznych;
- 6) systematycznie monitorować zmiany fitocenotyczne** — szczególnie na torfowiskach mszarnych i w starorzeczach — aby weryfikować skuteczność działań ochronnych.

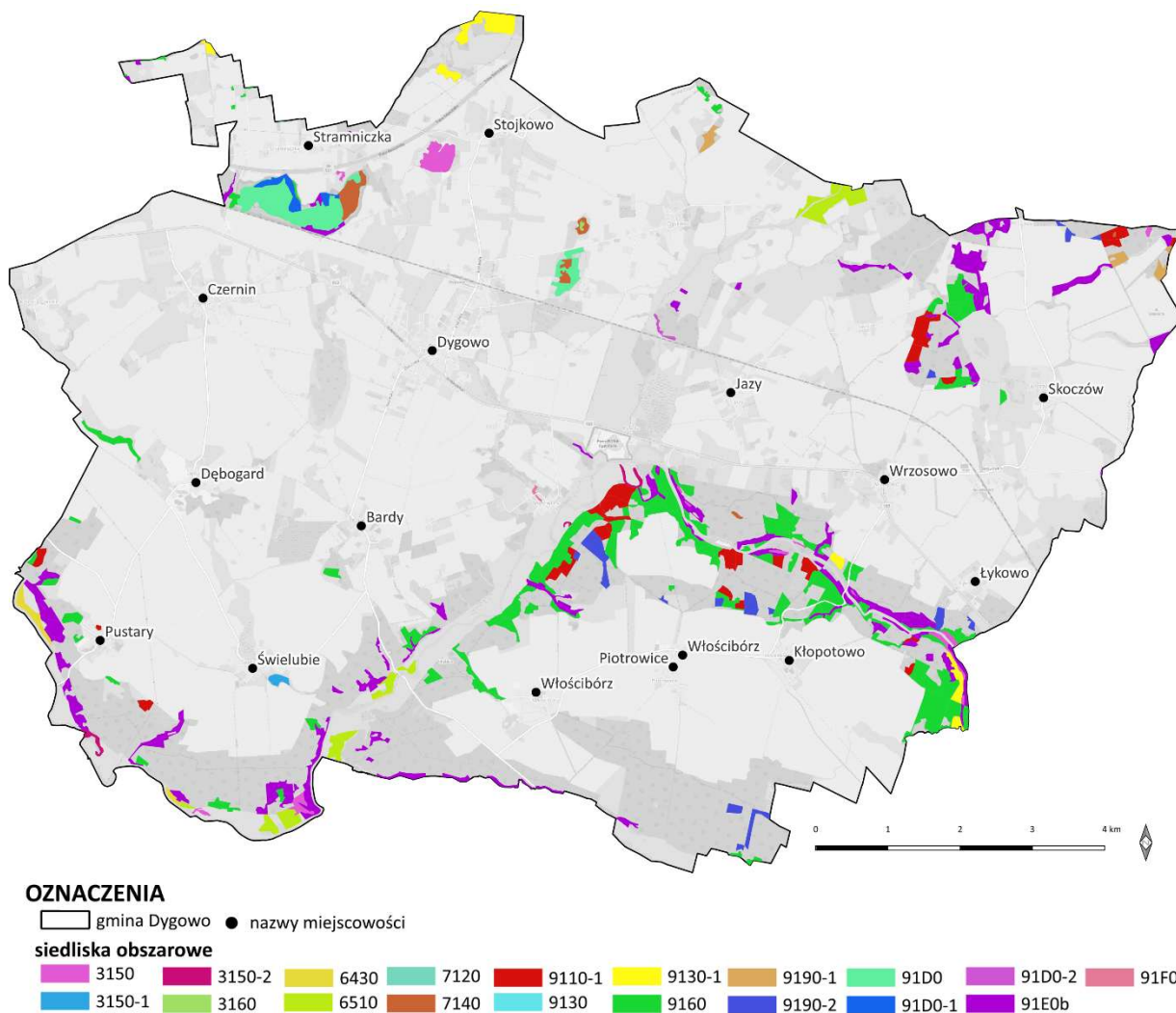
➤ **Siedliska przyrodnicze**

W wyniku przeprowadzania prac terenowych na terenie gminy zostały zinwentaryzowane siedliska przyrodnicze wymagające ochrony w formie wyznaczania obszarów Natura 2000. Pod pojęciem **siedlisko przyrodnicze** rozumie się pojęcie używane w terminologii prawnej Unii Europejskiej w związku z programem Natura 2000. Wprowadzone zostało w celu identyfikacji obszarów lądowych lub wodnych o określonych cechach środowiska przyrodniczego, wyodrębnianych w oparciu o cechy geograficzne, abiotyczne i biotyczne. Termin ten nawiązuje do biogeocenozy albo ekosystemu (zob. struktura ekosystemu) obejmując postaci lub fragmenty tych układów identyfikowane zwykle przez określone zbiorowiska roślinne lub warunki geograficzno-ekologiczne. Nie należy mylić tego terminu z definicją siedliska stosowaną w biologii i ekologii oraz z typologią siedlisk leśnych stosowaną w leśnictwie. Dyrektywa siedliskowa wymienia typy europejskich siedlisk przyrodniczych, które są zagrożone wyginięciem w Europie i zobowiązuje państwa Unii Europejskiej do ich ochrony w obszarach Natura 2000. W Polsce zakaz "podejmowania działań mogących w znaczący sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych" w obszarach Natura 2000 zapisany został w art. 33 ustawy o ochronie przyrody. Zakaz nie obowiązuje tylko w określonych sytuacjach i pod określonymi w ustawie wyjątkami. Zakres koniecznych działań ochronnych określa plan ochrony obszaru Natura 2000.

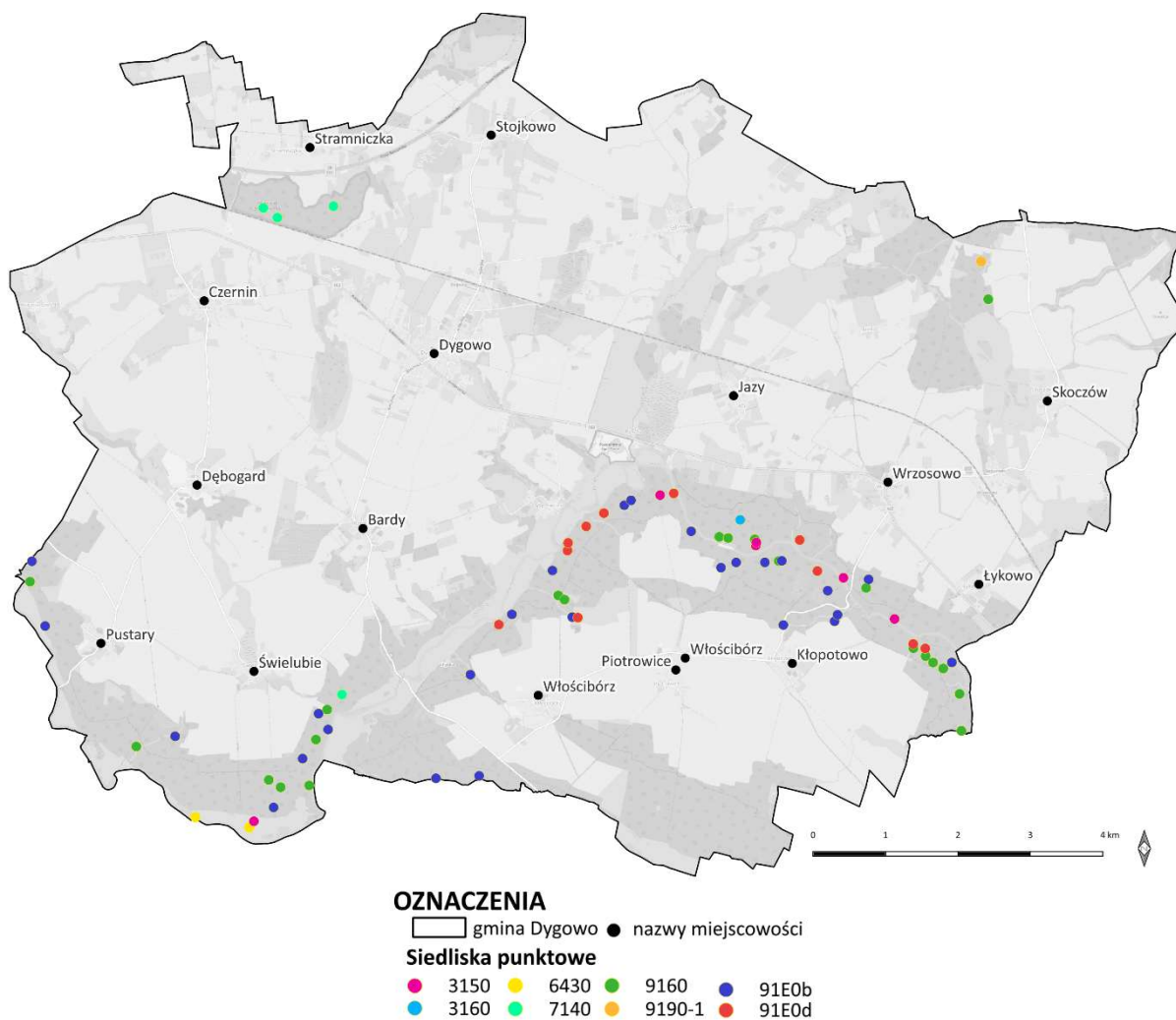
Siedliska te pokrywają się z rodzajami siedlisk przyrodniczych podlegających ochronie zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (t.j. Dz.U. 2014 poz. 1713). Inwentaryzowane były zarówno siedliska liniowe jak i punktowe. Wykaz wszystkich zinwentaryzowanych siedlisk przedstawiono w poniższym zestawieniu tabelarycznym. Lokalizację **siedlisk przyrodniczych objęte ochroną prawną** przedstawiono także na poniższych rycinach.

Tabela 12. Wykaz i opis siedlisk przyrodniczych znajdujących się na terenie gminy Dygowo

Lp.	Nazwa siedliska	Kod siedliska	Stan zachowania	Powierzchnia [ha]
1.	Starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i>	3150	B, C	30,17
2.	Starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	3150-1	C	3,2
3.	Starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	3150-2	A	6,05
4.	Naturalne dystroficzne zbiorniki wodne	3160	A, C	2,5
5.	Ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne	6430	C	9,6
6.	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	6510	B, C	46,9
7.	Torfowiska wysokie zdegradowane zdolne do regeneracji	7120	B	21,82
8.	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	7140	A, B, C	19,21
9.	Kwaśna buczyna niżowa	9110-1	B, C	73,94
10.	Żyzne buczyny	9130	B	0,01
11.	Żyzna buczyna niżowa	9130-1	B, C	33,18
12.	Grąd subatlantycki	9160	B, C	287,61
13.	Acydofilny las brzoźowo-dębowy	9190-1	B, C	11,33
14.	Śródlądowe kwaśne dąbrowy	9190-2	B, C	34,97
15.	Bory i lasy bagiennie	91D0	B, C	112,5
16.	Brzezina bagienna	91D0-1	B, C	10,46
17.	Sosnowy bór bagienny	91D0-2	C	1,81
18.	Łęgi olszowe, olszowo-jesionowe, jesionowe	91E0b	B, C	224,92
19.	Łęgowe lasy dębowo wiązowo jesionowe	91F0	B	0,82

Rycina 21. Siedliska przyrodnicze obszarowe znajdujące się w granicach gminy Dygowo. Źródło: opracowanie własne na podstawie Waloryzacji Przyrodniczej Woj. Zachodniopomorskiego, BKP, 2011 r. - wersja RDOŚ Szczecin 2024 r.

Rycina 22. Siedliska przyrodnicze punktowe znajdujące się w granicach gminy Dygowo. Źródło: opracowanie własne na podstawie Waloryzacji Przyrodniczej Woj. Zachodniopomorskiego, BKP, 2011 r. - wersja RDOŚ Szczecin 2024 r.

➤ Fauna

Gmina Dygowo wyróżnia się ciekawą i relatywnie bogatą fauną kręgowców, co potwierdzają zarówno dane z waloryzacji przyrodniczej (2002), jak i nowszych opracowań. W ramach pierwszego opracowania stwierdzono **194 gatunki kręgowców**, w tym 27 gatunków ryb, 7 płazów, 4 gady, co najmniej 106 gatunków ptaków lęgowych (oraz 21 okresowo przebywających) i 29 gatunków ssaków. Obszary szczególnie cenne dla fauny gminy to m.in.: dolina Parsęty, dolina Pyski, jezioro Stojkowo, torfowisko Stramniczka oraz mokre obniżenia wodne i większe kompleksy leśne poza doliną Parsęty.

Na terenie obszaru Natura 2000 „Dorzecze Parsęty” (PLH 320007) występują liczne chronione gatunki kręgowców: wśród ptaków lęgowych wymienia się m.in. bociana białego, błotniaka łąkowego i stawowego, kanię rudą, derkacza, żurawia, gąsiorka, zimorodka, dzięcioła czarnego czy muchołówkę małą. Z siedlisk przyrodniczych chronionych na mocy Dyrektywy Siedliskowej są tu m.in. podmokłe łąki, kwaśne buczyny oraz suboceaniczne grądy grabowe. Natomiast z gatunków kręgowców w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej znalazły się m.in. głowacz białopłetwy, strzebla potokowa, wydra oraz padalec. W Załączniku IV — gatunki wymagające ścisłej ochrony — figuruje m.in. żaba moczarowa, ropucha zielona, żaba jeziorkowa, jaszczurka zwinka, jak również nietoperze (gacek wielkouch, borowiec wielki) i wydra.

Szczególne znaczenie dla fauny ma **rezerwat Stramniczka**, w którym notuje się m.in. traszki zwyczajne, ropuchy szare, żaby moczarowe i jeziorkowe, zaskrońce oraz padalce, a także lęg żurawi,

słonek i obecność dzików²⁰.

Aktualne dokumenty planistyczne (m.in. Program Ochrony Środowiska, Studium Gminy Dygowo) kontynuują akcentowanie wartości tych terenów: podkreślają, że mozaika łąk, pastwisk, lasów i torfowisk stwarza korzystne warunki dla różnorodnej fauny, a także wskazują na potrzebę utrzymania i poprawy stanu siedlisk wodnych i bagiennych.

Wykaz kręgowców stwierdzonych w gminie Dygowo lub też, dla których istnieją informacje o występowaniu na podstawie Inwentaryzacji prowadzonej w latach 2000/2001, uaktualnionej danymi pochodzącymi z rocznych monitoringów prowadzonych dla planowanej inwestycji pn. Farma wiatrowa „Piotrowice” i „Skoczów” w 2024 roku.

Tabela 13. Wykaz gatunków minogów i ryb stwierdzonych w trakcie inwentaryzacji w gminie Dygowo

Alfabetyczny spis:
certa, cierniczek, ciernik, głowacz białopłetwy, jaź, jelec, karaś srebrzysty, kleń, kiełb, koza (kózka), krąp, leszcz, lin, lipień, miętus, minóg rzeczny, okoń, płoć, pstrąg potokowy, pstrąg tęczy, sandacz, słonecznica, strzebla potokowa, szczupak, śliz, troć wędowna, węgorz, łoś

Tabela 14. Wykaz gatunków płazów i gadów stwierdzonych w trakcie inwentaryzacji w gminie Dygowo

Alfabetyczny spis:
kumak nizinny, ropucha szara, ropucha zielona, traszka grzebieniasta, traszka zwyczajna, żaba jeziorkowa, żaba moczarowa, żaba trawna, żaba wodna, gniewosz plamisty, jaszczurka żyworodna, jaszczurka zwinka, padalec zwyczajny, zaskroniec zwyczajny, żmija zygzakowata

Tabela 15. Wykaz gatunków ptaków stwierdzonych w trakcie inwentaryzacji w gminie Dygowo

Alfabetyczny spis:
bielik, błotniak stawowy, błotniak łąkowy, bocian biały, bogatka, brodziec piskliwy, brodziec samotny, czajka, czapla siwa, czeczotka, cierniówka, czernica, czyż, czarnogłówka, dzięcioł czarny, dzięcioł duży, dzięcioł zielony, dzięciołek, dymówka, derkacz, drozd śpiewak, drożdżik, dziwonia, dzwonec, fulmar, gajówka, gągoł, gęgawa, gęś białoczelna, gęś tundrowa, gęś zbożowa, gąsiorek, gil, głowienka, grzywacz, grubodziób, kuropatwa, kormoran, jerzyk, jastrząb, jer, kaczeńce, kapturka, kania czarna, kania ruda, kawka, kobuz, kokoszka wodna, kos, kowalik, kopciuszek, kormoran, krętogłów, krogulec, kruk, krzyżówka, kukułka, kulczyk, ksyk, kwiczoł, lerka, łabędź niemy, łabędź krzykliwy, łyska, makolągwa, mazurek, mewa pospolita, mewa srebrzysta, mewa śmieszka, modraszka, muchołówka mała, muchołówka szara, mysikrólik, myszołów, myszołów włochaty, nur czarnoszyi, nur rdzawoszyi, nurogęś, oknówka, orlik krzykliwy, paszkoć, paszkoć, piecuszek, pierwiosnek, piegża, perkoz, perkoz dwuczuby, perkoz rdzawoszyi, pleszka, pliszka górską, pliszka siwa, pliszka żółta, podgorzałka, podróżniczek, pokląska, pokrzewka ogrodowa, pokrzywnica, potrzos, potrzyszcz, przepiórka, pustułka, puszczyk, raniuszek, remiz, rudzik, sierpówka, samotnik, siniak, sieweczka rzeczna, siewka złota, sikora uboga, skowronek polny, słonka, słowik rdzawy, sowa uszata, sowa błotna, srokosz, sójka, sroka, srokosz, strumieniówka, strzyżyk, szczygieł, śnieguła, świergotek drzewny, świergotek łąkowy, świstunka, świerszczak, szpak, trzcinniczek, trznadel, turkawka, wilga, wrona, wróbel, zaganiacz, zimorodek, zięba, żuraw

Tabela 16. Wykaz gatunków ssaków stwierdzonych w trakcie inwentaryzacji w gminie Dygowo

Alfabetyczny spis:
borsuk, borowiec leśny, borowiec wielki, dzik, gacek wielkouch, gronostaj, jenot, jelen europejski, jeź, karczownik, karlik drobny, karlik malutki, karlik większy, kuna domowa, kuna leśna, kret europejski, lis, łasica, mysz, mroczek późny, mroczek posrebrzany, nornica ruda, nornik zwyczajny, orzesznica, piżmak, popielica, ryjówka aksamitna, sarna, szczur wędowny, wiewiórka, wydra, zając szarak

²⁰ https://ug.dygowo.pl/strona-3343-rezerwat_stramniczka.html

3.1.9. Podsumowanie - ocena stanu ochrony środowiska biotycznego - istniejące i projektowane do ochrony obszary i obiekty na podstawie ustawy o ochronie przyrody

Środowisko przyrodnicze zarówno abiotyczne, jak i biotyczne, a także krajobraz gminy Dygowo jest w wysokim stopniu chronione.

Gmina Dygowo charakteryzuje się krajobrazem typowym dla strefy nadmorskiej części Pomorza Środkowego, z dominacją użytkowania rolniczego oraz znacznym udziałem terenów leśnych, dolin rzecznych i lokalnych obniżień podmokłych. Walory przyrodnicze gminy można określić jako zróżnicowane - od terenów o przeciętnych wartościach przyrodniczo-krajobrazowych po obszary o wysokiej wartości ekologicznej, stanowiące ważne ogniwa regionalnej sieci ekologicznej. Kluczową rolę w kształtowaniu zasobów przyrodniczych pełni dolina Parsęty – główna oś ekologiczna o znaczeniu ponadregionalnym.

~ *Formy ochrony przyrody i ich funkcjonowanie* ~

Najwyższą rangę ochrony na terenie gminy posiada **rezerwat przyrody „Stramniczka”**, obejmujący cenne torfowisko przejściowe z unikatową roślinnością hydrogeniczną. Rezerwat chroni rzadkie i reliktowe gatunki roślin torfowiskowych oraz charakterystyczne zespoły mszarne, a także stanowi ważne siedlisko dla owadów i ptaków, związanych z mokradłami. Jego wartość ekologiczna w skali regionu jest wysoka, natomiast stan ochrony określa się jako dobry, choć wrażliwy na zmiany stosunków wodnych w otoczeniu.

Istotnym obszarem o szczególnych wartościach przyrodniczych jest również **Dolina Parsęty**, objęta ochroną w ramach obszaru Natura 2000 **„Dorzecze Parsęty” PLH320007**. Obszar Natura 2000 chroni m.in. siedliska łąkowe, grądy, starorzecza, eutroficzne zbiorniki wodne oraz siedliska gatunków takich jak: zimorodek, pliszka górską czy wydra. Ochrona ta ma charakter czynnej i biernej ochrony siedlisk, a stan zachowania wielu z nich jest oceniany jako stabilny, choć wymagający monitoringu w kontekście presji rolniczej i hydrotechnicznej.

Na terenie gminy ochronie podlega również kilkadziesiąt pojedynczych drzew oraz aleje przydrożne uznane za **pomniki przyrody**, pełniące ważne funkcje ekologiczne i krajobrazowe – m.in. jako elementy korytarzy ekologicznych oraz refugia bioróżnorodności w krajobrazie rolniczym.

Ochrona dziedzictwa kulturowego pełni funkcję uzupełniającą, ponieważ historyczne parki, aleje i zadrzewienia często stanowią dodatkowe, istotne siedliska biocenotyczne.

~ *Użytkowanie zasobów przyrodniczych i stan ich zachowania* ~

Dominującą funkcją obszarów gminy jest rolnictwo, co w istotny sposób determinuje strukturę bioróżnorodności. Intensywne użytkowanie rolnicze na znacznych obszarach gminy prowadzi do:

- zmniejszenia powierzchni siedlisk nieużytkowanych,
- redukcji liczby zadrzewień i zakrzewień śródpolnych,
- osłabienia ciągłości korytarzy ekologicznych,
- presji biogennej na wody powierzchniowe.

Najcenniejsze obszary przyrodnicze, takie jak torfowiska, doliny rzek, lasy czy siedliska wilgotne, są szczególnie wrażliwe na zmiany stosunków wodnych wynikające z melioracji, susz oraz rosnącego poboru wód i są objęte w większości ochroną. Obniżenie poziomu wód gruntowych może prowadzić do degradacji torfowisk, zaniku cennych gatunków oraz spadku liczebności populacji zależnych od siedlisk podmokłych.

Lasy w gminie Dygowo – w większości ochronne – cechują się dobrą kondycją ekologiczną, choć monokulturowe drzewostany sosnowe są bardziej podatne na suszę, gradacje szkodników i niekorzystne zmiany klimatyczne. Obszary leśne pozostają jednak kluczowym elementem struktury przyrodniczej i wspierają regenerację ekosystemów.

~ Stan bioróżnorodności i zagrożenia ~

Różnorodność biologiczna gminy jest stosunkowo wysoka w obrębie doliny Parsęty, obszarów leśnych oraz torfowisk. Występują tu siedliska o znaczeniu europejskim, chronione gatunki roślin (np. dzięgiel litwor, podkolan biały, wiciokrzew pomorski) oraz ptaków. Są one jednak szczególnie wrażliwe na fragmentację siedlisk, intensyfikację rolnictwa oraz zmiany hydrologiczne.

Zgodnie z *ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 13)* środowisko przyrodnicze (krajobraz wraz z tworami przyrody nieożywionej oraz naturalnymi i przekształconymi siedliskami przyrodniczymi z występującymi na nich roślinami, zwierzętami i grzybami) jest na terenie gminy chroniony. Na terenie gminy Dygowo powołano kilka powierzchniowych form ochrony przyrody oraz kilkadziesiąt obiektów w postaci pomników przyrody. Istnieją także obiekty i obszary objęte ochroną oraz strefy chronione na podstawie odrębnych, niż ustawa o ochronie przyrody.

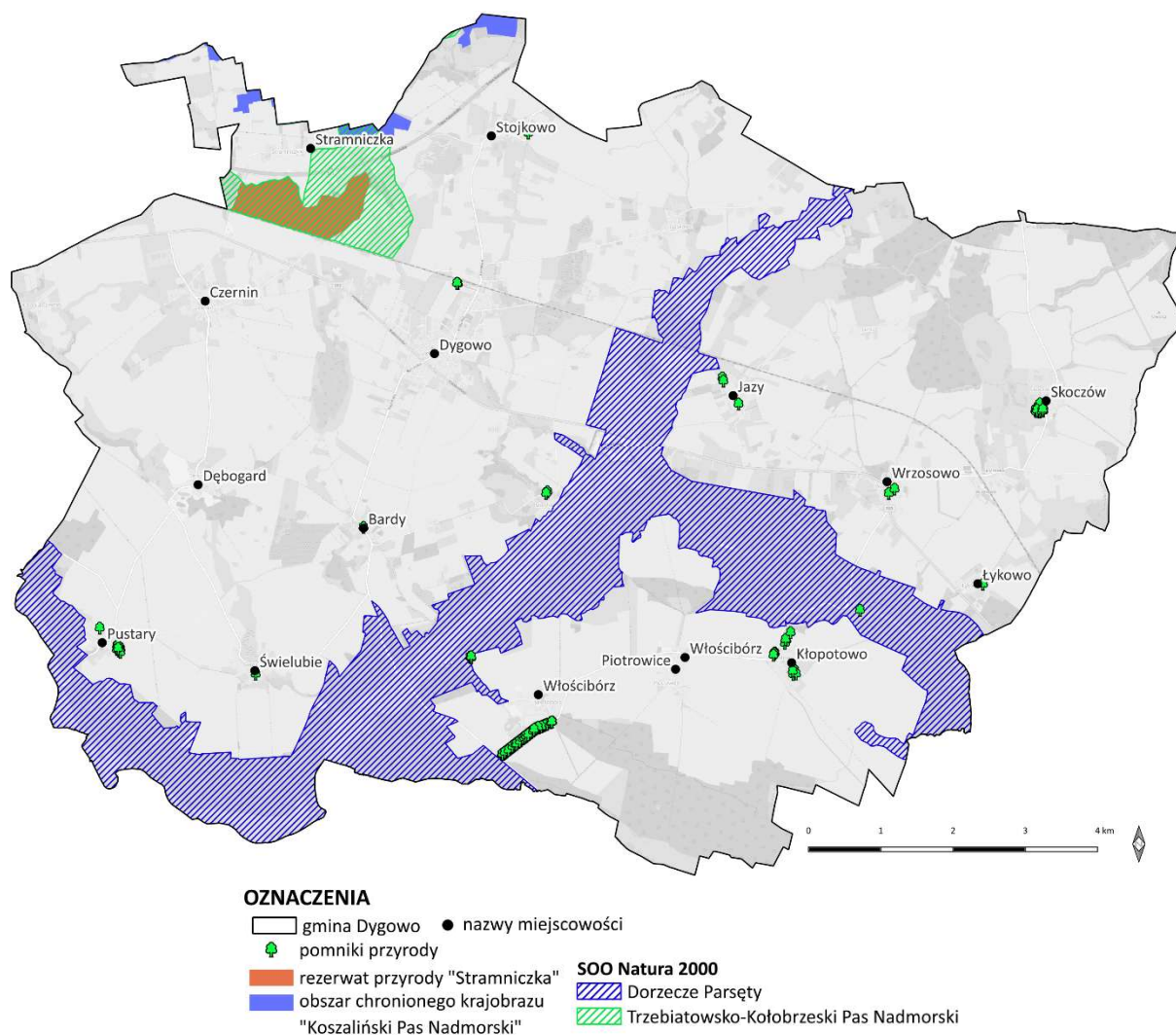
Północno-zachodnia niewielka część gminy Dygowo leży w obrębie rozległego **Obszaru Chronionego Krajobrazu „Koszaliński Pas Nadmorski”** — pasma nadmorskiego ustanowionego w 1975 r., obejmującego wydmy, lasy nadmorskie i fragmenty łąk halofilnych na odcinku od Dźwirzyna po Wicie; granica tego obszaru na terenie gminy przebiega w rejonie kompleksu „Lasu Kołobrzесьkiego” na pograniczu z gminą Ustronie Morskie, co powoduje że północne fragmenty gminy podlegają dodatkowym ograniczeniom i zasadom ochrony krajobrazu. Część terytorium gminy wchodzi w skład sieci Natura 2000:

- specjalny obszar ochrony siedlisk **„Trzebiatowsko-Kołobrzесьki Pas Nadmorski” PLH320017**, chroniącego typowe dla południowego brzegu Bałtyku siedliska przybrzeżne i nadmorskie formy roślinności,
- specjalny obszar ochrony siedlisk **„Dorzecze Parsęty” PLH320007**, obejmującego dolinę Parsęty i jej dopływy, ważną z punktu widzenia ochrony łąk wilgotnych, łągów i siedlisk rzecznych.

Na poziomie lokalnym kluczowym obszarem chronionym jest **rezerwat przyrody „Stramniczka”** - torfowiskowy rezerwat o powierzchni 94,49 ha ustanowiony w 2007 r., którego celem jest zachowanie kopułowego torfowiska typu bałtyckiego wraz z rzadkimi mszarami wrzoścowymi i borami bagiennymi; rezerwat leży bezpośrednio w obrębie administracyjnym gminy i jest jednocześnie częścią obszaru Natura 2000 Trzebiatowsko-Kołobrzесьki Pas Nadmorski” PLH320017. Ponadto, na terenie gminy występują liczne **pomniki przyrody** (wyróżniane rozporządzeniami i uchwałami lokalnymi oraz ewidencjonowane przez Nadleśnictwo Gościno), w tym okazałe dęby, daglezie i skupienia żywotników, które pełnią funkcję lokalnych punktów przyrodniczych i mają znaczenie edukacyjne oraz krajobrazowe.

Tabela 17. Wykaz obszarowych form ochrony przyrody, wraz z powierzchniami które zajmują w gminie Dygowo

Nazwa obszaru chronionego	Kod obszaru	Powierzchnia w granicach gminy
		[ha]
Rezerwat		
Stramniczka	PL.ZIPOP.1393.RP.1487	94,43
Obszar Chronionego Krajobrazu		
Koszaliński Pas Nadmorski	PL.ZIPOP.1393.OCHK.14	45,94
Obszar Natura 2000 (dyrektywa siedliskowa)		
Dorzecze Parsęty	PLH320007	2242,79
Trzebiatowsko-Kołobrzесьki Pas Nadmorski	PLH320017	257,80

Rycina 23. Obszary i obiekty chronione znajdujące się w granicach gminy Dygowo. Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

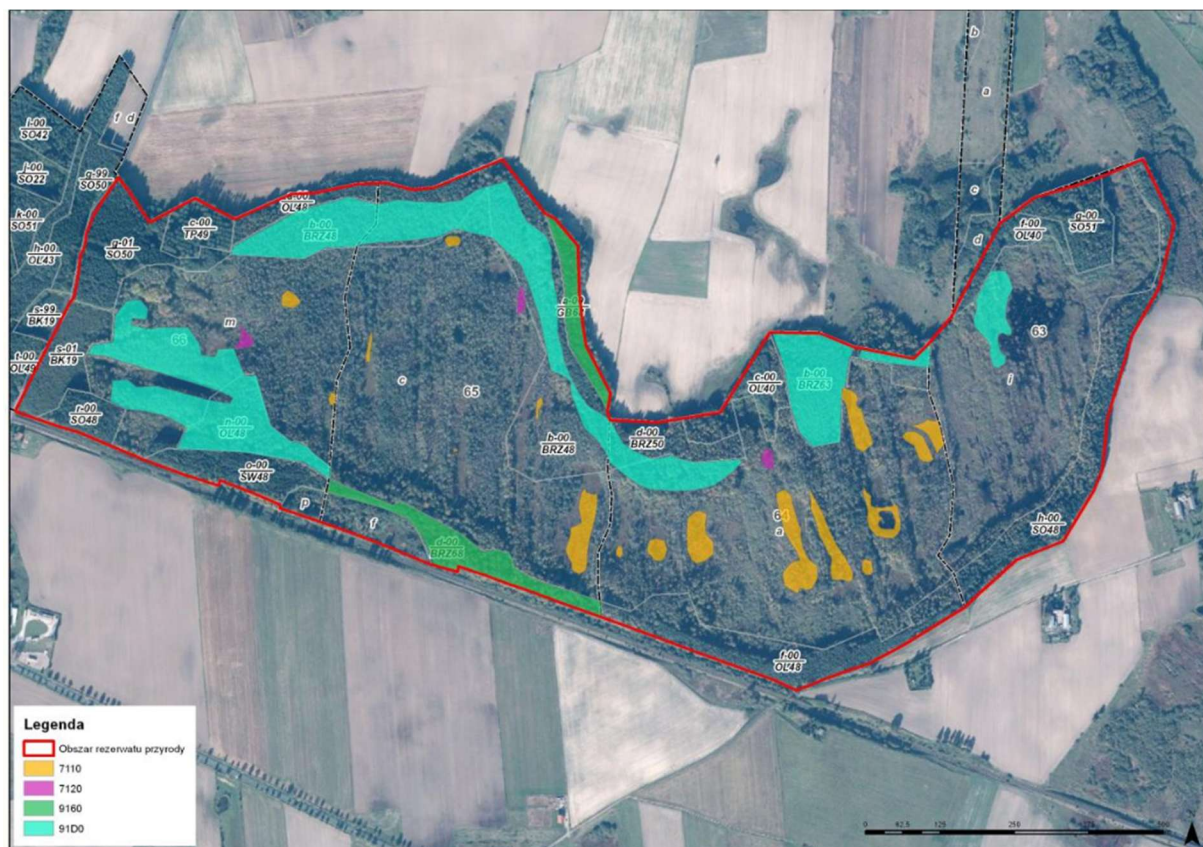
➤ Rezerwat przyrody „Stramniczka”

Rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi. Rezerwat położony jest między miejscowością Stramniczka na północy i linią kolejową Białogard-Kołobrzeg na południu. Oddalony jest o 2 km na północny-zachód od Dygowa i 8 km na południowy-wschód od Kołobrzegu. Leży w obrębie Nadleśnictwa Gościno, w oddziałach leśnych 63-66. Niegdyś było ono mocno eksploatowane, teraz rośnie tu bór bagienny. Na pokładach gytii, czyli osadach jeziornych, wykształciły się grube pokłady torfu mszarowego. Mają głębokość aż do 6,39 m. Składają się głównie z torfowca ciemnego, torfowca ostrolistnego i torfowca Dusena. Występują tu także rośliny rzadkie i chronione, m.in. wrzosiec bagienny, rosiczka okrągłolistna, bagno zwyczajne, bażyna czarna, siedmiopalecznik błotny, modrzewnica zwyczajna²¹.

²¹ https://ug.dygowo.pl/strona-3343-rezerwat_stramniczka.html

Tabela 18. Opis rezerwatu przyrody „Stramniczka”

Akty prawne powołujące i obowiązujące	<p>Został utworzony Rozporządzeniem Nr 53/2007 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 27 września 2007 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Stramniczka” (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2007 r. Nr 102, poz. 1751 ze zm.).</p> <p>Dla rezerwatu ustanowiono plan ochrony zarządzenie Nr 18/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 13 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Stramniczka” (Dz. Urz. z 2013 r. poz. 2291), zmienionym zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31 marca 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Stramniczka” (Dz. Urz. z 2016 r. poz. 1529).</p>
Lokalizacja	<p>Rezerwat położony gminie Dygowo, w powiecie Kołobrzeg, w województwie zachodniopomorskim, stanowiący grunty Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Gościno, tj. działki ewidencyjne nr 63/5 obręb Stramniczka oraz nr 64, 65, 66/3 obręb Czernin.</p>
Dane podstawowe	<p><u>Powierzchnia:</u> 94,49 ha <u>Rodzaj rezerwatu:</u> torfowiskowy <u>Typ rezerwatu:</u> florystyczny <u>Podtyp rezerwatu:</u> roślin zielnych i krzewinek <u>Typ ekosystemu:</u> torfowiskowy (bagienny) <u>Podtyp ekosystemu:</u> torfowisk wysokich</p>
Cel i przedmiot ochrony	<p>Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie torfowiska wysokiego typu bałtyckiego i mszarników wrzośca bagiennego.</p>
Dyrektywa siedliskowa	<p>7110 – Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe) 7120 – Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji 9160 – grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>) 91D0 – bory i lasy bagienne</p>
Zagrożenia	<p>Zagrożenia wewnętrzne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zarastanie otwartego torfowiska przez nasadzone gatunki drzew i krzewów (zagrożenie istniejące), - odwodnienie torfowiska. Spadek poziomu wód gruntowych (zagrożenie istniejące), - występowanie obcych geograficznie i ekologicznie drzew z gatunku topola oraz obcego ekologicznie świerka <i>Picea abies</i> (zakwaszającego siedliska leśne) – (zagrożenie istniejące), - występowanie ekspansywnych obcych gatunków roślin zielnych, w tym nawłoci późnej <i>Solidago gigantea</i> (zagrożenie istniejące), - zagrożenie pożarowe –przypalenie koron drzew stykających się z kablem pod napięciem istniejącej napowietrznej linii elektroenergetycznej 15 kV (zagrożenie potencjalne). <p>Zagrożenia zewnętrzne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wkraczanie ekspansywnych obcych gatunków roślin zielnych, - istnienie i rozwój zabudowy wiejskiej w bezpośrednim sąsiedztwie rezerwatu skutkujący: potencjalnymi wyciekami nieczystości z szamb spływającymi/prześliskającymi w granice rezerwatu, zmiana trofii wód w rezerwacie i w efekcie zmianami w dotychczasowej szacie roślinnej (zagrożenie potencjalne), a także niekontrolowaną penetracją rezerwatu i wydeptywaniem roślinności, płoszeniem zwierzyny, zaśmiecaniem obiektu (zagrożenie istniejące), natężeniem ww. skutków (zagrożenie potencjalne).

Rycina 24. Lokalizacja siedlisk przyrodniczych w granicach rezerwatu przyrody "Stramniczka". Źródło: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31 marca 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Stramniczka"

➤ **Obszar chronionego krajobrazu „Koszaliński Pas Nadmorski”**

Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych. Na terenie gminy Dygowo znajduje się fragment jeden obszar chronionego krajobrazu pn. „Koszaliński Pas Nadmorski”, którego charakterystyka znajduje się w tabeli poniżej.

Tabela 19. Opis OChK Koszaliński Pas Nadmorski

Obszar chronionego krajobrazu „Koszaliński Pas Nadmorski”	
Akty prawne powołujące i obowiązujące	Ustanowiony na podstawie Uchwały Wojewody z dnia 17 listopada 1975 r. X/46/75 (Dz. Urz. WRN w Koszalinie Nr 9. poz. 49); Uchwała Nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. z 2021 r. poz. 2091 ze zm.)
Lokalizacja	niewielki fragment w północnej część gminy o pow. 45,94 ha
Ogólna powierzchnia	36 229 ha (teren gmin: Postomino, Kołobrzeg, Darłowo, Kołobrzeg, Sianów, Darłowo, Manowo, Koszalin, Dygowo, Ustronie Morskie, Mielno, Będzino)
Cel i przedmiot ochrony	Ochrona walorów przyrodniczych pasa nadmorskiego. Ochrona krajobrazu i naturalnych walorów środowiska przyrodniczego, w szczególności pobrzeża Bałtyku, wraz z klifami, pasem wydm białych i szarych z typową dla nich roślinnością oraz największymi na obszarze przymorskim jeziorami.
Opis walorów	Obszar o niezwykłych walorach krajobrazowych, w którego skład wchodzi wydm nadmorskie, tereny leśne oraz łąki z roślinnością halofilną. Na tym obszarze zachowany jest pas drzewiastej i zaroślowej roślinności wydmowej wraz z podmokłymi łąkami

	<p>i trzcinowiskami na zapleczu wydm oraz z efektywnymi falezami i piaszczystymi plażami na wybrzeżu. W granicach OChK znajdują się siedliska ważne dla bytowania, cennych kręgowców, takich jak traszka zwyczajna, ropucha szara, żaby: jeziorkowa, trawna i moczarowa, jaszczurki: żyworodna i padalec, derkacz, kszyc, kania ruda i błotniaki: stawowy oraz łąkowy, świerszczak oraz strumieniówka, dzierzby, nietoperze i łasicowate. Wybrzeże Bałtyku jest okresowo wykorzystywane przez fokę, które przed stu laty nawet tu mogły się rozradzać. Również jeszcze stosunkowo niedawno plaże Bałtyku, jak i łąki nadmorskie stanowiły z pewnością biotop dla lęgów ptaków siewkowatych, takich jak rycyk, kulik, krwawodziób, biegus zmienny, a być może także bekasik. W pasie nadmorskim znajdują się obszary klifowe, nadmorskie wydmy szare, inicjalne stadia nadmorskich wydm białych, lasy mieszane na wydmach nadmorskich, żyzne buczyny, kwaśne buczyny, grąd subatlantycki, kwaśne dąbrowy, lasy łąkowe oraz łąki świeże użytkowane ekstensywnie i podmokłe łąki eutroficzne oraz przymorskie jezioro Jamno z mierzeją oddzielającą go od morza oraz przylegające do jeziora kompleksy lasów i bagiennych łąk.</p>
Ocena walorów	<p>W miarę dobrze zachowane siedliska obszarów przymorskich – wydmy z chronioną i rzadką florą. Obszar cenny ze względu na obecność starych drzewostanów bukowych, kwaśnych dąbrów, grądów i łągów przymorskich, olsów bagiennych i torfowisk – tu cenna flora i fauna, obecność; ponadto cenny ze względu na malownicze krajobrazy; ważne miejsce wypoczynku.</p>
Dyrektywa siedliskowa	<p>Siedliska: naturalne, eutroficzne zbiorniki wodne; naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne; zbiorowiska włośnienniczników; zmiennowilgotne łąki trzęślicowe; nizinne ziołorośla okrajkowe i nadrzeczne; łąki świeże użytkowane ekstensywnie; torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą*; torfowiska wysokie zdolne do regeneracji; torfowiska przejściowe i trzęsawiska; pła mszarne; żyzne buczyny; kwaśne buczyny; grąd subatlantycki; kwaśne dąbrowy; bory i lasy bagienne – brzeziny; łąkowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe; lasy łąkowe; buczyny, grądy, łągi olszowe*, bagienne solniska nadmorskie; nadmorskie wydmy białe; nadmorskie wydmy szare; nadmorskie wrzosowiska bażynowe; lasy mieszane na wydmach nadmorskich; podmokłe łąki eutroficzne i kalcyfilne (<i>Calthion</i>); płytkie ujścia rzek; wilgotne wrzosowiska z wrzoścem bagiennym. Fauna: wydra, traszka grzebieniasta, zwinka, żaba moczarowa, ropucha zielona, rzekotka drzewna.</p>
Dyrektywa ptasia	<p>Bocian biały, bocian czarny, bąk, błotniak stawowy, błotniak łąkowy, bielik, derkacz, dzięcioł czarny, gąsior, jarzębatka, kania czarna, kania ruda, lerka, bielik, orlik krzykliwy, puchacz, rycyk, rybitwa zwyczajna, rybitwa białoczelna, rybitwa czarna, sowa błotna, trzmiel, żuraw, zimorodek, żuraw.</p>
Konwencja Berneńska	<p>Fauna: minóg rzeczny, minóg strumieniowy, łosoś, parposz, ciosa, piskorz, babka mała, wszystkie zinwentaryzowane gatunki płazów i gadów, wydra, błotniak stawowy, myszołów, krogulec, gołębiarz, bielik, żuraw, derkacz, samotnik, zimorodek, gąsior, białorzutka, pokląskwa, pleszka, świerszczak, strumieniówka, brzęczka, trzcinak, trzcinniczek, łożówka, rokitniczka, trznadel, zwinka</p>
Zagrożenia	<p>Degradacja wydm, gospodarka leśna na terenach bagiennych oraz zaniechanie koszenia łąk. Gospodarka leśna na terenach bagiennych; potencjalnym zagrożeniem dla tych obszarów jest ekspansja zabudowy mieszkalnej oraz brak kanalizacji zbiorczej, np. we wsi Skibno.</p>

*Pogrubionym drukiem oznaczono priorytetowe typy siedlisk

Na terenie OChK obowiązują przepisy *Uchwały Nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. z 2014 r. poz. 1637 ze zm.)* wg których, obowiązują następujące zakazy:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;

- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybicka;
- 7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- 8) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybickiej;
- 9) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 200 m od linii brzegów klifowych oraz w pasie technicznym brzegu morskiego.

Zakaz, o którym mowa w pkt 2, nie dotyczy realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu.

W ww. Uchwale ustalono także w zakresie czynnej ochrony ekosystemów dla opisywanego OCHK następujące wytyczne:

- 1) w zakresie ochrony ekosystemów leśnych - prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej polegającej na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk,
- 2) w zakresie ochrony nieleśnych ekosystemów lądowych - dostosowanie zabiegów agrotechnicznych do wymogów zbiorowisk roślinnych i zasiedlających je gatunków fauny, zachowanie śródpolnych torfowisk, zabagnień, podmokłości, oczek wodnych oraz, sprzyjanie ograniczaniu ich sukcesji,
- 3) w zakresie ochrony ekosystemów wodnych - zachowanie i ochrona zbiorników wodnych wraz z pasem roślinności okalającej, ograniczanie zabudowy na skarpach wysoczyznowych, zapewnianie swobodnej migracji fauny w ciekach wodnych, wdrażanie programów reintrodukcji i restytucji rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt, roślin i grzybów bezpośrednio związanych z ekosystemami wodnymi.

➤ Specjalne obszary ochrony siedlisk Obszary Natura 2000

Europejska sieć ekologiczna NATURA 2000 jest krokiem Unii Europejskiej w kierunku trwałego zabezpieczenia zasobów przyrodniczych na obszarze państw członkowskich.

Podstawą funkcjonowania sieci Natura 2000 są dwie dyrektywy:

- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r., w sprawie siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory, tzw. *Dyrektywa Siedliskowa* (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992 r., str. 7-5 ze zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 102 ze zm.);
- Dyrektywa 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r., w sprawie ochrony dziko żyjących ptaków, tzw. *Dyrektywa Ptasia* (Dz. Urz. UE L 103 z 25.04.1979 r., str. 1-18, ze zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t.1, str. 98 ze zm.).

Natura 2000 tworzy wspólną europejską sieć obszarów chronionych, na którą składają się:

- specjalne obszary ochrony siedlisk, tzw. SOO – obszar wyznaczony, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, w celu trwałej ochrony siedlisk przyrodniczych lub populacji zagrożonych wyginięciem

gatunków roślin lub zwierząt lub w celu odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych lub właściwego stanu ochrony tych gatunków;

- obszary specjalnej ochrony ptaków, tzw. OSO – obszary wyznaczone, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, do ochrony populacji dziko występujących ptaków jednego lub wielu gatunków, w którego granicach ptaki mają korzystne warunki bytowania w ciągu całego życia, w dowolnym jego okresie albo stadium rozwoju;
- obszary mające znaczenie dla Wspólnoty – projektowane specjalne obszary ochrony siedlisk, zatwierdzone przez Komisję Europejską w drodze decyzji, który w regionie biogeograficznym, do którego należy, w znaczący sposób przyczynia się do zachowania lub odtworzenia stanu właściwej ochrony siedliska przyrodniczego lub gatunku będącego przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także może znacząco przyczynić się do spójności sieci obszarów Natura 2000 i zachowania różnorodności biologicznej w obrębie danego regionu biogeograficznego; w przypadku gatunków zwierząt występujących na dużych obszarach obszarem mającym znaczenie dla Wspólnoty jest obszar w obrębie naturalnego zasięgu takich gatunków, charakteryzujący się fizycznymi lub biologicznymi czynnikami istotnymi dla ich życia lub rozmnażania.

Zgodnie z art. 25 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 13) obszar Natura 2000 może obejmować część lub całość obszarów i obiektów objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w ustawie o ochronie przyrody. Na terenie gminy Dygowo utworzono dotychczas dwie ostoje siedliskowe: „Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski” PLH320017 oraz „Dorzecze Parsęty” PLH320007, które nie leżą w całości na terenie gminy.

Obszar „Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski” obejmuje głównie wybrzeże Bałtyku wraz z systemem wydm i nadmorskich łąk, a także przyległe lasy borowe i torfowiska. Jest to teren o dużym znaczeniu przyrodniczym, gdzie występują charakterystyczne siedliska priorytetowe UE, m.in. bory sosnowe na wydmach, murawy napiaskowe, torfowiska wysokie i przejściowe, a także wilgotne łąki nadmorskie. Ostoję tę cechuje również bogata fauna – szczególnie ptaki wodno-błotne i lęgowe gatunki nadmorskie, w tym niektóre gatunki rzadkie i chronione.

Z kolei obszar „Dorzecze Parsęty” obejmuje fragment dorzecza rzeki Parsęty oraz jej dopływów, w tym mokradła, starorzecza i tereny zalewowe. Jest to region o dużym znaczeniu dla zachowania siedlisk wodno-błotnych, łąk wilgotnych oraz łągów olszowych i jesionowo-olszowych. Tereny te stanowią ważne miejsca żerowania i lęgowiska dla ptaków wodnych, płazów, ryb oraz bezkręgowców związanych ze środowiskiem rzeczny.

Tabela 20. Opis Obszaru Natura 2000 „Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski” PLH320017

Obszar Natura 2000 specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO) „Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski” PLH320017	
Akty prawne powołujące i obowiązujące	Decyzja Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmująca, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007) 5043) (2008/25/WE); Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski (PLH320017); Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski PLH320017 oraz Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 28 czerwca 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski PLH320017
Rodzaj ochrony	Dyrektywa siedliskowa (Dyrektywy Rady 92/43/EWG)
Status	specjalny obszar ochrony siedlisk
Lokalizacja	Północno-zachodnia część gminy – obejmująca jej nieznacznym fragment, o pow. 257,80 ha
Ogólna powierzchnia	17 468,79 ha (teren gmin: Rewal, Trzebiatów, Kołobrzeg, Kołobrzeg, Karnice, Ustronie Morskie, Dygowo, Będzino, Mielno)

<p>Cel i przedmiot ochrony</p>	<p>Obszar wyznaczony w celu trwałej ochrony siedlisk przyrodniczych, populacji zagrożonych wyginięciem gatunków roślin, populacji zagrożonych wyginięciem gatunków zwierząt innych niż ptaki lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych lub właściwego stanu ochrony gatunków.</p> <p><u>Siedliska przyrodnicze, będące przedmiotem ochrony:</u> 1130 Estuaria 1150 Laguny przybrzeżne 1210 Kidzina na brzegu morskim 1230 Klify na wybrzeżu Bałtyku 1330 Solniska nadmorskie (<i>Glauco-Puccinellietalia Maritimae</i>, część – zbiorowiska nadmorskie) 2110 Inicjalne stadia nadmorskich wydmy białych 2120 Nadmorskie wydmy białe (<i>Elymo Ammophiletum</i>) 2130 Nadmorskie wydmy szare 2160 Nadmorskie wydmy z zaroślami rokitnika 2170 Nadmorskie wydmy z zaroślami wierzby piaskowej 2180 Lasy mieszane i bory na wydmach nadmorskich 2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi (<i>Corynephorus, Agrostis</i>) 3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion, Potamion</i> 4010 Wilgotne wrzosowiska z wrzoścem bagiennym (<i>Ericion tetralix</i>) 4030 Suche wrzosowiska (<i>Calluno-Genistion, Pohlion Callunion, Calluno-Arctostaphylon</i>) 6430 Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>) 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe) 7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji 9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae Fagenion, Galio odorati-Fagenion</i>) 9160 Grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>) 91D0 Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>) i brzożowo-sosnowe bagienne lasy borealne 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe</p> <p><u>Gatunki roślin, będące przedmiotem ochrony:</u> 1. selery błotne <i>Apium repens</i></p> <p><u>Gatunki zwierząt innych niż ptaki, będące przedmiotem ochrony:</u> 1. minóg rzeczny <i>Lampetra fluviatilis</i> (populacja rozrodcza)</p>
<p>Opis walorów</p>	<p>Ostoja obejmuje dobrze zachowany fragment zróżnicowanego geomorfologicznie wybrzeża Bałtyku: brzegi klifowe, wydmy, mierzeje odcinające lagunowe jeziora przymorskie, płytkie ujścia rzek. Typowo wykształcony układ pasowy biotopów obejmuje pas wód przybrzeżnych, plażę z pasami kidziny, wydmy białe oraz wydmy szare z charakterystyczną roślinnością psammofilną i wydmy brunatne, porośnięte borami bażynowymi. Na odcinkach dyluwalnych rozwija się pomorski las brzożowo-dębowy. Na zapleczu pasa wydmy spotkać można lasy bagienne i łęgowe, wykształcone częściowo na podłożu torfowym: wokół jeziora Liwia Łuża, między Włodarką a Mrzeżynem oraz na południowy wschód od Dźwirzyna. Na południowy wschód od Kołobrzegu rozciąga się duży kompleks leśny dominacją żyznych buczyn, ale także z udziałem dobrze wykształconych grądów, łęgów, olsów oraz z zachowanymi fragmentami starodrzewu (Kołobrzeki Las).</p> <p>Charakterystycznym elementem pasa brzegowego są jeziora lagunowe, oddzielone od morza wąskim pasem mierzei: Resko Przymorskie i Liwia Łuża. Pełnią ważną rolę jako ostoje ptaków, obfitują także w cenne gatunki flory. Nad jeziorem Liwia Łuża odnaleziono niewielkie stanowisko selerów błotnych. Od południa obszar Ostoi zamknięty jest rozległym, pasmowym obniżeniem Pradoliny Bałtyckiej, w dużym stopniu wypełnionej pokładami torfów niskich, w większości odwodnionych w przeszłości i wykorzystywanych jako użytki zielone. Obszar pradoliny przecięty jest siecią kanałów oraz mniej lub bardziej naturalnych</p>

	cieków (m. in. Rega, Stara Rega, Czerwona). Obecnie duży procent powierzchni pradoliny nie jest użytkowany rolniczo. Na obrzeżach pradoliny obserwuje się rozwój zarośli z udziałem woskownicy europejskiej (Roby, Dźwirzyno).
Nazwa sprawującego nadzór	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie
Zagrożenia	Wg ww. planu zadań ochrony, określonych zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 28 czerwca 2017 r. <i>zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Trzebiatowsko-Kołobrzesci Pas Nadmorski PLH320017.</i>

*Pogrubionym drukiem oznaczono siedlisko przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym

Tabela 21. Opis Obszaru Natura 2000 „Dorzecze Parsęty” PLH320007

Obszar Natura 2000 specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO) „Dorzecze Parsęty” PLH320007	
Akty prawne powołujące i obowiązujące	Decyzja Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmująca, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007) 5043) (2008/25/WE); Akt powołujący: Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 października 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dorzecze Parsęty (PLH320007) (Dz. U. z 2022 r. poz. 56). Dla obszaru przyjęto tymczasowe cele ochrony dla siedlisk przyrodniczych oraz gatunków i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Dorzecze Parsęty PLH320007, zgodnie z obwieszczeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 23 marca 2022 r. (znak: WOPN-ON.6322.9.2022.PW)
Rodzaj ochrony	Dyrektywa siedliskowa (Dyrektywy Rady 92/43/EWG)
Status	specjalny obszar ochrony siedlisk
Lokalizacja, pow. w gminie	centralna część gminy, o pow. 2242,79 ha
Ogólna powierzchnia	27 710,43 ha (teren gmin: Gościno, Szczecinek, Bobolice, Rąbino, Kołobrzeg, Barwice, Sławoborze, Białogard, Grzmiąca, Dygowo, Białogard, Kołobrzeg, Karlino, Tychowo, Borne Sulinowo, Połczyn-Zdrój, Ustronie Morskie)
Cel i przedmiot ochrony	Obszar wyznaczony w celu trwałej ochrony siedlisk przyrodniczych, populacji zagrożonych wyginięciem gatunków zwierząt innych niż ptaki lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych lub właściwego stanu ochrony gatunków. <u>Siedliska przyrodnicze, będące przedmiotem ochrony:</u> 1310 Śródlądowe błotniste solniska z solirodkiem (<i>Salicornion ramosissimae</i>) 1340 Śródlądowe słone łąki, pastwiska i szuwary (<i>Glauco-Puccinietalia</i> , część – zbiorowiska śródlądowe) 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i> 3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (<i>Ranunculion fluitantis</i>) 3270 Zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością <i>Chenopodium rubri p.p.</i> i <i>Bidention p.p.</i> 4010 Wilgotne wrzosowiska z wrzoścem bagiennym (<i>Ericion tetralix</i>) 4030 Suche wrzosowiska (<i>Calluno-Genistion</i> , <i>Pohlio Callunion</i> , <i>Calluno-Arctostaphylion</i>) 6410 Zmienne-wilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>) 6430 Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>) 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>) 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe) 7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji

Obszar Natura 2000 specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO) „Dorzecze Parsęty” PLH320007	
	<p>7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>)</p> <p>7150 Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku <i>Rhynchosporion</i></p> <p>7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk</p> <p>9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>)</p> <p>9130 Żyżne buczyny (<i>Dentario glandulosae Fagenion, Galio odorati-Fagenion</i>)</p> <p>9160 Grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>)</p> <p>9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum</i>)</p> <p>9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>)</p> <p>91D0 Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne</p> <p>91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe</p> <p>91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)</p> <p><u>Gatunki zwierząt innych niż ptaki, będące przedmiotem ochrony:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. głowacz białopłetwy <i>Cottus gobio</i> (populacja osiadła) 2. koza <i>Cobitis taenia</i> (populacja osiadła) 3. kumak nizinny <i>Bombina bombina</i> (populacja osiadła) 4. łosoś atlantycki <i>Salmo salar</i> (populacja rozrodcza) 5. minóg rzeczny <i>Lampetra fluviatilis</i> (populacja rozrodcza) 6. minóg strumieniowy <i>Lampetra planeri</i> (populacja osiadła) 7. pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita (Osmoderma barnabita)</i> (populacja osiadła) 8. wydra <i>Lutra lutra</i> (populacja osiadła)
Opis walorów	<p>Dolina Parsęty jest szczególnie cenną ostoją ze względu na występowanie tu zróżnicowanych typów siedlisk i znaczne bogactwo świata roślin i zwierząt. Obszar można podzielić na kilka części. Poczynając od źródła rzeki możemy wyróżnić:</p> <ul style="list-style-type: none"> • źródła Parsęty koło Parsęcka; • naturalną rynnę rzeki Parsęty z dopływami: Kłudawa, Knyczanka, Gęsia Rzeka i Rudy Rów (od Radomyśla do Krosina); • strome jary i wąwozy rzeki Perznicy, Trzebiegoszczy i Łozicy; • liczne zakola, starorzecza, torfowiska, lasy łęgowe i zarośla wierzbowe pomiędzy Krosinem a Osówkiem; • dolinę Dębnicy; • przełomowy odcinek rzeki Parsęty koło Osówka oraz leśny kompleks z jeziorami i torfowiskami koło Byszyna; • dolinę Parsęty, od Byszyna do Karlina, z ujściowymi odcinkami rzek - Mogilica, Topiel, Pokrzywnica i Radew; • naturalną rynnę rzeki pomiędzy Karlinem a Rozcięcinem oraz dopływ rzeki Pyszki; • dolinę Parsęty koło Kołobrzegu; <p>Ostoja jest również szczególnie cenna ze względu na występujące tu gatunki zwierząt. Na szczególną uwagę zasługują najlepsze w Polsce (a może w Europie) warunki dla tarła łososi i troci wędrowniej, pstrąga potokowego i lipienia oraz obecność w rzece licznej populacji strzebli potokowej, certy i węgorza pochodzenia naturalnego. Ostoja to miejsce dużych skupisk źródeł wapiennych i nawapiennych na Pomorzu oraz duże zróżnicowanie wielu typów mokradeł. Jest też jedynym na Pomorzu stanowiskiem śledziennicy naprzeciwlistnej (występuje w dolinie Dębnicy). Poza tym jest to naturalny korytarz ekologiczny o znaczeniu lokalnym i regionalnym i ważne miejsce wypoczynku i rekreacji.</p>
Nazwa sprawującego nadzór	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie
Zagrożenia	Zgodnie z obwieszczeniem z dnia 23 marca 2022 r. w sprawie przyjęcia tymczasowych celów ochrony dla obszaru Natura 2000 Dorzecze Parsęty.

➤ **Pomniki przyrody**

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie. Na terenach niezabudowanych, jeżeli nie stanowi to zagrożenia dla ludzi lub mienia, drzewa stanowiące pomniki przyrody podlegają ochronie aż do ich samoistnego, całkowitego rozpadu. **Na terenie gminy Dygowo istnieją 44 pomniki przyrody, których spis znajduje się w poniższej tabeli.**

Tabela 22. Wykaz i opis pomników przyrody na terenie gminy Dygowo

Lp.	Kod, nazwa (wg centr. rej. FOP GDOŚ)	Data utworzenia	Lokalizacja	Opis pomnika
1.	PL.ZIPOP.1393.PP.3208022.815	2001-10-02 ²²	Parafia rzymskokat Dygowo, na ścianie kościół, nad wejściem; przyośnięty do ściany w miejscowości Świelubie	Bluszcz pospolity
2.	PL.ZIPOP.1393.PP.3208022.816		w parku przy pałacu	Buk pospolity (Buk zwyczajny) - <i>Fagus sylvatica</i> Wysokość [m]: 20 Pierśnica [cm]: 121 Obwód [cm]: 380
3.	PL.ZIPOP.1393.PP.3208022.817		na terenie działki nr 155/38, obręb ewidencyjny Piotrowie, gmina Dygowo	Buk pospolity (Buk zwyczajny) - <i>Fagus sylvatica</i> Wysokość [m]: 25 Pierśnica [cm]: 113 Obwód [cm]: 355
4.	PL.ZIPOP.1393.PP.3208022.818		w parku przy pałacu	Buk pospolity (Buk zwyczajny) - <i>Fagus sylvatica</i> Wysokość [m]: 24 Pierśnica [cm]: 127 Obwód [cm]: 399
5.	PL.ZIPOP.1393.PP.3208022.819		oddz. 89 A nad rzeką Parsętą	Buk pospolity (Buk zwyczajny) - <i>Fagus sylvatica</i> Wysokość [m]: 25 Pierśnica [cm]: 150 Obwód [cm]: 471
6.	PL.ZIPOP.1393.PP.3208022.820		Teren parku przy pałacowego zlikwidowanego	Buk pospolity (Buk zwyczajny) - <i>Fagus sylvatica</i> Wysokość [m]: 20 Pierśnica [cm]: 171 Obwód [cm]: 537 Świerk pospolity - <i>Picea abies</i> Wysokość [m]: 25 Pierśnica [cm]: 98 Obwód [cm]: 308
7.	PL.ZIPOP.1393.PP.3208022.821		przy stacji PKP i kościele	Lipa szerokolistna - <i>Tilia platyphyllos</i> Wysokość [m]: 27 Pierśnica [cm]: 132 Obwód [cm]: 415

²² Uchwała Nr XXIV/209/01 Rady Gminy w Dygowie z dnia 28 grudnia 2001 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie objęcia ochroną prawną drzew uznanych za pomniki przyrody oraz użytek ekologiczny.

Lp.	Kod, nazwa (wg centr. rej. FOP GDOŚ)	Data utworzenia	Lokalizacja	Opis pomnika
8.	PL.ZIPOP.1393.PP.3208022.822	1992-10-15 ²³	Teren za kościołem w miejscowości Kłopotowo	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i> „Barnim” Wysokość [m]: 25 Pierśnica [cm]: 210 Obwód [cm]: 660
9.	PL.ZIPOP.1393.PP.3208022.823	2001-10-02 ²⁴	Droga powiatowa nr 107	Aleja 102 dębów szypułkowych <i>Quercus robur</i>
10.	PL.ZIPOP.1393.PP.3208022.824		przy kościele; na pniu duży okaz bluszczu, w miejscowości Kłopotowo	Grupa drzew – 4 dęby szypułkowe <i>Quercus robur</i> i 1 lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>
11.	PL.ZIPOP.1393.PP.3208022.825		Miejscowość Kłopotowo, park przy pałacu	Grupa drzew – 4 dęby szypułkowe <i>Quercus robur</i>
12.	PL.ZIPOP.1393.PP.3208022.826		Przy drodze w miejscowości Kłopotowo	Grupa drzew – 3 dęby szypułkowe <i>Quercus robur</i>
13.	PL.ZIPOP.1393.PP.3208022.827		w parku przy pałacu w miejscowości Pustary	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i> Wysokość [m]: 22 Pierśnica [cm]: 118 Obwód [cm]: 371
14.	PL.ZIPOP.1393.PP.3208022.828		przy drodze na "łuku" w miejscowości Jazy	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i> Wysokość [m]: 16 Pierśnica [cm]: 110 Obwód [cm]: 346
15.	PL.ZIPOP.1393.PP.3208022.829		w parku przy pałacu w miejscowości Pustary	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i> Wysokość [m]: 22 Pierśnica [cm]: 119 Obwód [cm]: 374
16.	PL.ZIPOP.1393.PP.3208022.830		w parku przy pałacu w miejscowości Pustary	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i> Wysokość [m]: 22 Pierśnica [cm]: 133 Obwód [cm]: 418
17.	PL.ZIPOP.1393.PP.3208022.831		w parku przy pałacu w miejscowości Pustary	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i> Wysokość [m]: 22 Pierśnica [cm]: 108 Obwód [cm]: 339
18.	PL.ZIPOP.1393.PP.3208022.832		w parku przy pałacu w miejscowości Pustary	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i> Wysokość [m]: 25 Pierśnica [cm]: 142 Obwód [cm]: 446
19.	PL.ZIPOP.1393.PP.3208022.833	w parku przy pałacu w miejscowości Skoczów	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i> Wysokość [m]: 22 Pierśnica [cm]: 122 Obwód [cm]: 383	
20.	PL.ZIPOP.1393.PP.3208022.834	przy drodze na "łuku" w miejscowości Wrzosowo	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	

²³ Rozporządzenie Nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8 września 1992 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody.

²⁴ Uchwała Nr XXIV/209/01 Rady Gminy w Dygowie z dnia 28 grudnia 2001 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie objęcia ochroną prawną drzew uznanych za pomniki przyrody oraz użytek ekologiczny.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
do projektu Planu Ogólnego Gminy Dygowo

Lp.	Kod, nazwa (wg centr. rej. FOP GDOŚ)	Data utworzenia	Lokalizacja	Opis pomnika
				Wysokość [m]: 23 Pierśnica [cm]: 145 Obwód [cm]: 456
21.	PL.ZIPOP.1393.PP.3208022.836		na skraju Stojkowa przy drodze do Kukini	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i> Wysokość [m]: 25 Pierśnica [cm]: 141 Obwód [cm]: 443
22.	PL.ZIPOP.1393.PP.3208022.837	1996-01-27 ²⁵	przy drodze do Miechęcina, w zadrzewieniu obok zagrody gospodarczej	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i> Wysokość [m]: 18 Pierśnica [cm]: 94 Obwód [cm]: 295
23.	PL.ZIPOP.1393.PP.3208022.838	2001-10-02 ²⁶	w parku przy pałacu w miejscowości Pustary	Grab zwyczajny - <i>Carpinus betulus</i> Wysokość [m]: 18 Pierśnica [cm]: 82 Obwód [cm]: 258
24.	PL.ZIPOP.1393.PP.3208022.839		w parku przy pałacu w miejscowości Skoczów	Grab zwyczajny - <i>Carpinus betulus</i> Wysokość [m]: 18 Pierśnica [cm]: 62 Obwód [cm]: 195
25.	PL.ZIPOP.1393.PP.3208022.840		w parku przy pałacu w miejscowości Skoczów	Grab zwyczajny - <i>Carpinus betulus</i> Wysokość [m]: 19 Pierśnica [cm]: 92 Obwód [cm]: 289
26.	PL.ZIPOP.1393.PP.3208022.841		w parku przy pałacu w miejscowości Skoczów	Grab zwyczajny - <i>Carpinus betulus</i> Wysokość [m]: 20 Pierśnica [cm]: 99 Obwód [cm]: 311
27.	PL.ZIPOP.1393.PP.3208022.842		w parku przy pałacu w miejscowości Skoczów	Jodła pospolita - <i>Abies alba</i> Wysokość [m]: 23 Pierśnica [cm]: 76 Obwód [cm]: 239
28.	PL.ZIPOP.1393.PP.3208022.843		w parku przy pałacu w miejscowości Skoczów	Jodła pospolita - <i>Abies alba</i> Wysokość [m]: 25 Pierśnica [cm]: 116 Obwód [cm]: 364
29.	PL.ZIPOP.1393.PP.3208022.844		w parku przy pałacu w miejscowości Skoczów	Jodła pospolita - <i>Abies alba</i> Wysokość [m]: 24 Pierśnica [cm]: 88 Obwód [cm]: 276
30.	PL.ZIPOP.1393.PP.3208022.845		w parku przy pałacu w miejscowości Skoczów	Klon jawor - <i>Acer pseudoplatanus</i> Wysokość [m]: 21 Pierśnica [cm]: 81 Obwód [cm]: 254
31.	PL.ZIPOP.1393.PP.3208022.848		na terenie parafii rzymsk- kat w miejscowości Wrzosowo	Lipa szerokolistna - <i>Tilia platyphyllos</i>

²⁵ Rozporządzenie Nr 12/95 Wojewody Koszalińskiego z dnia 28 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody.

²⁶ Uchwała Nr XXIV/209/01 Rady Gminy w Dygowie z dnia 28 grudnia 2001 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie objęcia ochroną prawną drzew uznanych za pomniki przyrody oraz użytek ekologiczny.

Lp.	Kod, nazwa (wg centr. rej. FOP GDOŚ)	Data utworzenia	Lokalizacja	Opis pomnika
				Wysokość [m]: 24 Pierśnica [cm]: 134 Obwód [cm]: 421
32.	PL.ZIPOP.1393.PP.3208022.850		w parku przy pałacu w miejscowości Pustary	Modrzew europejski - <i>Larix decidua</i> Wysokość [m]: 23 Pierśnica [cm]: 111 Obwód [cm]: 349
33.	PL.ZIPOP.1393.PP.3208022.851		w parku przy pałacu w miejscowości Pustary	Modrzew europejski - <i>Larix decidua</i> Wysokość [m]: 25 Pierśnica [cm]: 92 Obwód [cm]: 289
34.	PL.ZIPOP.1393.PP.3208022.852		w parku przy pałacu w miejscowości Pustary	Modrzew europejski - <i>Larix decidua</i> Wysokość [m]: 25 Pierśnica [cm]: 124 Obwód [cm]: 390
35.	PL.ZIPOP.1393.PP.3208022.853		w parku przy pałacu w miejscowości Skoczów	Platan klonolistny - <i>Platanus xacerifolia</i> Wysokość [m]: 20 Pierśnica [cm]: 138 Obwód [cm]: 434
36.	PL.ZIPOP.1393.PP.3208022.854		w parku przy pałacu w miejscowości Skoczów	Sosna czarna - <i>Pinus nigra</i> Wysokość [m]: 20 Pierśnica [cm]: 109 Obwód [cm]: 342
37.	PL.ZIPOP.1393.PP.3208022.855		rosną na wzgórzu "kurhanie" w sąsiedztwie miejscowości Chybkie	Grupa 3 sosen; 1: pień wykrzywiony; 3: rozgałęzia się na 3 pnie
38.	PL.ZIPOP.1393.PP.3208022.861		w miejscowości Jazy	Topola biała - <i>Populus alba</i> Wysokość [m]: 27 Pierśnica [cm]: 142 Obwód [cm]: 445
39.	PL.ZIPOP.1393.PP.3208022.862		w miejscowości Jazy	Topola biała - <i>Populus alba</i> Wysokość [m]: 26 Pierśnica [cm]: 123 Obwód [cm]: 385
40.	PL.ZIPOP.1393.PP.3208022.864		w parku przy pałacu w miejscowości Skoczów	Topola biała - <i>Populus alba</i> Wysokość [m]: 27 Pierśnica [cm]: 107 Obwód [cm]: 336
41.	PL.ZIPOP.1393.PP.3208022.865		w parku przy pałacu w miejscowości Skoczów	Topola biała - <i>Populus alba</i> Wysokość [m]: 25 Pierśnica [cm]: 120 Obwód [cm]: 377
42.	PL.ZIPOP.1393.PP.3208022.866		w parku przy pałacu w miejscowości Skoczów	Topola kanadyjska - <i>Populus scanadensis</i> Wysokość [m]: 30 Pierśnica [cm]: 210 Obwód [cm]: 660
43.	PL.ZIPOP.1393.PP.3208022.3378	2017-07-21 ²⁷	na terenie działki Nr 71/4, (współrzędne geograficzne N: 54°06'07. 84" E: 15° 50'13.	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i> „Jan” Wysokość [m]: 25

²⁷ Uchwała Nr XXVII/208/17 Rady Gminy Dygowo z dnia 8 czerwca 2017 r. w sprawie uznania drzewa z gatunku dąb szypułkowy za pomnik przyrody.

Lp.	Kod, nazwa (wg centr. rej. FOP GDOŚ)	Data utworzenia	Lokalizacja	Opis pomnika
			46") obręb ewidencyjny Łykowo, Gmina Dygowo.	Pierśnica [cm]: 141 Obwód [cm]: 443
44.	PL.ZIPOP.1393.PP.3208022.3511	2001-06-28 ²⁸	Wierzchołek kurhanu, dz. 187/3 obręb Pustary	Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i> Wysokość [m]: 20 Pierśnica [cm]: 153 Obwód [cm]: 480 Okazały pojedynczy egz. drzewa rosnący na wierzchołku starego kurhanu, działka porośnięta dębami, grabami, bukami w całości zasługuje na uznanie za użytek ekologiczny. Wg przekazów był na tym "wzgórzu" Napoleon i marszałek polny Hinderburg. Teren ciekawy kulturowo i historycznie.

➤ **Postulowane formy ochrony przyrody**

Waloryzacja przyrodnicza gminy Dygowo (2002) wskazała tereny o wysokich wartościach przyrodniczych, które ze względu na swoje cechy geomorfologiczne, hydrologiczne, roślinne i faunistyczne kwalifikują się do objęcia formami prawnej ochrony. Propozycje te pozostają aktualne także w świetle współczesnej wiedzy przyrodniczej – zarówno doliny Parsęty i Pyski, jak i torfowiska śródpolne należą do najcenniejszych typów krajobrazów naturalnych w północnej Polsce. Zasługują one na ochronę ze względu na wysoki stopień naturalności, obecność siedlisk priorytetowych, stabilizującą rolę hydrologiczną oraz znaczenie jako korytarze migracyjne i refugia gatunków rzadkich.

Do najważniejszych proponowanych form ochrony należą: **dwa obszary chronionego krajobrazu, jeden użytek ekologiczny oraz 6 pomników przyrody:**

• **obszary chronionego krajobrazu:**

○ **obszar chronionego krajobrazu „Dolina Parsęty”**

Projektowany OChK „Dolina Parsęty” obejmowałby całą dolinę Parsęty – od jej źródeł na Pojezierzu Drawskim po ujście do Morza Bałtyckiego – w tym odcinek przebiegający przez gminę Dygowo, od miejscowości Poczernino po okolice Bogucina i Pustar. Parsęta, jedna z najważniejszych i najbardziej naturalnych rzek Pomorza, posiada szeroką pradolinę ukształtowaną w wyniku działalności wód roztopowych ostatniego zlodowacenia. W obrębie gminy rzeka zachowuje naturalny charakter: występują tu liczne meandry, starorzecza, naturalne łachy i okresowo zalewane łąki nadrzeczne. Rzeka jest również jedną z najcenniejszych w Polsce rzek łososiowych, stanowiąc kluczowe tarlisko łosia atlantyckiego, troci wędrowniej i pstrąga potokowego. Obszar pełni ważną funkcję ekologiczną: jest korytarzem migracyjnym zwierząt, ostoją ptaków wodnych i błotnych oraz siedliskiem wielu gatunków chronionych. Utrzymany jest tu wysoki stopień naturalności roślinności łąkowej – z udziałem łąg olszowych, olsów i zarośli wierzb. Celem ochrony jest przede wszystkim zachowanie naturalnej dynamiki rzeki i jej doliny, ochrona siedlisk ryb wędrownych oraz zapobieganie degradacji wynikającej z zabudowy hydrotechnicznej, regulacji koryta i nadmiernej presji inwestycyjnej.

²⁸ Uchwała Nr XXIV/209/01 Rady Gminy w Dygowie z dnia 28 grudnia 2001 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie objęcia ochroną prawną drzew uznanych za pomniki przyrody oraz użytek ekologiczny.

○ **obszar chronionego krajobrazu "Dolina Pyszki"**

Proponowany obszar miałby obejmować całą dolinę rzeki Pyszki – od jej źródeł w okolicach Daszewa po ujście do Parsęty w miejscowości Pyszka. Dolina Pyszki wyróżnia się dobrym stanem wód oraz wysoką naturalnością, a otaczające ją okresowo zalewane łąki tworzą jeden z najcenniejszych kompleksów roślinności łąkowej i łąk wilgotnych w regionie. Obszar ten posiada znaczenie ponadregionalne jako siedlisko roślin i zwierząt związanych ze środowiskiem wodnym i podmokłym, w tym licznych gatunków płazów, ptaków błotnych i rzadkich gatunków roślin łąkowych, torfowiskowych i szuwarowych. Dolina Pyszki zachowała cechy naturalnego systemu hydrologicznego, gdzie wiosenne rozlewiska wpływają na utrzymanie unikatowych zbiorowisk roślinnych i warunków niezbędnych dla pełnego cyklu biologicznego wielu gatunków zwierząt. Celem ochrony byłoby zachowanie struktury krajobrazowej doliny, ograniczenie melioracji osuszających, utrzymanie ciągłości ekologicznej oraz ochrona naturalnych siedlisk wodno-błotnych.

• **użytek ekologiczny:**

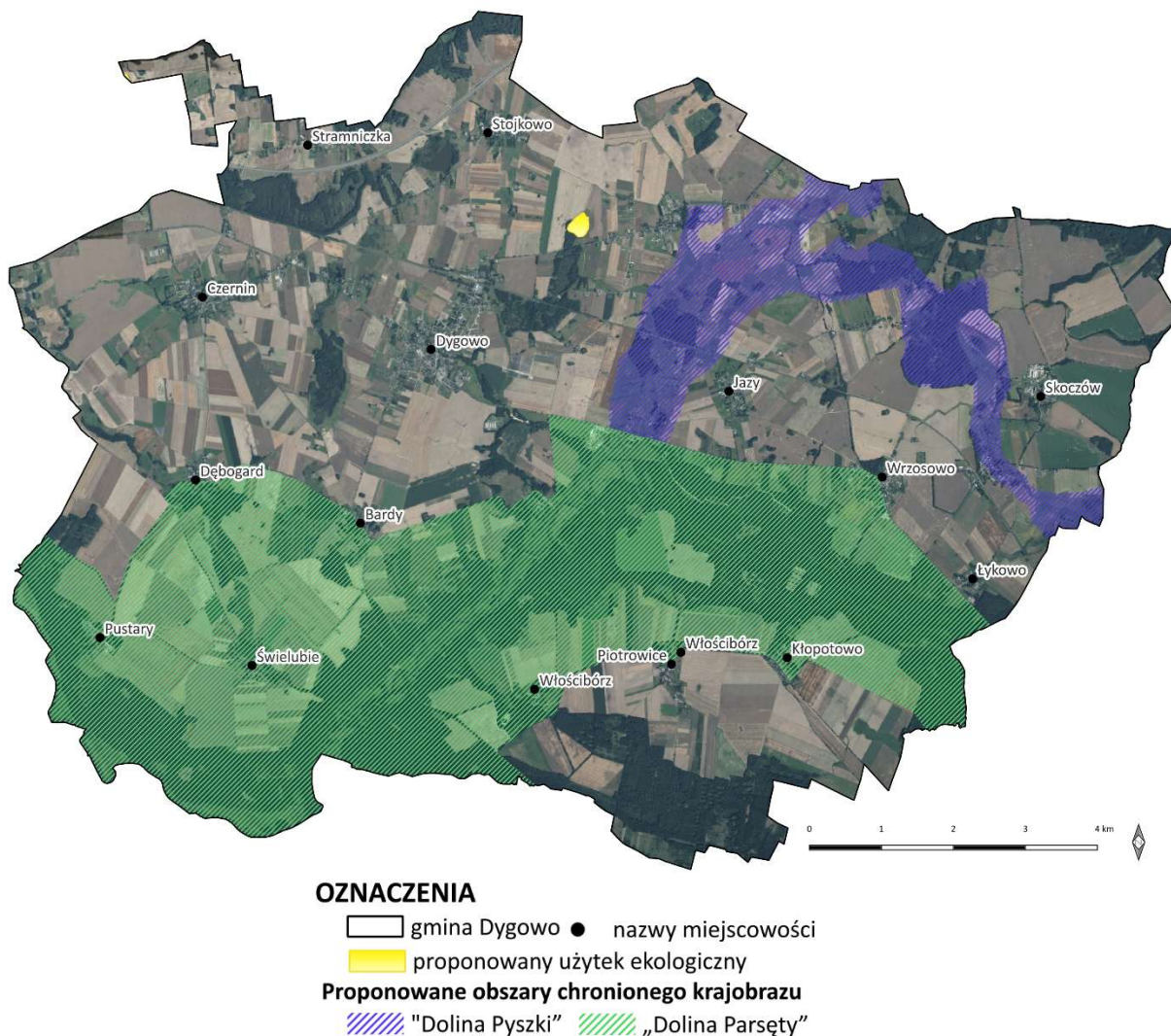
○ **"Gąskowo-1"**

Projektowany użytek ekologiczny „Gąskowo-1”, położony na północny zachód od miejscowości Gąskowo (oddz. 72B Nadleśnictwa Gościno), obejmuje jedno z najcenniejszych torfowisk śródpolnych w regionie. Jest to torfowisko wysokie typu mszarowego, charakteryzujące się bardzo wysokim stopniem naturalności – co stanowi rzadkość na obszarach o intensywnym użytkowaniu rolnym. Występują tu wyjątkowo cenne zespoły roślinne, typowe dla torfowisk oligotroficznych i subatlantyckich, takie jak: **turzyca bagienna, mszar wrzoścowy, mszar kępkowo-dolinkowy, mszar kępkowy**, a także rośliny rzadkie i chronione: **wrzosiec bagienny, rosiczka okrągłolistna, bagno zwyczajne, modrzewnica europejska, bażyna czarna, wełnianka pochwowata i wełnianka wąskolistna**. Występuje tu również zespół **Sphagno-Utricularietum intermediae** ze storzą pływaczy, co wskazuje na bardzo wysoki stopień czystości wód i naturalność siedliska. Torfowisko jest również miejscem występowania siedlisk priorytetowych UE, takich jak torfowiska wysokie i przejściowe, co podkreśla jego znaczenie na poziomie ponadregionalnym. Użytek stanowi ważny obszar retencji wodnej, przeciwdziałając przesuszeniu lokalnego krajobrazu, oraz pełni funkcję refugium dla gatunków związanych z ekosystemami torfowiskowymi.

• **pomniki przyrody:**

- aleja lip szerokolistnych i drobnolistnych o średnicy do 0,8 m na odcinku ok. 600 m od skrzyżowania dróg Wrzosów – Mierzyn – Skoczów do Skoczowa
- szpaler wiązów polnych na odcinku 50 m w miejscowości Miechęcino.
- dwie lipy drobnolistne na wzniesieniu przy domostwach, ok. 200 m na płd. od wsi Bardy
- dęb najprawdopodobniej szypułkowy (pierwsze konary tego drzew znajdują się na wysokości ok. 5 m stąd też nie udało się z pewnością ustalić gatunku) o obw. 3,92 m bezpośrednio nad Parsętą w oddz.89 Nadl. Gościno
- 3 dęby szypułkowe o wymiarach: 5,10 m, 4,07 m, 4,60 m. Największe z nich jest w stanie zdrowotnym wskazującym na pilne podjęcie działań konserwatorskich. Nad osuszonym stawem w Kłopotowie przy drodze prowadzącej z Piotrowic w kierunku Wrzosowa,
- szpaler 15 egzemplarzy dorodnych dębów szypułkowych o obw. do 3 m, we wsi Włóścibórz.

Obszary chronione proponowane do objęcia ochroną w granicach gminy Dygowo przedstawia poniższa rycina.

Rycina 25. Projektowane obszary chronione w granicach gminy Dygowo. Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

3.1.10. Dziedzictwo kulturowe i walory krajobrazowe oraz ocena stanu jego ochrony

➤ Dziedzictwo kulturowe

W ustawie z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. 2003 nr 162 poz. 1568 ze zm.) zdefiniowano pojęcie krajobrazu kulturowego jako **historycznie ukształtowaną przez człowieka przestrzeń, zawierającą wytwory cywilizacji oraz elementy przyrodnicze** (art. 3 pkt 14). W myśl powołanej ustawy, ochronie podlegają między innymi zabytkowe krajobrazy kulturowe, czyli wnętrza urbanistyczne posiadające wartości historyczne, edukacyjne i turystyczne.

Gmina Dygowo odznacza się zróżnicowanym i wielowarstwowym dziedzictwem kulturowym, którego rozwój pozostaje ściśle powiązany z historycznym oddziaływaniem pobliskich ośrodków miejskich Kołobrzegu i Koszalina oraz z burzliwymi dziejami Pomorza. Układ osadniczy gminy ukształtował się już we wczesnym średniowieczu, o czym świadczą liczne stanowiska archeologiczne, w tym grodziska i ślady osadnictwa wczesnopiastowskiego, odnotowane m.in. w Świelubiu, Bardach, Połominie czy Dygowie. Pierwsze wzmianki historyczne o Dygowie (pod nazwą *Daygowe*) pochodzą z 1276 r., a kolejne dokumenty średniowieczne potwierdzają jego znaczenie gospodarcze i administracyjne w strukturach biskupstwa kamieńskiego oraz późniejszych właścicieli ziemskich. Dzisiejsze rozmieszczenie osad w gminie odzwierciedla proces stopniowej kolonizacji i zagospodarowywania terenów Pomorza Zachodniego, w tym okresu intensywnego rozwoju rolnictwa i folwarków w XIX wieku.

Walory kulturowe gminy obejmują zarówno materialne zabytki architektury i techniki, jak i unikatowe układy ruralistyczne, które pomimo współczesnej presji inwestycyjnej zachowały swój pierwotny charakter i historyczną czytelność. W wielu wsiach wciąż widoczne są tradycyjne rozplanowania owalnic i ulicówek, założenia folwarczne z charakterystyczną zabudową z kamienia i cegły, a także przykłady budownictwa szachulcowego i ryglowego, typowego dla regionu pomorskiego. Do najbardziej wartościowych obiektów należą zespoły pałacowo-parkowe w Piotrowicach, Pustarach, Wrzosowie czy Włóściborzu, zabytki sakralne w Czerninie, Dygowie i Kłopotowie, a także liczne pozostałości dawnej infrastruktury gospodarczej. Część z nich została wpisana do rejestru zabytków lub ujęta w wojewódzkiej ewidencji zabytków.

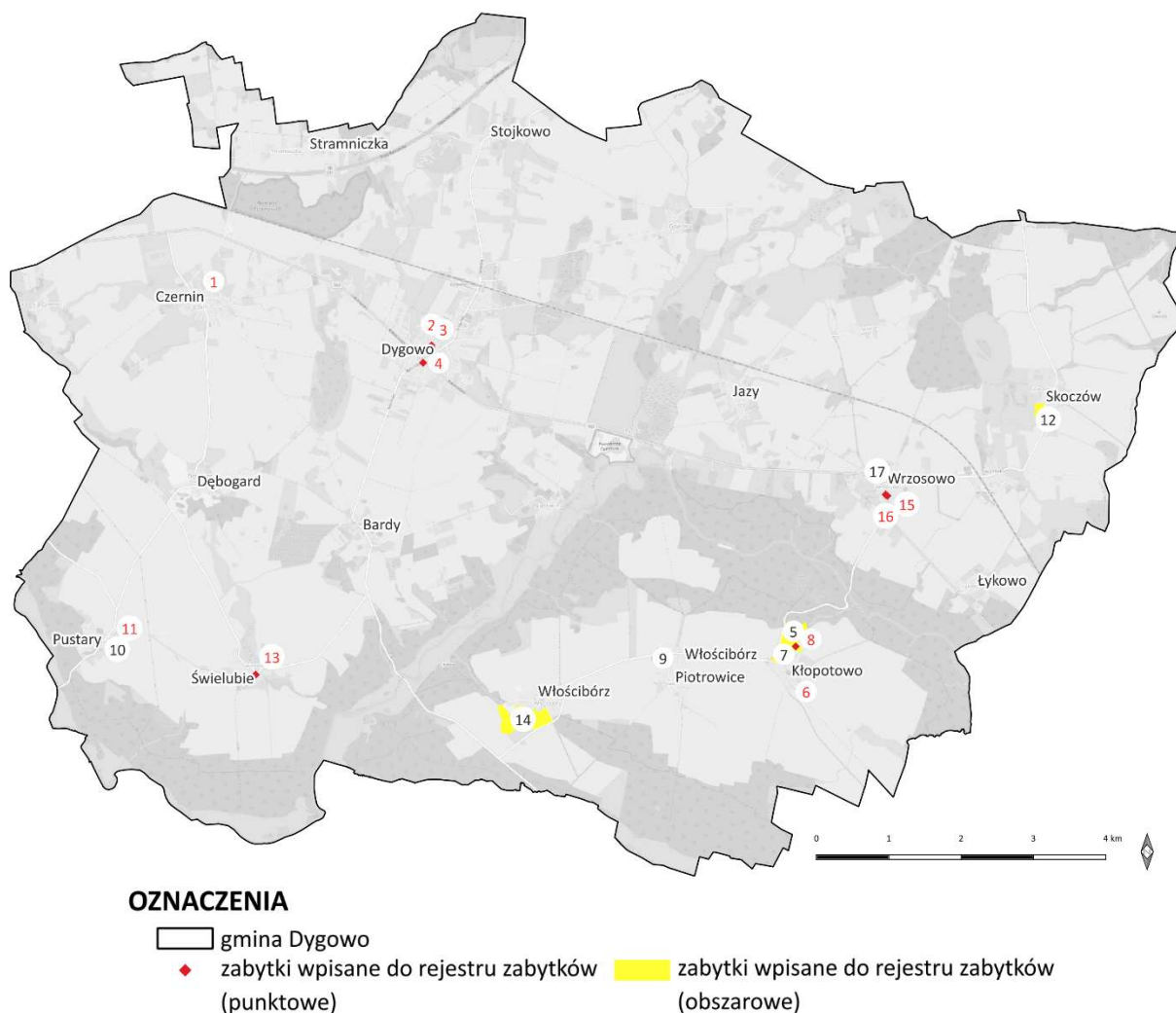
Istotnym elementem dziedzictwa kulturowego gminy są również cmentarze – zarówno te nadal funkcjonujące, jak i opuszczone nekropolie dawnych społeczności – które pełnią funkcję świadectwa historii lokalnej, a jednocześnie stanowią wartościowe enklawy przyrodnicze. Wpisują się one w charakterystyczny krajobraz kulturowy Pomorza, w którym elementy kultury materialnej przeplatają się z półnaturalnymi siedliskami drzewostanów, alei i zieleni komponowanej. Dopełnieniem obrazu są relikty dawnych systemów komunikacyjnych i technicznych, takich jak nasypy nieistniejącej wąskotorówki Włóścibórz–Karlino czy tradycyjne systemy oczyszczania ścieków w Skoczowie.

Choć gmina nie należy do obszarów o wyjątkowej koncentracji obiektów zabytkowych, jej dziedzictwo pozostaje cenne, a jego znaczenie wzrasta w kontekście ochrony krajobrazu kulturowego oraz tożsamości lokalnej. Walory te wymagają aktualizacji i usystematyzowania zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy z 23 lipca 2003 r. o *ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*, co stanowi podstawę do dalszego opracowywania pełnego katalogu obiektów oraz określenia kierunków ochrony konserwatorskiej.

Na terenie gminy Dygowo znajduje się **17 obiektów wpisanych do rejestru zabytków nieruchomości województwa zachodniopomorskiego**.

Tabela 23. Wykaz zabytków wpisanych do rejestru zabytków nieruchomości woj. zachodniopomorskiego. Źródło: Rejestr zabytków województwa zachodniopomorskiego

LP.	NAZWA	MIEJSCOWOŚĆ	DATA WPISU	NUMER REJESTRU	NUMER DECYZJI
1.	kościół filialny pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny	Czernin	08.11.1956	1071	
2.	cmentarz przykościelny	Dygowo	27.04.2007	310	DZ-4200/27/O/2007
3.	kościół parafialny pw. Wniebowstąpienia Pańskiego	Dygowo	27.04.2007	310	DZ-4200/27/O/2007
4.	cechowy dom rzemiosła, ob. dom mieszkalny (dom nr 11/12)	Dygowo	13.04.1964	1061	KI.IV-Oa/16/64
5.	park dworski	Kłopotowo	26.11.1976	1885	KI.IV.5340/6/76
6.	kościół filialny pw. św. Andrzeja Apostoła	Kłopotowo	08.11.1956	1078	
7.	zabudowa dawnego zespołu folwarcznego: dawny budynek spichlerza i stodoły, część podwórza, aleja	Kłopotowo	06.03.2020	1885	DZ.5130.05.2020.AR
8.	dwór	Kłopotowo	11.03.2021	1885	DZ.5130.03.2021.AR
9.	park dworski	Piotrowice	24.01.1978	974	KI.IV-5340/3/78
10.	park dworski	Pustary	28.01.1978	975	KI.IV-5340/4/78
11.	dwór	Pustary	28.01.1978	975	KI.IV-5340/4/78
12.	park dworski	Skoczów	28.11.1976	916	KI.IV.5340/7/76
13.	ruina kościoła fil. pw. św. Jana Chrzciciela i Ewangelisty	Świelubie	25.03.1964	1067	KI.IV.Oa/2/64
14.	park dworski	Włóścibórz	02.12.1976	1383	KI.IV.5340/10/76
15.	kościół parafialny pw. Przemienienia Pańskiego	Wrzosowo		65	
16.	cmentarz przykościelny	Wrzosowo		65	
17.	park dworski	Wrzosowo	28.01.1978	976	KI.IV-5340/5/78

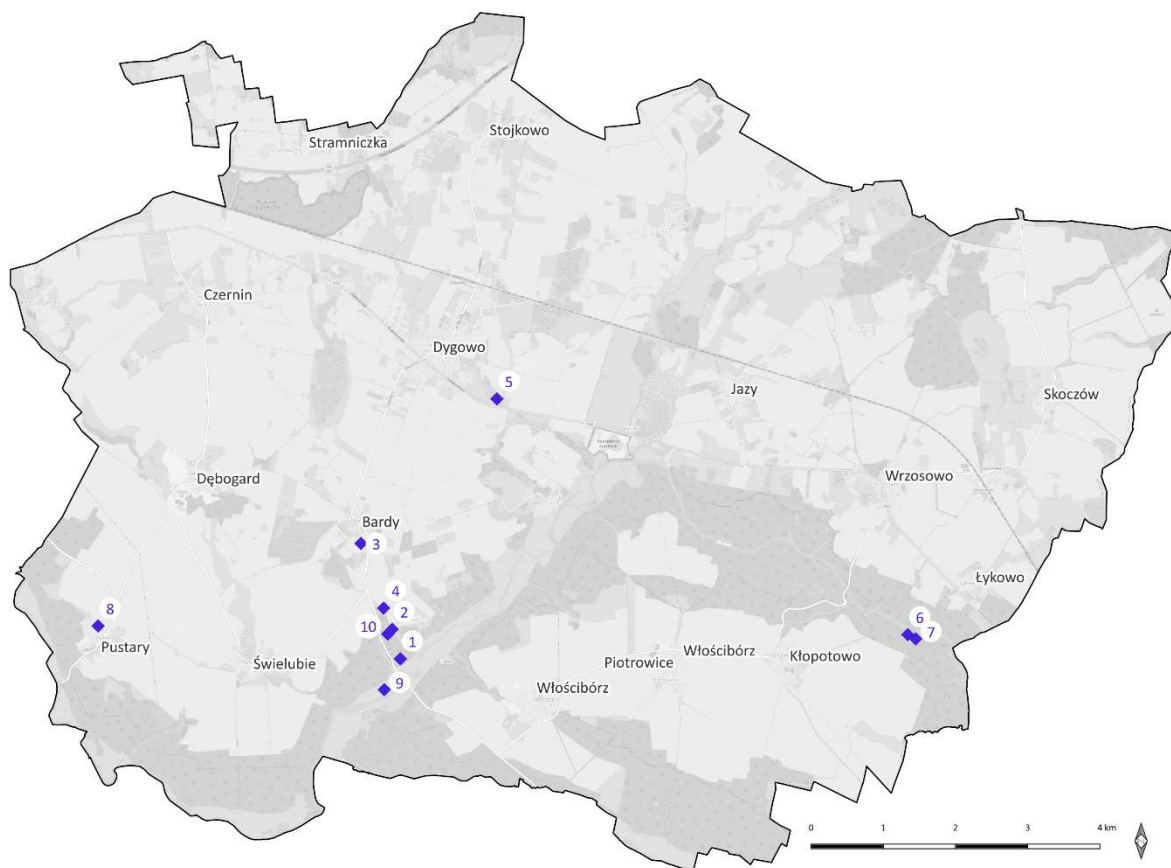

Rycina 26. Lokalizacja zabytków wpisanych do rejestru zabytków nieruchomości. Źródło: opracowanie własne na podstawie Rejestru zabytków województwa zachodniopomorskiego.

Na terenie gminy znajduje się również **10 stanowisk archeologicznych** wpisanych do rejestru zabytków.

Tabela 24. Wykaz stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków nieruchomości województwa zachodniopomorskiego. Źródło: Rejestr zabytków województwa zachodniopomorskiego

LP.	NAZWA	MIEJSCOWOŚĆ	STANOWISKO W MIEJSCOWOŚCI	STANOWISKO W OBSZARZE	NUMER REJESTRU	DATA WPISU
1.	grodzisko	Bardy	1,1a	68	739	25.07.1969
2.	osada	Bardy	2	70	740	25.07.1969
3.	osada	Bardy	6	73	741	25.07.1969
4.	cmentarzysko	Bardy	7	74	742	25.07.1969
5.	osada	Dygowo	2	103	745	25.07.1969
6.	grodzisko	Kłopotowo	1	72	749	25.07.1969
7.	cmentarzysko	Kłopotowo	2	73	750	25.07.1969
8.	grodzisko	Pustary	1	91	754	25.07.1969
9.	grodzisko	Świelubie	1	111	758	25.07.1969
10.	cmentarzysko	Świelubie	2	112	759	25.07.1969

OZNACZENIA

- gmina Dygowo
- ◆ stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków nieruchomych

Rycina 27. Lokalizacja stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych. Źródło: opracowanie własne na podstawie Rejestru zabytków województwa zachodniopomorskiego

~ Gminna Ewidencja Zabytków ~

Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami nakłada na samorząd lokalny obowiązek ochrony zabytków znajdujących się na terenie gminy oraz prowadzenia gminnej ewidencji zabytków. **W gminnej ewidencji zabytków znajdują się 81 obiektów.**

Tabela 25. Wykaz zabytków wpisanych do gminnej ewidencji zabytków gminy Dygowo

Lp.	NAZWA OBIEKTU	DATOWANIE	MIEJSCOWOŚĆ	ADRES
1.	dom mieszkalny	XIX/XX w.	Bardy	Bardy nr 30
2.	cmentarz poewangelicki (śródpolny), ob. lapidarium	2 poł. XIX w.	Bardy	
3.	dom mieszkalny, ob. nieużytkowany	1 poł. XIX w., k. XIX w	Czernin	Czernin nr 27
4.	dwór, ob. dom mieszkalny	1875 r.	Czernin	Czernin nr 28
5.	budynek inwentarski - obora	k. XIX w.	Czernin	Czernin nr 28
6.	gospoda, ob. świetlica, sklep	pocz. XX w.	Czernin	Czernin nr 33
7.	dom mieszkalny	1 ćw. XX w.	Czernin	Czernin nr 47 (d. 48)
8.	cmentarz przykościelny (katolicki)	XV – XX w.	Czernin	Czernin (nr 23)
9.	cmentarz poewangelicki, ob. komunalny	XIX/XX w., 1960 r.	Czernin	
10.	układ przestrzenny wsi - owalnica - wielodrożnica	XIV-XX w.	Czernin	
11.	cmentarz poewangelicki (leśny) (i)	2 poł. XIX w.	Dębogard	
12.	cmentarz poewangelicki (ii)	XIX/ XX w.	Dębogard	

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
do projektu Planu Ogólnego Gminy Dygowo

Lp.	NAZWA OBIEKTU	DATOWANIE	MIEJSCOWOŚĆ	ADRES
13.	cmntarz poewangelicki (i), ob. komunalny	2 poł. XIX w.	Dygowo	
14.	cmntarz poewangelicki (ii), ob. komunalny	pocz. XX w.	Dygowo	
15.	dom mieszkalny	pocz. XX w.	Dygowo	ul. Główna 2
16.	dom mieszkalny	1901 r.	Dygowo	ul. Główna 3
17.	dom mieszkalny	k. XIX w.	Dygowo	ul. Główna 17
18.	dom mieszkalny	4 ćw. XIX – ok. 1920 r.	Dygowo	ul. Kolejowa 6
19.	mleczarnia, ob. dom mieszkalny	l. 10. XX w.	Dygowo	ul. Kolejowa 25
20.	dworzec kolejowy	k. XIX w.	Dygowo	ul. Kolejowa 27
21.	stacja kolejowa	1859-60 r., pocz. XX w.	Dygowo	ul. Kolejowa 27
22.	magazyn kolejowy	XIX / XX w.	Dygowo	ul. Kolejowa 27
23.	dom mieszkalny	XIX / XX w.	Dygowo	ul. Kołobrzaska 16
24.	układ przestrzenny wsi - owalnica - wielodrożnica	XIII-XX w.	Dygowo	
25.	plebania, ob. dom mieszkalny	1 poł. XIX w. (1818 r.)	Dygowo	pl. Wolności 5
26.	cmntarz poewangelicki (śródpolny)	pocz. XX w.	Gąskowo	
27.	park dworski - krajobrazowy	2 poł. XIX w.	Gąskowo	
28.	zespół folwarczny	XIX/XX w.	Gąskowo	
29.	dom – dróżnika (zawiadowcy) kolejowego	pocz. XX w.	Jazy	Jazy nr 11
30.	dom mieszkalny	pocz. XX w.	Jazy	Jazy nr 35 (d. 34)
31.	budynek inwentarski	l. 10 XX w.	Jazy	Jazy nr 35 (d. 34)
32.	cmntarz poewangelicki (śródpolny)	pocz. XX w.	Jazy	
33.	przystanek kolejowy	l. 10/20. XX w.	Jazy	
34.	pałac	1911 r.	Kłopotowo	Kłopotowo nr 1
35.	stodoła - spichlerz	1865 r.	Kłopotowo	Kłopotowo nr 1
36.	ogrodzenie folwarku	2 poł. XIX w.	Kłopotowo	
37.	układ przestrzenny wsi - ulicówka - wielodrożnica	XIV-XX w.	Kłopotowo	
38.	podwórze folwarczne	2 poł. XIX – 1 ćw. XX w.	Kłopotowo	
39.	cmntarz ewangelicki, ob. komunalny	pocz. XX w.	Łykowo	
40.	cmntarz poewangelicki (śródleśny)	poł. XIX w.	Miechęcino	
41.	park dworski - krajobrazowy	2 poł. XIX w.	Miechęcino	
42.	podwórze folwarczne	XIX - XX w.	Miechęcino	
43.	dom mieszkalny	4 ćw. XIX w.	Piotrowice	Piotrowice nr 9
44.	dom mieszkalny	4 ćw. XIX w.	Piotrowice	Piotrowice nr 12
45.	dom mieszkalny	3-4 ćw. XIX w.	Piotrowice	Piotrowice nr 15
46.	dwór, ob. dom	l. 80-90. XIX w.	Piotrowice	Piotrowice nr 29
47.	cmntarz poewangelicki (śródpolny)	pocz. XX w.	Piotrowice	
48.	podwórze folwarczne	k. XIX – pocz. XX w.	Piotrowice	
49.	cmntarz poewangelicki (śródpolny)	pocz. XX w.	Połomino	
50.	cmntarz poewangelicki (śródleśny)	poł. XIX w.	Pustary	
51.	grobowiec	2 poł. XIX w.	Pustary	
52.	podwórze folwarczne	2 poł. XIX – pocz.. XX w.	Pustary	Pustary nr 1
53.	pałac	1838 r., przeb. 1908 r.	Skoczów	Skoczów nr 48
54.	podwórze folwarczne	1 poł. XIX – 1 ćw. XX w.	Skoczów	Skoczów nr 48
55.	rządówka, ob. dom mieszkalny	l. 20. XX w.	Skoczów	
56.	układ przestrzenny wsi - owalnica - wielodrożnica	XIII-XX w.	Skoczów	
57.	dom mieszkalny	4 ćw. XIX w.	Stojkowo	Stojkowo nr 18-19
58.	dom mieszkalny	1922 r.	Stojkowo	Stojkowo nr 30-31

Lp.	NAZWA OBIEKTU	DATOWANIE	MIJSCOWOŚĆ	ADRES
59.	cmntarz poewangelicki (śródpolny)	poł. XIX w.	Stojkowo	
60.	cmntarz poewangelicki (śródleśny)	2 poł. XIX w.	Stojkówko	
61.	cmntarz przykościelny (katolicki)	XV – XX w.	Świelubie	Świelubie nr 23
62.	szkoła, ob. dom mieszkalny	1907 r.	Włóścibórz	Włóścibórz nr 16
63.	dwór, ob. dom pomocy społecznej	poł. XIX – pocz. XX w.	Włóścibórz	Włóścibórz nr 41
64.	cmntarz poewangelicki (śródleśny)	poł. XIX w.	Włóścibórz	
65.	podwórze folwarczne	XIX / XX w.	Włóścibórz	
66.	dom mieszkalny	4 ćw. XIX w.	Wrzosowo	Wrzosowo nr 7
67.	gospoda / zajazd, ob. dom mieszkalny	4 ćw. XIX – l. 10/20. XX w.	Wrzosowo	Wrzosowo nr 10
68.	budynek gospodarczy	4 ćw. XIX – l. 10. XX w., przeb.	Wrzosowo	Wrzosowo nr 10
69.	stodoła	4 ćw. XIX – l. 10. XX w., przeb.	Wrzosowo	Wrzosowo nr 10
70.	dom mieszkalny		Wrzosowo	Wrzosowo nr 16
71.	dom mieszkalny	XIX/XX w., przeb. po 2000 r.	Wrzosowo	Wrzosowo nr 26
72.	dom mieszkalny	4 ćw. XIX w.	Wrzosowo	Wrzosowo nr 27e
73.	dom mieszkalny	1 ćw. XX w., przeb.	Wrzosowo	Wrzosowo nr 33
74.	budynek inwentarski - obora	pocz. XX w.	Wrzosowo	Wrzosowo nr 35
75.	stodoła	poł. XIX w., przeb.	Wrzosowo	Wrzosowo nr 35
76.	budynek inwentarski - obora	pocz. XX w.	Wrzosowo	Wrzosowo nr 35
77.	stodoła	poł. XIX w., przeb.	Wrzosowo	Wrzosowo nr 35
78.	dworzec kolejowy	ok. 1910 r.	Wrzosowo	Wrzosowo nr 62
79.	stacja kolejowa	2 poł. XIX - pocz. XX w.	Wrzosowo	Wrzosowo nr 62
80.	cmntarz ewangelicki, ob. komunalny	ok. 1930 r.	Wrzosowo	
81.	kostnica, ob. budynek gospodarczy	ok. 1930 r.	Wrzosowo	
82.	układ przestrzenny wsi - owalnica - wielodrożnica	XIII - XX w.	Wrzosowo	
83.	podwórze folwarczne	XIX / XX w.	Wrzosowo	

➤ Walory krajobrazowe

Krajobraz gminy Dygowo stanowi harmonijne połączenie elementów naturalnych i kulturowych, ukształtowanych przez procesy młodoglacjalne oraz wielowiekową działalność człowieka.

Dominującym typem rzeźby jest rozległa wysoczyzna moreny dennej, rozcięta dolinami Parsęty, Pyszki i Olszynki, a także licznymi obniżeniami wytopiskowymi i dolinkami erozyjnymi, które nadają przestrzeni wyraźnie płatowy charakter. W krajobrazie szczególnie wyróżniają się formy kemowe i pagórkowate wzgórza, m.in. w rejonie Stramnicy, Stojkowa czy Bardów, a także strome, miejscami ponad 30-stopniowe zbocza doliny Parsęty, której przekrój przechodzi od V-kształtnego do szerokiego, zbliżonego do litery U w kierunku północnym.

Mozaikę terenu wzbogacają śródpolne oczka wodne, torfowiska przejściowe i wysokie oraz małe ciek, które podkreślają młodoglacjalny charakter ukształtowania. Pokrycie terenu – z przewagą rozległych pól uprawnych, łąk i pastwisk – tworzy rozległe krajobrazy otwarte, lokalnie przełamywane przez enklawy leśne, zadrzewienia śródpolne i dolinne, szczególnie w rejonie Pyszki, Olszynki, Połomina i na północny zachód od Świelubia. W północnej części gminy większy udział mają mozaiki siedlisk naturalnych i półnaturalnych, podczas gdy południe i wschód charakteryzuje bardziej intensywne rolnictwo.

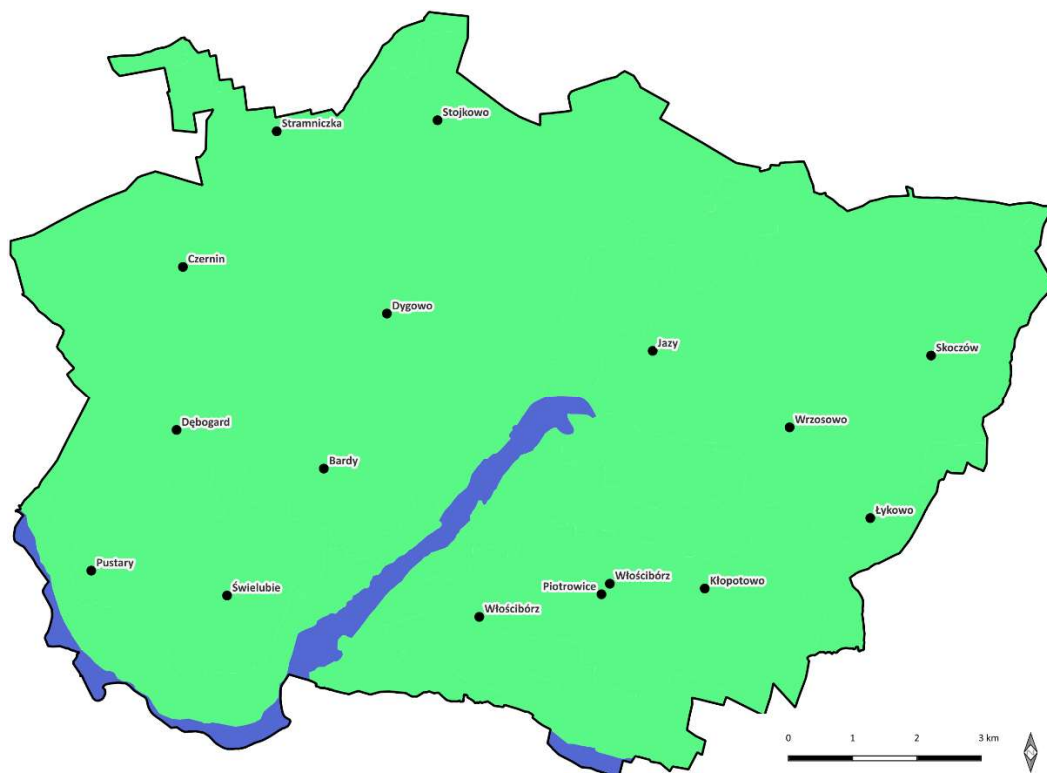
W strukturę krajobrazu wpisują się elementy kulturowe: tradycyjna zabudowa wiejska, zachowane układy ruralistyczne, pojedyncze aleje przydrożne czy relikty dawnych założeń parkowych, choć wiele z nich uległo przekształceniom lub degradacji, co ogranicza ich współczesną wartość kompozycyjną. Mimo to, historyczne formy zagospodarowania nadal odgrywają ważną rolę w kształtowaniu tożsamości przestrzeni, a ich obecność – obok naturalnej różnorodności terenu

i roślinności – tworzy krajobraz o wysokich walorach estetycznych i przyrodniczych, charakterystyczny dla Pomorza Środkowego.

Typy rzeźby terenu

Rzeźba terenu gminy Dygowo, ukształtowana w wyniku procesów glacialnych i peryglacialnych zlodowacenia bałtyckiego, charakteryzuje się znacznym zróżnicowaniem, mimo przewagi terenów wysoczyznowych. Wyróżnić można dwa dominujące typy krajobrazów geomorfologicznych:

- **krajobrazy dolin** – obejmują wydłużone, wyraźnie zarysowane w terenie obniżenia o genezie erozyjno-denudacyjnej, zwykle płaskodenne lub o łagodnie pofalowanym dnie. W gminie Dygowo występują one przede wszystkim wzdłuż doliny rzeki Parsęty i obejmują ok. 3,2% terenu. Krajobrazy dolinne odznaczają się także obecnością wilgotnych łąk, torfowisk przejściowych, podmokłości oraz zadrzewień łągowych, które nadają im wysoki potencjał przyrodniczy i krajobrazowy. Obszary te odgrywają kluczową rolę hydrologiczną – są naturalnymi korytarzami spływu wód powierzchniowych, strefami infiltracji i retencji oraz korytarzami migracyjnymi fauny, co nadaje im znaczenie ponadlokalne.
- **krajobrazy równinne** – charakteryzujące się rozległymi terenami płaskimi lub prawie całkowicie poziomymi (nachylenie do 3°), stanowią ok. 96,8% terenu gminy i pokrywają pozostałą część jej obszaru. Są to głównie powierzchnie moreny dennej i zbudowane z glin zwałowych, piasków oraz żwirów, ukształtowane w końcowej fazie ostatniego zlodowacenia. Obszary te charakteryzują się stosunkowo jednolitą rzeźbą, z dużymi powierzchniami zniwelowanymi, predysponowanymi do intensywnego użytkowania rolniczego – ryc. 28.

OZNACZENIA

□ gmina Dygowo ● nazwy miejscowości

Typy rzeźby terenu

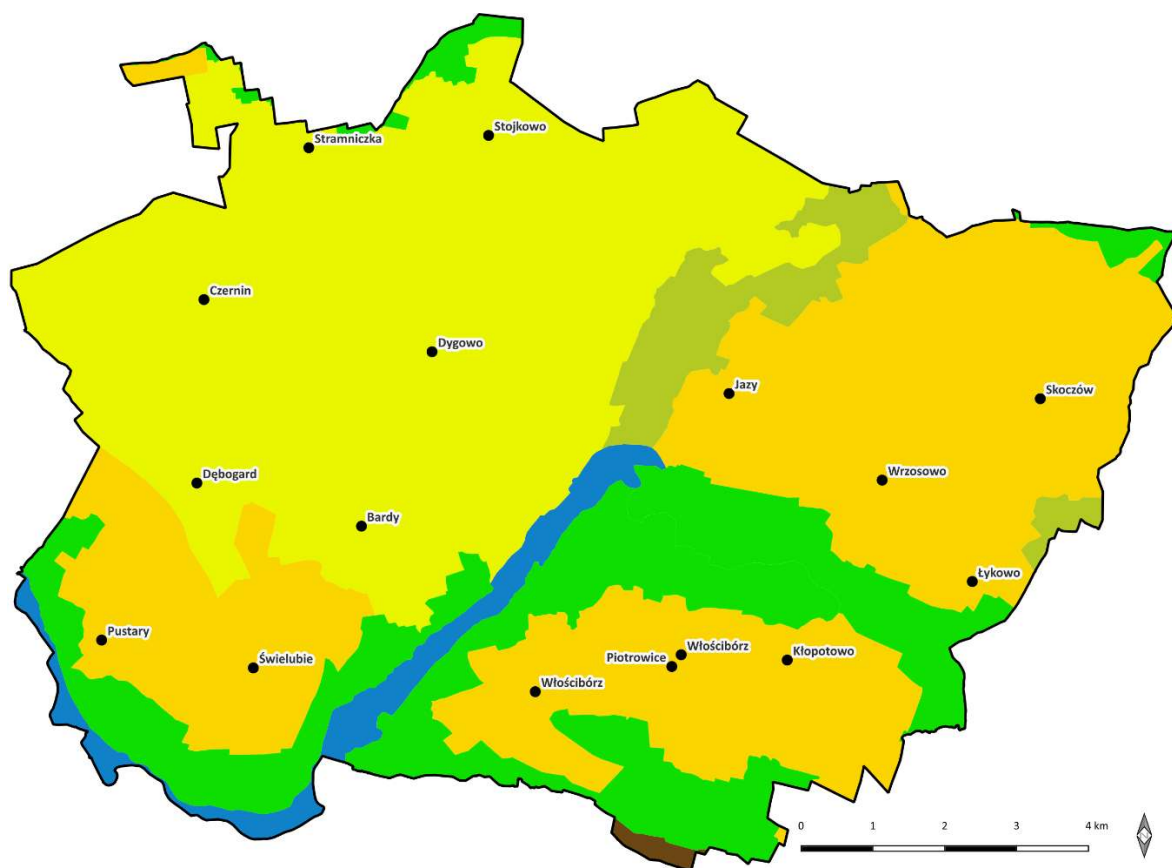
■ Krajobrazy dolin ■ Krajobrazy równinne

Rycina 28. Typy rzeźby terenu w gminie Dygowo. Źródło: projekt „Audytu krajobrazowego województwa zachodniopomorskiego”.

Klasyfikacja topologiczna krajobrazów

Analiza poszczególnych typów krajobrazu wykazała, największą powierzchnię gminy zajmują **krajobrazy wiejskie typu 6d i 6e**, obejmujące łącznie około **75,7%** jej obszaru. Są to krajobrazy zdominowane przez intensywnie użytkowane tereny rolnicze, z przewagą gruntów ornych. Drugim pod względem powierzchni komponentem są **krajobrazy leśne**, obejmujące około **17,2%** gminy. Występują głównie w centralnej i południowej części Dygowo. Na trzecim miejscu w strukturze krajobrazowej gminy znajdują się **tereny bagienno-łąkowe**, zajmujące około **7,1%** jej obszaru. Obejmują one głównie dna dolin Parsęty i Pyski – ryc.29.

Struktura krajobrazów gminy Dygowo ukazuje wyraźną dominację krajobrazów rolniczych, które uzupełniają kompleksy leśne oraz dolinne układy podmokłe o wysokiej wartości przyrodniczej. Mozaikowy charakter tych trzech typów krajobrazu tworzy złożony, wielofunkcyjny układ przestrzenny, w którym intensywna gospodarka rolna sąsiaduje z obszarami o wysokiej naturalności i unikatowych walorach ekologicznych. Taka struktura stanowi jednocześnie wyzwanie i szansę – wymaga zrównoważonego planowania przestrzennego i dbałości o zachowanie najcenniejszych komponentów przyrodniczych, przy jednoczesnej optymalizacji użytkowania terenów rolniczych.

OZNACZENIA

□ gmina Dygowo ● nazwy miejscowości

Typy krajobrazów

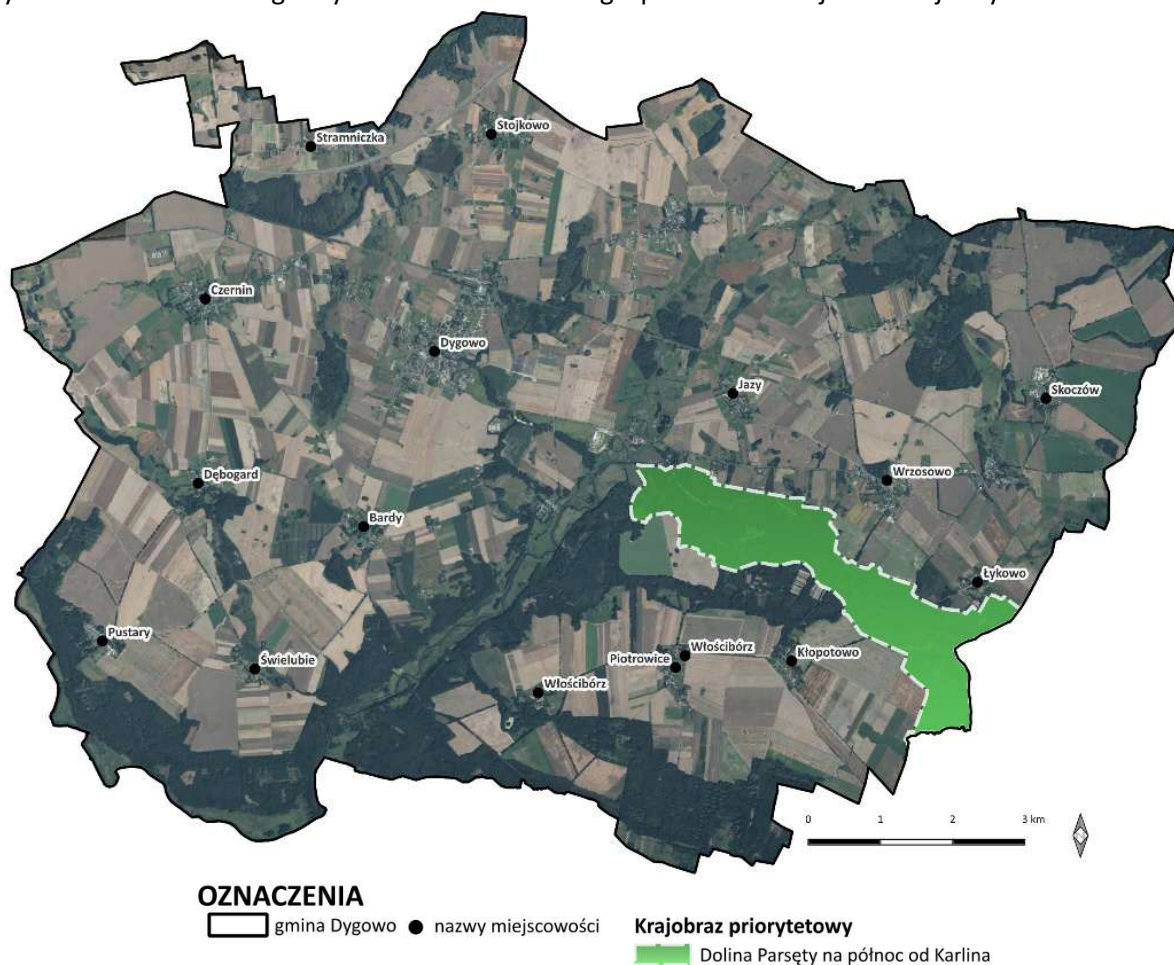
2a. Bagienno-łąkowe – głównie bezleśne.
Z udziałem ekstensywnie użytkowanych łąk.
2b. Bagienno-łąkowe – głównie bezleśne.
Z dominacją szuwarów i turzycowisk.
2d. Bagienno-łąkowe – głównie bezleśne.
Z dominacją torfowisk niskich.

3b. Leśne. Z przewagą siedlisk lasowych.
6d. Wiejskie. Z przewagą mozaikowo rozmieszczonych
użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości.
6e. Wiejskie. Z przewagą wielkoobszarowych
pól lub łąk i pastwisk.

Rycina 29. Typy krajobrazów w gminie Dygowo. Źródło: projekt „Audytu krajobrazowego województwa zachodniopomorskiego”

Krajobraz priorytetowy Dolina Parsęty na północ od Karlina

Na terenie gminy Dygowo zlokalizowana jest część krajobrazu priorytetowego **Dolina Parsęty na północ od Karlina**, wyznaczonego w ramach w ramach projektu nr RPZP.04.08.00-32-B002/19 „Audyt krajobrazowy województwa zachodniopomorskiego” współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020. Obszar ten obejmuje fragment szerokiej doliny Parsęty, jednego z najważniejszych cieków Pomorza Środkowego, znanego z naturalnego charakteru, wysokich walorów ekologicznych oraz znaczenia dla gospodarki wodnej i rekreacji – ryc. 30.

Rycina 30. Fragment krajobrazu priorytetowego **Dolina Parsęty na północ od Karlina** zlokalizowanego w granicach gminy Dygowo. Źródło: projekt „Audytu krajobrazowego województwa zachodniopomorskiego”

~ Walory przyrodnicze i krajobrazowe ~

Krajobraz ten jest przede wszystkim **krajobrazem leśnym**, związanym z wysoczyzną moreny płaskiej, poprzecinanej głęboko wciętą doliną Parsęty. Urozmaicona rzeźba terenu – z wysokimi krawędziami erozyjnymi, pagórkowatymi strefami krawędziowymi i lokalnymi wzniesieniami – tworzy wyjątkową mozaikę form geomorfologicznych typowych dla obszarów młodoglacjalnych. Dolina rzeki stanowi tu dominujący element przestrzenny, a wzdłuż jej biegu zachowały się liczne starorzecza, torfowiska oraz naturalne zbiorniki wodne.

Znaczną część krajobrazu zajmują **siedliska leśne i bagienne o najwyższej randze przyrodniczej**, z których wiele figuruje w załączniku I Dyrektywy Siedliskowej. Występują tu m.in. takie siedliska jak: grąd subatlantycki, łągi olszowe, łągi olszowo-jesionowe (91E0), żyzne i kwaśne buczyny, pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy, torfowiska przejściowe i trzęsawiska oraz ziołorośla nadrzeczne i górskie.

Obszar Doliny Parsęty jest również częścią kluczowego korytarza ekologicznego o znaczeniu ponadregionalnym, łączącego systemy przyrodnicze Pomorza Środkowego z obszarami nadmorskimi.

O wyjątkowych walorach przyrodniczych świadczy również fakt, że **aż 80% powierzchni krajobrazu pokrywa obszar Natura 2000 „Dorzecze Parsęty” PLH320007**, a około 70% porastają **lasy ochronne**. Teren stanowi miejsce bytowania wielu chronionych gatunków ptaków, w tym związanych z czystymi rzekami i mozaiką siedlisk nadrzecznych: **zimorodka, pliszki górskiej, brodzca piskliwego i brodzca samotnego**. Występują tu również rzadkie gatunki roślin, m.in. **dzięgiel litwor, podkolan biały, wiciokrzew pomorski**, szczególnie w rejonie Kłopotowa.

~ Dziedzictwo kulturowe i historyczne ~

Dolina Parsęty na badanym odcinku jest również krajobrazem o wyjątkowej wartości kulturowej. Na jego obszarze znajdują się liczne stanowiska archeologiczne i zabytkowe, dokumentujące wielowiekową historię zasiedlenia doliny rzeki. Najbardziej znane to **grodziska w Kłopotowie i Lubiechowie**, pochodzące z okresu od VIII do X wieku. Towarzyszą im pozostałości **cmentarzysk kurhanowych**, na których jeszcze w latach 20. XX wieku odkrywano groby szkieletowe. Wszystkie te obiekty wpisane są do rejestru zabytków i stanowią istotny element lokalnej tożsamości oraz potencjał dla rozwoju turystyki kulturowej.

~ Infrastruktura i funkcje społeczne ~

Dolina Parsęty pełni także ważne funkcje rekreacyjne, edukacyjne i krajobrazowe. Rzeka stanowi popularny **szlak kajakowy**, o dużych walorach widokowych i wysokim stopniu naturalności.

➤ Podsumowanie - ocena stanu zachowania walorów krajobrazowych oraz możliwości ich kształtowania

Krajobraz gminy Dygowo zachował w dużym stopniu cechy krajobrazu młodogłacialnego Pomorza Środkowego, ukształtowanego w wyniku procesów glacialnych i peryglacialnych zlodowacenia bałtyckiego, a następnie modyfikowanego przez wielowiekową działalność człowieka. Jego współczesny obraz stanowi harmonijne, choć miejscami osłabione, połączenie elementów przyrodniczych i kulturowych, typowe dla obszarów o dominującym użytkowaniu rolniczym.

Podstawową jednostką krajobrazową gminy jest rozległa wysoczyzna moreny dennej, rozcięta **doliną Parsęty** oraz **dolinami jej dopływów – Pyszki i Olszynki** – a także licznymi obniżeniami wytopiskowymi i drobnymi dolinkami erozyjnymi. Układ ten nadaje krajobrazowi wyraźnie mozaikowy, płatowy charakter, z naprzemiennym występowaniem krajobrazów otwartych, półotwartych i zamkniętych. Szczególnie wysokimi walorami krajobrazowymi odznacza się dolina Parsęty, której strome, miejscami ponad 30° zbocza, zróżnicowana szerokość dna doliny oraz obecność starorzeczy, łąk wilgotnych i zadrzewień łęgowych tworzą jedną z najcenniejszych struktur krajobrazowych gminy o znaczeniu ponadlokalnym.

Krajobraz dolinny, mimo że zajmuje niewielką część powierzchni gminy, charakteryzuje się wysokim stopniem naturalności i odporności wizualnej na przekształcenia. Pełni on jednocześnie kluczowe **funkcje ekologiczne i hydrologiczne**, stanowiąc główny korytarz ekologiczny oraz obszar retencji i infiltracji wód. Jego walory krajobrazowe zostały potwierdzone w ramach projektu *Audytu krajobrazowego województwa zachodniopomorskiego*, w którym fragment doliny Parsęty na północ od Karlina został wskazany jako **krajobraz priorytetowy**.

Pozostałą, dominującą część gminy zajmują krajobrazy równinno-wysoczyzny morenowej, w przeważającej mierze intensywnie użytkowane rolniczo. Są to krajobrazy otwarte, o dużych polach uprawnych, lokalnie przełamane przez kompleksy leśne, zadrzewienia śródpolne, pasy zieleni wzdłuż cieków oraz enklawy łąk i torfowisk. Tego typu krajobrazy, choć oceniane jako przeciętne pod względem estetycznym w ujęciu regionalnym, posiadają istotne znaczenie dla zachowania tożsamości przestrzennej gminy i stanowią charakterystyczny element krajobrazu rolniczego Pomorza Środkowego.

Ogólny stan zachowania walorów krajobrazowych gminy Dygowo należy ocenić jako **dobry**, z lokalnymi obszarami o wysokiej i bardzo wysokiej wartości krajobrazowej (dolina Parsęty, torfowisko „Stramniczka”, obszary leśno-dolinne), a także z obszarami o przeciętnych walorach estetycznych, lecz

istotnych funkcjonalnie i kulturowo. Najpoważniejszymi zagrożeniami dla jakości stanu zachowania krajobrazu są:

- postępująca fragmentacja przestrzeni rolniczej,
- likwidacja drobnych elementów zieleni krajobrazowej,
- rozproszona lokalizacja infrastruktury technicznej,
- rozproszona zabudowa na terenach otwartych.

Możliwości kształtowania i wzmacniania walorów krajobrazowych gminy wiążą się przede wszystkim z ochroną i odtwarzaniem ciągłości struktur przyrodniczych (dolin rzecznych, korytarzy ekologicznych, zadrzewień liniowych), zachowaniem mozaikowego charakteru użytkowania terenów rolnych oraz ochroną historycznych form zagospodarowania wsi. **Szczególnie istotne jest przeciwdziałanie monokulturze krajobrazowej, zarówno w rolnictwie, jak i w zabudowie, poprzez m.in. wprowadzanie zieleni towarzyszącej, zachowanie otwarc widokowych oraz kształtowanie stref przejściowych między terenami zabudowanymi a otwartymi.**

W kontekście planowania przestrzennego krajobraz gminy Dygowo stanowi zasób wymagający świadomej ochrony i ukierunkowanego kształtowania. Jego zachowanie w obecnej strukturze, przy jednoczesnym podnoszeniu jakości przestrzeni i estetyki krajobrazu, powinno stanowić jedno z kluczowych celów ustaleń planu ogólnego, zwłaszcza w odniesieniu do obszarów dolinnych, krajobrazów priorytetowych oraz stref o wysokiej wrażliwości wizualnej i ekologicznej.

3.2. OKREŚLENIE POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI POG DYGOWO

W przypadku braku uchwalenia planu ogólnego gminy Dygowo, dotychczas obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego utraci moc prawną. Wynika to z nowelizacji ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która przewiduje zastąpienie Studium nowym dokumentem – planem ogólnym, mającym rangę aktu prawa miejscowego. W praktyce oznaczać to będzie faktyczne zawieszenie możliwości prowadzenia jakichkolwiek nowych prac planistycznych na poziomie lokalnym. Taka sytuacja wiązałaby się z istotnymi konsekwencjami zarówno w wymiarze społecznym, inwestycyjnym, jak i środowiskowym.

Brak planu ogólnego oznaczałoby:

- niemożność uchwalania nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, co uniemożliwiłoby realizację zamierzeń inwestycyjnych zgodnych z potrzebami mieszkańców,
- niemożność wydawania decyzji o warunkach zabudowy dla nowych inwestycji, ponieważ zgodnie z nowymi przepisami decyzje WZ mogą być wydawane wyłącznie w wyznaczonych obszarach uzupełnienia zabudowy (OUZ), które może wskazać wyłącznie plan ogólny.

W wymiarze środowiskowym brak realizacji dokumentu może prowadzić do:

- nasilenia presji inwestycyjnej na tereny przyrodniczo cenne, ze względu na brak obowiązującego dokumentu wskazującego jednoznacznie dopuszczalne formy zagospodarowania;
- braku narzędzi do ochrony ciągłości ekologicznej – plan ogólny wyznacza strefy otwarte i zieleni, które pełnią funkcję korytarzy ekologicznych, terenów retencyjnych oraz buforów chroniących przed nadmierną urbanizacją;
- pogłębiania chaosu przestrzennego, prowadzącego do rozproszenia zabudowy, fragmentacji siedlisk, zwiększenia powierzchni utwardzonych i obniżenia retencji wodnej;
- wzrostu zagrożeń środowiskowych, takich jak niekontrolowany rozwój w strefach szczególnego zagrożenia powodzią;
- zwiększenia ryzyka degradacji torfowisk, mokradel i innych obszarów podmokłych, które pełnią kluczową funkcję retencyjną i filtracyjną, szczególnie istotną w kontekście zmian klimatycznych i lokalnych niedoborów wody;

- braku możliwości skutecznego planowania ochrony walorów krajobrazowych, co może prowadzić do utraty atrakcyjności turystycznej i osłabienia tożsamości przestrzennej gminy;
- utrudnień w realizacji celów klimatycznych i adaptacyjnych, w tym tworzenia zielono-niebieskiej infrastruktury oraz planowania przestrzeni odpornych na skutki zmian klimatu.

Brak realizacji POG Dygowo oznacza również utratę zdolności do koordynacji lokalnej polityki przestrzennej z dokumentami wyższego rzędu, w tym Planem zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego, a także z celami określonymi w Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 oraz w dokumentach krajowej polityki środowiskowej. Niewywiązywanie się z obowiązku sporządzenia planu ogólnego może prowadzić do rozbieżności w realizacji celów regionalnych, takich jak wzmacnianie odporności środowiskowej, rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury, poprawa dostępności komunikacyjnej oraz ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów przestrzennych i przyrodniczych.

W dłuższej perspektywie brak uchwalenia planu ogólnego gminy Dygowo mógłby doprowadzić do pogłębiającego się chaosu przestrzennego, osłabienia ochrony zasobów środowiskowych oraz fragmentacji cennych układów krajobrazowych i przyrodniczych. Tereny leśne, torfowiskowe i związane z wodami powierzchniowymi, a także obszary o wysokim potencjale krajobrazowym mogłyby ulec niekontrolowanej urbanizacji, co zwiększałoby ryzyko degradacji przestrzeni i utraty ciągłości ekologicznej. Brak przejrzystych zasad zagospodarowania mógłby także prowadzić do konfliktów przestrzennych, wzrostu kosztów infrastrukturalnych oraz ograniczenia dostępu mieszkańców do usług publicznych. W efekcie, niezrealizowanie planu ogólnego oznaczałoby osłabienie zdolności gminy do prowadzenia zrównoważonej polityki przestrzennej oraz skutecznej ochrony środowiska i jakości życia mieszkańców.

3.3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY, OGRANICZENIA ŚRODOWISKOWE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO POG DYGOWO W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŃNIA 2004 ROKU O OCHRONY PRZYRODY

Ogólny stan środowiska w gminie Dygowo można ocenić jako **dobry** (vide pkt. 3.1.7.) oraz stan ochrony środowiska przyrodniczego i krajobrazowego, w tym różnorodności biologicznej jest wysoki w obrębie omawianej gminy (vide pkt 3.1.8., 3.1.9., 3.1.10), co wynika przede wszystkim z dominującego rolniczego charakteru użytkowania terenu, niewielkiego stopnia urbanizacji oraz braku przemysłu ciężkiego i innych instalacji o znaczącym istotnie negatywnym oddziaływaniu na środowisko. Zabudowa koncentruje się głównie w miejscowości Dygowo oraz w większych wsiach, przy czym przeważają budynki zabudowy zagrodowej i jednorodzinnej. Zabudowa wielorodzinna i usługowo-produkcyjna występuje punktowo, w szczególności w Dygowie oraz w miejscowościach o genezie popegeerowskiej, takich jak Kłopotowo czy Pustary.

Dzięki dominującej funkcji rolniczej, większość obszaru gminy charakteryzuje się niskim poziomem antropopresji, a gospodarka przestrzenna prowadzona jest w sposób zrównoważony. Zarówno tereny rolnicze, jak i leśne są użytkowane zgodnie z zasadami ochrony różnorodności biologicznej i krajobrazowej. Niemniej jednak, na terenie gminy występują konkretne zagrożenia środowiskowe, które wymagają skutecznego przeciwdziałania i monitorowania.

Mimo korzystnego ogólnego stanu środowiska, na obszarze gminy występują istotne ograniczenia dla użytkowania i zagospodarowania terenu, wynikające z uwarunkowań przyrodniczych, hydrologicznych, geomorfologicznych oraz z zagrożeń środowiskowych, które powinny być uwzględniane w projekcie POG.

Ograniczenia dla użytkowania i zagospodarowania terenu w gminie Dygowo mają w przeważającej mierze charakter **lokalny i funkcjonalny**, wynikający z warunków przyrodniczych oraz dominującej gospodarki rolnej. Nie stanowią one bariery dla rozwoju gminy, lecz wymagają prowadzenia świadomej i zrównoważonej polityki przestrzennej, ukierunkowanej na ochronę gleb, wód, dolin rzecznych oraz stabilności rzeźby terenu. **Uwzględnienie tych ograniczeń w planie ogólnym pozwoli na**

zachowanie dobrego stanu środowiska przy jednoczesnym racjonalnym rozwoju funkcji osadniczych i gospodarczych.

~ Ograniczenia hydrologiczne i zagrożenie powodziowe ~

Zagrożenie powodziowe na terenie gminy Dygowo ma charakter lokalny i dotyczy przede wszystkim obszarów położonych w dolinie rzeki Parsęty oraz w rejonie rozlewisk Pyszki. Są to tereny o podwyższonym poziomie wód gruntowych, okresowo podtapiane, pełniące istotne funkcje retencyjne i przyrodnicze. **Obszary te charakteryzują się ograniczoną przydatnością dla zabudowy i intensywnego zagospodarowania**, natomiast predysponowane są do użytkowania ekstensywnego (łąki, pastwiska) oraz do zachowania i wzmacniania funkcji przyrodniczych. Wprowadzanie nowej zabudowy na terenach zagrożonych powodzią powinno być istotnie ograniczane lub całkowicie wykluczone.

~ Ograniczenia geomorfologiczne i zagrożenie denudacją ~

Na terenie gminy występują lokalnie obszary narażone na procesy denudacyjne, związane z dużym nachyleniem stoków, zwłaszcza na zboczach doliny Parsęty oraz w obrębie mniejszych dolin erozyjnych. Procesy te mogą mieć charakter naturalny, jednak są wzmacniane przez nieprawidłowe użytkowanie rolnicze, w szczególności przez orkę prowadzoną wzdłuż stoku. Takie zjawiska obserwowano m.in. w rejonie Dębogardu. Naturalną ochronę przed erozją stanowią kompleksy leśne porastające strome zbocza doliny Parsęty, których zachowanie ma kluczowe znaczenie dla stabilności rzeźby terenu. Obszary zagrożone denudacją wymagają ograniczenia intensywnego użytkowania rolniczego oraz preferowania trwałych użytków zielonych lub zalesień ochronnych.

~ Ograniczenia wynikające z ochrony gleb i wód ~

Istotnym czynnikiem ograniczającym sposób zagospodarowania terenu są zagrożenia związane z **zanieczyszczeniem gleb oraz wód powierzchniowych i podziemnych**, wynikające z intensyfikacji produkcji rolniczej. Niewłaściwe stosowanie nawozów mineralnych, gnojowicy oraz środków ochrony roślin może prowadzić do degradacji gleb, zmiany ich właściwości chemicznych oraz do spływu zanieczyszczeń do cieków i oczek wodnych. Spływy powierzchniowe mogą prowadzić do eutrofizacji cieków i oczek wodnych. **Szczególnie wrażliwe są zagłębienia bezodpływowe, torfowiska, śródpolne zbiorniki wodne oraz doliny rzeczne**, gdzie może dochodzić do nadmiernej eutrofizacji i zaburzenia równowagi ekosystemów wodnych.

Ograniczenie tego typu zagrożeń wymaga stosowania zasad dobrej praktyki rolniczej, właściwego dawkowania nawozów, zachowania stref buforowych wzdłuż cieków oraz promowania rolnictwa ekstensywnego i ekologicznego, zwłaszcza na terenach o wysokich walorach przyrodniczych. Rozwiązaniem jest wdrażanie zasad rolnictwa zrównoważonego oraz kontrola jakości wód.

Kolejnym istotnym problemem jest niedostateczna infrastruktura kanalizacyjna, szczególnie na terenach wiejskich. Brak systemowego odprowadzania ścieków prowadzi do ich zrzutu bezpośrednio do gruntu lub naturalnych odbiorników, co zwiększa ryzyko zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych. Kluczowym działaniem w tym zakresie jest rozbudowa sieci kanalizacyjnej oraz oczyszczalni ścieków, obejmujących wszystkie sołectwa.

~ Ograniczenia związane z przekształceniami antropogenicznymi ~

Na obszarze gminy nadal występują miejsca zdegradowane, związane z dawną działalnością wydobywczą (wzrostki torfu i surowców mineralnych), a także z nielegalnym składowaniem odpadów. Dzikie wysypiska, choć obecnie występują rzadziej niż w przeszłości, nadal stanowią lokalne źródła zanieczyszczeń gleb i wód, szczególnie w obrębie starych wyrobisk, nieczynnych cmentarzy ewangelickich, dawnych parków dworskich, a sporadycznie także na terenach cennych przyrodniczo. Obszary te wymagają działań rekultywacyjnych i powinny być wyłączane z intensywnego zagospodarowania do czasu przywrócenia ich funkcji przyrodniczych lub krajobrazowych. Większość z tych obszarów jest stabilna środowiskowo lub podlega procesom renaturalizacji. Wyjątek stanowi wyrobisko zlokalizowane na północ od Skoczowa (w kierunku zachodnim od Gąskowa), położone w bezpośrednim sąsiedztwie lasu bagiennego – jego dalsze niekontrolowane przekształcenia mogą stanowić zagrożenie dla lokalnych siedlisk hydrogenicznych. Jest to rozległy, nieczynny teren dawnego

wyrobiska piasku. Ze względu na brak rekultywacji, wyrobisko to stanowi czynny obszar degradacji terenu i przyczynia się do erozji, a także stwarza zagrożenie dla lokalnych siedlisk i gatunków związanych z sąsiednią strefą przyrzeczną z pobliską doliną Parsęty i środowiskiem wodno-leśnym.

~ Ograniczenia akustyczne i uciążliwości zapachowe ~

Lokalne ograniczenia w zagospodarowaniu terenu wynikają również z oddziaływań akustycznych, występujących głównie wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych oraz w sąsiedztwie obiektów produkcyjnych. Uciążliwości te mają znaczenie przede wszystkim dla zabudowy mieszkaniowej położonej w bezpośrednim sąsiedztwie dróg. Ograniczanie nowej zabudowy mieszkaniowej w pasach oddziaływania hałasu, a także stosowanie pasów zieleni izolacyjnej, stanowi podstawowy kierunek minimalizacji tego typu konfliktów.

Dodatковым czynnikiem ograniczającym komfort użytkowania przestrzeni są emisje odorów związane z chowem i hodowlą zwierząt. Uciążliwości zapachowe mają charakter okresowy, jednak mogą wpływać na możliwość lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej w bezpośrednim sąsiedztwie obiektów inwentarskich.

Hałas drogowy, zwłaszcza wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych, stanowi zagrożenie dla mieszkańców terenów przyległych do tras. Szczególnie uciążliwy jest hałas generowany przez ruch tranzytowy. Skuteczną metodą jego ograniczenia jest stosowanie ekranów akustycznych, zieleni izolacyjnej, zmiana przebiegu tras poza obszary zabudowane oraz modernizacja układu drogowego.

~ Ograniczenia wynikające z zanieczyszczenie powietrza i gospodarka niskoemisyjna ~

Jednym z głównych problemów jest emisja zanieczyszczeń do powietrza, wynikająca z indywidualnych, niskoemisyjnych źródeł ciepła, często wykorzystujących paliwa stałe. Zjawisko to, zwłaszcza w sezonie grzewczym, przyczynia się do pogorszenia jakości powietrza. Rozwiązaniem jest sukcesywne wdrażanie ekologicznych źródeł ciepła, w tym pomp ciepła, kotłów gazowych, czy instalacji fotowoltaicznych z systemami grzewczymi.

Emisja komunikacyjna najbardziej odczuwalna jest w pobliżu dróg, głównymi zanieczyszczeniami emitowanymi w związku z ruchem samochodowym są: tlenek i dwutlenek węgla, węglowodory, tlenki azotu, pyły zawierające metale ciężkie, pyły ze ścierania się nawierzchni dróg i opon samochodowych.

Zagrożenia pochodzenia naturalnego i antropogenicznego w gminie Dygowo wraz ze wskazaniem ich możliwości minimalizacji opisano **w tabeli 9** niniejszej prognozy.

Środowisko naturalne gminy Dygowo stanowi jeden z jej najważniejszych zasobów i elementów tożsamości lokalnej. Gmina położona jest w dorzeczu rzeki Parsęty, która wraz z łąkami i lasami, tworzy cenny układ przyrodniczy o wysokich walorach krajobrazowych i ekologicznych. Na terenie gminy Dygowo występuje wiele cennych form ochrony przyrody, które podkreślają wysoką wartość przyrodniczą gminy i stanowią istotny potencjał dla rozwoju edukacji ekologicznej oraz turystyki przyrodniczej. Duży udział terenów rolnych, zadrzewień i obszarów otwartych wpływa pozytywnie na środowisko oraz bioróżnorodność. W związku z tym jakość powietrza w gminie utrzymuje się na dobrym poziomie. Mimo to ważnym kierunkiem działań jest wspieranie rozwoju energetyki odnawialnej i efektywności energetycznej. Działania te przyczynią się do ograniczenia emisji zanieczyszczeń powietrza i dalszej poprawy jakości życia mieszkańców. Rozwój instalacji OZE, takich jak farmy wiatrowe czy fotowoltaiczne, może powodować jednak konflikty przestrzenne i środowiskowe, szczególnie w rejonach o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych. Dla ochrony tych obszarów wskazane jest wykluczenie ich z lokalizacji tego typu inwestycji.

W związku z obecnością rzeki Parsęty na terenie gminy występuje także zagrożenie i ryzyko powodziowe. Przekłada się to na potrzebę rozwoju działań z zakresu racjonalnej gospodarki wodnej, w tym retencjonowania wód opadowych oraz systemów małej retencji. W obliczu obserwowanych zmian klimatu, w tym coraz częstszych zjawisk ekstremalnych, takich jak susze czy intensywne opady, konieczne jest zwiększenie odporności gminy poprzez inwestycje w infrastrukturę przeciwdziałającą tym zjawiskom oraz działania adaptacyjne.

Gmina Dygowo posiada znaczący potencjał środowiskowy wynikający z położenia w dorzeczu Parsęty oraz obecności cennych ekosystemów wodnych i leśnych. Występowanie licznych form ochrony przyrody podkreśla konieczność prowadzenia zrównoważonej polityki przestrzennej, łączącej rozwój z troską o środowisko. Jednocześnie zły stan wód powierzchniowych wskazuje na potrzebę działań naprawczych w zakresie gospodarki wodnej i retencji. Realizacja POG powinna pomagać w kontynuacji działań zgodnych z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry oraz Planem zarządzania ryzykiem powodziowym, obejmujących renowację zbiorników retencyjnych, modernizację sieci wodno-kanalizacyjnych i rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury.

Zagrożeniem dla krajobrazu i środowiska w dolinie rzeki Parsęty jest niekontrolowany rozwój turystyki i zabudowy letniskowej. Presja inwestycyjna w tym obszarze może prowadzić do degradacji walorów przyrodniczych i krajobrazowych. W celu przeciwdziałania negatywnym skutkom, konieczne jest przeprowadzenie analizy chłonności środowiska, określenie pojemności turystycznej i wyznaczenie stref ograniczonego dostępu do zabudowy. Istotne jest również ukierunkowanie ruchu turystycznego na wyznaczone ścieżki i obszary rekreacyjne.

W „Audycie krajobrazowym województwa zachodniopomorskiego” wskazano na dodatkowe zagrożenia dla krajobrazów priorytetowych, takie jak erozja gleb, osuszanie torfowisk, fragmentacja siedlisk, a także niekontrolowana urbanizacja i techniczna infrastruktura ingerująca w naturalne układy przestrzenne. Dla dziedzictwa kulturowego szczególnie niebezpieczne są degradacje historycznych układów osadniczych i architektonicznych.

W zakresie fizjonomii krajobrazu problem stanowi chaos przestrzenny, przypadkowa zabudowa, dominujące obiekty wysokościowe, a także zanikanie elementów regionalnej tożsamości kulturowej.

Dla zapewnienia ładu przestrzennego i zachowania wartości krajobrazowych niezbędne jest prowadzenie polityki przestrzennej zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Wycinki drzew powinny być prowadzone z zachowaniem ostrożności, a zabudowa mieszkaniowa planowana w sposób zapobiegający presji inwestycyjnej na obszary przyrodniczo cenne.

Podsumowując, środowisko gminy Dygowo pozostaje w relatywnie dobrym stanie, jednak wymaga stałego monitorowania oraz wdrażania kompleksowych działań zapobiegawczych. Modernizacja systemów grzewczych i kanalizacyjnych, właściwe wyznaczenie obszarów pod funkcje osadnicze i gospodarcze, ochrona krajobrazów oraz racjonalna gospodarka rolna i przestrzenna stanowią klucz do zachowania i poprawy jakości środowiska na obszarze gminy.

4. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZOWANEGO POG ORAZ SPOSOBU W JAKI TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Projekt planu ogólnego został opracowany z uwzględnieniem celów ochrony środowiska, które określone zostały w obowiązujących różnego rodzaju dokumentach, dotyczących ochrony środowiska, ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

4.1. POZIOM MIĘDZYNARODOWY

➤ Przekształcamy nasz świat: Agenda 2030 na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju ONZ

Dokument: Przekształcamy nasz świat: Agenda 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju (Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development) 1 przyjęty w 2015 roku przez wszystkie 193 państwa członkowskie Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ) to program działań o globalnym zakresie i znaczeniu, definiujący model zrównoważonego rozwoju na poziomie całego globu.

Zgodnie z Agendą 2030 współczesny wysiłek modernizacyjny powinien koncentrować się na wyeliminowaniu ubóstwa we wszystkich jego przejawach, przy równoczesnej realizacji szeregu celów gospodarczych, społecznych i środowiskowych. Agenda 2030 ma charakter uniwersalny i horyzontalny

– obejmuje 17 celów zrównoważonego rozwoju (SDGs) oraz powiązanych z nimi 169 zadań, które oddają trzy wymiary zrównoważonego rozwoju – gospodarczy, społeczny i środowiskowy.

W ramach Agendy 2030 zakłada się m.in.:

- Zapewnienie wszystkim ludziom w każdym wieku zdrowego życia oraz promowanie dobrobytu (cel 3.);
- Zapewnienie wszystkim ludziom dostępu do wody i warunków sanitarnych poprzez zrównoważoną gospodarkę zasobami wodnymi (cel 6.);
- Zapewnienie wszystkim dostępu do źródeł stabilnej, zrównoważonej i nowoczesnej energii po przystępnej cenie (cel 7.);
- Podjęcie pilnych działań w celu przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom (cel 13.);
- Ochronę, przywrócenie oraz promowanie zrównoważonego użytkowania ekosystemów lądowych, zrównoważonego gospodarowania lasami, zwalczanie pustynnienia, powstrzymanie i odwracanie procesu degradacji gleby oraz powstrzymanie utraty różnorodności biologicznej (cel 15.).

Projekt Planu Ogólnego Gminy Dygowo zakłada realizację powyższych postanowień w poprzez wyznaczenie odpowiednich stref planistycznych, w tym stref z zakazem zabudowy, wyznaczenie stref pod rozwój OZE, a także przez odpowiednie gminne standardy urbanistyczne, odpowiadające specyfice przestrzennej, przyrodniczej i krajobrazowej gminy.

➤ **Europejski Zielony Ład**

Europejski Zielony Ład²⁹, przyjęty został 11 grudnia 2019 roku jako pakiet inicjatyw politycznych, którego celem jest skierowanie UE na drogę transformacji ekologicznej, a ostatecznie – osiągnięcie neutralności klimatycznej do roku 2050.

Komisja Europejska przyjęła pakiet wniosków ustawodawczych mających dostosować unijną politykę klimatyczną, energetyczną, transportową i podatkową na potrzeby realizacji celu, jakim jest ograniczenie emisji gazów cieplarnianych netto do 2030 roku o co najmniej 55% w porównaniu z poziomem z 1990 roku, w tym w szczególności:

- Osiągnięcie neutralności klimatycznej do roku 2030 i 2050;
- Dostarczanie czystej, przystępnej cenowo i bezpiecznej energii;
- Zmobilizowanie sektora przemysłu na rzecz czystej gospodarki o obiegu zamkniętym;
- Ochrona i odbudowa ekosystemów i bioróżnorodności;
- Zerowy poziom emisji zanieczyszczeń na rzecz nietoksycznego środowiska;
- Budowanie i remontowanie w sposób oszczędzający energię i zasoby;
- Przyspieszenie przejścia na zrównoważoną i inteligentną mobilność;

Projekt Planu Ogólnego Gminy Dygowo zakłada realizację powyższych postanowień w poprzez wyznaczenie odpowiednich stref planistycznych, w tym stref z zakazem zabudowy, wyznaczenie stref pod rozwój OZE, a także przez odpowiednie gminne standardy urbanistyczne, odpowiadające specyfice przestrzennej, przyrodniczej i krajobrazowej gminy.

➤ **Unijny program działań w zakresie środowiska do 2030 r. (8. EAP)**

Przyjęty w kwietniu 2022 roku 8. program działań w zakresie środowiska³⁰ wyznacza ramy polityki i działań środowiskowych do 2030 r. Program ma na celu przyspieszenie transformacji ekologicznej w kierunku neutralnej dla klimatu, zrównoważonej, nie toksycznej, zasobooszczędnej, bazującej na energii ze źródeł odnawialnych, odpornej i konkurencyjnej gospodarki o obiegu zamkniętym w sposób

²⁹ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Europejski Zielony Ład (Bruksela, dnia 11.12.2019 r.; COM(2019) 640 final)

³⁰ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/591 z dnia 6 kwietnia 2022 r. w sprawie ogólnego unijnego programu działań w zakresie środowiska do 2030 r. (Dz.U.UE.L.2022.114.22)

sprawiedliwy, równy i sprzyjający włączeniu społecznemu, a także ochronę, odbudowę i poprawę stanu środowiska, między innymi poprzez powstrzymanie i odwrócenie procesu utraty różnorodności biologicznej. Wspiera on i wzmacnia zintegrowane podejście do polityki i wdrażania, opierając się na Europejskim Zielonym Ładzie.

Długoterminowym (do 2050) celem programu jest zapewnienie dobrej jakości życia dla ludzi, z uwzględnieniem poziomów krytycznych dla planety w gospodarce dobrobytu, w której nic się nie marnuje, wzrost ma charakter regeneracyjny, osiągnięto neutralność klimatyczną w Unii, a nierówności znacznie zmniejszono.

8. EAP stanowi podstawę osiągnięcia celów środowiskowych i klimatycznych określonych w Agendzie 2030 ONZ i jej celach zrównoważonego rozwoju, a także celów, do osiągnięcia których dąży się na mocy wielostronnych umów środowiskowych i porozumień klimatycznych.

Program wskazuje następujących sześć priorytetowych celów tematycznych dla UE i krajów członkowskich do roku 2030:

- ograniczenie emisji gazów cieplarnianych oraz jednoczesne wzmocnienie ich pochłaniania przez naturalne pochłaniacze w Unii, aby osiągnąć unijny cel redukcji emisji gazów cieplarnianych do 2030 r.;
- stałe postępy we wzmacnianiu i uwzględnianiu zdolności przystosowawczych, w tym na podstawie podejść ekosystemowych, wzmacnianiu odporności i adaptacji oraz ograniczaniu podatności środowiska, społeczeństwa i wszystkich sektorów gospodarki na zmianę klimatu, a jednocześnie skuteczniejsze zapobieganie klęskom żywiołowym związanym z klimatem i pogodą oraz zwiększanie gotowości na nie;
- dążenie do gospodarki dobrobytu, która oddaje planecie więcej niż z niej czerpie, oraz przyspieszenie przejścia na nietoksyczną gospodarkę o obiegu zamkniętym, w której wzrost ma charakter regeneracyjny, zasoby wykorzystuje się w sposób efektywny i zrównoważony oraz stosuje się hierarchię postępowania z odpadami;
- dążenie do osiągnięcia zerowego poziomu emisji zanieczyszczeń, w tym w odniesieniu do szkodliwych substancji chemicznych, aby uzyskać nietoksyczne środowisko, w tym powietrze, wodę, glebę, również w odniesieniu do zanieczyszczenia świetlnego i zanieczyszczenia hałasem, oraz ochrona zdrowia i dobrostanu ludzi, zwierząt i ekosystemów przed zagrożeniami i negatywnymi skutkami związanymi ze środowiskiem;
- ochrona, zachowanie i przywrócenie różnorodności biologicznej w środowisku lądowym i morskim oraz różnorodności biologicznej wód śródlądowych na obszarach chronionych i poza nimi poprzez, między innymi, zatrzymanie i odwrócenie procesu utraty różnorodności biologicznej oraz poprawę stanu ekosystemów i ich funkcji oraz świadczonych przez nie usług, a także poprzez poprawę stanu środowiska, zwłaszcza powietrza, wody i gleby, jak również poprzez zwalczanie pustynnienia i degradacji gleby;
- promowanie środowiskowych aspektów zrównoważoności i znaczne ograniczenie największych presji środowiskowych i klimatycznych związanych z produkcją i konsumpcją unijną, w szczególności w obszarze energii, przemysłu, budownictwa i infrastruktury, mobilności, turystyki, handlu międzynarodowego i systemu żywnościowego.

Projekt Planu Ogólnego Gminy Dygowo zakłada realizację powyższych postanowień w poprzez wyznaczenie odpowiednich stref planistycznych, w tym stref z zakazem zabudowy, wyznaczenie stref pod rozwój OZE, a także przez odpowiednie gminne standardy urbanistyczne, odpowiadające specyfice przestrzennej, przyrodniczej i krajobrazowej gminy.

➤ Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030

Europejska Strategia Bioróżnorodności do 2030 r.4 określona nazwą „Przywracanie przyrody do naszego życia” została opublikowana przez Komisję Europejską w dniu 20 maja 2020 r.

Strategia ta stanowiąc kluczowy element Europejskiego Zielonego Ładu jest wszechstronnym, ambitnym i długoterminowym planem mającym na celu ochronę przyrody i odwrócenie procesu degradacji ekosystemów. Głównym celem strategii jest odbudowa bioróżnorodności w Europie do 2030 r. poprzez zastosowanie konkretnych działań i wypełnienie zobowiązań.

Celem strategii jest zapewnienie, aby do 2030 r. europejska różnorodność biologiczna, obejmująca geny, gatunki i ekosystemy, weszła na ścieżkę regeneracji z korzyścią dla przyrody, ludzi i klimatu. W tym celu ustanowione zostały kompleksowe ramy zobowiązań i działań z myślą o walce z głównymi przyczynami utraty różnorodności biologicznej, które korespondować mają z założeniami unijnej strategii „od pola do stołu” – poprzez wzajemne uzupełnianie się i doprowadzenie do zbliżenia do siebie przyrody, rolników, przedsiębiorstw i konsumentów.

W strategii na rzecz bioróżnorodności określono szereg celów i zobowiązań, które mają zostać zrealizowane najpóźniej do 2030 r. i które dotyczą czterech głównych obszarów:

1. Spójna sieć obszarów chronionych:
 - objęcie ochroną prawną co najmniej 30% unijnych obszarów lądowych i 30% unijnych obszarów morskich i wprowadzenia korytarzy ekologicznych w ramy realnej transeuropejskiej sieci Natura;
 - objęcie ochroną ścisłą co najmniej 30% obszarów chronionych w UE, w tym wszystkie lasy pierwotne i starodrzewy;
 - zapewnienie skutecznego zarządzania wszystkimi obszarami chronionymi, umożliwiając określenie jasnych celów i środków ochrony oraz ich odpowiednie monitorowanie;
2. Unijny plan odbudowy zasobów przyrodniczych:
 - zaproponowanie prawnie wiążących celów UE w zakresie odbudowy zasobów przyrodniczych, które to cele będą objęte oceną skutków;
 - przywrócenie istotnych obszarów zdegradowanych i bogatych w węgiel ekosystemów;
 - zapewnienie, aby ochrona lub stan siedlisk i gatunków nie wykazywały oznak pogorszenia, a także, aby co najmniej 30% siedlisk lub gatunków o nieodpowiednim stanie zachowania osiągnęło właściwy stan lub wykazywało co najmniej pozytywną tendencję;
 - odwrócenie spadku liczebności owadów zapylających;
 - ograniczenie o 50% stosowania pestycydów chemicznych i związanego z tym ryzyka, a także ograniczenie o 50% stosowania bardziej niebezpiecznych pestycydów;
 - objęcie co najmniej 25% gruntów rolnych rolnictwem ekologicznym i znaczące podwyższenie poziomu stosowania praktyk agroekologicznych;
 - rekultywacja znacznych obszarów z zanieczyszczoną glebą;
 - zasadzenie, z poszanowaniem zasad ekologicznych, 3 mld drzew z myślą o różnorodności biologicznej;
 - przywrócenie co najmniej 25 000 km rzek do stanu swobodnego przepływu;
 - ograniczenie o 50% liczby gatunków z „czerwonej księgi”, którym zagrażają inwazyjne gatunki obce;
 - ograniczenie o 50% utraty składników odżywczych, co doprowadzi do ograniczenia stosowania nawozów o co najmniej 20%;
 - wspieranie miast mających co najmniej 20 tys. mieszkańców we wdrażaniu ambitnych planów zazieleniania obszarów miejskich;
 - wyeliminowanie lub zminimalizowanie negatywnych skutków działalności połowowej i wydobywczej na wrażliwe gatunki i siedliska;
 - wyeliminowanie przyłowy gatunków morskich lub jego ograniczenie do poziomu umożliwiającego ich odbudowę i zachowanie;
3. Umożliwienie zmiany transformacyjnej:
 - wprowadzenie nowych unijnych ram zarządzania różnorodnością biologiczną;
 - przyspieszenie wdrażania i egzekwowania prawodawstwa UE w dziedzinie ochrony środowiska;
 - opieranie się na angażującym podejściu do ochrony różnorodności biologicznej, ukierunkowanie inwestycji na ekologiczną odbudowę gospodarki i stosowanie

rozwiązań opartych na zasobach przyrody, poprawa wiedzy, edukacji i umiejętności z myślą o ochronie i odbudowie różnorodności biologicznej;

4. Ambitny światowy program na rzecz różnorodności biologicznej:

- współpracę z partnerami o podobnych poglądach w ramach koalicji o wysokim poziomie ambicji na rzecz różnorodności biologicznej;
- wykorzystywanie działań zewnętrznych do wspierania ochrony i odbudowy różnorodności biologicznej.

Projekt Planu Ogólnego Gminy Dygowo zakłada realizację powyższych postanowień w poprzez wyznaczenie odpowiednich stref planistycznych, w tym stref z zakazem zabudowy, na terenach cennych przyrodniczo, a także przez odpowiednie gminne standardy urbanistyczne, odpowiadające specyfice przestrzennej, przyrodniczej i krajobrazowej gminy.

➤ **Strategia w zakresie przystosowania do zmiany klimatu**

W dniu 24 lutego 2021 roku Komisja Europejska przyjęła nową Strategię w zakresie przystosowania do zmiany klimatu³¹ pn. „Budując Europę odporną na zmianę klimatu” określającą drogę przygotowania się na nieuniknione skutki zmiany klimatu i uzyskania odporności na zmianę klimatu do 2050 roku.

Celem strategii jest urzeczywistnienie wizji UE odpornej na zmianę klimatu do 2050 roku dzięki inteligentniejszemu, bardziej systematycznemu i szybszemu przystosowaniu się do zmiany klimatu oraz intensyfikacji działań międzynarodowych – zgodnie z założeniem, że należy przesunąć uwagę ze zrozumienia problemu na konieczność opracowania rozwiązań i przejść od planowania do wdrożenia. Strategia przyjmuje cztery główne założenia:

1. Inteligentniejsze przystosowanie się do zmiany klimatu: pogłębienie wiedzy i zarządzanie niepewnością:
 - przesuwanie granic wiedzy na temat przystosowania się do zmiany klimatu;
 - zapewnienie danych dotyczących ryzyka i strat związanych ze zmianą klimatu oraz wyższa jakość takich danych;
 - przekształcenie platformy przystosowania się do zmiany klimatu (Climate-ADAPT) w autorytatywną europejską platformę ds. przystosowania się do zmiany klimatu;
2. Działania adaptacyjne o charakterze bardziej systemowym: wspieranie rozwoju polityki na wszystkich szczeblach i we wszystkich sektorach:
 - udoskonalenie strategii i planów w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu;
 - wspieranie lokalnej, indywidualnej i sprawiedliwej odporności;
 - uwzględnienie kwestii odporności na zmianę klimatu w ramach krajowej polityki budżetowej;
 - propagowanie przystosowania się do zmiany klimatu za pomocą rozwiązań opartych na zasobach przyrody;
3. Szybsze przystosowanie się do zmiany klimatu: ogólne przyspieszenie przystosowania się do zmiany klimatu:
 - przyspieszenie wprowadzania rozwiązań w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu;
 - zmniejszanie zagrożenia związanego ze zmianą klimatu;
 - usunięcie luki w ochronie przed skutkami klimatu;
 - zapewnienie dostępu do wody słodkiej i stabilności zaopatrzenia w wodę słodką;
4. Intensyfikacja międzynarodowych działań na rzecz odporności na zmianę klimatu:
 - zwiększenie wsparcia na rzecz międzynarodowej odporności i gotowości na zmianę klimatu;

³¹ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Budując Europę odporną na zmianę klimatu – nowa Strategia w zakresie przystosowania do zmiany klimatu (Bruksela, dnia 24.02.2021 r.; COM(2021) 82 final)

- zwiększenie międzynarodowego finansowania na rzecz budowania odporności na zmiany klimatu;
- wzmocnienie globalnego zaangażowania i wymiany wiedzy w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu.

Projekt Planu Ogólnego Gminy Dygowo zakłada realizację powyższych postanowień w poprzez wyznaczenie odpowiednich stref planistycznych, w tym stref z zakazem zabudowy, na terenach cennych przyrodniczo oraz objętych zagrożeniem powodziowym, a także przez odpowiednie gminne standardy urbanistyczne, odpowiadające specyfice przestrzennej, przyrodniczej i krajobrazowej gminy, w tym wyższe niż wymagane przepisami wskaźniki dotyczące minimalnej powierzchni biologicznie czynnej.

➤ Europejska Konwencja Krajobrazowa

Europejska Konwencja Krajobrazowa, przyjęta we Florencji 20 października 2000 r. i ratyfikowana przez Polskę w 2004 r., stanowi pierwszy międzynarodowy dokument poświęcony w całości zagadnieniom krajobrazu. Jej celem jest promowanie ochrony, gospodarowania oraz planowania krajobrazu, a także wspieranie współpracy międzynarodowej w tej dziedzinie. Zgodnie z definicją zawartą w konwencji, krajobraz to „obszar postrzegany przez ludzi, którego charakter jest wynikiem działania i oddziaływania czynników przyrodniczych i/lub ludzkich”, co oznacza, że przedmiotem ochrony są zarówno krajobrazy o wysokich walorach estetycznych, jak i tereny zwyczajne, zdegradowane, wiejskie czy miejskie.

Konwencja nakłada na państwa sygnatariuszy obowiązek wdrażania polityki krajobrazowej na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym. Wymaga identyfikacji i oceny krajobrazów, tworzenia narzędzi służących ich ochronie i planowaniu, integracji kwestii krajobrazowych z innymi politykami publicznymi (w tym przestrzenną, środowiskową, społeczną i gospodarczą), a także edukacji krajobrazowej i aktywnego udziału społeczeństwa w procesach decyzyjnych.

Projekt Planu Ogólnego Gminy Dygowo zakłada realizację postanowień konwencji poprzez wyznaczenie stref otwartych i terenów o ograniczonej możliwości zabudowy, uwzględnienie obszarów o wysokich walorach widokowych oraz harmonijne wkomponowanie nowych inwestycji w istniejącą strukturę krajobrazowe. Dokument uwzględnia także wyniki audytu krajobrazowego województwa zachodniopomorskiego, w którym wskazano krajobrazy priorytetowe, a na terenie gminy (część krajobrazu priorytetowego *Dolina Parsęty na północ od Karlina*). Poprzez odpowiedni dobór stref planistycznych, gminnych standardów urbanistycznych oraz zachowanie wartości przyrodniczo-kulturowych krajobrazu, plan wpisuje się w cele i kierunki działań Europejskiej Konwencji Krajobrazowej, wspierając tym samym zrównoważony rozwój i lokalną tożsamość przestrzenną.

4.2. POZIOM KRAJOWY

➤ Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do 2020 r. (z perspektywą do 2030 r.)

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)³² (SOR) została przyjęta przez Radę Ministrów 14 lutego 2017 r. jako aktualizacja średniookresowej strategii rozwoju kraju, tj. Strategii Rozwoju Kraju 2020.

SOR jest kluczowym dokumentem na poziomie kraju w obszarze średnio- i długofalowej polityki rozwoju społeczno-gospodarczego. Głównym celem dokumentu jest „Tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym”.

³² Strategia na rzecz Odpowiedzialnego rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) przyjęta uchwałą nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (M.P. 2017 poz. 260)

W nowym modelu duże znaczenie dla rozwoju społeczno-gospodarczego mają uwarunkowania infrastrukturalne i środowiskowe. W ramach obszaru wpływającego na osiągnięcie celów Strategii: Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców, została przeprowadzona szczegółowa analiza i zaproponowane wskaźniki realizacji. Celem jest wzrost efektywności środowiskowego potencjału rozwoju, pozwalający na użytkowanie go dla zaspokojenia aktualnych potrzeb rozwojowych i wzrostu jakości życia oraz zachowania zasobów rozwojowych dla przyszłych pokoleń. Wymaga to wiedzy, innowacyjnego podejścia w rozwiązywaniu problemów oraz takiego gospodarowania zasobami nieodnawialnymi, aby można je było utrzymywać w optymalnym stanie.

Zakłada się działania w następujących obszarach:

- zwiększenie dyspozycyjnych zasobów wodnych i osiągnięcie wysokiej jakości wód;
- likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania;
- zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego;
- ochrona gleb przed degradacją;
- zarządzanie zasobami geologicznymi;
- gospodarka odpadami ;
- oddziaływanie na jakość życia w zakresie klimatu akustycznego i oddziaływania pól elektromagnetycznych;

Oczekiwane rezultaty działań obejmują:

- stopniowe zmniejszenie emisji zanieczyszczeń;
- zwiększenie ilości retencjonowanej wody do 15-20%;
- poprawę stanu jednolitych części wód;
- poprawę jakości zarządzania obszarami Natura 2000;
- zmniejszenie konfliktogenności ochrony zasobów przyrodniczych;
- wykorzystanie surowcowe odpadów komunalnych.

Projekt Planu Ogólnego Gminy Dygowo zakłada realizację powyższych postanowień w poprzez wyznaczenie odpowiednich stref planistycznych, w tym stref z zakazem zabudowy na terenach cennych przyrodniczo oraz objętych zagrożeniem powodziowym, wyznaczenie stref pod rozwój OZE a także przez odpowiednie gminne standardy urbanistyczne, odpowiadające specyfice przestrzennej, przyrodniczej i krajobrazowej gminy, w tym wyższe niż wymagane przepisami wskaźniki dotyczące minimalnej powierzchni biologicznie czynnej.

➤ **Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej (PEP2030)**

W dniu 16 lipca 2019 roku przyjęta została Polityka Ekologiczna Państwa 2030³³, która jest jedną z podstaw prowadzenia polityki ochrony środowiska w kraju, a także jedną ze strategii, stanowiących fundament zarządzania rozwojem kraju.

W systemie dokumentów strategicznych PEP2030 stanowi doprecyzowanie i operacjonalizację zapisów Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, dlatego też główny cel PEP2030, tj. „Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców”, został przeniesiony wprost z SOR. Cele szczegółowe PEP2030 zostały określone w odpowiedzi na zidentyfikowane w diagnozie najważniejsze trendy w obszarze środowiska, w sposób umożliwiający zharmonizowanie kwestii związanych z ochroną środowiska z potrzebami gospodarczymi i społecznymi.

Cele horyzontalne PEP2030 to:

- Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa.

³³ Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej przyjęta uchwałą nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r. w sprawie przyjęcia „Polityki ekologicznej państwa 2030 - strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej” (M.P. 2019 poz. 794)

- Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska.

Cele szczegółowe PEP2030 sformułowano następująco:

- Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.
- Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska.
- Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych.

Cele szczegółowe będą realizowane poprzez kierunki interwencji:

- zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód,
- likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania,
- ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb,
- przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej,
- zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu,
- wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,
- gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym,
- zarządzanie zasobami geologicznymi poprzez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa,
- wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT,
- przeciwdziałanie zmianom klimatu,
- adaptacja do zmian klimatu oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych,
- edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji,
- usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.

Projekt Planu Ogólnego Gminy Dygowo zakłada realizację powyższych postanowień w poprzez wyznaczenie odpowiednich stref planistycznych, w tym stref z zakazem zabudowy na terenach cennych przyrodniczo oraz objętych zagrożeniem powodziowym, wyznaczenie stref pod rozwój OZE a także przez odpowiednie gminne standardy urbanistyczne, odpowiadające specyfice przestrzennej, przyrodniczej i krajobrazowej gminy, w tym wyższe niż wymagane przepisami wskaźniki dotyczące minimalnej powierzchni biologicznie czynnej.

➤ **Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020)**

Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020) został przyjęty w dniu 29 października 2013 roku.

Głównym celem Planu jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmieniającego się klimatu. W ramach SPA2020 wskazano priorytetowe kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych na zmiany klimatu obszarach, takich jak: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna, zdrowie, energetyka, budownictwo i gospodarka przestrzenna, obszary zurbanizowane, transport, obszary górskie i strefy wybrzeża.

Mają temu służyć następujące cele szczegółowe:

- Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska;
- Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich;
- Cel 3. Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu;

- Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu;
- Cel 5. Stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu;
- Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu.

Projekt Planu Ogólnego Gminy Dygowo zakłada realizację powyższych postanowień w poprzez wyznaczenie odpowiednich stref planistycznych, w tym stref z zakazem zabudowy na terenach cennych przyrodniczo oraz objętych zagrożeniem powodziowym, wyznaczenie stref pod rozwój OZE, a także przez odpowiednie gminne standardy urbanistyczne, odpowiadające specyfice przestrzennej, przyrodniczej i krajobrazowej gminy, w tym wyższe niż wymagane przepisami wskaźniki dotyczące minimalnej powierzchni biologicznie czynnej.

4.3. POZIOM REGIONALNY

➤ Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (PGW Odra), przyjęty rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 11 października 2022 r. (Dz. U. poz. 2189), jest dokumentem planistycznym drugiego cyklu planistycznego wynikającym z Ramowej Dyrektywy Wodnej 2000/60/WE. Celem planu jest ochrona i poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych, osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego oraz zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi w dorzeczu Odry.

PGW Odra diagnozuje stan wód, identyfikuje zagrożenia oraz określa działania niezbędne do ograniczenia presji hydromorfologicznej, zanieczyszczeń obszarowych, punktowych oraz skutków zmian klimatu. W szczególności dokument kładzie nacisk na przeciwdziałanie zanieczyszczeniom rolniczym i komunalnym, poprawę retencji wodnej w krajobrazie oraz zachowanie naturalnych funkcji ekosystemów wodnych i przywodnych. Szczególną rolę przypisuje się również ochronie wód podziemnych, w tym zapobieganiu ich nadmiernemu poborowi oraz degradacji jakościowej.

Plan określa tzw. Jednolite Części Wód Powierzchniowych (JCWP) i Podziemnych, dla których przewidziano konkretne działania naprawcze, środki zaradcze oraz terminy osiągnięcia celów środowiskowych. Na terenie gminy Dygowo znajdują się jednolite części wód zlewni rzeki Parsęty oraz Pyszniczy, które objęte są obowiązkiem monitoringu oraz wdrażania działań naprawczych, w tym w zakresie ograniczania odpływu zanieczyszczeń ze źródeł rolniczych i bytowych.

Projekt Planu Ogólnego Gminy Dygowo zakłada realizację celów PGW Odra poprzez ochronę terenów przywodnych, ograniczenie presji inwestycyjnej w dolinach rzecznych, wyznaczenie stref buforowych i nienaruszalnych wzdłuż cieków, wspieranie rozwoju błękitno-zielonej infrastruktury oraz ograniczanie rozpraszania zabudowy na obszarach szczególnie narażonych na zagrożenia hydrologiczne. Plan wspiera również retencję krajobrazową poprzez zachowanie istniejących cieków, rowów, oczek wodnych i terenów podmokłych, co jest zgodne z priorytetami gospodarowania wodami w dorzeczu Odry.

➤ Program Ochrony Środowiska dla Województwa Zachodniopomorskiego 2030

Program Ochrony Środowiska dla Województwa Zachodniopomorskiego 2030 (z perspektywą do 2040 r.) jest dokumentem strategicznym określającym cele, kierunki działań oraz narzędzia polityki środowiskowej na poziomie regionalnym. Program oparty jest na diagnozie stanu środowiska województwa oraz analizie zagrożeń i wyzwań, w tym wynikających ze zmian klimatu, urbanizacji, presji inwestycyjnej, zanieczyszczeń powietrza, wody i gleby oraz utraty bioróżnorodności.

Celem głównym Programu jest poprawa jakości środowiska i zwiększenie odporności regionu na zmiany klimatu, przy równoczesnym wspieraniu zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego. Dokument wyznacza sześć celów szczegółowych:

1. poprawę jakości powietrza,
2. ochronę zasobów wodnych,

3. racjonalne gospodarowanie zasobami i odpadami,
4. ochronę przyrody i krajobrazu,
5. działania na rzecz klimatu oraz
6. poprawę jakości środowiska życia człowieka.

Cele te są realizowane poprzez konkretne zadania, których koordynację przewiduje się na poziomie samorządu województwa przy współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego.

Program podkreśla znaczenie planowania przestrzennego jako narzędzia wspierającego ochronę środowiska, w szczególności poprzez ograniczanie rozpraszania zabudowy, zachowanie ciągłości ekologicznej, wspieranie błękitno-zielonej infrastruktury oraz wdrażanie rozwiązań opartych na przyrodzie (nature-based solutions). Wskazuje też na konieczność integracji polityki środowiskowej z innymi sektorami, m.in. energetyką, transportem, rolnictwem i turystyką.

Projekt Planu Ogólnego Gminy Dygowo zakłada realizację celów Programu poprzez uwzględnienie działań na rzecz zachowania jakości powietrza i zasobów wodnych, ochronę i rozwój terenów cennych przyrodniczo oraz zapobieganie negatywnym skutkom zmian klimatu. Plan wspiera także zachowanie ciągłości systemów przyrodniczych, ochronę krajobrazu oraz minimalizację presji inwestycyjnej na tereny wrażliwe ekologicznie, zgodnie z priorytetami regionalnej polityki ochrony środowiska.

➤ **Program ochrony powietrza i planu działań krótkoterminowych dla strefy zachodniopomorskiej**

Program ochrony powietrza oraz plan działań krótkoterminowych dla strefy zachodniopomorskiej, przyjęty *uchwałą nr XXIX/426/21 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 14 września 2021 r., został opracowany na podstawie art. 91 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. 2025 r., poz. 647)* w celu poprawy jakości powietrza w regionie, w szczególności na obszarach, gdzie odnotowano przekroczenia dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń. Program diagnozuje główne źródła emisji zanieczyszczeń, określa poziomy substancji w powietrzu, wskazuje obszary problemowe oraz definiuje zestaw działań naprawczych wraz z harmonogramem ich realizacji.

W województwie zachodniopomorskim głównym problemem jest przekroczenie poziomów dopuszczalnych i docelowych pyłu zawieszonego PM10 oraz benzo(a)pirenu, których źródłem są przede wszystkim tzw. emisje niskie, związane z indywidualnym ogrzewaniem budynków (piece na paliwa stałe) oraz transportem drogowym. Dokument wskazuje działania naprawcze, takie jak: modernizacja źródeł ciepła, rozwój sieci ciepłowniczych, promowanie odnawialnych źródeł energii, poprawa efektywności energetycznej budynków, ograniczenie ruchu pojazdów spalinowych, rozwój transportu publicznego oraz działania edukacyjne.

Plan działań krótkoterminowych zawiera środki zapobiegawcze, które mają być podejmowane w okresach wysokich stężeń zanieczyszczeń, w tym czasowe ograniczenia aktywności na zewnątrz, informowanie mieszkańców o ryzyku zdrowotnym czy ograniczanie emisji z niektórych instalacji.

Projekt Planu Ogólnego Gminy Dygowo zakłada realizację celów programu ochrony powietrza poprzez ograniczanie rozwoju funkcji mieszkaniowej w obszarach o niskiej dostępności do sieci ciepłowniczej, wskazanie preferencji dla rozwoju rozwiązań opartych na OZE, zachowanie zwartej struktury osadniczej sprzyjającej efektywnemu wykorzystaniu energii oraz promowanie działań minimalizujących emisje z indywidualnych źródeł ciepła. Ponadto plan uwzględnia potrzebę ograniczania presji transportowej poprzez rozwój dostępności rowerowej, preferencje dla komunikacji zbiorowej oraz wyznaczanie stref ograniczonego ruchu i terenów buforowych w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej.

➤ **Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030**

Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030 (SRWZ 2030) jest kluczowym dokumentem wyznaczającym kierunki rozwoju społeczno-gospodarczego regionu w perspektywie długoterminowej. Dokument wskazuje na konieczność podejmowania działań zrównoważonych, integrujących cele gospodarcze, społeczne i środowiskowe, w oparciu o wartości takie jak solidarność, bezpieczeństwo, odporność oraz zielona transformacja i przeciwdziałanie zmianie klimatu.

W kontekście ochrony środowiska i polityki przestrzennej strategia podkreśla potrzebę zachowania i wzmacniania zasobów przyrodniczych regionu, ograniczania presji inwestycyjnej na tereny o wysokich walorach środowiskowych oraz rozwoju błękitno-zielonej infrastruktury. Istotne miejsce zajmują działania na rzecz poprawy jakości powietrza, efektywności energetycznej, zwiększenia udziału odnawialnych źródeł energii, ochrony wód i racjonalnego gospodarowania nimi, a także odbudowy potencjału retencyjnego krajobrazu.

SRWZ 2030 zakłada również podnoszenie odporności regionu na zmiany klimatu oraz ekstremalne zjawiska pogodowe, a także promowanie ładu przestrzennego opartego na współpracy jednostek samorządu terytorialnego i wykorzystaniu lokalnych potencjałów środowiskowych. Duży nacisk położono na zachowanie różnorodności biologicznej i krajobrazowej regionu, z uwzględnieniem roli gmin wiejskich i miejsko-wiejskich w zarządzaniu przestrzenią.

Projekt Planu Ogólnego Gminy Dygowo zakłada realizację założeń Strategii poprzez ochronę wartości środowiskowych i krajobrazowych w strukturze przestrzennej gminy, wspieranie rozwoju zgodnego z zasadami ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju, a także dostosowanie funkcji i kierunków zagospodarowania terenów do celów regionalnych. Uwzględnia on również potrzebę zachowania ciągłości przyrodniczej, poprawy retencji wodnej, ograniczenia rozpraszania zabudowy oraz zróżnicowania funkcjonalnego w zależności od uwarunkowań środowiskowych i przestrzennych.

➤ **Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego**

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego (PZPWZ) stanowi dokument planistyczny rangi wojewódzkiej, określający kierunki zagospodarowania przestrzennego regionu oraz identyfikujący i organizujący obszary funkcjonalne. Zgodnie z zapisami Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego 2030, identyfikacja i delimitacja Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI) odbywa się m.in. w oparciu o struktury przestrzenne wskazane w PZPWZ.

Na terenie gminy Dygowo, Plan wskazuje obszar funkcjonalny: Koszalińsko-Kołobrzesko-Białogardzki Obszar Funkcjonalny (KKB OF), o znaczeniu regionalnym. Jest to miejski obszar funkcjonalny, ośrodka regionalnego wraz ze strefą dalszego oddziaływania. Jednostka ta współpracuje w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) finansowanych z programu „Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego 2021–2027”.

PZPWZ wskazuje na potrzebę aktywnego przeciwdziałania peryferyzacji i marginalizacji obszarów wiejskich, w tym poprzez poprawę dostępności cyfrowej, tworzenie warunków dla lokalnej przedsiębiorczości, promowanie rolnictwa ekologicznego, rozwój energetyki wykorzystującej odnawialne źródła energii. Duży nacisk położono na rozbudowę infrastruktury technicznej, oraz poprawę gospodarki wodno-ściekowej.

Projekt Planu Ogólnego Gminy Dygowo zakłada realizację kierunków wskazanych w PZPWZ poprzez m.in.: ograniczanie rozpraszania zabudowy na obszarach wiejskich, wskazanie terenów preferowanych dla lokalizacji działalności pozarolniczej oraz usług społecznych, zachowanie ciągłości terenów rolnych i leśnych, wyznaczenie korytarzy ekologicznych i obszarów cennych przyrodniczo, a także umożliwienie rozwoju funkcji turystycznych w oparciu o walory krajobrazowe i kulturowe gminy. Poprzez ustalenia funkcjonalno-przestrzenne, plan tworzy warunki dla poprawy jakości życia mieszkańców oraz aktywizacji społeczno-gospodarczej gminy w zgodzie z celami polityki przestrzennej regionu.

5. ODDZIAŁYWANIE USTALEŃ POG NA ŚRODOWISKO

5.1. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA ORAZ NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 I INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA INNE FORMY OCHRONY PRZYRODY

W Prognozie analizę istniejącego stanu środowiska i stanu jego ochrony a także stan i potencjalne zmiany środowiska przyrodniczego gminy Dygowo przedstawiono w formie syntezy oraz opisano w pkt 3 niniejszego dokumentu, na podstawie szczegółowej charakterystyki stanu środowiska przyrodniczego gminy Dygowo opisanego w *Opracowaniu ekofizjograficznym do planu ogólnego gminy Dygowo*, sporządzone w styczniu 2026 r.

Celem sporządzenia planu ogólnego gminy Dygowo jest wyznaczenie ram dla dalszego, zrównoważonego rozwoju. Zidentyfikowane potencjalne oddziaływania na środowisko związane są przede wszystkim z przekształceniem terenów niezainwestowanych głównie pod zabudowę mieszkaniową, usługową i gospodarczą, elektrowni wiatrowych i elektrowni słonecznych oraz realizacją nowej lub rozbudową istniejącej infrastruktury technicznej i komunikacyjnej w ramach wyznaczonych stref planistycznych.

Poniższa tabela obrazuje syntetyczną ocenę potencjalnego wpływu Planu Ogólnego Gminy Dygowo na poszczególne elementy środowiska.

Tabela 26. Ocena wpływu projektu planu ogólnego na elementy środowiska

OZNACZENIA: Rodzaj oddziaływania: **P** – pozytywne, **NT** – neutralne, **N** - negatywne, **NT/P** – neutralne/pozytywne.
Charakter oddziaływania: **B** – bezpośrednie, **P** – pośrednie, **W** – wtórne, **S** – skumulowane. Czas oddziaływania: **K** – krótkoterminowe, **Ś** – średnioterminowe, **D** – długoterminowe, **S/D** – sezonowo/długoterminowe

ELEMENT ŚRODOWISKA	RODZAJ	CHARAKTER	CZAS	UZASADNIENIE
Różnorodność biologiczna, fauna, flora, siedliska przyrodnicze	NT	P/W	D	Większość funkcji mieszkaniowych określona już w mpzp. Nowe oddziaływania minimalne, możliwe lokalnie przy zabudowie letniskowej.
Zdrowie ludzi i jakość życia	P	P	D	Plan wspiera rozwój przestrzeni rekreacyjnych i uporządkowanie układu przestrzennego.
Wody (powierzchniowe i podziemne)	P	P	Ś/D	Plan zachowuje powierzchnie biologicznie czynne i ogranicza presję inwestycyjną w rejonach hydrologicznie wrażliwych.
Powietrze	NT	B	D	Potencjalne emisje z indywidualnych źródeł ciepła w sezonie grzewczym – jednak nie wynikają z PO.
Emisje	P	P	D	Plan sprzyja rozwojowi OZE i ograniczeniu emisji komunikacyjnych.
Powierzchnia ziemi, gleby	NT	P	S/D	Zachowanie powierzchni biologicznie czynnych, ograniczona ekspansja zabudowy. Większość terenów pod zabudowę już istnieje w mpzp. Brak nowych znacznych przekształceń gruntów rolnych oraz gleb.

Krajobraz	P	P/W	D	Plan respektuje istniejący krajobraz w tym priorytetowy i wprowadza ograniczenia zabudowy na terenach cennych.
Klimat	P	P	D	Plan sprzyja rozwojowi OZE i chroni tereny wodne, wodno-błotne.
Zasoby naturalne	P	S	D	Plan chroni tereny rolnicze, leśne i wodne, nie przewiduje ich przekształceń.
Zabytki	P	P	D	Zachowanie zabytków i historycznych układów przestrzennych.
Dobra materialne	P	P	D	Ochrona mienia oraz zachowanie dóbr materialnych.
Oddziaływanie na strefy Natura 2000 i obszary chronione	NT/P	P	D	Plan ogólny nie przewiduje nowych inwestycji ingerujących w obszary chronione. Zachowane są strefy buforowe i istniejące ograniczenia wynikające z mpzp. Duży udział terenów otwartych wzmacnia ochronę przyrody.

5.1.1. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, faunę i florę

Obszar gminy Dygowo cechuje się wysokim poziomem różnorodności biologicznej, co wynika z obecności mozaiki siedlisk naturalnych, półnaturalnych i przekształconych. Występują tu użytki rolne, kompleksy leśne, zadrzewienia śródpolne, torfowiska, cieki wodne wraz z dolinami rzecznyymi, zbiorniki wodne oraz enklawy o charakterze łąkowo-bagiennym, w obrębie których licznie występują stanowiska flory, fauny i chronione siedliska, które wskazano na **załącznikach nr 2, 3** do Prognozy oraz **ryc. 20, 21, 22, 24**. W większości wymienione elementy przyrody występują w obrębie obszarowych form ochrony przyrody tj.:

- **Rezerwat Stramniczka** - obejmujący 94,43 ha terenu gminy,
- **Obszar Chronionego Krajobrazu Koszaliński Pas Nadmorski** - obejmujący 45,94 ha terenu gminy,
- dwóch **Obszarów Natura 2000 (SOOS)**:
 - **Dorzecze Parsęty PLH320007** - obejmujący 2242,79 ha terenu gminy,
 - **Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski PLH320017** - obejmujący 257,80 ha terenu gminy
 – **załączniki nr 1 i 4** do Prognozy.

Funkcjonujący system ochrony przyrody wymusza odpowiedzialne podejście do planowania przestrzennego. Plan ogólny uwzględnia te uwarunkowania i został przygotowany w zgodzie z przepisami ustawy o ochronie przyrody oraz aktami wykonawczymi dotyczącymi form ochrony. W poszczególnych strefach uwzględniono potencjał środowiskowy terenu, jego wartość krajobrazową, znaczenie hydrologiczne oraz funkcje ekologiczne. Szczególny nacisk położono na zachowanie dolin rzecznych jezior i torfowisk, a także terenów leśnych, które stanowią siedliska przyrodnicze, oraz są miejscami najbardziej bioróżnorodnymi o najliczniejszych stanowiskach roślin i zwierząt chronionych (co wyraźnie widać na przedłożonych załącznikach mapowych nr 1, 2, 3 do Prognozy).

Strefa otwarta (SO) obejmuje znaczną część gminy, bo aż 91,99% i ma zasadnicze znaczenie dla utrzymania równowagi między rozwojem przestrzennym a ochroną środowiska i krajobrazu, w tym ww. elementów ochrony przyrody. Obejmuje ona rozległe tereny rolnicze, kompleksy leśne, łąki, oczka zbiorniki i wodne, torfowiska oraz doliny rzeczne, przede wszystkim dolinę Parsęty (korytarz ekologiczny o znaczeniu ponadlokalnym, obejmujący siedliska łąkowe, wilgotne łąki i torfowiska), które są także kluczowymi strukturalnymi lokalnego systemu przyrodniczego.

Zachowanie integralności i funkcjonalności strefy SO jest kluczowe dla realizacji celów ochrony środowiska oraz zrównoważonego rozwoju gminy, szczególnie w kontekście długofalowego zarządzania

zasobami przyrodniczymi i przeciwdziałania zjawiskom niekorzystnym, takim jak utrata bioróżnorodności.

Strefa zieleni i rekreacji (SN) obejmuje wybrane tereny zieleni urządzonej oraz przestrzenie istotne dla codziennego wypoczynku mieszkańców gminy. Jej podstawowa funkcja polega na wspieraniu lokalnego mikroklimatu, poprawie jakości przestrzeni publicznej oraz zapewnieniu możliwości rekreacyjnego użytkowania terenów przy zachowaniu ich walorów przyrodniczych i krajobrazowych. Plan ogólny nie przewiduje intensyfikacji zabudowy w tej strefie, ani przekształceń, które mogłyby negatywnie wpływać na różnorodność biologiczną.

Strefa cmentarzy (SC), mimo niewielkiej powierzchni w strukturze gminy, pełni również funkcje ekologiczne. Zieleń cmentarna wspiera infiltrację wód opadowych, lokalną retencję oraz korzystnie wpływa na mikroklimat. Ponadto, obszary te mogą pełnić funkcje siedliskowe dla wybranych gatunków flory i fauny w przestrzeniach silnie przekształconych urbanistycznie, wpływając także korzystnie na bioróżnorodność.

Wszystkie strefy w PO były wyznaczane z uwzględnieniem zapisów ww. istniejących form ochrony przyrody na terenie gminy oraz przyczynią się do ochrony i zachowania siedlisk przyrodniczych oraz cennych gatunków flory i fauny, w tym ptaków wodno-błotnych, ssaków związanych ze środowiskami leśno-łąkowymi oraz gatunków charakterystycznych dla siedlisk torfowiskowych. Tego typu siedliska odgrywają istotną rolę w lokalnej retencji wodnej, magazynowaniu węgla organicznego oraz stabilizacji mikroklimatu. Ich ochrona jest kluczowa z punktu widzenia przeciwdziałania utracie bioróżnorodności oraz adaptacji do skutków zmian klimatycznych. W planie wyznaczone strefy gwarantują utrzymanie funkcji ekologicznych dolin rzecznych, jezior i terenów przyjeziornych, dzięki czemu brak będzie negatywnego wpływu ustaleń planu na różnorodność biologiczną, faunę i florę.

Plan ogólny gminy Dygowo respektuje lokalne i regionalne uwarunkowania środowiskowe oraz wprowadza rozwiązania służące zachowaniu ciągłości systemu przyrodniczego. Poprzez zrównoważone gospodarowanie zasobami oraz przeciwdziałanie zanieczyszczeniom i zmianom klimatu oraz ochronie wartości przyrodniczych (w tym chronionych siedlisk przyrodniczych, stanowisk flory i fauny), ustalenia PO przyczynią się do zachowania bioróżnorodności, a z drugiej strony umożliwi harmonijny rozwój przestrzenny.

5.1.2. Oddziaływanie na zdrowie ludzi i jakość życia

Projekt Planu Ogólnego będzie oddziaływał na warunki życia mieszkańców przede wszystkim poprzez wyznaczenie nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę, co może sprzyjać rozwojowi osadnictwa i lokalnej przedsiębiorczości. Jednocześnie plan zakłada rozwój infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, co bezpośrednio przełoży się na poprawę jakości życia społeczności lokalnej. Ustalenia planu ograniczają niekontrolowane rozprzestrzenianie się zabudowy oraz przeciwdziałają konfliktom funkcjonalnym, takim jak sąsiedztwo zabudowy mieszkaniowej i działalności uciążliwej.

Plan ogólny, poprzez ramowe odniesienie do zasad ochrony środowiska, ładu przestrzennego i racjonalnego gospodarowania przestrzenią, tworzy podstawy do zrównoważonego rozwoju terenów inwestycyjnych. W przypadku lokalizacji nowych funkcji usługowych, na etapie sporządzania planów miejscowych należy określić charakter działalności w sposób minimalizujący kolizje z zabudową mieszkaniową. Zaleca się, aby obiekty o niższej uciążliwości były sytuowane bliżej zabudowy mieszkaniowej, natomiast działalność potencjalnie uciążliwa – w większym oddaleniu, z zastosowaniem odpowiednich środków ochronnych.

Projekt Planu Ogólnego uwzględnia obszary stref ochronnych elektrowni wiatrowych o mocy powyżej 500 kW. Strefy te obejmują zasięg oddziaływania istniejących lub planowanych elektrowni wiatrowych.

W wyznaczonych strefach ochronnych mogą występować ograniczenia dotyczące zabudowy, zagospodarowania i użytkowania terenu, wynikające z potencjalnego oddziaływania elektrowni

wiatrowych na środowisko oraz komfort życia mieszkańców. Szczegółowy zasięg tych stref oraz zasady ich funkcjonowania zostaną określone na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które będą podstawą do lokalizacji konkretnych inwestycji.

Uciążliwości dla ludzi na etapie budowy związane będą z zanieczyszczeniami atmosfery wynikającymi z emitowanych, przez środki transportu, spalin, pyleniem z dróg oraz emisją hałasu. Oddziaływanie to będzie ograniczone jednak do miejsca lokalizacji inwestycji, a w czasie - do etapu budowy. Biorąc pod uwagę przejściowy charakter prowadzonych prac oraz niewielką ich skalę, czas ich trwania oraz odległość od głównych skupisk zabudowy, można uznać, że etap budowy nie wpłynie trwale na negatywne zmiany w środowisku oraz nie będzie źródłem poważnych i nieodwracalnych oddziaływań dla ludzi.

Jedną z uciążliwości dla ludzi, wynikającą z prowadzenia prac budowlanych, może być hałas wydobywający się od pracujących urządzeń oraz środków transportu przemieszczających się na lub z terenu placu budowy.

Na etapie budowy może również wystąpić zapylenie i zanieczyszczenie powietrza przez pracujące maszyny i pojazdy. Czynniki te również występują okresowo i nie wpłyną na pogorszenie jakości środowiska, fauny oraz flory w przedziale czasowym wykraczającym poza fazę budowy.

Biorąc pod uwagę rozpatrywany zakres robót ich skalę i czas trwania, można ocenić, iż nie wystąpią odczuwalne i negatywne oddziaływania fazy budowy na zdrowie okolicznych mieszkańców. Hałas, pylenie i lokalna (punktowa) emisja substancji szkodliwych (farby, lakiery, powłoki antykorozyjne, itp.) mogą być dokuczliwe dla pracowników wykonujących prace budowlano-montażowe, instalacyjne i malarskie. Niedogodności te należy zminimalizować poprzez stosowanie odpowiednich zabezpieczeń zgodnych z przepisami BHP (w tym sprzętu ochrony osobistej) i właściwej organizacji robót.

Na terenie gminy Dygowo nie występują obszary uzdrowisk oraz obszary ochrony uzdrowiskowej, wyznaczone na podstawie *ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach o obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (t.j. Dz. U z 2025 r. poz. 1135)*.

Obszary ograniczonego użytkowania

W związku z tym, że:

1. Część obszaru gminy Dygowo znajduje się w granicach powierzchni ograniczającej przeszkody dla lotniska Bagicz k. Kołobrzegu. Obowiązują ograniczenia w użytkowaniu w zakresie wysokości zabudowy.
2. Nad fragmentem obszaru gminy usytuowana jest przestrzeń powietrzna wykorzystywana przez lotnictwo wojskowe – Trasy Lotnictwa Wojskowego: MRT 88, MRT 89, MRT 99 (MRT – Military Route), tzw. trasy niskich lotów w zakresie wysokości od powierzchni gruntu do 548 m n.p.m. Na trasach niskich lotów Władze Lotnictwa Wojskowego pozytywnie opiniują jedynie pojedynczych obiektów wysokościowych (np. kominów, lasztów telekomunikacyjnych) do wysokości 70 m n.p.t.
3. Na terenie gminy zlokalizowane są cztery czynne odwierty gazu Daszewo-13K, -16, -21K, -31Kbis, ponadto znajduje się dziesięć odwiertów zlikwidowanych Daszewo-9K, -12, -15, -17, -19K, -23K, -27K, Dygowo-1, -4 oraz Skoczów-1. Od czynnych odwiertów eksploatacyjnych należy zachować strefę ochronną nie mniejszą niż 50,0 m, od odwiertów zlikwidowanych obowiązuje strefa ochronna o promieniu 5,0 m. Strefy te wyznaczone są na podstawie rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 25 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących prowadzenia ruchu zakładów górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi (Dz. U. z 2014 r., poz. 812). W strefach tych zabrania się wznoszenia obiektów niezwiązanych z ruchem zakładu górniczego.
4. Na obszarze gminy znajdują się liczne gazociągi dystrybucyjne, zbierające i zasilające, które posiadają strefę kontrolowaną wyznaczoną na podstawie rozporządzenia Ministra

Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe oraz ich usytuowanie (Dz. U. z 2013, poz. 640),

w PO dla obszaru gminy objętego zasięgiem ograniczeń (powierzchni ograniczającej lotniska oraz MRT), nie dopuszczono zabudowy wysokościowej, w tym w szczególności elektrowni wiatrowych. Czynne odwierty, zgodnie z wnioskiem Orlen PGNiG w Zielonej Górze znajdują się w planie ogólnym w strefie górnictwa – SG, natomiast odwierty zlikwidowane znajdują się w strefie otwartej – SO.

Zakłady o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej

Zakłady o zwiększonym (ZZR) i dużym ryzyku (ZDR) wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, o których mowa w art. 248 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*, powodować mogą nadzwyczajne zagrożenia środowiska związane z potencjalnymi awariami. Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Szczecinie podaje do publicznej wiadomości informacje dotyczące ZDR i ZZR zlokalizowanych na terenie województwa zachodniopomorskiego. Na terenie gminy Dygowo nie występują zakłady ZDR, ani ZZR. W związku z powyższym nie było konieczności uwzględnienia tych uwarunkowań w planie.

5.1.3. Oddziaływanie na wody (powierzchniowe i podziemne)

Zbiorniki wodne, rzeki, cieki i rowy są istotnymi elementami środowiska, które wymagają ochrony przed zanieczyszczeniami i eutrofizacją. Ograniczenie ścieków rolniczych i bytowych jest kluczowe dla zachowania jakości wód. Doliny rzek oraz tereny podmokłe wraz z gruntami organicznymi i nieużytkami są cennymi ekosystemami, które wymagają ochrony przed zabudową i intensywną eksploatacją. Zachowanie tych terenów jest kluczowe dla bioróżnorodności i regulacji stosunków wodnych. Krajobrazowa zieleń, w tym aleje, zadrzewienia śródpolne i nadwodne, odgrywa ważną rolę w ochronie środowiska i zachowaniu walorów krajobrazowych. Ochrona i rozwój tych terenów są niezbędne dla zachowania równowagi ekologicznej. Tereny związane z kulminacjami pagórków, ciągami i otwarciami widokowymi mają wysokie walory krajobrazowe, które powinny być chronione przed zabudową i degradacją. Zachowanie tych walorów jest kluczowe dla atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej gminy. Te elementy zostały uwzględnione, poprzez wprowadzenie w Planie Ogólnym gminy Stref Otwartych z zakazem zabudowy.

Wyznaczone strefy przestrzenne w PO gminy Dygowo przyczynią się do ochrony wód podziemnych i powierzchniowych ponieważ podczas ich wyznaczania brano pod uwagę czynniki tj.:

- ograniczenie presji ilościowych w JCWPd GW600009 (region wodny Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego), wzmocnienie małej retencji i infiltrację; co przyczyni się do możliwości osiągnięcia celów środowiskowych JCWPd9 oraz zmniejszą zagrożenie związane z obniżaniem zwierciadła wód (m.in. taras zalewowy Parsęty);
- zachowanie naturalnego charakteru doliny Parsęty i jej dopływów (Pyszka, Olszynka, Bogucinka) i utrzymując ciągłości korytarzy ekologicznych i funkcji retencyjnych;
- zachowanie rozproszonych formy retencji (zbiorników wodnych, mokradeł), co zmniejszy zagrożenie suszą,
- dostosowanie do warunków hydrogeologicznych i wykluczenie z wyznaczania stref obszarów o wysokiej wrażliwości wodnej;
- obowiązek zachowania odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnej, aby umożliwić infiltrację wód opadowych;
- w strefach zagrożenia powodziowego (dolina Parsęty, rozlewiska Pyszki) – wykluczono lokalizację zabudowy i obiektów mogących powodować zanieczyszczenie wód w przypadku powodzi. Nie wyznaczano nowej zabudowy w dolinach i obszarów podmokłych i na tarasach zalewowych Parsęty, aby zachować ich funkcję naturalnych zbiorników retencyjnych.

Choć plan ogólny nie zawiera bezpośrednich zasad ochrony wód podziemnych i powierzchniowych, to poprzez wyznaczenie odpowiednich stref – zgodnych z uwarunkowaniami hydrograficznymi – umożliwi ich racjonalną ochronę. Szczegółowe rozwiązania powinny zostać określone na etapie opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy.

Dla poszczególnych terenów należy wskazać sposób odprowadzania ścieków bytowych, komunalnych i przemysłowych, zapewniający ochronę gruntów przed zanieczyszczeniami. Ścieki bytowe i komunalne powinny trafiać do kanalizacji sanitarnej, z ograniczeniem stosowania przydomowych oczyszczalni. Ścieki przemysłowe muszą być odprowadzane do kanalizacji sanitarnej, a w przypadku przekroczenia norm – oczyszczane na terenie inwestora.

W zakresie kanalizacji deszczowej i melioracji, dla terenów intensywnie zabudowanych należy przewidzieć sieć kanalizacji deszczowej z separatorami. Na terenach mniej zurbanizowanych zaleca się stosowanie nawierzchni przepuszczalnych, rowów żwirowych, rynsztoków itp., dostosowanych do lokalnych warunków gruntowo-wodnych.

Wody opadowe z działek usługowych powinny być odprowadzane do kanalizacji deszczowej lub zagospodarowywane indywidualnie (np. do dołów chłonnych, zbiorników retencyjnych). Na terenach mieszkaniowych należy dążyć do retencjonowania wód opadowych i ich wtórnego wykorzystania, co umożliwi zachowanie odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnej.

Wprowadzenie tych zasad do dokumentów planistycznych niższego szczebla pozwoli uniknąć pogorszenia stanu wód gruntowych i powierzchniowych. Rozwój zabudowy może zwiększyć ryzyko zanieczyszczeń, dlatego konieczne jest równoległe rozwijanie sieci wodociągowej oraz kanalizacji sanitarnej i deszczowej.

Realizacja zaplanowanych działań poprzez ich charakter nie wpłynie negatywnie na stan ujęć wód podziemnych zlokalizowanych na terenie Gminy Dygowo. Wręcz przeciwnie, działania przewidziane w ramach dokumentu przyczynią się do poprawy jakości zasobów wód podziemnych poprzez realizację zadań w zakresie rozbudowy infrastruktury kanalizacyjnej co z kolei przyczyni się do likwidacji zbiorników bezodpływowych zlokalizowanych na terenie gminy.

Gmina Dygowo zaopatrywana jest głównie z ujęcia wody Bogucino-Rościęcino położonego na terenie gminy Kołobrzeg oraz z dwóch lokalnych ujęć wody zlokalizowanych w:

- Skoczowie, działki nr 102/7, 102/8, 102/11;
- Włóściborzu (obręb Piotrowice), działka nr 191/11,

dla których ustanowiono strefę ochrony bezpośredniej.

W granicach terenu ochrony bezpośredniej obowiązują zakazy i nakazy wynikające z art. 127, 128 i 129 ustawy Prawo wodne. Ustalenia planu ogólnego uwzględniają lokalizację ujęć wody oraz nie kolidują z zapisami zawartymi w przepisach odrębnych zawierającymi zakazy i nakazy dotyczące stref ochronnych ujęć wody.

Zgodnie z „Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” oraz przepisami Prawa Wodnego, cele środowiskowe obejmują m.in. ochronę i poprawę stanu wód, eliminację zanieczyszczeń oraz zachowanie równowagi między poborem a zasileniem wód podziemnych. Dla JCWPd nr 9, stan wód oceniono jako dobry, celem jest jego utrzymanie.

Wprowadzenie nowych stref zabudowy mieszkaniowej i usługowej na terenach rolniczych może ograniczyć zanieczyszczenia pochodzenia rolniczego. Jednak rozwój inwestycji musi iść w parze z odpowiednim systemem odprowadzania ścieków i zagospodarowania wód, co przyczyni się do realizacji celów środowiskowych i poprawy efektywności infrastruktury wodno-kanalizacyjnej.

Realizacja ustaleń projektu planu ogólnego może prowadzić do częściowego uszczelnienia powierzchni terenu, szczególnie w obszarach przeznaczonych pod nową zabudowę. Zmniejszenie udziału powierzchni biologicznie czynnych może ograniczyć naturalną retencję wód opadowych, zwiększając

ryzyko lokalnych podtopień oraz obniżając zdolność gruntu do infiltracji. Należy jednak podkreślić, że większość stref, w których dopuszcza się zabudowę, zlokalizowana jest na terenach już zurbanizowanych, zagospodarowanych lub w obszarach uzupełniania istniejącej zabudowy, co ogranicza presję na tereny naturalne.

Projekt planu ogólnego stosuje również wyższe niż minimalne wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej (PBC), co sprzyja zachowaniu zdolności retencyjnych terenu. Dzięki temu, plan promuje stosowanie rozwiązań wspierających retencję, takich jak nawierzchnie przepuszczalne, zbiorniki retencyjne czy zagospodarowanie wód opadowych na terenie inwestycji. Na terenach mieszkaniowych i usługowych zaleca się maksymalne retencjonowanie wód opadowych z możliwością ich wtórnego wykorzystania. Takie podejście wspiera zrównoważone gospodarowanie wodami opadowymi i ogranicza negatywny wpływ urbanizacji na bilans wodny gminy.

5.1.4. Poziom emisji

Realizacja ustaleń projektu planu ogólnego, z uwagi na charakter projektowanych stref funkcjonalnych, nie powinna istotnie wpłynąć na warunki klimatu akustycznego. Niemniej jednak każde zwiększenie powierzchni zabudowy kosztem terenów biologicznie czynnych, zwłaszcza zadrzewionych, może prowadzić do lokalnych zmian topoklimatycznych oraz pogorszenia jakości powietrza.

Droga nr 163, na odcinku Kołobrzeg - Karlino została ujęta w grupie inwestycji zaplanowanych do realizacji w ramach zadania pn. Modernizacja dróg – „Pomorze Zachodnie na dobrej drodze”, nr zadania 010-300-004 ujętego w Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa Zachodniopomorskiego. Przedmiotowe zadanie zaplanowano do realizacji w granicach pasa drogi wojewódzkiej nr 163.

W dokumencie pn. „PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. – zamierzenia inwestycyjne na lata 2021-2030 z perspektywą do 2040 roku” zostały wskazane projekty pn. „Modernizacja linii kolejowej nr 404 Szczecinek-Białogard-Kołobrzeg” i „Prace na liniach kolejowych 404, 405 na odcinku Piła Szczecinek-Kołobrzeg”.

Strefy gospodarcze pokrywają się z istniejącymi zakładami produkcyjnymi, lub projektowane są w pobliżu węzłów drogi ekspresowej S6 i S11, oraz drogi wojewódzkiej nr 163 uwzględniają ich potencjalny rozwój, bez istotnego wpływu na klimat lokalny czy akustyczny.

Dla istniejących i planowanych obiektów infrastruktury społecznej, transportowej i technicznej. wyznaczono strefy planistyczne umożliwiające ich utrzymanie bądź realizację oraz określono dla nich gminne standardy urbanistyczne. Przy wyznaczeniu stref uwzględniono występujące dla nich ograniczenia w zagospodarowaniu, które zostały opisane wyżej. Dla obiektów infrastruktury społecznej wskazano strefy, w których określono profile umożliwiające realizację tych obiektów, natomiast określone gminne standardy urbanistyczne uwzględniają dotychczasowe dokumenty planistyczne oraz umożliwiają realizację nowej zabudowy z zachowaniem zasad ładu przestrzennego, w nawiązaniu do lokalnego krajobrazu kulturowego i w oparciu o wykształcony układ dróg.

Dla obiektów infrastruktury komunikacyjnej o znaczeniu ponadlokalnym wskazano strefy komunikacyjne – SK. obejmujące drogę ekspresową S6, drogę wojewódzką nr 163, drogi powiatowe oraz linię kolejową. Dla obiektów infrastruktury technicznej wskazano strefy, w których określono profile umożliwiające realizację tych obiektów, natomiast określone gminne standardy urbanistyczne uwzględniają dotychczasowe dokumenty planistycznych oraz umożliwiają realizację nowej zabudowy z zachowaniem zasad ładu przestrzennego, w nawiązaniu do lokalnego krajobrazu kulturowego. Sposób uwzględnienia wniosków złożonych przez instytucję odpowiadającą za infrastrukturę:

- 1) Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad – droga ekspresowa S6 - przebieg drogi został ujęty strefą komunikacyjną - SK.
- 2) Zachodniopomorski Zarząd Dróg Wojewódzkich – droga wojewódzka nr 163 o klasie technicznej GP - przebieg drogi został ujęty strefą komunikacyjną - SK. Obecne plany dot. modernizacji drogi nie dotyczą zmiany pasa drogowego. Mimo braku planów dotyczących rozbudowy pasa

drogowego tej drogi, plan ogólny dopuszcza w każdej strefie planistycznej realizację połączeń komunikacyjnych każdego rodzaju, ponieważ każda strefa planistyczna zawiera profil funkcjonalny terenów komunikacji.

- 3) PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.:
 - a) linia kolejowa nr 404 Szczecinek – Kołobrzeg – linia kolejowa została objęta strefą komunikacyjną – SK. W przypadku modernizacji linii kolejowej w granicach linii rozgraniczających nie ma potrzeby objęcia strefą komunikacyjną sąsiadujących terenów. Przyległe strefy planistyczne zawierają w profilu podstawowy również tereny komunikacji, tak więc ewentualna rozbudowa linii kolejowej będzie możliwa. Ponadto, w strefach przyległych do terenu kolejowego znajdują się strefy planistyczne związane z zabudową. Wyznaczono w tych strefach obszar uzupełnienia zabudowy. Ograniczenie obszaru uzupełnienia zabudowy z uwagi na obostrzenia art. 53 ust. 2 ustawy o transporcie kolejowym nie jest zasadne, ponieważ obszar uzupełnienia zabudowy określa jedynie zakres terenowy możliwej decyzji o warunkach zabudowy. Dopiero na dalszym etapie planistycznym będzie należało uwzględnić ten przepis;
 - b) stacje kolejowe Dygowo i Wrzosowo – plan ogólny uwzględni istniejącą stację kolejową w strefie planistycznej strefie usługowej - SU, w której w profilu podstawowym znajdują się tereny komunikacji;
 - c) przystanek osobowy Jazy - plan ogólny uwzględni istniejący przystanek osobowy w strefie planistycznej SK (strefa komunikacji).
- 4) Orlen PGNiG w Zielonej Górze
 - a) Ośrodek Grupowy Daszewo – znajduje się w planie ogólnym w SG – strefie górnictwa;
 - b) czynne odwierty (Daszewo-13K, Daszewo-16, Daszewo-21K, Daszewo-31K) - znajdują się w planie ogólnym w SG – strefie górnictwa;
 - c) odwierty zlikwidowane Daszewo-9K, -12, -15, -17, -19K, -23K, -27K, Dygowo-1, -4 oraz Skoczów-1 - znajdują się w planie ogólnym w SO – strefie otwartej;
 - d) czynne gazociągi znajdujące się na terenie gminy – znajdują się w planie ogólnym w różnych strefach, z dominującą strefą otwartą – SO, strefy kontrolowane od gazociągów należy uwzględnić przy projektowaniu zabudowy z planach miejscowych.
- 5) Polska Spółka Gazownictwa - plan ogólny dopuszcza dla planów miejscowych realizację planowanych obiektów i sieci gazowych uwagi na to, że każda strefa planistyczna zawiera w profilu podstawowym teren infrastruktury technicznej.

W związku z tym, że plan ogólny jest dokumentem bardzo ogólnym szczegółowe rozwiązania dotyczące ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz emisji hałasu do środowiska powinno się zastosować w planach miejscowych.

W celu ograniczenia hałasu komunikacyjnego, szczególnie wzdłuż dróg krajowych i wojewódzkich, zaleca się stosowanie zieleni izolacyjnej, ekranów akustycznych oraz nawierzchni o obniżonym poziomie emisji hałasu (np. asfalt porowaty, SMA, mieszanki z dodatkiem gumy). Tereny wymagające ochrony przed hałasem powinny być lokalizowane w maksymalnym oddaleniu od źródeł uciążliwości.

Na dzień opracowania niniejszej prognozy brak jest danych wskazujących na występowanie przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu na obszarze gminy. Obecny klimat akustyczny można uznać za stabilny, co wynika przede wszystkim z wiejskiego charakteru gminy, braku przemysłu ciężkiego oraz znacznego udziału terenów otwartych i biologicznie czynnych.

Zgodnie z przepisami ustawy Prawo ochrony środowiska, każde przedsięwzięcie mogące potencjalnie powodować ponadnormatywną emisję hałasu będzie wymagało przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, w tym szczegółowej analizy akustycznej. Obowiązek ten realizowany będzie na dalszych etapach procesu planistycznego – w ramach uchwalania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Realizacja ustaleń planu ogólnego gminy Dygowo nie powinna prowadzić do istotnego pogorszenia warunków akustycznych, pod warunkiem że planowane inwestycje będą realizowane zgodnie

z obowiązującymi przepisami prawa, zasadą przezorności oraz przy zastosowaniu odpowiednich środków ograniczających emisję hałasu. Do najważniejszych działań minimalizujących oddziaływanie akustyczne należą: właściwe lokalizowanie źródeł hałasu z zachowaniem odpowiedniego dystansu od zabudowy mieszkaniowej, stosowanie zieleni izolacyjnej oraz wdrażanie technologii i rozwiązań technicznych ograniczających poziom emisji dźwięku.

Uszczelnienie części powierzchni biologicznie czynnej może ograniczyć parowanie, a w trakcie prac budowlanych może wystąpić czasowy wzrost zapylenia. W miejscach intensywnej zabudowy możliwy jest nieznaczny wzrost temperatury, a zabudowa w pobliżu cieków wodnych może wpływać na lokalne zjawiska termiczne w dolinach rzecznych.

Emisje pyłów i gazów mogą wystąpić głównie w fazie budowy oraz w strefach gospodarczych – dlatego w planach miejscowych należy uwzględnić zapisy ograniczające te oddziaływania.

5.1.5. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat

Plan ogólny gminy Dygowo, jako dokument strategiczny kształtujący politykę przestrzenną całego obszaru gminy, wpływa na warunki środowiskowe, w tym na jakość powietrza oraz lokalny klimat. Jego realizacja wiąże się z lokalizacją nowej zabudowy, a także z rozbudową, przebudową i modernizacją infrastruktury technicznej oraz komunikacyjnej, w ramach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz decyzji o warunkach zabudowy, wydawanych na obszarach uzupełnienia zabudowy (OUZ).

Na etapie realizacji nowych inwestycji mogą wystąpić czasowe emisje zanieczyszczeń do powietrza związane z pracą maszyn budowlanych i ruchem pojazdów transportowych. Zjawiska te będą jednak miały charakter krótkotrwały i lokalny, a ich wpływ na jakość powietrza w skali gminy będzie ograniczony.

Dużo istotniejsze są długofalowe ustalenia planu, takie jak struktura zabudowy, układ komunikacyjny czy podział funkcji przestrzennych. Dokument ten zapewnia równowagę między rozwojem zabudowy a ochroną środowiska, jednoznacznie wyznaczając obszary uzupełnienia zabudowy (OUZ) i ograniczając możliwość lokalizacji inwestycji poza nimi. Takie podejście przeciwdziała rozpraszaniu zabudowy, sprzyja skracaniu codziennych dojazdów i ogranicza natężenie ruchu samochodowego, co w efekcie prowadzi do zmniejszenia emisji spalin i poprawy jakości powietrza w skali całej gminy. Plan tworzy tym samym solidne ramy dla niskoemisyjnego, przyjaznego mieszkańcom i środowisku rozwoju przestrzennego.

Istotnym elementem planu jest ochrona rozległych obszarów zieleni, przede wszystkim w ramach strefy otwartej (SO), która obejmuje znaczną część gminy. Do tej strefy zaliczają się m.in. lasy, użytki rolne, doliny rzeczne, strefy nadjeziorne, tereny podmokłe i torfowiska, które odgrywają kluczową rolę w zachowaniu ciągłości przyrodniczej, wspieraniu retencji wodnej oraz zapewnianiu naturalnej cyrkulacji powietrza w przestrzeniach zabudowanych. Tereny te wpływają na stabilizację mikroklimatu poprzez regulację temperatury i wilgotności powietrza, ograniczają skutki ekstremalnych zjawisk pogodowych. Ich ochrona sprzyja łagodzeniu negatywnych skutków presji inwestycyjnej i wzmacnia odporność środowiska przyrodniczego na skutki zmian klimatu.

Plan nie zakłada istotnego wzrostu natężenia ruchu drogowego. Strefy gospodarcze (SP) oraz usługowe (SU) zostały wyznaczone w sposób uwzględniający istniejące zagospodarowanie przestrzenne oraz lokalne uwarunkowania środowiskowe. Ich lokalizacja opiera się na terenach, które już obecnie pełnią funkcje usługowe lub produkcyjne, bądź zostały do nich przeznaczone w obowiązujących dokumentach planistycznych. Głównym celem wyznaczenia tych stref jest umożliwienie kontynuacji i ewentualnej rozbudowy istniejącej działalności gospodarczej, a nie wprowadzanie nowych, rozległych obszarów inwestycyjnych. Obszary te wyróżniają się dobrym wyposażeniem w infrastrukturę techniczną oraz dogodnym dostępem do głównych ciągów komunikacyjnych, co czyni je szczególnie predysponowanymi do dalszego rozwoju działalności produkcyjnej, magazynowej i usługowej. Realizacja inwestycji w tych strefach będzie wymagała wdrożenia odpowiednich zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, minimalizujących potencjalne negatywne oddziaływanie, m.in.

w zakresie zachowania zieleni izolacyjnej, ograniczania powierzchni uszczelnionych oraz stosowania technologii niskoemisyjnych. Takie podejście umożliwi racjonalne gospodarowanie przestrzenią, ogranicza presję na tereny cenne przyrodniczo oraz sprzyja realizacji zasad zrównoważonego rozwoju. Jednocześnie wspiera cele polityki klimatyczno-energetycznej, takie jak redukcja emisji, poprawa jakości powietrza i zwiększenie odporności na skutki zmian klimatu.

Na terenie gminy strefy produkcji rolniczej obejmują istniejące obszary działalności rolnej, w tym planuje biogazownie. Plan ogólny umożliwi dalsze funkcjonowanie oraz rozwój tego typu obiektów w istniejących lokalizacjach, z zachowaniem zasad ładu przestrzennego i ochrony środowiska. Biogazownia, jako instalacja wykorzystująca odnawialne źródła energii, przyczynia się do redukcji emisji gazów cieplarnianych i wpisuje się w założenia lokalnej oraz krajowej polityki klimatycznej. Ewentualne uciążliwości zapachowe mogą być skutecznie minimalizowane dzięki zastosowaniu nowoczesnych technologii.

Dokument przewiduje możliwość lokalizacji odnawialnych źródeł energii, w tym elektrowni słonecznych, jako funkcji uzupełniającej w wybranych strefach otwartych i produkcji rolniczej. Instalacje te charakteryzują się niską uciążliwością środowiskową – nie emitują hałasu, zanieczyszczeń powietrza ani wód, a ich eksploatacja nie powoduje powstawania odpadów niebezpiecznych.

Dodatkowo, plan dopuszcza lokalizację wielkopowierzchniowych instalacji OZE (elektrowni słonecznych) na wybranych terenach otwartych i usługowych, co może przyczynić się do ograniczenia emisji zanieczyszczeń związanych ze spalaniem paliw kopalnych. Oddziaływanie inwestycji powinno być ograniczone do terenów, na których są one realizowane, lub mieć jedynie lokalny charakter.

Wdrożenie odpowiednich zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, dotyczących m.in. ochrony krajobrazu, ograniczenia powierzchni uszczelnionych czy integracji z zielenią, pozwoli na dodatkowe ograniczenie potencjalnych oddziaływań inwestycji OZE. W ujęciu środowiskowym rozwój odnawialnych źródeł energii należy uznać za korzystny, przyczyniający się do poprawy jakości powietrza, zwiększenia lokalnej samowystarczalności energetycznej oraz realizacji założeń polityki klimatycznej i zrównoważonego rozwoju.

Plan ogólny gminy Dygowo został opracowany z uwzględnieniem wyzwań wynikających ze zmian klimatu oraz potrzeby adaptacji do ich skutków. Gmina mierzy się z coraz częstszymi zjawiskami ekstremalnymi, takimi jak długotrwałe okresy suszy, obniżenie poziomu wód gruntowych, intensywne opady czy wzrost zagrożenia pożarowego na terenach leśnych. Projekt planu ogólnego stanowi odpowiedź na te zagrożenia, wyznaczając kierunki działań przestrzennych sprzyjających adaptacji środowiska i społeczności lokalnej.

Wśród najważniejszych rozwiązań planistycznych służących adaptacji do zmian klimatu należy wymienić:

- zachowanie i ochronę terenów o wysokim potencjale retencyjnym, takich jak doliny rzeczne, strefy przyjeziorne, torfowiska, podmokłości, łąki i kompleksy leśne, zlokalizowane głównie w ramach stref otwartej (SO) i naturalnej (SN). Tereny te wspierają retencję wód opadowych, i stabilizują mikroklimat;
- ograniczenie rozpraszania zabudowy poprzez jednoznaczne wyznaczenie obszarów uzupełnienia zabudowy (OUZ) oraz wykluczenie możliwości lokalizacji inwestycji poza tymi obszarami, co zmniejsza presję na tereny cenne przyrodniczo i ogranicza ekspansję infrastruktury;
- wymóg zachowania odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnych na etapie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, co zwiększa infiltracyjność gruntów, wspomaga retencję lokalną oraz przeciwdziała zjawisku uszczelniania powierzchni,
- możliwość lokalizacji odnawialnych źródeł energii (OZE) – szczegółowe warunki ich realizacji, w tym wymogi środowiskowe i krajobrazowe, zostaną określone na etapie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy.

Plan ogólny gminy Dygowo nie tylko nie przewiduje działań mogących prowadzić do trwałego pogorszenia jakości powietrza i warunków klimatycznych, lecz aktywnie wspiera kształtowanie środowiska sprzyjającego niskoemisyjnemu rozwojowi. Poprzez ograniczanie rozpraszania zabudowy, ochronę terenów zielonych i podmokłych oraz promowanie odnawialnych źródeł energii, dokument ten tworzy solidne podstawy dla zrównoważonego zagospodarowania przestrzennego. Przyjęte rozwiązania sprzyjają redukcji emisji zanieczyszczeń, poprawie jakości powietrza i zwiększeniu odporności gminy na zmiany klimatu, jednocześnie podnosząc komfort życia mieszkańców.

5.1.6. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i gleby oraz zasoby naturalne

Na obszarze objętym planem ogólnym nie przewiduje się istotnych zmian w rzeźbie terenu. Przekształcenia mogą dotyczyć jedynie terenów przeznaczonych pod nowe inwestycje budowlane, głównie w związku z posadowieniem budynków i wykonaniem fundamentów. Tego typu działania wiążą się z trwałym przekształceniem powierzchni ziemi i gleby, prowadząc do powstawania form antropogenicznych, takich jak nasypy, zwałowiska czy powierzchnie niwelowane.

Plan ogranicza jednak skalę tych przekształceń poprzez wyznaczenie stref zabudowy oraz obszarów uzupełnień zabudowy, co pozwala na bardziej racjonalne gospodarowanie przestrzenią. Dodatkowo, masy ziemne powstające w trakcie prac ziemnych powinny być zagospodarowane zgodnie z obowiązującymi przepisami – w pierwszej kolejności na terenie inwestycji, np. do kształtowania zieleni towarzyszącej, a w razie potrzeby również poza jej granicami, zgodnie z ustawą o odpadach.

Na terenie gminy Dygowo użytki rolne stanowią ok. 73% powierzchni gminy. Grunty orne stanowią aż 83% użytków rolnych. Na terenie gminy nie występują użytki rolne klas I i II. Grunty orne klas IIIa i IIIb stanowią 23% użytków rolnych, łąki trwałe klasy III – 0,96%, a pastwiska trwałe klasy III – 1,64%. Stanowi to odpowiednio 17,4%, 0,7% i 1,2% powierzchni gminy. Dominują użytki rolne klasy IV. Udział terenów leśnych w powierzchni gminy wynosi ok. 18,1%. Ogółem grunty leśne zajmują powierzchnię 2331,40 ha.

W znacznej większości tereny te zostały objęte w planie ogólnym strefami otwartymi z zakazem zabudowy (SO). Jedynie w niewielkim stopniu wkraczają one w tereny przeznaczone do zabudowy i dotyczy to przede wszystkim wsi Czernin. Przy wyznaczaniu stref planistycznych wzięto pod uwagę potrzeby rolniczej przestrzeni produkcyjnej i zapewniono odpowiednią przestrzeń dla jej rozwoju. Wyjątkiem są strefy 11SO, 16-19SO, 21-25SO, 27-45SO, 47-76SO, 78-82SO, 84-93SO, dla których ustalono profil dodatkowy teren elektrowni słonecznej lub wiatrowej ze względu na wydane decyzje o warunkach zabudowy dopuszczające na ich terenie budowę instalacji fotowoltaicznych, istniejące zainwestowanie lub obowiązujące plany miejscowe. W planie ogólnym dla zwartych kompleksów gruntów leśnych wyznaczono strefę otwartą bez możliwości lokalizacji elektrowni słonecznej i geotermalnej oraz biogazowni lub inne strefy w zależności od obecnego zagospodarowania oraz polityki przestrzennej gminy określonej w obowiązujących dokumentach planistycznych.

Projekt planu ogólnego zatem przewiduje ochronę gleb o najwyższych klasach bonitacyjnych, a podczas opracowywania planu szczególną uwagę zwrócono na ochronę gruntów rolnych najwyższych klas bonitacyjnych (głównie klasy III). W zdecydowanej większości unikano lokalizowania nowej zabudowy na tych gruntach, a ewentualne ich wyłączenie z produkcji rolniczej będzie możliwe wyłącznie w uzasadnionych przypadkach, zgodnie z obowiązującymi przepisami i w ramach odrębnych procedur administracyjnych. Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych ochronie przed zmianą przeznaczenia podlegają grunty stanowiące użytki rolne klas I-III. Gleby wyższych klas bonitacyjnych, chronione na mocy ww. ustawy wymagają uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze. Przeznaczenie gruntów rolnych na cele nierolnicze, wymagającego ww. zgody, dokonuje się w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, sporządzonym w trybie określonym w przepisach o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Strefy gospodarcze i usługowe zostały wyznaczone na terenach już częściowo zagospodarowanych lub wskazanych w dokumentach planistycznych pod te funkcje. Takie podejście minimalizuje konieczność zajmowania nowych, niezainwestowanych gruntów i ogranicza przekształcanie pierwotnej rzeźby terenu.

W granicach gminy Dygowo występuje 6 udokumentowanych złóż kopalin (tabela 2, 3 prognozy), brak jest podziemnych bezzbiornikowych magazynów substancji oraz nie występują udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla.

Jedynym złożem, dla którego ustanowiono teren i obszar górniczy jest złożo gazu ziemnego Daszewo N. Dla czterech czynnych odwiertów (Daszewo-13K, Daszewo-16, Daszewo-21K, Daszewo-31K) oraz dla Ośrodka Grupowego Daszewo, wraz z drogami dojazdowymi w planie ogólnym ustanowiono 5 stref górnictwa (SG). Wskazane SG to niewielkie powierzchnie, obejmujące tereny położone poniżej miejscowości Wrzosowo, poza obszarowymi formami ochrony przyrody (w tym poza Obszarami Natura 2000). Działalność ta nie będzie powodować zmiany w morfologii terenu oraz brak będzie oddziaływać tj. obniżenia wyrobiskowe, skarpy, czasowe zbiorniki wodne, a także utrata warstwy próchnicznej gleby itp. Ustalenie w planie ogólnym stref górnictwa (SG) zapewnia możliwość eksploatacji udokumentowanych złóż, natomiast nie wpływa na zmianę zagospodarowania i użytkowania terenu, ani nie warunkuje czy eksploatacja nieeksploatowanych bądź nieudokumentowanych złóż będzie miała miejsce w przyszłości.

Dla pozostałych złóż ustanowiono strefę otwartą (SO) ze względu na brak lub zaniechanie eksploatacji. W przypadku złoża Włóscibórz strefa otwarta ma na celu zachowania jego w naturalnym stanie, co oznacza brak możliwości eksploatacji oraz ochronę przed ingerencją mogącą prowadzić do degradacji środowiska. Ujęcie tego obszaru w strefie otwartej ma na celu nie tylko zabezpieczenie cennych zasobów geologicznych, ale także ochronę funkcji hydrologicznych i ekologicznych, w tym retencji wód oraz zachowania unikalnych siedlisk przyrodniczych. Złożo to w całości jest zalesione i znajduje się w granicach obszaru Natura 2000 „Dorzecze Parsęty”.

W gminie Dygowo nie wyznaczono obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji, a także nie wyznaczono obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji. W związku z powyższym nie było konieczności uwzględniania tych uwarunkowań w planie.

Wpływ ustaleń planu ogólnego gminy Dygowo na ukształtowanie terenu można uznać za niewielki, z uwagi na powiązanie nowych inwestycji z istniejącym zainwestowaniem, unikanie lokalizacji zabudowy na terenach szczególnie wrażliwych oraz zapewnienie funkcji ochronnych przez strefę otwartą. Projekt planu pozostaje zgodny z przepisami ochrony środowiska, gwarantując zachowanie równowagi między rozwojem przestrzennym, a ochroną zasobów glebowych gminy.

W określeniu stopnia zagrożenia gleb, istotne znaczenie mają: utracona powierzchnia gleb, ich wartość bonitacyjna oraz wrażliwość na zmiany spowodowane modernizacją. Przy wykonywaniu prac ziemnych, w czasie pracy maszyn budowlanych nastąpi silne przekształcenie gleb w pasie technicznym robót budowlanych, obejmujące:

- usunięcie wierzchniej warstwy humusowej (o znacznej zawartości próchnicy) staje się to często przyczyną zniszczenia głębiej leżących warstw geologicznych;
- zniekształcenie struktury gleby wskutek jej zagęszczania i ugniatania, spowodowanego pracą ciężkiego sprzętu zmechanizowanego; prace te mogą spowodować poprzez ugniatanie części stałych gleby, zmniejszenie jej porowatości i usunięcie głązów (powietrza glebowego);
- lokalne przesuszenie lub zawodnienie gleb spowodowanych zaburzeniem stosunków wodnych przy wykonywaniu wykopów lub w czasie ich odwadniania;
- zanieczyszczenie gruntu substancjami ropopochodnymi w wyniku wycieków z maszyn drogowych i taboru samochodowego;
- narażenie zwałowanej ziemi na przesuszenie, przemarznięcie i inne wpływy środowiska zależnie od warunków pogodowych.

Bezpośrednie oddziaływanie w czasie realizacji inwestycji na powierzchnię ziemi i glebę będzie lokalne i ograniczy się praktycznie do pasa o wielkości kilku metrów.

Aby zapobiec zanieczyszczeniu gruntu i wód podziemnych substancjami ropopochodnymi, pojazdy i maszyny pracujące na placu budowy będą sprawne. Zaplecze budowy umiejscowione zostanie na szczelnym i utwardzonym podłożu (np. przy zastosowaniu płyt drogowych), dodatkowo stosowane będą

maty chłonne pod maszyny w trakcie postojów. Na terenie placu budowy nie będzie miało miejsce tankowanie pojazdów, aby zapobiec przedostawaniu się zanieczyszczeń do gruntu.

5.1.7. Oddziaływanie na krajobraz

Realizacja ustaleń projektu planu ogólnego gminy Dygowo będzie oddziaływać na krajobraz głównie poprzez rozwój zabudowy mieszkaniowej oraz rozbudowę infrastruktury technicznej i komunikacyjnej w wyznaczonych strefach planistycznych. Oddziaływanie to należy ocenić jako umiarkowane i kontrolowalne, plan został opracowany z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań krajobrazowych, form ochrony przyrody oraz obowiązujących dokumentów strategicznych.

Do obszarów cennych, o wysokiej wrażliwości krajobrazowej należą przede wszystkim doliny rzek Parsęty i jej dopływów (Pyszka, Olszynka, Bogucinka), a także małe zbiorniki wodne – oczka wodne, tereny podmokłe, torfowiska oraz charakterystyczna dla krajobrazu młodoglacjalnego mozaika pól, łąk i kompleksów leśnych. Obszary te pełnią istotne funkcje ekologiczne, rekreacyjne i kulturowe, stanowiąc jednocześnie istotny element tożsamości przestrzennej gminy. Na terenie gminy poza Obszarem Chronionego Krajobrazu „Koszaliński Pas Nadmorski”, (który obejmuje jedynie teren o powierzchni ok. 46 ha przy N granicy gminy), brak jest obszarowych form ochrony przyrody, które zabezpieczają walory przyrodniczo-krajobrazowe (tj. parki krajobrazowe, inne obszary chronionego krajobrazu, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe). O wysokich walorach przyrodniczo-krajobrazowych części terenów gminy Dygowo tj. fragment doliny rzeki Parsęty i jej dopływów świadczy objęcie ich proponowanymi formami ochrony przyrody – OCHK „Dolina Parsęty” i OCHK „Dolina Pyszki” – **ryc. 25**.

Spośród wyodrębnionych na obszarze gminy Dygowo typów krajobrazów, jeden został zaliczony do krajobrazów priorytetowych: *Dolina Parsęty na północ od Karlina* (3. Leśne 3b. Z przewagą siedlisk lasowych), o powierzchni 513,5 na terenie gminy – **ryc. 30**.

W odpowiedzi na te uwarunkowania, w planie ogólnym tereny o wysokiej wrażliwości krajobrazowej zostały włączone do strefy otwartej (SO), która pełni funkcję ochronną, ograniczającą rozwój intensywnej zabudowy oraz wspierającą zachowanie naturalnego charakteru przestrzeni o wysokiej wartości estetycznej i środowiskowej. W strefie otwartej dopuszcza się zagospodarowanie o charakterze ekstensywnym związane z rolnictwem, rekreacją czy infrastrukturą techniczną, o ile nie prowadzi ono do trwałej degradacji walorów krajobrazowych.

Poprzez uwzględnienie w planie cennych krajobrazowo obszarów gminy możliwa będzie ochrona przede wszystkim terenów wzdłuż doliny Parsęty i zachowanie trwałych użytków zielonych poprzez objęcie strefą otwartą (SO), której profilami podstawowymi są m.in. teren lasu, teren wód, teren rolnictwa z zakazem zabudowy.

Strefy mieszkaniowe, zagrodowe, usługowe oraz gospodarcze zostały zlokalizowane głównie w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącej zabudowy, co pozwala ograniczyć rozpraszanie nowej zabudowy i jej negatywne oddziaływanie na krajobraz otwarty. Projekt planu ogólnego wpłynie na krajobraz gminy poprzez przekształcenie wybranych obszarów naturalnych – takich jak tereny zieleni, nieużytki i grunty rolne w ww. tereny zabudowane. Zmiany te będą miały charakter lokalny i dotyczyć będą głównie obszarów sąsiadujących z istniejącą zabudową, stanowiąc jej uzupełnienie lub rozszerzenie. Dzięki temu zachowana zostanie ogólna struktura krajobrazowa gminy, a ustalone parametry zabudowy – w tym jej intensywność i wysokość – będą nawiązywać do istniejącego zagospodarowania. Ich lokalizacja i parametry urbanistyczne takie jak intensywność i wysokość zabudowy, czy minimalna powierzchnia biologicznie czynna, zostały dostosowane do charakteru otoczenia, zapewniając integrację z istniejącym krajobrazem i ograniczenie presji na tereny cenne przyrodniczo i widokowo.

Ustalenia projektu planu ogólnego powinny przyczynić się zatem do ochrony krajobrazu, ponieważ w dokumencie uwzględniono lokalizację nowych stref, które wyznaczono poza krajobrazem priorytetowym *Dolina Parsęty na północ od Karlina*, zgodnie z *Uchwałą XIII/187/25 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 18.12.2025 r. w sprawie Audytu krajobrazowego województwa zachodniopomorskiego*, a zapisy dla poszczególnych stref urbanistycznych uwzględniają

obowiązujące przepisy dla **obszaru chronionego krajobrazu „Koszaliński Pas Nadmorski”** m.in. zakazy zawarte w *Uchwale Nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. z 2014 r. poz. 1637 ze zm.)*.

Szczególnie ważnym elementem jest ochrona krajobrazu w myśl *ustawy z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz. U. z 2015 r. poz. 774)*. W myśl powyższego dokumentu należy dążyć do takiego ustalania lokalizacji, aby ograniczyć do minimum negatywny wpływ nie tylko na zdrowie ludzi, ale także na krajobraz przyrodniczy i kulturowy. Szczegóły lokalizacji tego typu obiektów ustalane będą w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Oddziaływanie przyjętych w dokumencie rozwiązań na krajobraz w aspekcie środowiskowym opiera się na ocenie stopnia naturalności krajobrazu, jego struktury i zniekształceń. Krajobraz, jako komponent wielu czynników, ulega przemianom pod wpływem naturalnych procesów zachodzących w środowisku biotycznym i abiotycznym oraz oddziaływań antropogenicznych. Działalność człowieka jest czynnikiem, który najsilniej ingeruje w struktury przyrodnicze, a więc i krajobraz. Zmiany użytkowania terenów doprowadzają do poważnych i nieodwracalnych przekształceń krajobrazu. Założenia ochrony krajobrazu wynikają z *Europejskiej Konwencji Krajobrazowej (Dz. U. z 2006 r., nr 14, poz. 98)*, która wskazuje na potrzebę ochrony krajobrazu oraz konieczność prowadzenia działań na rzecz zachowania i utrzymania ważnych lub charakterystycznych cech krajobrazu. Stąd też wszystkie działania inwestycyjne powinny uwzględniać lokalne warunki krajobrazowe tak, aby ukierunkowywać i harmonizować rozwój przestrzenny i gospodarczy ze specyfiką terenu Gminy. Zmiany gospodarcze i społeczne, a także środowiskowe to nakładające się na siebie czynniki, których nie da się niekiedy uniknąć, ale powinno się je ograniczyć w stosunku do negatywnego oddziaływania na krajobraz.

Dzięki planowanym działaniom znacznie poprawi się krajobraz obszaru, który zdecydowanie zyska na wartości. Zachowane zostaną jednak dotychczasowe, charakterystyczne cechy krajobrazu Gminy Dygowo. Dodatkowo znaczna część działań dotyczy obiektów umieszczonych pod powierzchnią ziemi, a wszelkie powstałe z tym niegodności zostaną natychmiastowo usunięte, nie powodując zmian w krajobrazie. Teren, na którym zadanie będzie realizowane zostanie uporządkowany. Realizacja zaplanowanych działań nie będzie zakłócała postanowień Europejskiej Konwencji Krajobrazowej.

W krajobrazie gminy już dziś obecne są elementy infrastrukturalne wpływające na percepcję krajobrazową takie jak linie energetyczne, elektrownie wiatrowe, elektrownie słoneczne czy zabudowa produkcyjna. Plan ogólny nie przewiduje znaczącego rozszerzania tego typu funkcji, lecz przeciwnie, preferuje lokalizację nowych inwestycji w sąsiedztwie terenów już przekształconych, co sprzyja racjonalnemu gospodarowaniu przestrzenią i ogranicza dalszą fragmentację krajobrazu. W zakresie odnawialnych źródeł energii plan ogólny przewiduje wyznaczania nowych terenów pod elektrownie wiatrowe czy słoneczne, poza obszarami już zagospodarowanymi lub objętymi obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w następujących strefach: 41SO, 42SO, 52SO, 66SO i 82SO. Przyjęte rozwiązania pozwalają na pogodzenie rozwoju energetyki odnawialnej z zachowaniem ładu przestrzennego, spójności krajobrazu oraz ochroną jego walorów estetycznych i przyrodniczych.

Ochrona krajobrazu Gminy Dygowo winna obejmować działania, polegające na świadomym kształtowaniu przestrzeni gminy poprzez eksponowanie obszarów atrakcyjnych krajobrazowo. Należy również systemowo włączać je w pozostałą przestrzeń gminy, by tworzyły harmonijną całość i nadawały lub prezentowały charakterystyczny krajobraz gminy.

Podczas realizacji działań dotyczących budowy farm wiatrowych należy wziąć pod uwagę, fakt który wskazano w *Wytycznych w zakresie prognozowania oddziaływań na środowisko farm wiatrowych (Stryjecki M., Mielniczuk K., GDOŚ, Warszawa 2011)*, iż negatywny wpływ farmy wiatrowej na otaczającą ją krajobraz maleje wraz ze wzrostem odległości od inwestycji. Posiłkując się następującym uproszczonym schematem podziału na strefy tzw. „wizualnego oddziaływania” elektrowni wiatrowych dla terenu płaskiego wyróżnić można:

1. Strefa I (w odległości do 2 km od farmy wiatrowej) – farma wiatrowa jest elementem dominującym w krajobrazie. Obrotowy ruch wirnika jest wyraźnie widoczny i dostrzegany przez człowieka.
2. Strefa II (w odległości od 2 do 4,5 km od farmy wiatrowej) – elektrownie wiatrowe wyróżniają się w krajobrazie i łatwo je dostrzec, ale nie są elementem dominującym. Obrotowy ruch wirnika jest widoczny i przyciąga wzrok człowieka.
3. Strefa III (w odległości od 4,5 do 7 km od farmy wiatrowej) – elektrownie wiatrowe są widoczne, ale nie są „narzucającym się” elementem w krajobrazie. W warunkach dobrej widoczności można dostrzec obracający się wirnik, ale na tle swojego otoczenia same turbiny wydają się być stosunkowo niewielkich rozmiarów.
4. Strefa IV (w odległości powyżej 7 km od farmy wiatrowej) – elektrownie wiatrowe wydają się być niewielkich rozmiarów i nie wyróżniają się znacząco w otaczającym je krajobrazie. Obrotowy ruch wirnika z takiej odległości jest właściwie niedostrzegalny.

Należy zaznaczyć, że powyższe wartości są orientacyjne i mogą bardzo często przyjmować daleko odmiennie parametry. W terenie pagórkowatym te odległości mogą być znacząco niższe, lub wyższe w zależności od położenia punktu obserwacyjnego oraz lokalizacji elektrowni. Elektrownie położone poza wzniesieniami znajdującymi się na linii obserwacyjnej mogą być niewidoczne, pomimo bliskiej odległości. Jeśli jednak umiejscowione są na szczytach wzniesień, ich widzialność będzie znacząco wzrastać. Przy niektórych lokalizacjach może ona sięgnąć wartości nawet 20 km. Biorąc powyższe pod uwagę, opracowano szereg wytycznych, których uwzględnienie na etapie projektowania farmy może znacząco ograniczyć jej potencjalny negatywny wpływ na otaczający ją krajobraz oraz negatywne podejście ze strony społeczeństwa, w tym m.in.:

- stosowanie w obrębie jednej farmy wiatrowej lub kilku sąsiadujących ze sobą farm wiatrowych elektrowni wiatrowych o tej samej wielkości,
- jasne kolory wież i łopat wirnika (np. szary, beżowy, ewentualnie biały) lub kolor elektrowni wiatrowych dopasowany do otoczenia,
- wybór elektrowni wiatrowych, których wirniki składają się z trzech łopat,
- farma wiatrowa jest bardziej „przyjazna”, gdy składa się na nią mniejsza liczba turbin, ale o większej mocy niż większa liczba turbin o małej mocy,
- należy unikać lokalizowania elektrowni wiatrowych w pobliżu miejsc, dla których wyznaczono normy w zakresie klimatu akustycznego i w miejscach gdzie będą dominującym składnikiem w krajobrazie przedstawiającym szczególne walory widokowe.
- Istotne jest również unikanie lokalizowania elektrowni wiatrowych na terenach o wybitnych walorach krajobrazowych, ze szczególnym wyróżnieniem parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu³⁴.

Aby przeciwdziałać przekształceniom krajobrazu projekt planu wprowadza strefowe ustalenia chroniące ciągłość systemu przyrodniczego, charakterystyczną topografię oraz układy ruralistyczne. Na etapie sporządzania planów miejscowych zaleca się tworzenie spójnego systemu zieleni urządzonej i krajobrazowej, który poprawi estetykę terenów zurbanizowanych oraz ich otoczenia – w tym terenów rolnych i leśnych. Szczególną ochroną powinny zostać objęte miejsca eksponowane, panoramy i punkty widokowe, które mogą być zagrożone dominacją elementów obcych, takich jak infrastruktura techniczna, reklamy czy zabudowa substandardowa.

Plan ogólny wyznacza ramy dla harmonijnego kształtowania przestrzeni, zalecając nadawanie obiektom kubaturowym i urządzeniom infrastruktury technicznej form architektonicznych dostosowanych do otoczenia. Dodatkowo, na całym obszarze gminy należy ograniczać lokalizację

³⁴ Wytyczne w zakresie prognozowania oddziaływań na środowisko farm wiatrowych (Stryjecki M., Mielniczuk K., GDOŚ, Warszawa 2011)

inwestycji wymagających makroniwelacji i znacznych przekształceń rzeźby terenu, aby zachować naturalny charakter krajobrazu.

Zapisy planu ogólnego zakładają rozwój zabudowy mieszkaniowej skoncentrowanej w ramach istniejących struktur urbanistycznych, co pozwoli na zachowanie ładu przestrzennego i uniknięcie chaotycznej zabudowy. Nowe inwestycje mieszkaniowe powinny być skoordynowane z istniejącą infrastrukturą, aby zapewnić mieszkańcom odpowiednie warunki życia. Ważne jest również stosowanie i egzekwowanie instrumentów polityki przestrzennej, aby zapobiec niekontrolowanej zabudowie.

Oddziaływanie ustaleń planu ogólnego gminy Dygowo na krajobraz należy uznać zatem za umiarkowane i zgodne z zasadami planowania przestrzennego. Plan został opracowany z poszanowaniem lokalnych wartości przestrzennych i środowiskowych, w tym dominant wysokości a jego realizacja umożliwi jednoczesne wspieranie rozwoju gminy i zachowanie kluczowych walorów krajobrazowych w duchu zasad zrównoważonego rozwoju.

5.1.8. Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe i dobra materialne

Projekt planu ogólnego gminy Dygowo, ze względu na swój ogólny charakter i strategiczny poziom planowania, nie zawiera szczegółowych ustaleń dotyczących ochrony dziedzictwa kulturowego. Niemniej jednak w sposób pośredni uwzględnia obecność obiektów i obszarów zabytkowych, poprzez dostosowanie parametrów zabudowy i zagospodarowania terenu w wybranych strefach planistycznych do istniejącej struktury przestrzennej i historycznej.

Projekt planu ogólnego obejmuje swoim zakresem obszary o szczególnej wartości kulturowej, w tym strefy ochrony stanowisk archeologicznych objętych ochroną konserwatorską, strefy ścisłej ochrony konserwatorskiej, a także obiekty wpisane do rejestru zabytków oraz ujęte w gminnej ewidencji zabytków. Na terenie gminy zlokalizowane są liczne zabytki nieruchome, wpisane do rejestru lub ewidencji, w tym parki dworskie, kościoły, cmentarze, zabudowa folwarczna (patrz tab. 23). W wielu przypadkach zachowały się historyczne rozplanowania wsi owalnicowych lub ulicówek z czytelnym układem zabudowy i zieleni. Parametry urbanistyczne przewidziane w planie, takie jak wysokość i intensywność zabudowy, zostały dobrane w sposób spójny z istniejącą strukturą przestrzenną, co pozwala na zachowanie integralności krajobrazu kulturowego.

Zapisy planu w sposób ramowy odnoszą się do ochrony dziedzictwa kulturowego, m.in. poprzez ustalenie wskaźników zabudowy oraz przypisanie odpowiednich profili funkcjonalnych strefom planistycznym. Dodatkowo w strefach w których zlokalizowane są obiekty nie dopuszczono lokalizacji obiektów, które mogłyby stanowić dominanty wysokościowe lub przestrzenne. Gminne standardy urbanistyczne dostosowano do stanu istniejącego.

Określone strefy planistyczne oraz gminne standardy urbanistyczne zostały dostosowane do walorów obiektów zabytkowych oraz umożliwiają na późniejszym etapie wprowadzenia rozwiązań niezbędnych do zapobiegania zagrożeniom dla zabytków, zapewnienia im ochrony przy realizacji inwestycji oraz przywracania zabytków do jak najlepszego stanu.

W przypadku zabytków archeologicznych znajdujących się w rejestrze wprowadzono strefę otwartą.

Ograniczenia w zagospodarowaniu związane z obiektami ujętymi w rejestrze zabytków oraz zabytkami archeologicznymi zostały wskazane w przepisach odrębnych z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami natomiast zasady ochrony obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków będą ustalone na etapie miejscowych planów.

W planie ogólnym nie ma możliwości wprowadzenia i określenia stref ochrony konserwatorskiej oraz ochrony archeologicznej, z uwagi na określony w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym zakres planu ogólnego.

Realizacja ustaleń planu powinna przyczynić się do poprawy walorów krajobrazowych i estetycznych przestrzeni, co może zwiększyć atrakcyjność gminy zarówno dla mieszkańców, jak i odwiedzających. Wyznaczone strefy planistyczne nie generują uciążliwości dla nieruchomości sąsiednich, co sprzyja harmonijnemu rozwojowi przestrzennemu z poszanowaniem wartości historycznych i kulturowych. Plan ogólny stanowi tym samym narzędzie wspierające kształtowanie ładu przestrzennego w zgodzie z lokalnym dziedzictwem.

Kwestie związane z bezpośrednią ochroną zabytków, w tym ustalenia dotyczące konserwatorskich stref ochrony czy ochrony archeologicznej, będą szczegółowo określone na etapie opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz procedur decyzji administracyjnych, zgodnie z *ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*.

Strefy planistyczne wyznaczone w projekcie planu ogólnego zostały zaprojektowane w sposób, który nie generuje uciążliwości dla terenów sąsiednich, co sprzyja harmonijnemu rozwojowi przestrzennemu z poszanowaniem ładu przestrzennego oraz istniejących wartości kulturowych i historycznych.

Oceniając dobro materialne, jako wszystkie środki, które mogą być wykorzystane, bezpośrednio lub pośrednio, do zaspokojenia potrzeb ludzkich, stwierdzić należy jednoznacznie, że ustalenia projektu planu ogólnego służą ogólnemu rozwojowi gminy, a więc wzbogaceniu dóbr materialnych przy racjonalnym wykorzystaniu już istniejących elementów zagospodarowania.

5.1.9. Oddziaływanie na obszary Natura 2000 i inne obszary chronione na mocy ustawy o ochronie przyrody

Zgodnie z art. 3 ust. 1 *ustawy o ochronie przyrody*, cele ochrony przyrody są realizowane m.in. przez uwzględnianie wymagań ochrony przyrody w planach ogólnych gmin. W projekcie planu ogólnego gminy Dygowo uwzględniono wszystkie ustanowione w granicach gminy formy ochrony przyrody, których charakterystyka znajduje się w rozdziałach 3.1.8 i 3.1.9 niniejszej Prognozy:

- rezerwat przyrody „Stramniczka”,
- obszar chronionego krajobrazu „Koszaliński Pas Nadmorski” (niewielki fragment),
- obszary włączone do sieci Natura 2000: specjalne obszary ochrony siedlisk „Dorzecze Parsęty” PLH320007, oraz „Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski” PLH320017 (fragment),
- pomniki przyrody (drzewa, grupy drzew, aleje i stanowisko bluszczu pospolitego).

Lokalizację ww. obszarów i obiektów obrazuje **ryc. 23**, oraz mapy załączone do prognozy na tle ustaleń planu - **załączniki nr 1 i 4**.

Analizowany w prognozie projekt planu ogólnego gminy uwzględni zlokalizowane w granicach gminy obszary podlegające ochronie prawnej przede wszystkim poprzez wyznaczenie w zasięgu większości wspomnianych terenów stref otwartych SO, które zgodnie z katalogiem możliwych do wydzielenia stref planistycznych, charakteryzują się bardzo ograniczonymi możliwościami lokalizacji obiektów budowlanych, a ich podstawowym profilem funkcjonalnym są m.in. tereny lasów, zieleni naturalnej, wód i rolnictwa z zakazem zabudowy. W zależności od obszaru, projekt planu ogólnego zawęży jednocześnie katalog dodatkowych funkcji, jakie mogą być realizowane w zasięgu stref otwartych SO (w przypadku części stref umożliwi się przeznaczenie pod tereny zieleni urządzonej).

Należy podkreślić, że formy ochrony przyrody, mimo ściśle geodezyjnego wytyczenia granic, pozostają pod wpływem oddziaływań czynników środowiskowych pojawiających się w ich bezpośrednim otoczeniu. W związku z powyższym, określenie profilu stref planistycznych obejmujących tereny sąsiadujące z obiektami podlegającymi ochronie, pośrednio wpływać będzie również na same tereny prawnie chronione.

Na potrzeby oceny oddziaływania ustaleń projektu planu ogólnego gminy Dygowo na obszary chronione dokonano szczegółowej analizy rozwiązań przyjętych w odniesieniu do wszystkich terenów podlegających ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody, zlokalizowanych na terenie gminy.

- **Rezerwat przyrody „Stramniczka”**

W projekcie planu w granicach rezerwatu przyrody „Stramniczka” ustalano strefę otwartą 95SO, z udziałem powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 100%, bez żadnych profili dodatkowych. Podstawowy profil funkcjonalny strefy planistycznej oznaczonej symbolem SO dopuszcza: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej. Mając na uwadze ogólny charakter projektu planu należy stwierdzić, że wprowadzenie stref planistycznych SO na obszarze rezerwatu nie przesądza na tym etapie o możliwości jego degradacji. Ustalenia dotyczące przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko będą mogły zostać sprecyzowane dopiero w planach miejscowych, gdyż tego rodzaju zapisy nie mogą zostać zapisane w planie ogólnym. Z uwagi na ustalenie udziału powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 100% oraz udziału powierzchni zabudowy na poziomie 0%, na terenie rezerwatu nie będzie możliwości realizacji zabudowy kubaturowej, zatem należy uznać, że ustalenia projektu planu nie wpłyną znacząco negatywnie na cele ochrony rezerwatu.

Biorąc pod uwagę powyższe należy stwierdzić, że ustalenia projektu planu nie wpłyną znacząco negatywnie na cele ochrony rezerwatu przyrody „Stramniczka”.

- **Obszar chronionego krajobrazu „Koszaliński Pas Nadmorski” (niewielki fragment)**

Dla obszaru chronionego krajobrazu „Koszaliński Pas Nadmorski” w projekcie planu ogólnego gminy Dygowo uwzględniono przebieg granicy obszaru, wyznaczony zgodnie z uchwałą *Uchwała Nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2021 r. poz. 2091 ze zm.)*.

W obrębie obszaru chronionego w projekcie planu ogólnego wskazano w większości przypadków strefy planistyczne uwzględniające obecne zagospodarowanie terenów, umożliwiające ochronę ekosystemów leśnych, nieleśnych ekosystemów lądowych i egzekwowanie zakazów zawartych we wspomnianej uchwale.

Większość terenów w granicach obszaru chronionego krajobrazu „Koszaliński Pas Nadmorski” to tereny zlokalizowane w zasięgu stref otwartych (94SO), w zasięgu których możliwość realizacji nowych inwestycji została bardzo mocno ograniczona. W strefie tej udział powierzchni biologicznie czynnej jest na poziomie 100%, bez żadnych profili dodatkowych. Podstawowy profil funkcjonalny strefy planistycznej oznaczonej symbolem SO dopuszcza: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej.

Poza dominującą strefą otwartą (94SO) wskazano także znacznie mniejsze powierzchniowo strefy planistyczne o innym podstawowym profilu funkcjonalnym, uwzględniającym obecne użytkowanie terenów: strefę wielofunkcyjną z zabudową zagrodową(88SZ), oraz strefę wielofunkcyjną z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (123SJ i 133SJ).

W przypadku ww. terenów realizacja ustaleń projektu planu ogólnego gminy Dygowo nie będzie się wiązała z istotnymi zmianami ich zagospodarowania, a tym samym nie będzie powodowała negatywnych oddziaływań na ww. obszar chronionego krajobrazu.

Ponadto należy podkreślić, że dla terenów tych obowiązują jednocześnie wymogi ochrony i zakazy wynikające z przepisów odrębnych, w tym w szczególności przepisów *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody*, dotyczących obszarów chronionych krajobrazów, a także przepisów ww.

uchwały powołującej OCHK, w tym m.in.: zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zakaz likwidowania i niszczenia zadrzewień oraz zakaz budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, zakaz likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych, (które wymieniono w pkt. 3.1.9 Prognozy).

Jak już wskazano powyżej, w projekcie uwzględniono funkcjonującą w granicach obszaru chronionego krajobrazu zabudowę oraz dotychczasowe zainwestowanie części terenów. Plan ogólny gminy Dygowo uwzględnia zatem m.in. funkcjonujące na obszarze chronionego krajobrazu tereny rolne, leśne oraz istniejącą zabudowę siedliskową. Projekt dla wskazanych terenów SJ określił szczegółowo parametry zabudowy – maksymalną powierzchnię zabudowy (od 30 % do 30%), maksymalną wysokość zabudowy (10,0 m i 15,0 m), maksymalną nadziemną intensywność zabudowy (0,6 i 0,7) oraz minimalną powierzchnię biologicznie czynną (50%, 60%).

Nie wyznaczono dodatkowego profilu funkcjonalnego w ww. strefach.

Podsumowując, biorąc pod uwagę obecne użytkowanie i kierunki przeznaczenia wskazane dla terenów położonych w granicy obszaru chronionego krajobrazu „Koszaliński Pas Nadmorski”, a także obowiązujące dla całego obszaru zakazy wynikające z przepisów odrębnych, w tym w szczególności w zakresie zakazu likwidowania i niszczenia zadrzewień oraz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, a także zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych, (o których mowa powyżej), nie zakłada się wystąpienia znaczących, negatywnych oddziaływań na przedmiot ochrony obszaru chronionego krajobrazu „Koszaliński Pas Nadmorski” na skutek realizacji ustaleń projektu planu ogólnego gminy Dygowo.

➤ **Specjalne obszary ochrony siedlisk Obszary Natura 2000**

Dla obszarów Natura 2000 projekt planu ogólnego ustala różne strefy planistyczne, uwzględniając szczególne walory przyrodnicze i krajobrazowe terenów, zróżnicowanie w zakresie istniejącego zainwestowania, jak również różnorodność przedmiotów ochrony w obrębie poszczególnych obszarów. Wprowadzenie odpowiednich rozwiązań przestrzennych było niezbędne z uwagi na konieczność zminimalizowania ryzyka lokalizacji przedsięwzięć i działań o znaczącym negatywnym oddziaływaniu na obszary Natura 2000, a w szczególności na siedliska przyrodnicze oraz gatunki zwierząt i ich siedliska, będące przedmiotami ochrony:

- specjalnego obszaru ochrony siedlisk (SOO) „Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski” PLH320017 (w gminie Dygowo niewielki fragment),
- specjalnego obszaru ochrony siedlisk (SOO) „Dorzecze Parsęty” PLH320007,

Ze względu na nadrzędny charakter ochrony przyrody, ograniczenia w zagospodarowaniu ustalone w planach zadań ochronnych dla ww. obszarów muszą być uwzględnione w opracowywanych planach miejscowych/dokumentach planistycznych. Obecnie dla wszystkich obszarów Natura 2000 ustanowiono plany zadań ochronnych, a przyjęte w projekcie planu ogólnego rozwiązania w większości przypadków sprzyjają realizacji wymienionych w nich działań ochronnych.

• **Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski” PLH320017 (w gminie Dygowo niewielki fragment)**

Na terenie gminy Obszar Natura 2000 „Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski” PLH320017 obejmuje areał wynoszący ok. 258 ha. A ponadto SOO PLH320017 w większości pokrywa się z terenem ww. rezerwatu „Stramniczka”.

W projekcie Planu ogólnego gminy Dygowo uwzględniono fragment SOO „Trzebiatowsko-Kołobrzesci Pas Nadmorski” PLH320017, poprzez wyznaczenie w zasięgu jego granic przede wszystkim strefę otwartą (1SO, 94SO, 95SO, 96SO), w obrębie której w ramach profilu podstawowego wskazuje się tereny rolnictwa z zakazem zabudowy, tereny lasu, tereny zieleni naturalnej, tereny wód, tereny komunikacji, tereny ogrodów działkowych i tereny sieci infrastruktury technicznej. W celu ograniczenia możliwych przekształceń, dla wspomnianej strefy nie wskazano funkcji w ramach dodatkowego profilu funkcjonalnego, uniemożliwiając w ten sposób rozwój m.in. ochronę cennych elementów przyrody. Wyjątek stanowi jedna strefa: 72SO, dla której jako profil dodatkowy ustalono możliwość lokalizacji elektrowni słonecznej (zgodnie z wydaną decyzją WZ). Strefa ta znajduje bezpośrednio przy drodze powiatowej w miejscowości Stojkowo. Została ustanowiona na gruntach ornych, użytkowanych jako pola uprawne, na których brak jest stanowisk chronionych gatunków flory, fauny i siedlisk przyrodniczych (także stanowiących przedmiot ochrony dla PLH320017).

W obrębie granic SOO „Trzebiatowsko-Kołobrzesci Pas Nadmorski” wydzielono także niewielkie strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową (SZ) i strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ), uwzględniając tereny istniejącej obecnie zabudowy. Parametry zabudowy określone w projekcie dla wspomnianych stref określono w następujący sposób:

- dla stref 92, 93 SZ zlokalizowanych przy drodze powiatowej – maksymalna powierzchnia zabudowy – 30-40%, maksymalna wysokość zabudowy – 10,0 m, maksymalna nadziemna intensywność zabudowy – 0,6, minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 60%,
- dla strefy 144, 146 SJ zlokalizowanej przy drodze powiatowej – maksymalna powierzchnia zabudowy 30%, maksymalna wysokość zabudowy – 10,0 m, intensywność 0,6, minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 60%;
- dla strefy 94SZ zlokalizowanej na południe od drogi ekspresowej S6 – maksymalna powierzchnia zabudowy 30%, maksymalna wysokość zabudowy – 10,0 m, intensywność 0,6, minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 60%;
- dla strefy 150, 151 SJ zlokalizowanej na południe od drogi ekspresowej S6 – maksymalna powierzchnia zabudowy 20%, maksymalna wysokość zabudowy – 8,0 m, intensywność 0,4, minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 70%, z profilem dodatkowym: teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej;
- dla strefy 131 SJ zlokalizowanej na północ od drogi ekspresowej S6 – maksymalna powierzchnia zabudowy 25%, maksymalna wysokość zabudowy – 10,0 m, intensywność 0,5, minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 60%;
- dla strefy 87 SZ zlokalizowanej na północ od drogi ekspresowej S6 – maksymalna powierzchnia zabudowy 30%, maksymalna wysokość zabudowy – 10,0 m, intensywność 0,7, minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 50%, wraz ze strefą 20OUZ - obszaru uzupełnienia zabudowy;
- dla strefy 132 SJ zlokalizowanej na północ od drogi ekspresowej S6 – maksymalna powierzchnia zabudowy 25%, maksymalna wysokość zabudowy – 10,0 m, intensywność 0,7, minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 60%, wraz ze strefą 21OUZ - obszaru uzupełnienia zabudowy.

Przez omawiany obszar SOO przebiega również strefa komunikacyjna (8SK), stanowiąca istniejącą drogę ekspresową S6.

Mając na uwadze wskazanie w zasięgu większości terenów w granicach SOO „Trzebiatowsko-Kołobrzesci Pas Nadmorski” PLH320017 strefy otwartej SO, w obrębie której nie przewiduje się lokalizacji zabudowy, prognozuje się brak wystąpienia negatywnych oddziaływań na przedmiot i integralność obszaru chronionego. Na terenach wyznaczonych stref nie stwierdzono siedlisk przyrodniczych, stanowisk gatunków chronionej flory i fauny. Należy natomiast podkreślić, że ewentualna lokalizacja inwestycji dopuszczonych w obrębie strefy SO (położonej w zasięgu obszaru Natura 2000 PLH320017) w ramach podstawowego profilu funkcjonalnego musi uwzględniać w przyszłości konieczność ochrony siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków chronionych, stanowiących przedmiot ochrony tego obszaru także w sąsiedztwie oraz musi proponować rozwiązania służące ograniczeniu negatywnych oddziaływań na przedmiot ochrony i integralność obszaru chronionego.

Wystąpienia znaczących, negatywnych oddziaływań na przedmiot ochrony i integralność obszaru SOO „Trzebiatowsko-Kołobrzski Pas Nadmorski” nie przewiduje się również w przypadku zagospodarowania terenów zlokalizowanych w zasięgu stref SJ i SN, obejmujących tereny istniejącej zabudowy, dla których jednocześnie obowiązuje obecnie (dla terenów położonych na północ od drogi ekspresowej S3) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Należy podkreślić, że ustalenia projektu Planu ogólnego dla gminy Dygowo dla tych terenów uwzględniają ustalenia obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ustanowionego Uchwałą Nr XLIV/370/23 Rady Gminy Dygowo z dnia 20 września 2023 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dygowo w części obrębów Dygowo, Stojkowo, Stramniczka, Jazy, Gąskowo - etap 2.

Negatywne oddziaływania mogą wystąpić natomiast w zasięgu wspomnianej powyżej strefy 72SO, w której przewidziano lokalizację elektrowni słonecznej, a także w strefach SJ i SZ, w granicach których umożliwi się realizację nowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej (zgodnie z podstawowym profilem podstawowym i profilem dodatkowym). Realizacja zabudowy i związanej z nią infrastruktury technicznej oraz komunikacyjnej związana będzie z wystąpieniem oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego, takie jak: powierzchnia ziemi, warunki wodne, szata roślinna, świat zwierzęcy. Ocenia się jednak, że nie spowoduje ona wystąpienia znaczących, negatywnych oddziaływań na przedmiot ochrony SOO „Trzebiatowsko-Kołobrzski Pas Nadmorski”, a także na integralność tego obszaru. Taka ocena wynika przede wszystkim z analizy informacji w zakresie inwentaryzacji przyrodniczej terenów współtworzących obszar Natura 2000 „Trzebiatowsko-Kołobrzski Pas Nadmorski”, jak również z udziału analizowanej powierzchni strefy 72SO, SJ i SZ w całkowitej powierzchni obszaru podlegającego ochronie prawnej (powierzchnia ww. stref stanowi znikomą część powierzchni obszaru Natura 2000). W granicach wspomnianych omawianych stref nie stwierdzono jednocześnie obecności gatunków roślin i zwierząt wskazanych w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej, jak również występowania siedlisk stanowiących przedmiot zainteresowania Wspólnoty. Co również istotne, tereny te nie obejmują lokalnych korytarzy ekologicznych (lub ich odcinków), zapewniających możliwość migracji gatunków w granicach całego SOO „Trzebiatowsko-Kołobrzski Pas Nadmorski”.

Niemniej, z uwagi na lokalizację wspomnianych stref 72SO, SJ i SZ w zasięgu obszaru włączonego do sieci Natura 2000, na etapie sporządzania planu miejscowego dla tego terenu konieczne będzie zastosowanie odpowiednich rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, które pozwolą na maksymalne ograniczenie negatywnych oddziaływań na przedmiot ochrony i integralność obszaru chronionego.

W tym zakresie istotne będzie projektowanie układów przestrzennych nowej zabudowy, w sposób który pozwoli na zachowanie najbardziej cennych komponentów środowiska. Ważny będzie też sposób kształtowania linii rozgraniczających tereny o różnym przeznaczeniu, linii nowej zabudowy, a także stosowanie dodatkowych rozwiązań, np. w postaci wyznaczania stref zieleni, pozwalających na zachowanie jak największej części istniejącej zieleni. Tego typu rozwiązania pozwolą na odsunięcie zabudowy od najbardziej cennych przyrodniczo fragmentów obszaru. Do szczególnie istotnych zapisów wymaganych w planach miejscowych należą również ustalenia dotyczące wprowadzenia rozwiązań sprzyjających szeroko pojętej ochronie środowiska i zachowaniu walorów przyrodniczo-krajobrazowych terenów. Wśród proponowanych rozwiązań wymienić można m.in.: uniemożliwienie zmiany lokalnych warunków wodnych, czy też utrzymanie znacznych powierzchni terenów porośniętych zieleńią (właściwą siedliskowo i geograficznie). Wszystkie ostatecznie przyjęte rozwiązania w zakresie sposobu zagospodarowania i użytkowania poszczególnych terenów powinny uwzględniać konieczność ochrony oraz ograniczania ewentualnych niekorzystnych oddziaływań w kontekście nowego zagospodarowania strefy.

Plan ogólny, z uwagi na ograniczony zakres ustaleń dokumentu, nie ma możliwości wprowadzania szczegółowych ustaleń w zakresie rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, jak również zapisów w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska i przyrody. Niemniej, omawiany w prognozie projekt Planu ogólnego ogranicza przeznaczenie terenów w ramach dodatkowego profilu funkcjonalnego strefy SJ oraz określa parametry zabudowy w sposób pozwalający na kształtowanie układu urbanistycznego

o ekstensywnym charakterze – przede wszystkim poprzez określenie maksymalnej powierzchni zabudowy oraz minimalnej powierzchni biologicznie czynnej.

Podsumowując, prognozuje się, że z uwagi na brak występowania w obrębie wskazanej pod lokalizację nowej zabudowy strefy 72SO, SJ i SZ siedlisk i gatunków roślin i zwierząt, dla ochrony których został wyznaczony SOO „Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski”, a także określone w projekcie parametry zabudowy strefy, nowe inwestycje przewidziane w obrębie obszaru chronionego nie spowodują znacząco negatywnych oddziaływań na przedmiot ochrony i integralność SOO „Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski”. Docelowe zagospodarowanie tych terenów wymagać będzie natomiast zastosowania na etapie projektowania i realizacji ekstensywnej zabudowy odpowiednich rozwiązań minimalizujących negatywne oddziaływanie na szeroko pojęte środowisko przyrodnicze.

Ponadto, należy podkreślić, że z uwagi na położenie strefy 72SO oraz stref SJ i SZ wraz ze strefami 20 i 21OUZ - obszaru uzupełnienia zabudowy w zasięgu obszaru Natura 2000 realizacja nowej zabudowy może wymagać przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 97 ust. 2 ustawy, regionalny dyrektor ochrony środowiska wydaje postanowienie w sprawie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 w przypadku stwierdzenia, że planowane przedsięwzięcie może znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000. Z kolei zgodnie z art. 98 ust. 2 ustawy, regionalny dyrektor ochrony środowiska uzgadnia warunki realizacji przedsięwzięcia, jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 wynika, że przedsięwzięcie nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na ten obszar oraz jeśli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 wynika, że przedsięwzięcie może znacząco negatywnie oddziaływać na ten obszar i jednocześnie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, czyli za realizacją przedsięwzięcia przemawiają konieczne wymogi nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogi o charakterze społecznym lub gospodarczym. Z kolei, jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 wynika, że przedsięwzięcie może znacząco negatywnie oddziaływać na ten obszar, i jeżeli nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, regionalny dyrektor ochrony środowiska odmawia uzgodnienia warunków realizacji danego przedsięwzięcia.

Analizując oddziaływanie na obszar SOO „Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski” należy zwrócić jednocześnie uwagę na brak przewidywanych, znaczących zmian w zakresie przeznaczenia terenów bezpośrednio z nimi sąsiadujących, jednak położonych poza granicami obszaru Natura 2000. Większość terenów sąsiadujących z SOO „Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski” to tereny zlokalizowane w zasięgu stref otwartych (SO) lub stref wielofunkcyjnych z zabudową zagrodową (SZ) i stref wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ).

- **„Dorzecze Parsęty PLH320007” PLH320007**

Projekt planu ogólnego gminy Dygowo uwzględnia również tereny współtworzące specjalny obszar ochrony siedlisk „Dorzecze Parsęty” PLH320007, który w granicach gminy pokrywa teren o areale 2242,79 ha.

Z uwagi na fakt, iż teren ten zajmuje 17,45% powierzchni terenu gminy Dygowo, specyfikę omawianego obszaru Natura 2000 oraz różnorodność terenów i obiektów go współtworzących (w tym ich obecne zagospodarowanie i użytkowanie, szczególnie w obrębie miejscowości Miechęcino, Pyszka i Pustary), projekt planu ogólnego wskazuje w jego obrębie strefy o różnym profilu podstawowym (głównie SO, SN, a także SJ, SZ, SU, SR, S.C i SK), uzależnione przede wszystkim od obecnego stanu zagospodarowania i użytkowania obiektu, różnicując jednocześnie parametry zabudowy dla poszczególnych obiektów, a także ich dodatkowe profile funkcjonalne. Ponadto, trzy tereny znalazły się

w zasięgu wyznaczonych obszarów uzupełnienia zabudowy (3OUZ – m. Pustary, 25OUZ – m. Mielęcın, 26OUZ – Pomerania Fun Park), które zajmują niewielkie fragmenty SOO.

W przeważającej większości obszar „Dorzecze Parsęty” PLH320007 wskazany został w projekcie planu ogólnego głównie jako strefa otwarta SO (12SO, 13SO, 14SO, 15SO, 98SO, 107SO, 109SO, 121SO, 123SO, 125SO, 126SO, 127SO, 128SO, 129SO, 130SO, 131SO, 133SO, 134SO, 135SO), dla której możliwe jest zagospodarowanie zgodne z podstawowym profilem funkcjonalnym (teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej). W celu ograniczenia możliwych przekształceń, dla ww. stref nie wskazano funkcji w ramach dodatkowego profilu funkcjonalnego, uniemożliwiając w ten sposób zachowanie chronionych gatunków roślin i zwierząt, siedlisk przyrodniczych i innych cennych przyrodniczo biotopów oraz obiektów.

Wyjątek stanowią trzy strefy:

- 39 SO i 40 SO – tereny położone w obrębie użytkowanych gruntów ornych, dla których wskazano jako profil dodatkowy teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej, a ustalenia planu ogólnego zostały przeniesione z zapisów mpzp *Uchwała Nr XXX/242/02 Rady Gminy w Dygowie z dnia 8 października 2002 r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Gminy Dygowo w obrębie ewidencyjnym Dygowo*. Są to tereny rolne, położone przy drodze wojewódzkiej 163, na których stoją trzy turbiny wiatrowe, a ich powierzchnia to ok. 7 ha. Nie stwierdzono siedlisk przyrodniczych, oraz gatunków flory i fauny, stanowiącej przedmiot ochrony SOO „Dorzecze Parsęty”;
- 60SO - teren położony w obrębie gruntów ornych, dla którego wskazano jako profil dodatkowy teren elektrowni słonecznej, a ustalenia planu ogólnego zostały przeniesione z zapisów decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, wydanej przez Wójta Gminy Dygowo. Są to tereny rolne, ogrodzone, użytkowanych jako sad, położone przy drodze wojewódzkiej 163, a ich powierzchnia to ok. 2,5 ha. Nie stwierdzono siedlisk przyrodniczych, oraz gatunków flory i fauny, stanowiącej przedmiot ochrony SOO „Dorzecze Parsęty”.

W granicach obszaru ochrony siedlisk „Dorzecze Parsęty” projekt planu ogólnego gminy Dygowo wyznacza strefy zieleni i rekreacji (SN), dla której określa minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej (50-80%). Katalog funkcji dodatkowych w profilu dodatkowym dla strefy:

- 10SN - ogranicza się wyłącznie do terenów zieleni naturalnej i lasów, wyznaczając udział powierzchni biologicznie czynnej: 50%. Nie stwierdzono siedlisk przyrodniczych, oraz gatunków flory i fauny, stanowiącej przedmiot ochrony SOO „Dorzecze Parsęty”;
- 19SN - rozszerza się o teren usług sportu i rekreacji, teren usług turystyki, teren zieleni naturalnej, teren lasu, wyznaczając udział powierzchni biologicznie czynnej: 70% - (tereny wyznaczone w obowiązującym MPZP). W strefie brak jest gatunków flory i fauny, stanowiącej przedmiot ochrony SOO „Dorzecze Parsęty”, natomiast istnieje siedlisko przyrodnicze o kodzie siedlisko 6510 – ryc. poniżej;
- 20SN, 27SN, 33SN - rozszerza się o teren usług sportu i rekreacji, teren zieleni naturalnej, teren lasu, wyznaczając udział powierzchni biologicznie czynnej: 80% - (20SN i 27SN - tereny wyznaczone w MPZP; 33SN - teren istniejącego Pomerania Fun Park). Nie stwierdzono siedlisk przyrodniczych, oraz gatunków flory i fauny, stanowiącej przedmiot ochrony SOO „Dorzecze Parsęty”;
- 34SN - rozszerza się o teren usług sportu i rekreacji, wyznaczając udział powierzchni biologicznie czynnej: 50% (teren istniejącej przystani kajakowej w Miechęcınie nad rz. Parsętą). Brak siedlisk przyrodniczych, oraz gatunków flory i fauny, stanowiącej przedmiot ochrony SOO „Dorzecze Parsęty”.

10.0 m, maksymalny udział powierzchni zabudowy: 20%, oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 30%;

- SC – strefa cmentarzy - profil podstawowy: teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej, oznaczone jako: 4SC, 12SC i 17SC. Dla strefy 4SC ustalono profil dodatkowy: teren zieleni naturalnej, teren lasu oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 70%, a dla pozostałych stref 50%.
- SK - strefa komunikacyjna - profil podstawowy - teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej, oznaczone jako: 2SK, 4SK, 10SK, 13SK, 14SK, 15SK. Dla 2SK i 4SK określono profil dodatkowy: teren wód; z kolei dla 13SK, 14SK i 15SK - teren drogi zbiorczej, teren wód.

Mając na uwadze wskazanie w zasięgu większości terenów w granicach SOO „Dorzecze Parsęty” PLH320007 strefy otwartej SO i strefy zieleni i rekreacji SN, w obrębie których nie przewiduje się lokalizacji zabudowy, prognozuje się brak wystąpienia negatywnych oddziaływań na przedmiot i integralność obszaru chronionego. Na terenach wyznaczonych stref nie stwierdzono siedlisk przyrodniczych, stanowisk gatunków chronionej flory i fauny. Wyjątek stanowi strefa 19SN, w obrębie której stwierdzono siedlisko przyrodnicze o kodzie siedlisko 6510 Niżowe świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*). Jest to strefa ustanowiona na podstawie obowiązującego mpzp, zgodnie z zapisami uchwały Nr XII/148/97 Rady Gminy w Dygowie z dnia 28 lutego 1997 roku w sprawie zmian w miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego gminy Dygowo. Dla strefy tej wyznaczono 70% powierzchni biologicznie czynnej dzięki czemu możliwe będzie zachowanie chronionego siedliska o kodzie 6510.

Należy natomiast podkreślić, że ewentualna lokalizacja inwestycji dopuszczonych w obrębie strefach SO i SN (położonych w zasięgu obszaru Natura 2000 PLH320007) w ramach podstawowego profilu funkcjonalnego musi uwzględniać w przyszłości konieczność ochrony siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków chronionych, stanowiących przedmiot ochrony tego obszaru, także w sąsiedztwie oraz musi proponować rozwiązania służące ograniczeniu negatywnych oddziaływań na przedmiot ochrony i integralność obszaru chronionego.

Wystąpienia znaczących, negatywnych oddziaływań na przedmiot ochrony i integralność obszaru SOO „Dorzecze Parsęty” PLH320007 nie przewiduje się również w przypadku zagospodarowania terenów zlokalizowanych w zasięgu ww. stref SJ, SZ, SU, SR, SC i SK, obejmujących tereny zurbanizowane, w większości istniejącej zabudowy, oraz terenów dla których jednocześnie obowiązują zapisy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, przyjęte uchwałami Rady Gminy Dygowo z 1997, 2002, 2005.

Negatywne oddziaływania mogą wystąpić natomiast w zasięgu wspomnianej powyżej strefy 39SO, 40SO i 60 SO, w których przewidziano lokalizację elektrowni słonecznych, a także w strefach SJ i SU, w granicach których umożliwia się realizację nowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej. Realizacja zabudowy i związanej z nią infrastruktury technicznej oraz komunikacyjnej związana będzie z wystąpieniem oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego, takie jak: powierzchnia ziemi, warunki wodne, szata roślinna, świat zwierzęcy. Ocenia się jednak, że nie spowoduje ona wystąpienia znaczących, negatywnych oddziaływań na przedmiot ochrony SOO „Dorzecze Parsęty”, a także na integralność tego obszaru. Taka ocena wynika przede wszystkim z analizy informacji w zakresie inwentaryzacji przyrodniczej terenów współtworzących obszar Natura 2000 „Dorzecze Parsęty” PLH320007, jak również z udziału analizowanej powierzchni ww. strefy SO, SJ, SZ i SU w całkowitej powierzchni obszaru podlegającego ochronie prawnej (powierzchnia ww. stref stanowi znikomy ułamek % powierzchni obszaru Natura 2000 PLH320007). W granicach omawianych stref nie stwierdzono jednocześnie obecności gatunków roślin i zwierząt wskazanych w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej, jak również występowania siedlisk stanowiących przedmiot zainteresowania Wspólnoty. Co równie istotne, tereny te ze względu na małą powierzchnię nie będą stanowić bariery

ekologicznej w istniejącym korytarzu ekologicznym, który pełni dolina rzeki Parsęty (KPn-21B), a realizacja inwestycji w omawianych strefach nie będzie stanowić przeszkody w migracji gatunków w granicach całego SOO „Dorzecze Parsęty”.

Niemniej, dla wszystkich nowo wyznaczonych terenów, dla których brak jest mpzp w zasięgu obszaru włączonego do sieci Natura 2000, zaleca się jego sporządzenie. Dzięki czemu możliwe będzie zastosowanie odpowiednich rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, które pozwolą na maksymalne ograniczenie negatywnych oddziaływań na przedmiot ochrony i integralność obszaru chronionego.

W tym zakresie istotne będzie projektowanie układów przestrzennych nowej zabudowy, w sposób który pozwoli na zachowanie najbardziej cennych komponentów środowiska. Ważny będzie też sposób kształtowania linii rozgraniczających tereny o różnym przeznaczeniu, linii nowej zabudowy, a także stosowanie dodatkowych rozwiązań, np. w postaci wyznaczania stref zieleni, pozwalających na zachowanie jak największej części istniejącej zieleni. Tego typu rozwiązania pozwolą na odsunięcie zabudowy od najbardziej cennych przyrodniczo fragmentów obszaru. Do szczególnie istotnych zapisów wymaganych w planach miejscowych należą również ustalenia dotyczące wprowadzenia rozwiązań sprzyjających szeroko pojętej ochronie środowiska i zachowaniu walorów przyrodniczo-krajobrazowych terenów. Wśród proponowanych rozwiązań wymienić można m.in.: uniemożliwienie zmiany lokalnych warunków wodnych, czy też utrzymanie znacznych powierzchni terenów porośniętych zieleńią (właściwą siedliskowo i geograficznie). Wszystkie ostatecznie przyjęte rozwiązania w zakresie sposobu zagospodarowania i użytkowania poszczególnych terenów powinny uwzględniać konieczność ochrony oraz ograniczania ewentualnych niekorzystnych oddziaływań w kontekście nowego zagospodarowania strefy.

Plan ogólny, z uwagi na ograniczony zakres ustaleń dokumentu, nie ma możliwości wprowadzania szczegółowych ustaleń w zakresie rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, jak również zapisów w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska i przyrody. Niemniej, omawiany w prognozie projekt planu ogólnego ogranicza przeznaczenie terenów w ramach dodatkowego profilu funkcjonalnego strefy SN, SJ, SZ, SU, SR, SC oraz określa parametry zabudowy w sposób pozwalający na kształtowanie układu urbanistycznego o ekstensywnym charakterze – przede wszystkim poprzez określenie maksymalnej powierzchni zabudowy oraz minimalnej powierzchni biologicznie czynnej.

Podsumowując, prognozuje się, że z uwagi na brak występowania w obrębie wskazanej pod lokalizację zabudowy strefy SN, SJ, SZ, SU, SR, SC, SK siedlisk i gatunków roślin i zwierząt, dla ochrony których został wyznaczony SOO „Dorzecze Parsęty” PLH320007”, a także określone w projekcie parametry zabudowy strefy, nowe inwestycje przewidziane w obrębie obszaru chronionego nie spowodują znacząco negatywnych oddziaływań na przedmiot ochrony i integralność SOO „Dorzecze Parsęty”. Docelowe zagospodarowanie tych terenów wymagać będzie natomiast zastosowania na etapie projektowania i realizacji ekstensywnej zabudowy odpowiednich rozwiązań minimalizujących negatywne oddziaływanie na szeroko pojęte środowisko przyrodnicze.

Ponadto, należy podkreślić, że z uwagi na położenie stref 39 SO, 40SO 60SO oraz stref SJ, SZ i SU wraz ze strefami 3, 25 i 26OUZ - obszaru uzupełnienia zabudowy w zasięgu obszaru Natura 2000 realizacja nowej zabudowy może wymagać przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 97 ust. 2 ustawy, regionalny dyrektor ochrony środowiska wydaje postanowienie w sprawie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 w przypadku stwierdzenia, że planowane przedsięwzięcie może znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000. Z kolei zgodnie z art. 98 ust. 2 ustawy, regionalny dyrektor ochrony środowiska uzgadnia warunki realizacji przedsięwzięcia, jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 wynika, że przedsięwzięcie nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na ten obszar oraz jeśli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 wynika, że przedsięwzięcie może znacząco negatywnie oddziaływać na ten obszar i jednocześnie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, czyli za realizacją przedsięwzięcia przemawiają konieczne wymogi nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogi o charakterze

społecznym lub gospodarczym. Z kolei, jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 wynika, że przedsięwzięcie może znacząco negatywnie oddziaływać na ten obszar, i jeżeli nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, regionalny dyrektor ochrony środowiska odmawia uzgodnienia warunków realizacji danego przedsięwzięcia.

Analizując oddziaływanie na obszar SOO „Dorzecze Parsęty” PLH320007 należy zwrócić jednocześnie uwagę na brak przewidywanych, znaczących zmian w zakresie przeznaczenia terenów bezpośrednio z nimi sąsiadujących, jednak położonych poza granicami obszaru Natura 2000. Większość terenów sąsiadujących z SOO „Dorzecze Parsęty” to tereny zlokalizowane w zasięgu stref otwartych (SO) oraz w niewielkim stopniu w sąsiedztwie stref wielofunkcyjnych z zabudową zagrodową (SZ) i stref wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ).

➤ **Pomniki przyrody**

W przypadku pomników przyrody obowiązują zasady, których celem jest ochrona i zachowanie ich trwałości, zawarte w poszczególnych aktach prawnych, powołujących te formy ochrony przyrody.

Ze względu na rozproszenie punktowych obiektów będących przedmiotem ochrony, ich rzeczywisty zasięg terenowy, jak również specyficzną formę ochrony, w projekcie planu ogólnego nie uwzględniono ich występowania poprzez wyznaczenie odrębnych stref planistycznych.

Większość z pomników przyrody na terenie gminy Dygowo zlokalizowana jest w zasięgu stref wielofunkcyjnej z zabudową zagrodową (SZ), stref otwartych (SO), stref wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ), stref zieleni i rekreacji (SN) oraz stref komunikacji (SK). Pozostałe pomniki zlokalizowane są w obszarach innych stref planistycznych, z wyjątkiem stref usługowej (SU), strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (SW), gospodarczej (SP) i cmentarzy (SC).

Mając na uwadze charakter możliwych do przyjęcia rozwiązań w zakresie stref planistycznych wskazanych w zasięgu obszarów podlegających ochronie prawnej należy stwierdzić, że realizacja projektu planu ogólnego gminy Dygowo zapewnia możliwość ochrony obszarów o szczególnej wartości przyrodniczej i krajobrazowej, objętej formami ochrony przyrody.

5.2. ODDZIAŁYWANIE SIŁOWNI WIATROWYCH NA AWIFAUNĘ I NIETOPERZE, ODDZIAŁYWANIE FARM FOTOWOLTAICZNYCH

Na terenie gminy Dygowo wyznaczono 137 stref otwartych (SO). Dla 74 SO określono profil dodatkowy, związany z możliwością realizacji instalacji i urządzeń do produkcji odnawialnych źródeł energii (OZE). Zostały one wyznaczone na podstawie obowiązujących MPZP zapisów uchwał Rady Gminy w Dygowie i decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu, wydanych przez Wójta Gminy Dygowo. W większości przypadków ustalenia planu ogólnego sankcjonuje i implementuje zapisy obowiązującego prawa miejscowego oraz decyzji administracyjnych (WZ).

Poniżej przedstawiono zestawienie stref otwartych, umożliwiającą w przyszłości utworzenie turbin wiatrowych, lub farm PV i biogazowni. Odległość stref elektrowni wiatrowych od zabudowy wynosi min 700 m. Odległość stref elektrowni słonecznych od zabudowy wynosi min 100 m. Strefy elektrowni słonecznych nie są wyznaczane na gruntach klas III i wyższych.

Tabela 27. Zestawienie stref otwartych (SO) wprowadzających uwarunkowania dla budowy elektrowni słonecznych i/lub wiatrowych, biogazowni

Lp.	Oznaczenie terenów	Profil dodatkowy	Przeznaczenie wg obowiązującego dokumentu MPZP/WZ	Położenie w obszarach chronionych		
1.	11SO	teren elektrowni słonecznej	TAK: ustanowione na podstawie obowiązujących przepisów prawa	NIE: ustanowione poza obszarowymi formami ochrony przyrody		
2.	16SO	teren elektrowni słonecznej, teren biogazowni				
3.	17SO	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej				
4.	18SO	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej				
5.	19SO	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej				
6.	21SO	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej				
7.	22SO	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej				
8.	23SO	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej				
9.	24SO	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej				
10.	25SO	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej				
11.	27SO	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej				
12.	28SO	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej				
13.	29SO	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej				
14.	30SO	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej				
15.	31SO	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej				
16.	32SO	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej				
17.	33SO	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej				
18.	34SO	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej				
19.	35SO	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej				
20.	36SO	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej				
21.	37SO	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej				
22.	38SO	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej				
23.	39SO	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej			TAK: na terenie SOO „Dorzecze Parsęty” PLH320007	
24.	40SO	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej				
25.	41SO	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej	NIE: nowoprojektowane	NIE: wyznaczone poza obszarowymi formami ochrony przyrody		
26.	42SO	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej				
27.	43SO	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej				
28.	44SO	teren elektrowni słonecznej	TAK: ustanowione na podstawie obowiązujących przepisów prawa			
29.	45SO	teren elektrowni wiatrowej				
30.	47SO	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej				
31.	48SO	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej				
32.	49SO	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej				
33.	50SO	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej				
34.	51SO	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej				
35.	52SO	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej				
36.	53SO	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej				
37.	54SO	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej			NIE: nowoprojektowane	
38.	55SO	teren elektrowni słonecznej				
39.	56SO	teren elektrowni słonecznej			TAK: ustanowione na podstawie obowiązujących przepisów prawa	
40.	57SO	teren elektrowni słonecznej				
41.	58SO	teren elektrowni słonecznej				
42.	59SO	teren elektrowni słonecznej				
43.	60SO	teren elektrowni słonecznej				
			TAK: Na terenie SOO „Dorzecze Parsęty” PLH320007			

44.	61SO	teren elektrowni słonecznej		NIE: wyznaczone poza obszarowymi formami ochrony przyrody
45.	62SO	teren elektrowni słonecznej		
46.	63SO	teren elektrowni słonecznej		
47.	64SO	teren elektrowni słonecznej		
48.	65SO	teren elektrowni słonecznej		
49.	66SO	teren elektrowni słonecznej		
50.	67SO	teren elektrowni słonecznej		
51.	68SO	teren elektrowni słonecznej		
52.	69SO	teren elektrowni słonecznej		
53.	70SO	teren elektrowni słonecznej		
54.	71SO	teren elektrowni słonecznej		
55.	72SO	teren elektrowni słonecznej		
56.	73SO	teren elektrowni słonecznej		TAK: Na terenie SOO „Trzebiatowsko- Kołobrzesci Pas Nadmorski” PLH320017
57.	74SO	teren elektrowni słonecznej		
58.	75SO	teren elektrowni słonecznej		
59.	76SO	teren elektrowni słonecznej		
60.	78SO	teren elektrowni słonecznej		
61.	79SO	teren elektrowni słonecznej		
62.	80SO	teren elektrowni słonecznej		
63.	81SO	teren elektrowni słonecznej		
64.	82SO	teren elektrowni słonecznej		
65.	84SO	teren elektrowni słonecznej		
66.	85SO	teren elektrowni słonecznej		
67.	86SO	teren elektrowni słonecznej		
68.	87SO	teren elektrowni słonecznej	NIE: wyznaczone poza obszarowymi formami ochrony przyrody	
69.	88SO	teren elektrowni słonecznej		
70.	89SO	teren elektrowni słonecznej		
71.	90SO	teren elektrowni słonecznej		
72.	91SO	teren elektrowni słonecznej		
73.	92SO	teren elektrowni słonecznej		
74.	93SO	teren elektrowni słonecznej		

W strefach 39 stref otwartych (11SO, 44SO, 55-76SO, 78-82SO, 84-93SO) w profilu dodatkowym ustalono lokalizację elektrowni słonecznych, w strefie 16SO określono lokalizację elektrowni słonecznych i biogazowni, w 33 stref otwartych (17SO- 19SO, 21-25SO, 27-43SO, 47-54SO), dla których zaplanowano możliwość realizacji elektrowni wiatrowych i elektrowni słonecznych, a w strefie 45SO ustanowiono teren elektrowni wiatrowych.

Dla stref 116-118SO ustalono profil dodatkowy - teren zieleni urządzonej.

Strefy SO, w których dopuszczono lokalizację elektrowni wiatrowych, elektrowni słonecznych, oraz biogazowni generalnie położone są poza obszarowymi formami ochrony przyrody i zwartymi kompleksami leśnymi. Wyjątek stanowią strefy:

- 39SO i 40SO - ustanawiające lokalizację elektrowni wiatrowych i elektrowni słonecznych, (zaprojektowane zgodnie z obowiązującym MPZP, turbiny EW istniejące), oraz
- 60SO - ustalająca lokalizację elektrowni słonecznej (zgodnie z wydaną decyzją WZ), położone w Obszarze Natura 2000 Dorzecze Parsęty PLH320007, a także
- 72SO - ustalająca lokalizację elektrowni słonecznej (zgodnie z wydaną decyzją WZ), która znajduje się w obszarze Natura 2000 Trzebiatowsko-Kołobrzesci Pas Nadmorski PLH320017.

Należy tu podkreślić, że na przeważającej części ww. stref inwestycje te zostały wykonane na podstawie obowiązujących przepisów prawa.

W pkt 5.1.9 Prognozy zostało opisane oddziaływanie ustaleń dla ww. stref, które znajdują się na terenie obszarów chronionych i zostały ustanowione na podstawie przepisów obowiązujących (MPZP - miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz WZ – wydanych warunków zabudowy). Przeprowadzona analiza wykazała, że zapisy PO nie spowodują znaczących negatywnych oddziaływań na przedmiot ochrony i integralność SOO „Trzebiatowsko-Kołobrzski Pas Nadmorski” PLH320017 oraz SOO „Dorzecze Parsęty” PLH320007. Na części z tych stref turbiny wiatrowe istnieją i są eksploatowane. Dla tych, które będą realizowane docelowe zagospodarowanie ich wykonanie wymagać będzie zastosowania na etapie projektowania i realizacji ekstensywnej zabudowy, odpowiednich rozwiązań minimalizujących negatywne oddziaływanie na szeroko pojęte środowisko przyrodnicze, aby zapobiec oddziaływaniom, także na tereny bezpośrednio z nimi sąsiadujące.

W planie ogólnym gminy Dygowo pod inwestycje OZE ustalono 5 nowych stref ustanawiając profil dodatkowy: teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej dla następujących stref SO:

- 41SO, 42SO, 43SO – na terenach rolnych w okolicy miejscowości Skoczów (tzw. FW „Skoczów”), w północno wschodniej części gminy; oraz
- 53SO, 54SO – na gruntach ornych w okolicy miejscowości Piotrowice (tzw. FW „Piotrowice”), w południowo wschodniej części gminy.

Dla obszarów tych w ww. strefach przeznaczających tereny pod nowoprojektowane obszary farm wiatrowych i fotowoltaicznych został przeprowadzony monitoring przedinwestycyjny oraz badania przyrodnicze (dla FW „Skoczów” i FW „Piotrowice”), których wyniki zostały przedłożone do niniejszej Prognozy.

Powszechnie uważa się, że turbiny elektrowni wiatrowych mogą być poważnym zagrożeniem dla ptaków i nietoperzy. Z tego względu zaleca się dokonać rocznej inwentaryzacji przyrodniczej w miejscu planowanego przedsięwzięcia. Elektrownie wiatrowe stwarzają dwa główne zagrożenia populacji ptaków – utratę siedlisk oraz śmiertelność w wyniku kolizji z elementami turbin wiatrowych, głównie łopat. Negatywne oddziaływanie elektrowni wiatrowych na nietoperze jest podobne jak w przypadku ptaków. Następuje albo utrata siedlisk, albo śmierć w kolizji z wiatrakami. Nietoperze giną wskutek bezpośrednich kolizji z elementami ruchomymi turbiny wiatrowej, a także z powodu szoku ciśnieniowego, który powoduje pęknięcie ich pęcherzyków płucnych, gdy dostają się w obszar obniżonego ciśnienia za obracającą się łopatą wirnika. Szczególnie niebezpieczne dla nietoperzy są wiatraki w okolicy zalesionej i na grzbiecie wzniesienia, ale zdarzają się elektrownie wiatrowe z wysoką śmiertelnością nietoperzy zlokalizowane na obszarze nizinym, pozbawionym otoczenia drzew. Z tych względów ważna jest wcześniejsza ocena terenu planowanej lokalizacji masztu elektrowni wiatrowej pod kątem możliwości występowania nietoperzy.

Realizacja projektów wiatrowych może powodować:

- śmiertelność ptaków w wyniku kolizji z pracującymi siłownikami i/lub elementami infrastruktury towarzyszącej, w szczególności napowietrznymi liniami energetycznymi;
- zmniejszanie liczebności ptaków wskutek utraty i fragmentacji siedlisk spowodowanej odstraszeniem z okolic siłowni i/ lub w wyniku rozbudowy infrastruktury komunikacyjnej energetycznej związanej z obsługą elektrowni wiatrowych,
- zaburzenia funkcjonowania populacji, w szczególności zaburzenia krótko- i długodystansowych przemieszczeń ptaków (efekt bariery).

Zasadnicze znaczenie z uwagi na możliwe negatywne skutki dla populacji ptaków mają dwa pierwsze rodzaje oddziaływań – śmiertelność w wyniku kolizji oraz utrata siedlisk. Wpływ na rodzaj i skalę oddziaływania ma również typ turbin wiatrowych wykorzystywanych w projekcie (wysokość wieży, średnica wirnika, oświetlenie, osiągnięta prędkość liniowa wierzchołków śmigieł), liczba turbin w ramach parku i powierzchnia zajmowana przez projekt, lokalizacja turbin w ramach projektu (turbin względem siebie i wobec elementów środowiska), czy występowanie w sąsiedztwie innych parków

wiatrowych (oddziaływania skumulowane). Ten ostatni element będzie nabierał znaczenia wraz z zagęszczaniem lokalizacji farm wiatrowych. Ryzyko wystąpienia negatywnego oddziaływania na ptaki jest wyższe w przypadku lokalizacji elektrowni wiatrowych na terenach intensywnie wykorzystywanych przez ptaki. Inwestycje lokalizowane na takich obszarach, w szczególności terenach o wysokim natężeniu przemieszczeń ptaków w przestrzeni powietrznej, mają większy potencjał negatywnego oddziaływania niż przedsięwzięcia realizowane w lokalizacjach o małym natężeniu wykorzystania przestrzeni powietrznej przez ptaki. I odwrotnie – tereny o niskim natężeniu przemieszczeń cechuje niższe ryzyko negatywnego oddziaływania. Znaczenie ma jednak również sposób wykorzystania przestrzeni powietrznej przez ptaki (pułapy przelotów, czas i sposób użytkowania terenu - np. czy jest to noclegowisko, żerowisko, teren lęgowy) oraz skład gatunkowy ptaków występujących na obszarze lokalizacji (badania wykazują, iż ryzyko kolizji z elektrowniami wiatrowymi jest różne dla poszczególnych gatunków). Podstawowe znaczenie dla minimalizacji ewentualnych negatywnych oddziaływań elektrowni wiatrowych na ptaki ma właściwy wybór lokalizacji, w szczególności unikanie lokalizowania elektrowni wiatrowych:

- na obszarach użytkowanych intensywnie przez ptaki,
- w miejscach koncentracji występowania gatunków znanych ze swej kolizyjności, takich jak np.: ptaki drapieżne (szponiaste), mewy i rybitwy, ptaki migrujące nocą, sowy oraz wybrane gatunki wykonujące w powietrzu pokazy godowe,
- w miejscach koncentracji ptaków blaskodziobych oraz siewkowych, w odniesieniu do których stwierdzono silne reakcje unikania elektrowni wiatrowych, prowadzące do utraty siedlisk tych ptaków,
- na obszarach wyjątkowo cennych dla awifauny lęgowej³⁵.

Aby ograniczyć wpływ elektrowni wiatrowej na nietoperze zaleca się następujące działania zapobiegawcze i łagodzące:

- 1) wyłączenie turbin w pewnych okresach w czasie aktywności nietoperzy przy prędkościach wiatru poniżej 6 m/s;
- 2) nie przewiduje się zalesiania terenów przeznaczonych pod posadowienie turbin wiatrowych ani wprowadzania ciągów zieleni w ich bezpośrednim sąsiedztwie;
- 3) unikanie oświetlania turbin światłem białym – zastrzeżenie to nie dotyczy oświetlenia wynikającego z przepisów dotyczących bezpieczeństwa ruchu powietrznego;
- 4) zachowanie co najmniej 200 m odległości elektrowni wiatrowych od ważnych żerowisk i miejsc zwiększonej aktywności nietoperzy, przy czym przyjęta odległość powinna być uzależniona od stwierdzonych gatunków, rodzaju siedliska i innych okoliczności;
- 5) zachowanie co najmniej 200 m odległości elektrowni wiatrowych od liniowych elementów krajobrazu (np. alei, szpalerów drzew, innych zadrzewień i zakrzewień), których wykorzystywanie przez nietoperze potwierdzono w wyniku badań;
- 6) rezygnacja z części elektrowni wiatrowych na farmie lub zmiana ich umiejscowienia, w celu uniknięcia lokalizacji elektrowni wiatrowych na przecięciu istotnych szlaków migracji lub w innych miejscach o wysokiej aktywności nietoperzy³⁶.

Dla każdej planowanej inwestycji konieczne jest przeprowadzenie całorocznych lub zbliżonych do całorocznych badań (obejmujących co najmniej okres od kwietnia do października). Dla każdej planowanej farmy wiatrowej (zwarłego kompleksu elektrowni wiatrowych lub pojedynczych elektrowni wiatrowych posadowionych w znacznym oddaleniu od innych) konieczne są osobne badania.

Powstanie farmy wiatrowej na terenie dotychczas niezainwestowanym może skutkować obniżeniem zagęszczeń lęgowych ptaków w sąsiedztwie takiej inwestycji (Pearce-Higgins i in. 2009).

³⁵ PSEW (2008). Wytyczne w zakresie oceny oddziaływania elektrowni wiatrowych na ptaki. Szczecin

³⁶ Tymczasowe wytyczne dotyczące oceny oddziaływania elektrowni wiatrowych na nietoperze (wersja II, grudzień 2009), Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody „Salamandra” oraz Porozumienie dla Ochrony Nietoperzy

Szerokość takiego buforu spadku może wynosić od 500-800 m dla mniejszych ptaków gniazdujących w siedliskach pól uprawnych, a także podmokłych łąk. Przejawia się to zmniejszeniem sukcesu lęgowego, co w efekcie prowadzi do obniżenia przeżywalności populacji i ograniczenia jej rozwoju. Dla większych gatunków negatywny wpływ, jaki może wywierać powstanie zespołu turbin wiatrowych może sięgać kilku kilometrów (Sikora i in., 2008, Chylarecki 2009). W związku z tym, w cytowanym powyżej opracowaniu proponuje się następujące szczegółowe zasady lokalizacji elektrowni wiatrowych ze względu na ochronę ptaków: efekt odstraszenia pracujących siłowni wiatrowych na ptaki lęgowe stwierdzono w odległości do 200 m od siłowni. Wielkość tę (200 m) należy więc przyjąć jako wielkość graniczną odległości lokalizacji elektrowni wiatrowej od atrakcyjnych lęgów ptaków; efekt odstraszenia pracujących siłowni wiatrowych na ptaki niełęgowe - żerujące lub odpoczywające na terenach otwartych ustępuje zazwyczaj w odległości 200-500 m, zaś wyjątkowo może się on pojawiać aż do odległości 800 m. Dla bezpieczeństwa projektowego jako wielkość graniczną odległości lokalizacji elektrowni wiatrowej od miejsc liczego przebywania ptaków niełgowych należy przyjąć 800 m; pracujące siłownie wiatrowe działają odstraszająco na ptaki przelatujące, mogą więc zakłócać przemieszczanie się ptaków wzdłuż korytarzy ekologicznych. Dla bezpieczeństwa projektowego jako wielkość graniczną odległości lokalizacji elektrowni wiatrowej od korytarzy ekologicznych należy przyjąć 800 m.

Zgodnie z zakresem ustalonym przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie (pismo WOPN.411.2.2026.OB z dnia 10 lutego 2026 r.), w przypadku lokalizowania w projekcie planu ogólnego terenów umożliwiających sytuowanie elektrowni wiatrowych, prognoza oddziaływania na środowisko musi zawierać szczegółową analizę wpływu tych inwestycji na awifaunę. Wymagania obejmują m.in. analizę składu gatunkowego, określenie tras przelotów ptaków, lokalizację miejsc lęgowych i żerowisk, identyfikację stref kolizyjnych oraz ocenę ryzyka oddziaływań skumulowanych.

Dla obszarów w ustanowionych strefach w planie ogólnym, przeznaczających tereny pod nowoprojektowane obszary farm wiatrowych i fotowoltaicznych **41SO, 42SO, 43SO, 53SO, 54SO** zostały przeprowadzone roczne badania ptaków i nietoperzy (monitoring przedinwestycyjny dla FW „Skoczów” i FW „Piotrowice”), których wyniki zostały przedłożone do niniejszej Prognozy (vide załącznik 5 do Prognozy), oraz stanowią wyciąg z dostępnych materiałów źródłowych, w tym:

- „Raport z monitoringu ptaków na farmie wiatrowej *SKOCZÓW* gm. Dygowo, etap przedrealizacyjny, opracowanie roczne wrzesień 2023 - sierpień 2024”, Tringa Jacek Antczak, Bytów, wrzesień 2024 r.;
- „Raport z monitoringu ptaków na farmie wiatrowej *PIOTROWICE* gm. Dygowo, etap przedrealizacyjny, opracowanie roczne wrzesień 2023-sierpień 2024”, Tringa, Jacek Antczak, Bytów, listopad 2024 r.;
- „Raport końcowy z przedinwestycyjnego monitoringu chiropterofauny planowanej farmy wiatrowej *Piotrowice* (4EW) gm. Dygowo”, Tribo, Michał Bidziński, Martyna Jankowska-Jarek, Gdynia, luty 2025 r.;
- „Raport końcowy z przedinwestycyjnego monitoringu chiropterofauny planowanej farmy wiatrowej *Skoczów* (11 EW), gm. Dygowo”, Tribo, Michał Bidziński, Martyna Jankowska-Jarek, Gdynia, luty 2025 r.

W załączniku 5 do Prognozy, uwzględniając ww. dane z rocznych badań ptaków i nietoperzy, odniesiono się do zagadnień, które nakazano uwzględnić w prognozie pismem WOPN.411.2.2026.OB z dnia 10 lutego 2026 r.), od Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, w tym tj.: analiza składu gatunkowego, określenie tras przelotów ptaków, lokalizacja miejsc lęgowych i żerowisk, identyfikacja stref kolizyjnych oraz ocenę ryzyka oddziaływań skumulowanych.

W świetle zgromadzonych danych należy uznać, że wpływ farmy wiatrowej *Skoczów* oraz farmy wiatrowej *Piotrowice* na ptaki i nietoperze był znikomy. Turbiny nie stanowiły istotnej bariery ekologicznej ani źródła istotnej śmiertelności. Stwierdzono, że funkcjonowanie elektrowni nie ograniczało lokalnych populacji ptaków lęgowych ani nie wpływało negatywnie na ich zachowanie czy rozród. Również dla nietoperzy ryzyko oddziaływań oceniono jako niskie. Wyniki monitoringu stały się

podstawą do pozytywnej oceny możliwości rozbudowy farmy o kolejne turbiny, przy założeniu utrzymania analogicznych warunków przestrzennych i środowiskowych.

Wnioski te mogą służyć jako ważny punkt odniesienia przy ocenie nowych inwestycji w energetykę wiatrową, zwłaszcza w regionach o podobnych cechach siedliskowych. Pokazują one, że przy odpowiedniej lokalizacji i planowaniu, oddziaływanie farm wiatrowych na awifaunę i chiropterofaunę może być ograniczone do poziomu akceptowalnego z punktu widzenia ochrony przyrody.

Oceniając możliwość skumulowanego oddziaływania z innymi podobnymi inwestycjami, stwierdzono, że w otoczeniu ww. farm wiatrowych na terenie gminy Dygowo brak jest innych czynnych lub planowanych farm wiatrowych, które mogłyby zwiększać presję na lokalną ornitofaunę i chiropterofaunę. W związku z tym ryzyko kumulacji oddziaływań uznano za niskie, co przemawia na korzyść realizacji inwestycji przy odpowiednich działaniach minimalizujących.

W związku z planowaną inwestycją nie przewiduje się trwałej utraty cennych siedlisk lęgowych, ponieważ lokalizacja turbin została dobrana tak, aby unikać obszarów podmokłych, zadrzewień oraz kompleksów łąk. Niemniej, wpływ może mieć efekt unikania (displacement), szczególnie u błotniaków i żurawi.

Teren gminy Dygowo charakteryzuje się coraz większą presją inwestycyjną związaną z rozwojem odnawialnych źródeł energii. Oddziaływania skumulowane w przyszłości mogą potencjalnie obejmować:

- wzrost liczby barier kolizyjnych w krajobrazie otwartym,
- fragmentację żerowisk i siedlisk,
- wzrost zaburzeń akustycznych i wizualnych,
- możliwą zmianę tras migracyjnych i ich efektywności (np. omijanie kluczowych miejsc odpoczynku).

Projekt planu ogólnego gminy Dygowo w zakresie wprowadzanych stref otwartych umożliwiających budowę farm wiatrowych nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na populacje ptaków i nietoperzy pod warunkiem wprowadzenia środków łagodzących:

- zachowanie bufora ≥ 200 m od aktywnych siedlisk;
- sezonowe ograniczenia pracy turbin (maj–sierpień, zmierzch–świt);
- monitoring porealizacyjny (3 lata);
- konsultacja ornitologiczna i chiropterologiczna przy projektowaniu.

5.3. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Ze względu na położenie geograficzne gminy Dygowo (znaczące oddalenie od terenów przygranicznych państwa – tj. ponad 100 km w linii prostej od zachodniej granicy) stwierdzić należy, że realizacja zapisów projektu planu ogólnego gminy Dygowo nie spowoduje negatywnego oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, w rozumieniu Konwencji z Espoo z 25 lutego 1991 r.

Ponadto ustalenia projektu planu ogólnego dotyczą jedynie strefowania obszaru gminy oraz nieprzekraczalnych warunków realizacji inwestycji w zakresie parametrów i wskaźników urbanistycznych określonych w gminnych standardach urbanistycznych – z uwagi na kierunkowy, ogólny charakter dokumentu oraz brak wskazania konkretnych inwestycji nie ma podstaw do prognozowania transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Skutki realizacji ustaleń projektu PO nie mają zatem znaczenia transgranicznego w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu ochrony środowiska.

6. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Opracowany projekt planu ogólnego gminy Dygowo stanowi dokument planistyczny, którego głównym celem jest wyznaczenie ogólnych kierunków rozwoju przestrzennego, uwzględniając zarówno potrzeby rozwoju, jak i konieczność ochrony zasobów środowiskowych. Kluczowe znaczenie w tym zakresie ma wyznaczenie stref planistycznych oraz przypisanie im funkcji podstawowych i dodatkowych, co pozwala na optymalne wykorzystanie istniejącej infrastruktury oraz ograniczenie rozpraszania zabudowy. Jednym z mechanizmów wspierających uporządkowany rozwój przestrzenny jest wyznaczenie Obszarów Uzupelnienia Zabudowy (OUZ), w których możliwe będzie wydawanie decyzji o warunkach zabudowy bez konieczności sporządzania miejscowego planu.

Założenia planu ogólnego w zakresie zasad kształtowania nowej zabudowy, jak i adaptacji oraz uzupełnienia istniejącej, mają na względzie potrzebę harmonijnego i spójnego krajobrazowo kształtowania przestrzeni. Na obszarze gminy wyodrębniono tereny o różnych typach podstawowego i dodatkowego profilu funkcjonalnego – w postaci stref planistycznych. Dla każdego z poszczególnych rodzajów tych stref określono warunki zagospodarowania w formie standardów i wskaźników urbanistycznych, które odnoszą się do kolejnych etapów inwestycyjnego planowania, czyli do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i decyzji lokalizacyjnych, w tym:

- maksymalną nadziemną intensywność zabudowy,
- maksymalną wysokość zabudowy,
- maksymalny udział powierzchni zabudowy,
- minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej.

Z racji charakteru, zakresu i roli POG, *wynikającej z przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1130 ze zm.)*, na etapie przedmiotowego dokumentu nie ma możliwości ustanowienia konkretnych działań oraz rozwiązań technicznych i technologicznych mitygujących wpływ na środowisko. Zostaną one ustalone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i decyzjach lokalizacyjnych, adekwatnie do konkretnych form zagospodarowania i charakteru przekształceń danego obszaru, a następnie uszczegółowione na etapie decyzji wykonawczych w postaci warunków realizacji danej inwestycji budowlanej. Wyznaczone w projekcie POG strefy planistyczne ustalają ramowe zasady przyszłego zagospodarowania terenów i tym samym zapewniają ograniczenie ewentualnego negatywnego oddziaływania na środowisko istniejących i projektowanych funkcji w skali adekwatnej do swojej rangi.

W projekcie planu ogólnego gminy Dygowo przewidziano ochronę kluczowych zasobów środowiskowych poprzez ograniczenie możliwości inwestycyjnych na obszarach szczególnie wrażliwych przyrodniczo takich jak doliny cieków, strefy przyjeziorne, tereny leśne i torfowiskowe. Obszary te ujęto w ramach stref otwartych (SO), zieleni i rekreacji (SN), których profil podstawowy i dodatkowy został tak dobrany, by wspierały zachowanie przestrzeni biologicznie czynnych. Plan dopuszcza także rozwój odnawialnych źródeł energii w wybranych strefach, co wpisuje się w cele polityki klimatycznej i środowiskowej na poziomie lokalnym.

Ustalenia projektu planu ogólnego zostały dobrane i przyjęte z uwzględnieniem założeń służących zapobieganiu i ograniczaniu negatywnych oddziaływań na środowisko. Strefy planistyczne oraz wskaźniki urbanistyczne ustalono, mając na celu minimalizowanie negatywnych oddziaływań środowiskowych. Głównym aspektem decydującym o skali oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko jest prawidłowa lokalizacja przedsięwzięcia w odniesieniu do istniejącego zagospodarowania oraz właściwy dobór rozwiązań technicznych i technologicznych stosowanych w ramach danego przedsięwzięcia. Przy założeniu, że projektowana funkcja terenu oraz związane z nią zagospodarowanie będzie realizowane zgodnie z ustaleniami POG oraz obowiązującymi przepisami z dziedziny ochrony środowiska, możliwe negatywne oddziaływania na środowisko powinny być niezauważalne bądź pomijalne lub minimalne, nieistotne. Podsumowując, na obecnym etapie nie

przewiduje się wystąpienia znaczącego negatywnego wpływu na środowisko w efekcie późniejszej realizacji ustaleń planu ogólnego.

Jak przedstawiono we wcześniejszych punktach niniejszej prognozy, nie przewiduje się, by realizacja ustaleń planu ogólnego gminy Dygowo mogła być źródłem znacząco negatywnych oddziaływań na cele ochronne sieci obszarów Natura 2000 ani na inne cenne elementy środowiska przyrodniczego, dlatego też nie przewidziano w nim działań stricte kompensujących. Ewentualna konieczność przeprowadzenia kompensacji przyrodniczej może wynikać z późniejszych postępowań administracyjnych, nakazujących wykonanie analiz porealizacyjnych czy przeglądów ekologicznych, w szczególności dla określonych typów przedsięwzięć – jeżeli te postępowania wykażą taką potrzebę.

Z mocy prawa podmioty realizujące każde przedsięwzięcie zobowiązane są do przestrzegania zapisów art. 33 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1478 ze zm.), który na obszarach Natura 2000 zabrania podejmowania działań mogących w istotny sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w istotny sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony wyznaczono obszary Natura 2000.

Realizacja ustaleń planu ogólnego, przy kategoriycznym uwzględnieniu później podjętych szczegółowych ustaleń na dalszych etapach procesów planistycznych i inwestycyjnych, nie powinna prowadzić do pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego, zwłaszcza na obszarach objętych ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 ze zm.).

Jak pokazują powyższe ustalenia, projekt planu ogólnego gminy Dygowo zabezpiecza i chroni walory środowiska biotycznego i abiotycznego gminy, dzięki swoim założeniom uwzględniającym obowiązujące normy ochrony środowiska oraz poprzez stworzenie bezpiecznych ram formalnoprawnych i ujęcie wskazań funkcjonalno-przestrzennych dla późniejszych, szczegółowych etapów planistycznych i inwestycyjnych.

Uchwalenie planu ogólnego ureguluje rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne gminy oraz zasady zagospodarowania na jej obszarze, z uwzględnieniem walorów krajobrazowych, wymogów ładu przestrzennego i ochrony środowiska.

W planie ogólnym gminy Dygowo zawarto ogólne wytyczne dla projektantów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz organów wydających decyzje o warunkach zabudowy, określające dopuszczalny zakres oraz ograniczenia w zmianie przeznaczenia terenów. Na etapie planowania miejscowego oraz w ramach procedur administracyjnych niezbędne będzie wdrażanie szczegółowych rozwiązań zapobiegawczych i kompensacyjnych, takich jak wprowadzanie zieleni izolacyjnej, zakładanie lub odtwarzanie zadrzewień i zakrzewień, wprowadzenie systemów retencji wód opadowych czy zrównoważonych systemów gospodarki ściekowej, zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi ochrony środowiska.

7. ANALIZA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH (W KONTEKŚCIE CELÓW I GEOGRAFICZNEGO ZASIĘGU PO GMINY DYGOWO ORAZ CELÓW I PRZEDMIOTÓW OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 A TAKŻE INTEGRALNOŚCI TYCH OBSZARÓW)

Projekt planu ogólnego gminy Dygowo został opracowany w oparciu o kompleksową analizę dostępnych wariantów rozwiązań przestrzennych, z uwzględnieniem uwarunkowań środowiskowych, społecznych i funkcjonalnych. Na etapie prac planistycznych przeprowadzono ocenę alternatywnych scenariuszy zagospodarowania, w tym również analizę wniosków o zmianę w przeznaczeniu terenów, zgłaszanych przez mieszkańców, instytucje (w tym organów ochrony środowiska) oraz władze gminy.

W wyniku tych analiz przyjęto rozwiązanie, które uznano za najbardziej racjonalne, spójne z polityką przestrzenną gminy i ładu przestrzennego oraz korzystne z punktu widzenia ochrony środowiska, w tym celów i przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 tj.:

- specjalny obszar ochrony siedlisk „**Trzebiatowsko-Kołobrzesci Pas Nadmorski**” **PLH320017**, chroniącego typowe dla południowego brzegu Bałtyku siedliska przybrzeżne i nadmorskie formy roślinności, oraz
- specjalny obszar ochrony siedlisk „**Dorzecze Parsęty**” **PLH320007**, obejmującego dolinę Parsęty i jej dopływy, ważną z punktu widzenia ochrony łąk wilgotnych, łągów i siedlisk rzecznych,

a także integralności tych obszarów.

Zaproponowany układ strefowy gminy, został zaplanowany w sposób zrównoważony, z poszanowaniem istniejących struktur przestrzennych oraz środowiska naturalnego. Należy podkreślić, że projekt planu ogólnego w dużej części uwzględnia zapisy obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które zostały wykonane dla niemal 18 % całej powierzchni gminy, a także licznych wydanych warunków zabudowy. Dla obowiązujących planów przeprowadzono wcześniej oceny oddziaływania na środowisko, co stanowi istotne wsparcie merytoryczne i formalne dla obecnie opracowywanego dokumentu. Dla inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko, lub inwestycji planowanych w obszarach Natura 2000 (takich jak np. farmy fotowoltaiczne), przed wydaniem warunków zabudowy z kolei przeprowadzono ocenę oddziaływania na środowisko, w tym na przedmioty ochrony Obszarów Natura 2000 i wydano decyzje środowiskowe oraz określono warunki realizacji inwestycji w Naturze 2000.

Wybór przyjętego rozwiązania planistycznego stanowi efekt weryfikacji alternatyw w kontekście obowiązujących dokumentów strategicznych, w tym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Projekt planu ogólnego nie tylko rozwija i porządkuje kierunki wskazane w Studium, ale również stanowi jego aktualizację, dostosowaną do zmieniających się realiów przestrzennych i środowiskowych.

W toku prac uwzględniono również obszary szczególnej ostrożności, takie jak tereny o wysokich walorach przyrodniczych: chronione siedliska przyrodnicze, stanowiska chronionej flory i fauny, (w tym stanowiące przedmioty ochrony ww. Obszarów Natura 2000), oraz inne obszary przyrodniczo cenne (np. obszary wodno-błotne). Dla tych obszarów przewidziano odpowiednie ograniczenia funkcjonalne oraz mechanizmy ochronne, mające na celu zachowanie ich integralności ekologicznej i krajobrazowej, a także integralności Obszarów Natura 2000.

Podsumowując, projekt planu ogólnego gminy Dygowo został opracowany w sposób kompleksowy, z uwzględnieniem dostępnych alternatyw oraz w oparciu o istniejące dokumenty planistyczne. Przyjęte rozwiązania są efektem szerokiej analizy i konsultacji, a ich wdrożenie zapewni z jednej strony ochronę środowiska i przyrody (w tym celów i przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 a także integralności tych obszarów), a z drugiej spójny, zrównoważony rozwój przestrzenny gminy w długofalowej perspektywie.

Projekt planu ogólnego uwzględnia wariant najkorzystniejszy pod względem społecznym, ekonomicznym oraz ekologicznym.

Ze względu na ogólny charakter planu oraz jego sporządzenie w skali całej gminy, wskazanie konkretnych i rzeczywistych skutków realizacji inwestycji planowanych na jego podstawie jest obecnie niemożliwe. Szczegółowa ocena skutków będzie możliwa dopiero na etapie opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub raportów oddziaływania na środowisko dla inwestycji mogących znacząco wpływać na środowisko.

W związku z powyższym, na tym etapie nie przewiduje się wprowadzania rozwiązań alternatywnych, przyjmując, że struktura stref planistycznych przyjęta w projekcie planu odzwierciedla aktualne potrzeby rozwojowe gminy oraz pozostaje w zgodzie z założeniami obowiązującego studium. Plan zakłada ochronę integralności obszarów Natura 2000 –zarówno w zakresie celów ochrony siedlisk i gatunków, jak i unikania presji inwestycyjnej w ich sąsiedztwie. Na dalszych etapach planowania, każdorazowo będą prowadzone szczegółowe analizy oddziaływania na środowisko, celem uniknięcia negatywnych skutków dla obszarów chronionych.

8. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU POG ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA

Realizacja polityki przestrzennej określonej w planie ogólnym opierać się będzie o miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Stopień realizacji zamierzeń planistycznych powinien być okresowo weryfikowany przez aktualizację inwentaryzacji zagospodarowania poszczególnych terenów i monitoring wykonanych inwestycji.

Weryfikacja skutków wdrażania i funkcjonowania ustaleń planu ogólnego, tj. zgodność miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z określonymi strefami planistycznymi oraz gminnymi standardami urbanistycznymi będzie prowadzony przez Radę Gminy Dygowo na bieżąco, w trakcie procedury uchwalania mpzp.

Analiza skutków realizacji ustaleń projektu planu ogólnego gminy Dygowo, ze względu na jego ogólny charakter, będzie możliwa przede wszystkim na dalszych etapach procesu planistycznego tj. w ramach sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz w toku indywidualnych procedur środowiskowych związanych z realizacją konkretnych inwestycji. Ponieważ plan ogólny nie przesądza o szczegółowej lokalizacji inwestycji, rzeczywiste oddziaływania będzie można w pełni ocenić dopiero na poziomie dokumentów bardziej szczegółowych. W związku z tym proponowane metody analizy skutków mają charakter orientacyjny i będą wymagały uszczegółowienia w zależności od zakresu i rodzaju realizowanych inwestycji.

Częstotliwość przeprowadzania analiz skutków realizacji postanowień planu powinna być uwarunkowana częstotliwością badania aktualności kierunków polityki przestrzennej. Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wyniki omawianych analiz powinny być przekazywane, co najmniej raz w czasie trwania kadencji rady gminy. Proponuje się, aby analizy dotyczące ochrony środowiska były przeprowadzane również z taką częstotliwością.

Rekomendowane metody analizy obejmują:

- analizę tempa i skali przyrostu terenów zurbanizowanych, ze szczególnym uwzględnieniem ich wpływu na spójność struktury przestrzennej gminy oraz zachowanie terenów otwartych;
- analizę rozwoju infrastruktury technicznej, w tym kanalizacji sanitarnej, wodociągów, systemów retencji wód opadowych, lokalnych oczyszczalni ścieków, odnawialnych źródeł energii (OZE) oraz sieci elektroenergetycznych, z oceną ich wpływu na lokalne zasoby;
- monitorowanie presji inwestycyjnej na tereny biologicznie czynne, korytarze ekologiczne i formy ochrony przyrody, w tym ocenę przestrzegania zasad ochrony ustalonych w planie ogólnym;
- ocenę zmian w strukturze użytkowania gruntów, w tym skutków dla wartości przyrodniczych, produkcji rolnej oraz estetyki krajobrazu;
- analizę poziomu fragmentaryzacji terenów otwartych i zielonych, co pozwala ocenić ciągłość układów ekologicznych oraz stopień zachowania funkcji buforowych i retencyjnych;
- przegląd oddziaływań punktowych i liniowych źródeł zanieczyszczeń, w tym hałasu, emisji spalin i ścieków z nowych inwestycji;
- weryfikację skuteczności działań zapobiegawczych i kompensacyjnych, takich jak: pasy zieleni izolacyjnej, biologicznie czynne nawierzchnie, retencja, ograniczenia zabudowy na terenach zagrożonych powodzią;
- monitoring jakości komponentów środowiska, oparty o dane z państwowego monitoringu środowiska (WIOŚ, GIOŚ) w zakresie wód powierzchniowych i podziemnych, jakości powietrza, stanu gleb, hałasu, PEM i bioróżnorodności;
- prowadzenie konsultacji społecznych oraz analiz satysfakcji mieszkańców, co pozwoli na ocenę odbioru wdrażanych rozwiązań i ich wpływu na jakość życia.

Za najlepsze narzędzie oceny skutków realizacji postanowień planu uznaje się system pomiarów i ocen stanu środowiska objęty Państwowym Monitoringiem Środowiska, którego podstawowym zadaniem jest dostarczanie informacji o aktualnym stanie środowiska i stopniu zanieczyszczenia jego

poszczególnych komponentów, w tym: jakości gleb i ziemi, zmian stanu czystości wód powierzchniowych i podziemnych, poziomu zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego, hałasu, poziomu promieniowania elektromagnetycznego, gospodarowania odpadami. Pomiar i badania prowadzone w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzone są zgodnie z obowiązującym systemem prawnym, a ich zakres przyporządkowany jest odpowiednim instytucjom i organom.

Zaleca się, aby monitorowanie skutków środowiskowych wynikających z realizacji ustaleń planu odbywało się regularnie i wieloaspektowo, przy współdziałaniu jednostek samorządu terytorialnego, organów administracji oraz służb odpowiedzialnych za ochronę środowiska.

Pełna analiza skutków realizacji ustaleń planu ogólnego w zakresie oddziaływania na środowisko powinna uwzględniać zmiany zachodzące w środowisku przyrodniczym i społecznym, zarówno ilościowe jak i jakościowe. Badaniu jakości środowiska służy regularny monitoring jego poszczególnych komponentów, w tym powietrza, wody, gleb, klimatu akustycznego czy pola elektromagnetycznego.

Do prowadzenia monitoringu środowiska zobligowane są państwowe organy monitoringu środowiska (GIOŚ, WIOŚ w Szczecinie), zgodnie z wymogami przepisów odrębnych – w ramach państwowego monitoringu środowiska (PMŚ). Analiza porównawcza wyników przeprowadzonych w ramach monitoringu pomiarów i obserwacji może być podstawową metodą analizy skutków realizacji ustaleń planu w środowisku przyrodniczym. Wyszczególnione pomiary powinny być wykonywane w miarę możliwości bezpośrednio na obszarze gminy, zgodnie z ustalonym przez WIOŚ programem państwowego monitoringu środowiska województwa zachodniopomorskiego.

Zalecaną metodą analizy skutków realizacji ustaleń omawianego POG w zakresie oddziaływania na środowisko jest kompleksowa analiza porównawcza przeprowadzana w oparciu o dane uzyskane w toku regularnego monitoringu środowiska przyrodniczego i antropogenicznego (z PMŚ). Za najbardziej istotne należy uznać monitorowanie następujących zjawisk i procesów:

- zmian jakości poszczególnych komponentów środowiska – metodą analizy porównawczej, w cyklu czteroletnim,
- procesu rozwoju infrastruktury służącej ochronie środowiska i minimalizowaniu negatywnych skutków postępującej urbanizacji – metodami kameralnymi, inwentaryzacyjnymi i analizy porównawczej, w cyklu czteroletnim,
- zmian w strukturze użytkowania gruntów – metodą inwentaryzacji urbanistycznej, w cyklu czteroletnim.

Podsumowując, proponowane metody analizy pozwalają na śledzenie wpływu realizacji planu na środowisko oraz wdrażanie ewentualnych działań korygujących. Ostateczna skuteczność tych analiz będzie jednak zależna od tego, w jakim zakresie i tempie plan ogólny znajdzie odzwierciedlenie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Kluczowe będzie tu także zapewnienie spójności między dokumentami planistycznymi a narzędziami zarządzania środowiskiem oraz integracja aspektów środowiskowych z decyzjami inwestycyjnymi i przestrzennymi podejmowanymi w gminie Dygowo.

9. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko do planu ogólnego jest dokumentem sporządzanym na podstawie *ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.)*. Dokument ten stanowi jedno z kluczowych narzędzi oceny wpływu polityki przestrzennej gminy na stan środowiska naturalnego, krajobraz oraz zasoby przyrodnicze.

Celem sporządzenia prognozy jest ocena przewidywanych skutków realizacji ustaleń zawartych w projekcie planu ogólnego, w kontekście konieczności zapewnienia ochrony środowiska, racjonalnego gospodarowania zasobami naturalnymi oraz zachowania zasad zrównoważonego rozwoju. Analizie

poddano m.in. potencjalny wpływ na wody, glebę, klimat akustyczny, bioróżnorodność, krajobraz, jakość powietrza oraz zdrowie i bezpieczeństwo mieszkańców.

Z uwagi na ogólny i strategiczny charakter planu, do oceny przyjęto metodę analogii – powszechnie stosowaną w prognozach oddziaływania na środowisko w przypadkach, gdy brak jest konkretnych parametrów inwestycyjnych możliwych do bezpośrednich obliczeń. Pozwala ona na szacunkowe określenie możliwych oddziaływań na podstawie danych porównawczych, dostępnych analiz oraz doświadczeń z realizacji podobnych polityk przestrzennych.

Plan ogólny gminy Dygowo realizuje obowiązek ustawowy wynikający z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i stanowi fundament do dalszego planowania lokalnego, w szczególności sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz wydawania decyzji o warunkach zabudowy. Zgodnie z przepisami, decyzje WZ będą możliwe wyłącznie w granicach wyznaczonych Obszarów Uzupelnienia Zabudowy (OUZ).

Dokument planu ogólnego dzieli gminę na strefy planistyczne, którym przypisano podstawowe oraz uzupełniające funkcje użytkowania terenu w oparciu o ich aktualne zagospodarowanie i użytkowanie jak i planowane przeznaczenie terenów w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Jednocześnie w planie określono gminne standardy urbanistyczne obejmujące m.in. parametry zabudowy, wskaźniki intensywności, udział powierzchni biologicznie czynnej czy maksymalną wysokość budynków. Standardy te zostały dostosowane do lokalnych warunków przestrzennych, środowiskowych i społecznych, a ich celem jest zapewnienie ładu przestrzennego oraz ograniczenie negatywnego oddziaływania inwestycji na środowisko.

Wyznaczenie stref planistycznych oparto na istniejącej strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy, uwarunkowaniach środowiskowych, a także kierunkach rozwoju określonych w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dygowo oraz aktualnych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

W projekcie planu ogólnego gminy Dygowo wyznaczono następujące typy stref planistycznych, spośród 13 dopuszczonych w art. 13c ust. 2 ustawy pzp:

- strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną, oznaczona symbolem SW,
- strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, oznaczona symbolem SJ,
- strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową, oznaczona symbolem SZ,
- strefa usługowa, oznaczona symbolem SU,
- strefa gospodarcza, oznaczona symbolem SP,
- strefa produkcji rolniczej, oznaczona symbolem SR,
- strefa infrastrukturalna, oznaczona symbolem SI,
- strefa zieleni i rekreacji, oznaczona symbolem SN,
- strefa cmentarzy, oznaczona symbolem SC,
- strefa górnictwa, oznaczona symbolem SG,
- strefa otwarta, oznaczona symbolem SO,
- strefa komunikacyjna, oznaczona symbolem SK.

Plan ogólny gminy ma charakter kierunkowy i stanowi podstawę do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz wydawania decyzji o warunkach zabudowy w wyznaczonych Obszarach Uzupelnienia Zabudowy (OUZ). W związku z tym nie jest możliwe przypisanie konkretnych przeznaczeń do poszczególnych działek ani przeprowadzenie precyzyjnej prognozy oddziaływań środowiskowych dla konkretnych inwestycji. Analiza możliwych skutków ogranicza się do poziomu ogólnego i orientacyjnego.

Obszar gminy wyróżnia się znacznym udziałem terenów o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych, co znajduje odzwierciedlenie w obecności form ochrony przyrody. Na terenie gminy zlokalizowane są dwa Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Dorzecze Parsęty” PLH320007 oraz „Trzebiatowsko-Kofołbrzeski Pas Nadmorski” PLH320017, Obszary Chronionego Krajobrazu „Koszaliński Pas Nadmorski” oraz rezerwaty przyrody „Stramniczka”, a także pomniki przyrody. System

przyrodniczy gminy tworzy spójną i funkcjonalną strukturę ekologiczną, której zachowanie stanowi jeden z kluczowych priorytetów polityki przestrzennej.

W projekcie planu ogólnego tereny o szczególnej wartości przyrodniczo-krajobrazowej zostały objęte przede wszystkim strefą otwartą (SO), której funkcja polega na ograniczeniu możliwości intensywnej zabudowy oraz wspieraniu ciągłości środowiskowej i krajobrazowej. Jej wyznaczenie przyczynia się do zachowania bioróżnorodności, ograniczenia fragmentacji siedlisk oraz przeciwdziałania skutkom zmian klimatu, takim jak susze, podtopienia czy erozja gleb. Przyjęte w planie podejście oparte na zasadzie unikania kolizji z obszarami chronionymi oraz minimalizacji presji inwestycyjnej na tereny o szczególnej wrażliwości przyrodniczej, tworzy solidne podstawy dla zrównoważonego rozwoju gminy, z poszanowaniem jej unikalnych walorów przyrodniczych i krajobrazowych. Taki podział ma na celu zapewnienie odpowiedniej ochrony wartości przyrodniczych, a także umożliwienie mieszkańcom i turystom dostępu do terenów zielonych, co sprzyja rekreacji i odpoczynkowi. Strefa otwarta, obejmując tereny chronione, wspiera zrównoważony rozwój gminy i minimalizuje presję urbanizacyjną na cenne przyrodniczo obszary. Ochrona pomników przyrody jest możliwa na podstawie przepisów odrębnych we wszystkich strefach planistycznych. Wyznaczenie stref w formach ochrony przyrody wynika w pierwszej kolejności z obecnego stanu zagospodarowania oraz zapisów obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz przyjętej polityki przestrzennej określonej w dokumentach strategicznych gminy jak obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dygowo oraz wydanych decyzji o warunkach zabudowy. Zapisy planu ogólnego uwzględniają uwarunkowania wynikające z położenia części gminy w formach ochrony przyrody i nie kolidują z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony przyrody oraz nakazami i zakazami określonymi dla poszczególnych form ochrony przyrody.

Wpływ realizacji planu na środowisko będzie w dużej mierze zależał od lokalizacji i charakteru nowych inwestycji. W przypadku terenów już zurbanizowanych, ustalenia planu ogólnego nie prowadzą do znaczącego zwiększenia obciążeń środowiskowych, lecz raczej porządkują i utrwalają istniejący sposób użytkowania przestrzeni. Dogęszczanie zabudowy może skutkować wzrostem natężenia oddziaływań, takich jak redukcja powierzchni biologicznie czynnych, wzrost emisji zanieczyszczeń czy hałasu. Jednak działania te, realizowane w ramach istniejących struktur osadniczych, wpisują się w zasady ładu przestrzennego i sprzyjają efektywnemu wykorzystaniu dostępnej infrastruktury. Taki sposób rozwoju ogranicza rozpraszanie zabudowy, a tym samym minimalizuje presję na tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo.

Zwiększone oddziaływania mogą wystąpić w wyniku przekształceń terenów dotąd niezainwestowanych, zwłaszcza tych posiadających wysokie walory środowiskowe, przyrodnicze lub rolnicze. Projekt planu ogólnego gminy Dygowo ogranicza możliwości realizacji intensywnej zabudowy w takich obszarach, uwzględniając m.in. formy ochrony przyrody, obszary szczególnego zagrożenia powodziowego, tereny wzdłuż rzek i sąsiedztwie jezior oraz inne przestrzenie o istotnym znaczeniu ekologicznym lub krajobrazowym.

Podsumowując, projekt planu ogólnego gminy Dygowo sprzyja zrównoważonemu rozwojowi, łącząc potrzeby społeczne i rozwojowe z ochroną zasobów przyrodniczych i krajobrazowych. Ustalenia planu nie powinny prowadzić do znaczącego pogorszenia stanu środowiska naturalnego. Wszelkie potencjalne oddziaływania będą przedmiotem szczegółowych analiz na kolejnych etapach planowania – przede wszystkim w ramach opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub procedur oceny oddziaływania na środowisko.

Należy jednocześnie podkreślić, że z uwagi na ogólny charakter dokumentu, jakim jest plan ogólny, bardzo trudno określić rzeczywistą skalę oddziaływań poszczególnych inwestycji budowlanych, a ich zakres i rozmiar będą zależać od rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych zastosowanych na etapie sporządzania planów miejscowych, a także rozwiązań technicznych i technologicznych, zaproponowanych na etapie występowania o pozwolenie na budowę. Zatem bardziej szczegółowe analizy dotyczące oddziaływania na środowisko i możliwych rozwiązań alternatywnych będą możliwe dopiero na etapach sporządzania prognoz oddziaływania na środowisko, dotyczących projektów planów miejscowych oraz na etapie sporządzania raportów o oddziaływaniu przedsięwzięć na środowisko, poprzedzających wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia.

10. OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY

Szczecin, dnia 22 maja 2026 r.

OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY

Zgodnie z art. 74a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j.: Dz.U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.),

o ś w i a d c z a m,

że jako kierownik zespołu autorów *Prognozy oddziaływania na środowisko do planu ogólnego Gminy Dygowo* spełniam warunki określone przez wyżej przywołany artykuł, tj.:

- ukończyłam, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, jednolite studia drugiego stopnia, na kierunku ochrona środowiska, na Wydziale Kształtowania Środowiska i Rolnictwa Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie. W roku 2002 uzyskałam dyplom uczelni z tytułem mgr inż. ochrony środowiska ze specjalizacją oceny stanu i zagrożeń środowiska;
- posiadam ponad 20-letnie doświadczenie w pracach w zespołach autorów przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko;
- ponad kilkudziesięciokrotnie kierowałam zespołem autorów przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

mgr inż. Urszula Arciuzkiewicz Rachuta
specjalista d/s oceny stanu
i zagrożeń środowiska

11. LITERATURA I WYKORZYSTANE MATERIAŁY

➤ **Spis aktów prawnych:**

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (SEA) (Dz.U.UE.L.2001.197.30);
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dyrektywa Ptasia) (Dz. Urz. UE L 20 z 26.1.2010);
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dyrektywa siedliskowa) (Dz. U. L 206 z 22.7.1992 r. ze zm.);
- Konwencja z dnia 19 września 1979 r. o ochronie gatunków dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych (Konwencja Berneńska) (Dz. U. z 1996 r., nr 58 poz. 263, 264);
- Konwencja z dnia 23 czerwca 1979 r. o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt (Konwencja Bońska) (Dz. U. z 2003 r., nr 2 poz. 17);
- Obwieszczenie Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 5 lutego 2002 r. w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody znajdujących się na terenie województwa zachodniopomorskiego (Dz. Urz. z 2002 r. Nr 8, poz. 162);
- Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839, ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 14 stycznia 2002 r. w sprawie określenia przeciętnych norm zużycia wody (Dz. U. z 2002 r., nr 8, poz. 70);
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy (Dz.U. z 2021 r., poz. 1615);
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry wraz z załącznikiem: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. z 2023 poz. 335);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie opracowań ekofizjograficznych z dnia 9 września 2002 r. (Dz. U. z 2002 r. nr 155 poz. 1298);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. z 2024 r., poz. 870);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. z 2011. nr 25, poz. 133 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2021 r., poz. 845);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz. U. z 2014 r., poz. 1169);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409);
- Rozporządzeniem Ministra Środowiska 30 października 2014 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 1713);
- Uchwała nr II/18/24 Rady Gminy Dygowo z dnia 28 maja 2024 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Dygowo;
- Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 266, ze zm.);
- Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 2187);

- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 733);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2023 poz. 1587 ze zm.);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 13);
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 960);
- Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1361 ze zm.);
- Ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 317);
- Ustawa z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 889);
- Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1145, ze zm.);
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1292, ze zm.);
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 774 ze zm.);
- Ustawa z dnia 26 marca 1982 roku o scalaniu i wymianie gruntów (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1197);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 647, ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1130, ze zm.);
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 567);
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 82, ze zm.);
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1112, ze zm.);
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 757) ;
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 418, ze zm.);
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1153 ze zm.);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1290, ze zm.);
- Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 278).

➤ **Spis literatury, dokumentów i materiałów archiwalnych:**

- Audyt krajobrazowy województwa zachodniopomorskiego - projekt, Zespół Regionalnego Biura Gospodarki Przestrzennej Województwa Zachodniopomorskiego, Szczecin 2025 - Załącznik nr 1 do Uchwały nr 1416/25 Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 13 sierpnia 2025 r. w sprawie przyjęcia projektu Audytu krajobrazowego województwa zachodniopomorskiego i ponownego wyłożenia do publicznego wglądu;
- Barełkowski, R., Wybrane elementy CSSM – kompleksowego systemu zarządzania przestrzenią w ochronie krajobrazu kulturowego, w U. Myga-Piątek i K. Pawłowska (red.), *Zarządzanie krajobrazem kulturowym*, Prace Komisji Krajobrazu Kulturowego Polskiego Towarzystwa Geograficznego Nr 10, ISBN 978-83-61695-02-8, Sosnowiec 2008, s. 294-301;
- Borówka R., Fridrich, Hesse T., Jasnoska J. Kochanowska R., Opęchowski M. Stanecka E., Zyska W., Kaczorowska M. (red.) *Przyroda Pomorza Zachodniego*, Oficyna "In Plus", Szczecin, 2002 r.;
- Borys, T. (red.), *Zarządzanie zrównoważonym rozwojem. Agenda 21 w Polsce – 10 lat po Rio*, Wydawnictwo Ekonomia i Środowisko, Białystok, 2003;
- Chodkiewicz T., Meissner W., Chylarecki P., Neubauer G., Sikora A., Pietrasz K., Cenian Z., Betleja J., Kajtoch Ł., Lenkiewicz W., Ławicki Ł., Rohde Z., Rubacha S., Smyk B., Wieloch M., Wylegała P., Zielińska M., Zieliński P. *Monitoring Ptaków Polski w latach 2015–2016*. 2016. *Biuletyn Monitoringu Przyrody* 15: 1–86;

- Czarnecka H. [red.], Atlas podziału hydrograficznego Polski, IMGW, Warszawa 2005;
- Domański R., Gospodarka przestrzenna, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2002;
- Dubel K., Rola ocen oddziaływania na środowisko w systemie planowania przestrzennego, Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej, Białystok 2005;
- Dubel K., Uwarunkowania przyrodnicze w procesie gospodarowania przestrzenią [w: Ekonomiczne aspekty gospodarki przestrzennej, t. I, Wydawnictwo Ekonomia i Środowisko, Białystok 2004, s. 63-72];
- Dzwonko. Z., Przewodnik do badań fitosocjologicznych, Instytut Botaniki UJ – Sorus, Poznań – Kraków 2007 r.;
- Gminny Program Opieki nad Zabytkami na lata 2013-2017 gminy Dygowo, VERBUM Waldemar Grzegorz Witek, Szczecin 2013;
- Informacja o stanie środowiska w powiecie kołobrzesckim w 2017 r., (Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie);
- Jan Marek Matuszkiewicz, Potencjalna roślinność naturalna Polski, IGiPZ PAN, Warszawa, 2008, aktual. 2023;
- Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011;
- Karty charakterystyk JCWP i JCWPD, ISOK, 2025 r.;
- Kistowski M., Pchałek M., Natura 2000 w planowaniu przestrzennym – rola korytarzy ekologicznych, Ministerstwo Środowiska, Warszawa, 2009;
- Kistowski M., Wybrane problemy metodologiczne i terminologiczne opracowań ekofizjograficznych [w: Problemy Ocen Środowiskowych, Kwartalnik Nr 3 (14) 2001, s. 32-39];
- Kistowski M., Zarys koncepcji sporządzania opracowań ekofizjograficznych cz. I [w: Problemy Ocen Środowiskowych, Kwartalnik Nr 4 (15) 2001, s. 57-66];
- Kistowski M., Zarys koncepcji sporządzania opracowań ekofizjograficznych cz. II [w: Problemy Ocen Środowiskowych, Kwartalnik Nr 1 (12) 2001, s. 25-31];
- Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET - Polska. Liro A., Fundacja IUCN Poland, Warszawa, 1995 r.;
- Kondracki J., Geografia regionalna Polski, wydanie III, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002;
- Kondracki, J., Geografia Polski. Mezoregiony fizycznogeograficzne, PWN, Warszawa, 2000;
- Kornaś J., Medwecka-Kornaś A. Geografia roślin. PWN, Warszawa, 2002;
- Kostrowicki A.S., Regionalizacja zoogeograficzna. w: Atlas Rzeczypospolitej Polski. Mapa 43. 1. Główny Geodeta Kraju, Warszawa, 1995.
- Kowalczyk R., Opracowania ekofizjograficzne – przyrodniczy fundament wdrażania zasad zrównoważonego rozwoju w planach zagospodarowania przestrzennego, w: Problemy Ocen Środowiskowych, Kwartalnik Nr 1 (16) 2002, s. 52-69;
- Koźmiński Cz., Michalska B., Czarnecka M., Klimat województwa zachodniopomorskiego; Akademia Rolnicza w Szczecinie, Uniwersytet Szczeciński, Szczecin 2007;
- Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z programem działań, Ministerstwo Środowiska, Warszawa, 2003;
- Lampert, W. i Sommer, U., Ekologia wód śródlądowych, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2001;
- Ledwoń K., Ekologiczne podstawy kształtowania technosfery, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 1998.
- Lenart, W., Zakres informacji przyrodniczych na potrzeby Ocen Oddziaływania na Środowisko, EKO-NKONSULT, Gdańsk, 2002.
- Liro A., Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET - Polska. Fundacja IUCN Poland, Warszawa 1995 r.;
- Makomaska - Juchiewicz M., Baran P. (red.). Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny. Część III. GIOŚ, Warszawa, 2012;

- Mapa geologiczna Polski bez utworów kenozoiku w skali 1: 1 000 000, PIG, Warszawa, 2010 r.;
- Mapa Geośrodowiskowa Polski w skali 1:50 000, arkusze: Gościno (79), Białogard (80) i Kołobrzeg (43) wraz z objaśnieniami do map; PIG, Warszawa;
- Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50 000, arkusze: Gościno (79), Białogard (80) i Kołobrzeg (43) wraz z objaśnieniami do map; PIG, Warszawa;
- Mapa regionalizacji Polski w skali 1:50 000 z 2018 r. jako warstwa geoportalu „Geoserwis GDOŚ” w folderze „Inne dane środowiskowe”, warstwa „Mezoregiony fizycznogeograficzne” na podstawie: Geographia Polonica (2018) Vol. 91, Iss. 2 Richling i inni, 2018, s. 15–16.
- Mapa sytuacyjno-wysokościowa 1: 500;
- Mapy glebowo-rolnicze 1: 5 000 dla obszaru gminy Dygowo;
- Mapy topograficzne, skala 1: 10 000 oraz 1: 50 000;
- Matuszkiewicz J. M., Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne Polski, Wydawnictwo Ossolineum, Wrocław-Warszawa-Kraków, 1993;
- Matuszkiewicz Jan Marek, Regionalizacja geobotaniczna Polski, IGiPZ PAN, Warszawa, 2008;
- Matuszkiewicz W. Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski. PWN, Warszawa, 2017;
- Mazur, E., Środowisko przyrodnicze. Zagrożenie, ochrona i kształtowanie, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2005;
- Ocena roczna jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim. Raport wojewódzki za rok 2021;
- Ostaszewska K., Geografia krajobrazu, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2002;
- Paczyński B. (red.), Atlas hydrogeologiczny Polski część II. Zasoby, jakość i ochrona zwykłych wód podziemnych. Wyd. Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa, 1995;
- Paszyński J., Skoczek J. (oprac.), Badania klimatu lokalnego, Dok. Geogr., 5, s. 116, Warszawa, 1964;
- Piątkowska D. - kier. projektu; Jasnowska J., Krzysztof Ziarnek, Ziarnek M. - red. merytor.; Charkiewicz R. - oprac. danych źródłowych et al.; Terefenko P., Marek M. - projekt bazy danych], Atlas rozmieszczenia chronionych i zagrożonych gatunków roślin naczyniowych w województwie zachodniopomorskim wg danych BKP 1996 - 2009, Biuro Konserwacji Przyrody, Szczecin 2009;
- Podgajniak, T., Behnke, M. i Szymański, J., Wybrane aspekty oddziaływań środowiskowych. Pozwolenia zintegrowane, analizy ryzyka, przeglądy ekologiczne i programy dostosowawcze, Biblioteka Problemów Ocen Środowiskowych, EKO-KONSULT, Gdańsk, 2003;
- Podstawowe opracowanie ekofizjograficzne gm. Dygowo, 2008 r.;
- Prognoza oddziaływania na środowisko zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dygowo w części obrębów ewidencyjnych Dygowo, Czernin, Wrzosowo, Stojkowo Oraz Piotrowice, Dygowo, 2022 r.;
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dygowo na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025, 2018 r.;
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dygowo na lata 2022-2025, z perspektywą do roku 2029, przyjęty Uchwałą nr XXXI/266/22 Rady Gminy Dygowo z dnia 7 kwietnia 2022 roku;
- Program ochrony środowiska dla powiatu kołobrzесьkiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028, Kołobrzeg, 2020;
- Projekt nr RPZP.04.08.00-32-B002/19 „Audyt krajobrazowy województwa zachodniopomorskiego” współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020;
- Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Dygowo na lata 2012-2027;
- Raport o Stanie Gminy Dygowo za rok 2024;
- Raport z monitoringu ptaków na farmie wiatrowej SKOCZÓW gm. Dygowo, etap przedrealizacyjny, opracowanie roczne wrzesień 2023 - sierpień 2024, Tringa Jacek Antczak, Bytów, wrzesień 2024 r.;
- Raport z monitoringu ptaków na farmie wiatrowej PIOTROWICE gm. Dygowo, etap przedrealizacyjny, opracowanie roczne wrzesień 2023-sierpień 2024, Tringa, Jacek Antczak, Bytów, listopad 2024 r.;

- Raport końcowy z przedinwestycyjnego monitoringu chiropterofauny planowanej farmy wiatrowej Piotrowice (4EW) gm. Dygowo, Tribo, Michał Bidziński, Martyna Jankowska-Jarek, Gdynia, luty 2025 r.;
- Raport końcowy z przedinwestycyjnego monitoringu chiropterofauny planowanej farmy wiatrowej Skoczów (11 EW), gm. Dygowo, Tribo, Michał Bidziński, Martyna Jankowska-Jarek, Gdynia, luty 2025 r.;
- Richling A., Katarzyna Ostaszewska (red.), Geografia fizyczna Polski, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2009;
- Richling, A., Solon, J., Ekologia krajobrazu, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2002;
- Standardowy Formularz Danych dla obszaru PLH320007 „Dorzecze Parsęty”, 2001-12, data aktualizacji 2025-04;
- Standardowy Formularz Danych dla obszaru PLH320017 „Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski”, 2001-12, data aktualizacji 2025-04;
- Strategii rozwoju gminy Dygowo na lata 2015-2025, Urząd Gminy Dygowo, 2015;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dygowo, Dygowo, 2009 r.;
- Szafer W., Zarzycki K. (red.). Szata roślinna Polski, wyd. 3. PWN, Warszawa, 1977;
- Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski 1:50 000, arkusze: Kołobrzeg (43), Ustronie Morskie (44), Gościno (79), Białogard (80) wraz z objaśnieniami do map; PIG, Warszawa;
- Tokarska-Guzik B., Dajdok Z., Zajac A., Zajac M., Danielewicz W., Urbisz A., Hołdyński Cz. Rośliny obcego pochodzenia w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem gatunków inwazyjnych, GDOŚ, Warszawa, 2012;
- Tomiałojć L., Stawarczyk T. Awifauna Polski. Rozmieszczenie, liczebność i zmiany. PTPP „pro Natura”. Wrocław, 2003 r.;
- Trampler T., Kliczkowska A., Dmyterko E., Sierpińska M., Regionalizacja przyrodniczo-leśna na podstawach ekologiczno-fizjograficznych, PWRiL, Warszawa, 1990;
- Waloryzacja kulturowa gminy Dygowo - opracowana w 2002 r. przez Europrojekt Jarosław Kulikowski w związku z opracowaniem studium uwarunkowań z programem działań;
- Waloryzacja przyrodnicza gminy Dygowo, (operat generalny), Biuro Konserwacji Przyrody w Szczecinie, Szczecin, 2002 r.;
- Waloryzacja Przyrodnicza Województwa Zachodniopomorskiego, Biuro Konserwacji Przyrody, Szczecin, 2010;
- Warstwy tematyczne CBDG: Hydrogeologia – Główne Zbiorniki Wód Podziemnych, JCWP, JCWPd, MIDAS;
- Wolski K., Szymura M., Gierula A. Wybrane zagadnienia z ekologii krajobrazu, Wydawnictwo Akademii Rolniczej we Wrocławiu, Wrocław, 2006;
- Woś A. Regiony klimatyczne Polski w świetle częstości występowania różnych typów pogody, w: Woś Alojzy, Zeszyty Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN nr 20, IGI PAN, Warszawa, 1993;
- Woś, A., Zarys klimatu Polski, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań, 1996;
- Wykaz zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków (księga A) - stan na 31 marca 2024 r.;
- Wysocki Cz., Sikorski P. Fitosocjologia stosowana, Wydawnictwo SGGW, Warszawa, 2002;
- Zawadzka D., Ciach M., Figarski T., Kajtoch Ł., Rejt Ł. Materiały do wyznaczania i określania stanu zachowania siedlisk ptasich w obszarach specjalnej ochrony ptaków Natura 2000, GDOŚ, Warszawa, 2013;
- Zintegrowana Gospodarka Wodno-Ściekowa w Dorzeczu Parsęty – założenia projektu Związku Miast i Gmin Dorzecza Parsęty, Karlino, 2005;
- Zasoby sieci internetowej:
 - <http://gios.gov.pl/>
 - <http://geoportal.gov.pl/>
 - <http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web>
 - <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

- <http://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy>
- <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/> Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska – rejestr form ochrony przyrody
- <https://isap.sejm.gov.pl>
- <https://mapa.korytarze.pl>
- <https://wody.isok.gov.pl/>
- <https://www.meteoblue.com/pl/pogoda/historyclimate/>
- [https://www.gov.pl/web/gdos/natura-2000-a-aktywnosc-czlowieka,](https://www.gov.pl/web/gdos/natura-2000-a-aktywnosc-czlowieka)
- <https://www.pgi.gov.pl>
- https://www.wios.szczecin.pl/chapter_16156.asp
- <https://klimat.imgw.pl>
- [https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Dygowo,](https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Dygowo) (data dostępu: 04.12.2025 r.)
- <https://www.meteoblue.com/pl/pogoda/historyclimate/>
- http://parseta.org.pl/index.php?id=19&no_cache=1
- https://ug.dygowo.pl/strona-3343-rezerwat_stramniczka.html

12. SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

- Załącznik 1.** Strefy planistyczne PO w odniesieniu do uwarunkowań przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych gminy Dygowo.
- Załącznik 2.** Strefy planistyczne PO w odniesieniu do stanowisk gatunków chronionych gminy Dygowo.
- Załącznik 3.** Strefy planistyczne PO w odniesieniu siedlisk przyrodniczych gminy Dygowo.
- Załącznik 4.** Strefy planistyczne PO w odniesieniu do istniejących form ochrony przyrody, korytarzy ekologicznych oraz krajobrazu priorytetowego gminy Dygowo.
- Załącznik 5.** Wyniki badań przyrodniczych – ornitologicznych i chiropterologicznych przeprowadzonych dla nowych stref planistycznych pod lokalizację siłowni wiatrowych w gminie Dygowo - odniesienie się do zagadnień wskazanych przez RDOŚ w Szczecinie (pismem WOPN.411.2.2026.OB z dnia 10 lutego 2026 r.)

13. SPIS RYCIN

<i>Rycina 1. Projekt planu ogólnego gminy Dygowo.</i>	19
<i>Rycina 2. Tereny gminy Dygowo, na których obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Źródło: Opracowanie własne, na podstawie danych https://www.gis.parseta.pl.</i>	21
<i>Rycina 3. Położenie gminy Dygowo względem granic województwa, powiatu kołobrzeskiego, obrębów ewidencyjnych oraz układu komunikacyjnego i osadniczego. Źródło: Opracowanie własne na podstawie OpenStreetMap</i>	26
<i>Rycina 4. Formy użytkowania terenu w gminie Dygowo. Źródło: Opracowanie własne, na podstawie Bazy Danych Obiektów Topograficznych (BDOT10k)</i>	27
<i>Rycina 5. Sieć korytarzy ekologicznych o randze krajowej w granicach gminy Dygowo. Źródło: opracowanie własne na podstawie https://mapa.korytarze.pl</i>	28
<i>Rycina 6. Teren gminy Dygowo z podziałem na mezoregiony fizycznogeograficzne. Źródło: Opracowanie własne.</i>	31
<i>Rycina 6. Mapa utworów powierzchniowych gminy Dygowo. Źródło: Opracowanie własne na podstawie Mapy Geologicznej Polski w skali 1:50 000 i zasobów https://mapy.geoportal.gov.pl/</i>	33
<i>Rycina 8. Ukształtowanie terenu gminy Dygowo. Źródło: Opracowanie własne.</i>	34
<i>Rycina 9. Położenie złóż kopalin na terenie gminy Dygowo. Źródło: Opracowanie własne, na podstawie zasobów bazy MIDAS</i>	35
<i>Rycina 10. Główne rzeki przepływające przez teren gminy Dygowo. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ISOK i BDOT10k.</i>	38

Rycina 11. Mapa hydrograficzna obszaru gminy Dygowo w skali 1:50 000. Źródło: Opracowanie własne na podstawie zasobów https://mapy.geoportal.gov.pl/	39
Rycina 12. Położenie terenu gminy Dygowo względem jednolitych części wód powierzchniowych. Źródło: Opracowanie własne.	41
Rycina 13. Obszary narażone na podtopienia oraz obszary szczególnego zagrożenia powodzią od rzeki względem granic gminy Dygowo wraz ze wskazaniem lokalizacji wałów przeciwpowodziowych.	42
Rycina 14. Typy gleb terenu gminy Dygowo. Źródło: Opracowanie własne na podstawie map glebowo-rolniczych w skali 1:5 000.	45
Rycina 15. Rodzaje utworów podłoża, które tworzą poszczególne typy gleb terenu gminy Dygowo. Źródło: Opracowanie własne na podstawie map glebowo-rolniczych w skali 1:5000.	46
Rycina 16. Gleb klasy III - rozmieszczenie na terenie gminy. Źródło: Opracowanie własne na podstawie Krajowej Integracji Ewidencji Gruntów (KEIG).	48
Rycina 17. Kompleksy przydatności rolniczej gleb terenu gminy Dygowo. Źródło: Opracowanie własne na podstawie map glebowo-rolniczych w skali 1:5000.	49
Rycina 18. Warunki korzystne (kolor zielony) i warunków niekorzystne, utrudniające budownictwo (kolor czerwony) w gminie Dygowo. Źródło: opracowanie własne na podstawie Mapy Geośrodowiskowej Polski.	50
Rycina 19. Jednostki potencjalnej roślinności naturalnej Polski. Źródło: opracowanie własne na podstawie Matuszkiewicz J.M., 2008, Potencjalna roślinność naturalna Polski, IGiPZ PAN, Warszawa.....	54
Rycina 20. Obszary szczególnie cenne, z punktu widzenia ochrony roślinności „OC”	55
Rycina 21. Siedliska przyrodnicze obszarowe znajdujące się w granicach gminy Dygowo. Źródło: opracowanie własne na podstawie Waloryzacji Przyrodniczej Woj. Zachodniopomorskiego, BKP, 2011 r. - wersja RDOŚ Szczecin 2024 r.	59
Rycina 22. Siedliska przyrodnicze punktowe znajdujące się w granicach gminy Dygowo. Źródło: opracowanie własne na podstawie Waloryzacji Przyrodniczej Woj. Zachodniopomorskiego, BKP, 2011 r. - wersja RDOŚ Szczecin 2024 r.	60
Rycina 23. Obszary i obiekty chronione znajdujące się w granicach gminy Dygowo. Źródło: opracowanie własne na podstawie https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/	64
Rycina 24. Lokalizacja siedlisk przyrodniczych w granicach rezerwatu przyrody "Stramniczka". Źródło: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31 marca 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Stramniczka"	66
Rycina 25. Projektowane obszary chronione w granicach gminy Dygowo. Źródło: opracowanie własne na podstawie https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/	79
Rycina 26. Lokalizacja zabytków wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych. Źródło: opracowanie własne na podstawie Rejestru zabytków województwa zachodniopomorskiego.....	81
Rycina 27. Lokalizacja stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych. Źródło: opracowanie własne na podstawie Rejestru zabytków województwa zachodniopomorskiego .	82
Rycina 28. Typy rzeźby terenu w gminie Dygowo. Źródło: projekt „Audytu krajobrazowego województwa zachodniopomorskiego”	85
Rycina 29. Typy krajobrazów w gminie Dygowo. Źródło: projekt „Audytu krajobrazowego województwa zachodniopomorskiego”	86
Rycina 30. Fragment krajobrazu priorytetowego Dolina Parsęty na północ od Karlina zlokalizowanego w granicach gminy Dygowo. Źródło: projekt „Audytu krajobrazowego województwa zachodniopomorskiego”	87
Rycina 31. Strefa terenu usług sportu i rekreacji 19 SN – z minimalnym udziałem pow. biologicznie czynnej 70%, w obrębie której istnieje siedlisko przyrodnicze 6510.....	127

14. SPIS TABEL

Tabela 1. Powierzchnia poszczególnych typów stref przestrzennych w POG Dygowo. Źródło: Opracowanie własne.....	11
Tabela 2. Wykaz złóż geologicznych w gminie Dygowo.....	35
Tabela 3. Rejestr terenów górniczych i obszarów górniczych na terenie gminy Dygowo, źródło: dane MIDAS.....	35
Tabela 4. Charakterystyka JCWPd kod (nr): GW600009.....	37
Tabela 5. Jednolite części wód powierzchniowych znajdujące się na terenie gminy Dygowo. Źródło: Karty charakterystyk dla poszczególnych JCWP.....	41
Tabela 6. Zestawienie typów gleb występujących na terenie gminy Dygowo. Źródło: Opracowanie własne na podstawie map glebowo-rolniczych w skali 1:5000.....	46
Tabela 7. Zestawienie typów gleb występujących na terenie gminy Dygowo. Źródło: Opracowanie własne na podstawie map glebowo-rolniczych w skali 1:5000.....	47
Tabela 8. Podział gruntów na podstawie klas bonitacyjnych na terenie Gminy Dygowo.....	48
Tabela 9. Zagrożenia pochodzenia naturalnego i antropogenicznego w gminie Dygowo wraz ze wskazaniem ich możliwości minimalizacji.....	52
Tabela 10. Wykaz obszarów z cenną roślinnością (OC).....	55
Tabela 11. Wykaz gatunków roślin naczyniowych stwierdzonych w trakcie inwentaryzacji w gminie Dygowo.....	56
Tabela 12. Wykaz i opis siedlisk przyrodniczych znajdujących się na terenie gminy Dygowo.....	58
Tabela 13. Wykaz gatunków minogów i ryb stwierdzonych w trakcie inwentaryzacji w gminie Dygowo.....	61
Tabela 14. Wykaz gatunków płazów i gadów stwierdzonych w trakcie inwentaryzacji w gminie Dygowo.....	61
Tabela 15. Wykaz gatunków ptaków stwierdzonych w trakcie inwentaryzacji w gminie Dygowo.....	61
Tabela 16. Wykaz gatunków ssaków stwierdzonych w trakcie inwentaryzacji w gminie Dygowo.....	61
Tabela 17. Wykaz obszarowych form ochrony przyrody, wraz z powierzchniami które zajmują w gminie Dygowo.....	63
Tabela 18. Opis rezerwatu przyrody „Stramniczka”.....	65
Tabela 19. Opis OChK Koszaliński Pas Nadmorski.....	66
Tabela 20. Opis Obszaru Natura 2000 „Trzebiatowsko-Kołobrzesci Pas Nadmorski” PLH320017.....	69
Tabela 21. Opis Obszaru Natura 2000 „Dorzecze Parsęty” PLH320007.....	71
Tabela 22. Wykaz i opis pomników przyrody na terenie gminy Dygowo.....	73
Tabela 23. Wykaz zabytków wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych woj. zachodniopomorskiego. Źródło: Rejestr zabytków województwa zachodniopomorskiego.....	80
Tabela 24. Wykaz stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych województwa zachodniopomorskiego. Źródło: Rejestr zabytków województwa zachodniopomorskiego.....	81
Tabela 25. Wykaz zabytków wpisanych do gminnej ewidencji zabytków gminy Dygowo.....	82
Tabela 26. Ocena wpływu projektu planu ogólnego na elementy środowiska.....	104
Tabela 27. Zestawienie stref otwartych (SO) wprowadzających uwarunkowania dla budowy elektrowni słonecznych i/lub wiatrowych, biogazowni.....	131